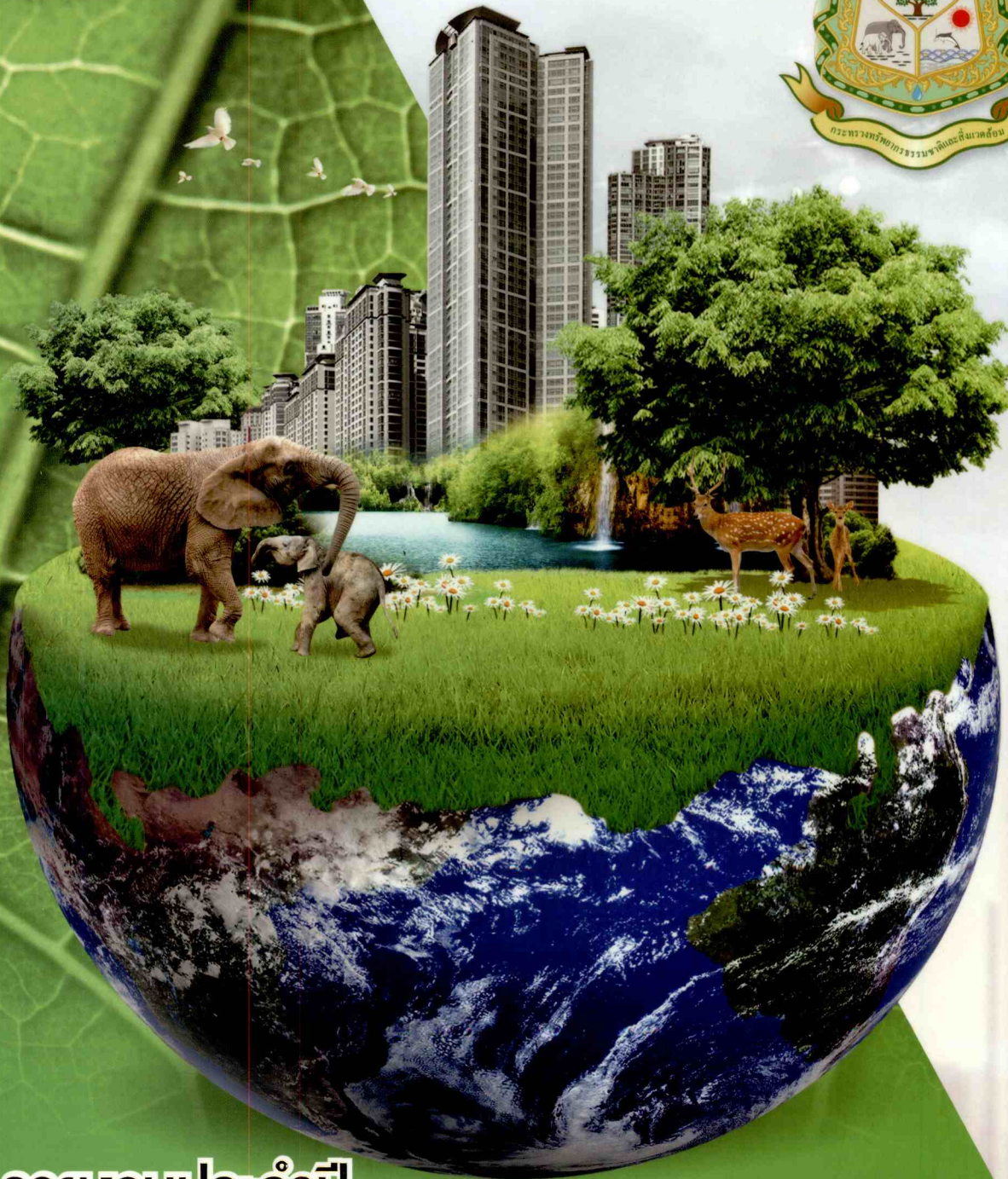
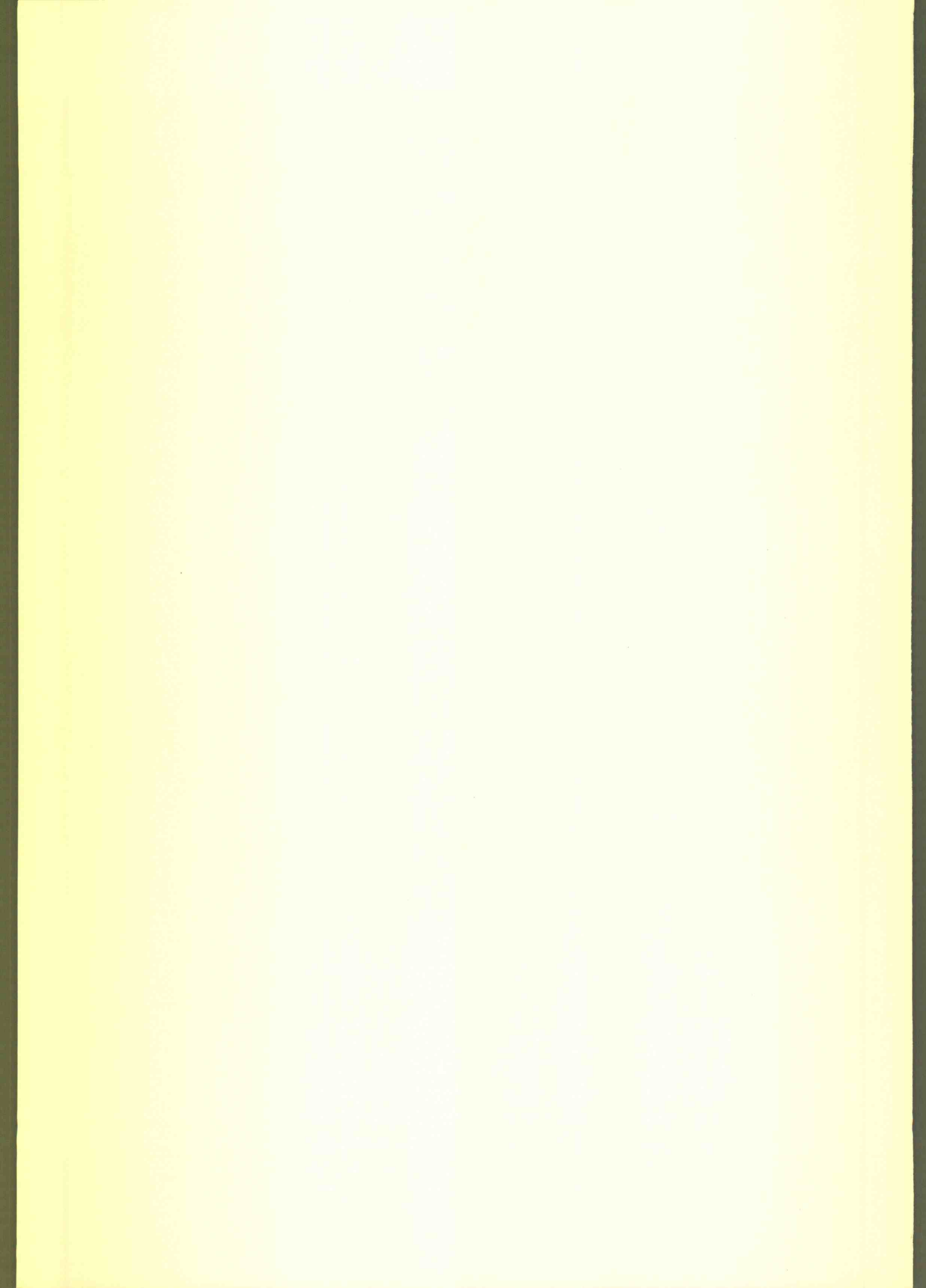

รายงานประจำปี

2558

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รายงานประจำปี

2558

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สารจากระฐมนตรึว่าการ กระทรวงกรัพยากรรมชชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันมีการบุกรุกที่ดินของรัฐและตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้น ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพที่เคยอุดมสมบูรณ์ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า พันธุ์พืช และแร่ธาตุ ถูกทำลายหรือนำไปใช้ประโยชน์ทางพาณิชย์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นอันมาก ทั้งปัญหาภาวะมลพิษ โดยเฉพาะขยะประเภทต่าง ๆ ก็รุนแรงยิ่งขึ้น รัฐบาลจึงมีนโยบายจะรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติโดยการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน รัฐบาลปัจจุบันโดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี จึงมีนโยบายสำคัญเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง โดยมีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้มีผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมเพื่อเร่งรัดการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ นโยบาย “พลิกฟื้นผืนป่าสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” เสริมสร้างความเข้าใจ ทั้งกลุ่มเป้าหมายภายในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกลุ่มประชาชนทั่วไป ให้ทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการตามโครงการ one map (การจัดทำแผนที่มาตราส่วน 1 : 4,000) การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ให้มีการผ่อนผันและจัดสรรที่ทำกินสำหรับผู้ยากไร้ และทุกหน่วยงานจะต้องช่วยกันฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ โดยไม่ให้มีการบุกรุกเพิ่ม ตลอดจนเร่งเพิ่มพื้นที่สีเขียว นอกจากนี้รัฐบาลยังต้องเร่งสร้างความมั่นใจให้กับประชาชน ในการปลูกไม้มีค่าเพื่อเป็นหลักทรัพยากรในอนาคตปฏิรูประบบการบริหารจัดการป่าไม้ให้ครอบคลุมในทุกมิติ โดยการจัดทำแผนงานและกำหนดแนวทาง ตลอดจนเป้าหมายที่ชัดเจนในการทวงคืนผืนป่า การฟื้นฟูสภาพป่า และการจัดที่ดินตามโครงการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ที่เหมาะสม และทันต่อสถานการณ์ รวมถึงการวางรากฐานการพัฒนาป่าไม้ในอนาคต โดยมุ่งเน้นให้เกิดการแก้ไขปัญหาป่าไม้แบบบูรณาการ เพื่อนำไปปฏิบัติได้จริงและมีความยั่งยืน ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการก่อตั้งเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) นับเป็นเครือข่ายภาคประชาชนผู้มีจิตอาสาและเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินงานอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ให้การสนับสนุนการทำงานอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นการเปิดช่องทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิทักษ์ทรัพยากรของประเทศ ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบาย “ประชารัฐ” ของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ที่ต้องการให้ภาคส่วนต่างๆ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศทุกด้าน โดยปัจจุบันเครือข่าย ทสม. ได้รับการก่อตั้งครอบคลุมทั่วประเทศ

ภูมิภาคของประเทศทั้ง 76 จังหวัด นอกจากนี้ ได้มีการจัดตั้งสถาบันประชาัฐพิทักษ์ป่าในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในทุกกระดับ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้และบูรณาการภารกิจงานอนุรักษ์ร่วมกันทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและประชาชน การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากหมอกควัน และไฟป่า ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญเนื่องจากส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะ ผู้สูงอายุ เด็กเล็ก และผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ เป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติระบบนิเวศ ป่าไม้ รวมทั้งส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวที่เป็นระบบเศรษฐกิจที่สำคัญของพื้นที่

ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ยึดนโยบายหลัก 4 ข้อ เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้ 1) โปร่งใส ทำงานด้วยความโปร่งใส ปลอดจากการทุจริตและคอร์รัปชัน 2) เป็นธรรม การแต่งตั้งโยกย้าย ให้ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อเลือกคนดีเข้าสู่ระบบบริหาร 3) มุ่งผลสัมฤทธิ์ ทำงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นที่ตั้ง 4) รับผิดชอบต่อประชาชนด้วยหัวใจ ให้เป็นข้าราชการที่ดีด้วยหัวใจที่รักประชาชน

ในโอกาสนี้ กระผมขอขอบคุณผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ได้ร่วมแรงร่วมใจ พยายามปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจอย่างเต็มกำลังความสามารถมาโดยตลอด และขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายโปรดดลบันดาลประทานพรให้ทุกท่านประสบความสุข ความเจริญ มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง พร้อมทั้งจะเป็นกำลังสำคัญในการร่วมกันสร้างสรรค์สิ่งดี ๆ เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงให้เจริญก้าวหน้า เป็นประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติสืบไป

พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สารจากปลัด

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยให้มีความสมดุล ยั่งยืน และสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการผลักดันยุทธศาสตร์และมาตรการด้านการอนุรักษ์ ปันฟูและควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับการสร้างคุณค่าทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างสมดุล รวมทั้งบูรณาการและประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายภาคประชาชน เอกชนและหน่วยงานภาครัฐ ตลอดจนเสริมสร้างขีดความสามารถของระบบและกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ซึ่งใช้แนวคิดที่ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 - 10 โดยยังคงยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน” ที่ให้ “คนเป็นศูนย์กลางและภาคีการพัฒนามีส่วนร่วมทุกขั้นตอน” และ “สร้างความสมดุลการพัฒนาในทุกมิติ”

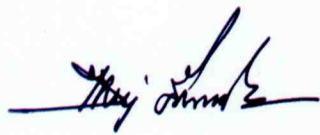
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ๑ หลายประการ อาทิ การแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า การจัดที่ดินทำกินแนวใหม่ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การเตรียมการและการให้ความช่วยเหลือประชาชนจากปัญหายุ่งยาก การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals) เป้าหมายที่ 7 รักษาและจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ให้บรรลุผลภายในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าความสำเร็จของการดำเนินงาน ข้อจำกัดและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ตลอดจนประเด็นปัญหาวิกฤติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขให้ลุล่วง จะเป็นบทเรียนสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รวม 4 ด้าน ได้แก่ 1) การสร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน 2) การดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบ 3) การอนุรักษ์และใช้มหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอื่น ๆ อย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และ 4) การปกป้อง ปันฟู และส่งเสริมการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน การบริหารจัดการป่าไม้ที่ยั่งยืน การต่อต้านการกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดยั้งการเสื่อมโทรมของที่ดินและพื้นที่สภาพดิน และหยุดยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนา/ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทยอย่างมีศักดิ์ มีคุณค่า และยั่งยืนสืบไป

นายเกษมสันต์ จิณณวาโส
ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

ในระยะต่อไป กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะดำเนินการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐโดยยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เช่น กำหนดเขตป่าชุมชนให้ชัดเจน พื้นที่ใดที่สงวนหรือกันไว้เป็นพื้นที่ป่าสมบูรณ์ก็ใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเคร่งครัด พื้นที่ใดสมควรให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ก็จะผ่อนผันให้ตามความจำเป็นโดยใช้มาตรการทางการบริหารจัดการ มาตรการทางสังคมจิตวิทยา และการปลูกป่าทดแทนเข้าดำเนินการ ทั้งนี้จะต้องเชื่อมโยงกับการส่งเสริมการมีอาชีพ และรายได้อื่น อันเป็นบ่อเกิดของเศรษฐกิจชุมชนที่ต่อเนื่อง เพื่อให้คนในชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยที่ดินยังเป็นของรัฐ ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดทีเดียว

สุดท้ายนี้ กระผมขอขอบคุณผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ได้ร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มแข็งเต็มความสามารถ และขอเป็นกำลังใจให้กับทุกท่านที่ทำงานหนักเพื่อปกป้องดูแลและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนขอบคุณทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องที่ช่วยเหลือกิจการงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างดียิ่ง ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นายเกษมสันต์ จิณณวาโส
ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	10
คำเนียบผู้บริหาร	13
ส่วนที่ 1 ข้อมูลภาพรวม	
ประวัติความเป็นมา	18
วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม	19
โครงสร้างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	20
อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการในสังกัด	21
อัตรากำลัง	22
ส่วนที่ 2 ผลการปฏิบัติราชการ	
● ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการ ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการปี 2558	26
● ผลการปฏิบัติราชการภายใต้ยุทธศาสตร์กระทรวง ประจำปี พ.ศ. 2558	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 บริหารจัดการน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินอย่างบูรณาการ มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและยั่งยืน	29
ยุทธศาสตร์ที่ 2 สงวน อนุรักษ์ ป่าไม้และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ให้ตอบสนองต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	36
ยุทธศาสตร์ที่ 3 อนุรักษ์ ป่าไม้และบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งอย่างมีประสิทธิภาพ	45
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริม อนุรักษ์ ป่าไม้และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ อย่างเป็นธรรมและยั่งยืน	50
ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาองค์กร เครื่องมือ กลไก องค์ความรู้ รวมทั้งจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	54
ยุทธศาสตร์ที่ 6 ดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและจัดการมลพิษเพื่อรองรับ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	100
ยุทธศาสตร์ที่ 7 เสริมขีดความสามารถในการบริหารจัดการพิบัติภัยและ ระบบเตือนภัยทางธรรมชาติและสาธารณภัย	114

ส่วนที่ 3 รายงานการเงิน

- งบแสดงฐานะทางการเงิน 126
- งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน 128

ส่วนที่ 4 ผลงานสำคัญอื่นๆ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ประมวลภาพกิจกรรมกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 132

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	อัตรากำลังของส่วนราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	22
ตารางที่ 2	แสดงการเปรียบเทียบงบประมาณปี พ.ศ. 2557 และ ปี พ.ศ. 2558 จำแนกตามระดับส่วนราชการ	23
ตารางที่ 3	ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการระดับกระทรวง	26
ตารางที่ 4	การสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยที่มีประสิทธิภาพ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558	120
ตารางที่ 5	การปรับปรุงข้อมูลเครือข่ายฯ ให้เป็นปัจจุบัน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558	121

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1	โครงสร้างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	20
ภาพที่ 2	การเปรียบเทียบประเภทของอัตรากำลังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 (ร้อยละ)	23
ภาพที่ 3	กราฟสรุปการเปรียบเทียบงบประมาณปี พ.ศ. 2557 และ ปี พ.ศ. 2558	24

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานประจำปี 2558 เป็นการนำเสนอผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในรอบปีงบประมาณ 2558 ซึ่งถือว่าเป็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานในสังกัดที่เสนอต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการปฏิบัติงานสนองต่อความต้องการของประชาชนเป็นหลัก ภายใต้แผนปฏิบัติราชการประจำปี 2558 ซึ่งประกอบด้วย 7 ยุทธศาสตร์ โดยสรุปดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่

1

บริหารจัดการน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินอย่างบูรณาการ
มีประสิทธิภาพเป็นธรรมและยั่งยืน

พัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติสนับสนุนระบบประปาชุมชน โดยดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองหน้าหลวงสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริช่วง 2 หมู่ 4 ตำบลระโนด อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา ให้เป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการอุปโภค บริโภค และภาคเกษตร ช่วยบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำสำหรับราษฎรในพื้นที่ ครอบคลุมพื้นที่ 5 หมู่บ้าน ราษฎรได้รับประโยชน์มากกว่า 500ครัวเรือน พื้นที่การเกษตรมากกว่า 2,500 ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคให้กับประชาชนในพื้นที่ภัยแล้ง จำนวน 683 แห่ง สนับสนุนน้ำดื่มสะอาดให้กับโรงเรียนทั่วประเทศ จำนวน 500 แห่ง พัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยแล้ง จำนวน 1,285 พื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่

2

สงวน อนุรักษ์ ป่าไม้และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
ให้ตอบสนองต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับ
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กำหนดแผนการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ (Area of Operation) โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ 3 หน่วยงาน ได้แก่ กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้กำหนดพื้นที่ในการดำเนินการออกเป็น 4 พื้นที่ โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้ พื้นที่ AO1 ยึดคืนพื้นที่ตามกระบวนการกฎหมายและควบคุมไม่ให้มีการบุกรุกซ้ำ พร้อมทั้งเร่งรัดฟื้นฟูพื้นที่ป่าพื้นที่ เนื้อที่ประมาณ 38,120 ไร่ พื้นที่ AO2 ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเร่งรัดการดำเนินคดีให้ถึงที่สุด และจะนำไปจัดการตามขั้นตอน AO1 พร้อมทั้งจัดให้มีชุดลาดตระเวนในพื้นที่มากขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดการบุกรุกเพิ่มเติม มีพื้นที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดีประมาณ 71,709 ไร่ สำหรับพื้นที่ AO3 จะทำความเข้าใจกับประชาชนในการดำเนินงานของทางราชการ และเร่งรัดการสำรวจสิทธิครอบครองที่ดินของประชาชน พร้อมแก้ปัญหาความไม่ชัดเจนของแนวเขตที่ดิน โดยจะใช้มาตราส่วนเดียวกันคือ 1 : 4,000 และ

หาแนวเขตร่วมแนวเดียวกันในการดำเนินการตามกฎหมาย ขณะนี้มีพื้นที่ประมาณ 863,165 ไร่ และพื้นที่ AO4 พื้นที่ในความรับผิดชอบของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในส่วนที่เหลือ จำนวน 101,865,943 ไร่ จะจัดทำแนวเขตป่าไม้ร่วมกับชุมชน การลาดตระเวนพื้นที่ทั้งภาคพื้นดินและทางอากาศ มีการเพิ่มจุดสกัดในพื้นที่ล่อแหลม ฝึกอบรมเยาวชนและสร้างเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พัฒนาประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้การดำเนินการดังกล่าว จะเป็นการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแบบบูรณาการ ส่งเสริมและพัฒนางานด้านป่าชุมชนในพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมาย จำนวน 200 หมู่บ้านในการดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล จัดระบบและติดตั้งหุ่นจอตเรือเพื่ออนุรักษ์แนวปะการังในอุทยานแห่งชาติทางทะเล ผังอ่าวไทย จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพรและอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง

ยุทธศาสตร์ที่

3

เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานจัดการสิ่งแวดล้อม
ภายใต้การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ศึกษาและประเมินผลสัมฤทธิ์การแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง โดยวิธีปักไม้ไผ่ รวมระยะทางในพื้นที่ 4 จังหวัด คือ จังหวัด ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม รวมระยะทาง 7,265 เมตร และในจังหวัดจันทบุรี รวมระยะทาง 1,000 เมตร สำรวจ ติดตามสถานภาพปะการัง ครอบคลุมพื้นที่ทั้งสิ้น 47,736 ไร่ แบ่งเป็นฝั่งทะเลอันดามัน จำนวน 13,666 ไร่ และฝั่งอ่าวไทย จำนวน 34,070 ไร่ การสำรวจและติดตามสถานภาพหญ้าทะเล ครอบคลุมพื้นที่ 71,867 ไร่ การติดตามตรวจสอบสถานภาพสัตว์ทะเลหายาก จังหวัดกระบี่ พบพะยูน 9 ตัว เต่าทะเล 12 ตัว โลมา 2 ตัว และฉลามวาฬ 2 ตัว จังหวัดตรัง พบพะยูน 100 ตัว เต่าทะเล 63 ตัว โลมา 18 ตัว และฉลามวาฬ 2 ตัว จังหวัดภูเก็ต พบพะยูน 2 ตัว เต่าทะเล 2 ตัว โลมา 14 ตัว

ยุทธศาสตร์ที่

4

ส่งเสริม อนุรักษ์ พัฒนา และบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

ให้ความสำคัญกับการกำกับ ติดตามและเร่งรัดการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย โดยได้ดำเนินการรังวัดแปลงที่ดิน จำนวน 34,050 ราย การพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินของรัฐ เรื่องขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน อ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศ ตลอดจนกระบวนการอื่นที่เกี่ยวข้อง มุ่งเน้นการส่งเสริมความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำของสังคม ลดข้อขัดแย้งจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ สร้างโอกาสให้แก่คนยากจนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ อย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่

5

พัฒนาองค์กร เครื่องมือ กลไก องค์ความรู้ รวมถึงจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดยการสร้างความร่วมมือเชิงนโยบายด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับแนวคิดการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน และภาคอื่นๆ เป็นหน่วยงานหนุนเสริม สนับสนุนให้มีกลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรเอกชนระดับต่างๆ โดยมีสัดส่วนที่เท่ากันเพื่อเป็นกลไกการทำงานร่วมกันทั้งในการวางแผน ปฏิบัติการ และติดตาม สนับสนุนการดำเนินงานในด้านต่างๆ พัฒนาและปรับปรุงกลไกการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่เดิมให้สามารถขับเคลื่อนได้ผลจริงในทางปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์ที่

6

ดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและจัดการมลพิษ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและเร่งรัดการควบคุมมลพิษ โดยการปรับปรุงกฎหมายสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม การประเมินผลกระทบทางสุขภาพ ลดมลพิษทางอากาศ ชยะ น้ำเสีย กลิ่น และเสียง ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เร่งรัดการสร้างระบบบำบัดน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากสังคมเมืองและการผลิตในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม เพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอยและการจัดการน้ำเสียชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่

7

เสริมขีดความสามารถในการบริหารจัดการพิบัติภัย และระบบเตือนภัย

สร้างภูมิคุ้มกันและเตรียมความพร้อมในการรองรับและปรับตัวต่อผลกระทบจากความรู้และระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มขีดความสามารถในการพยากรณ์และคาดการณ์ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติในระดับประเทศ และระดับพื้นที่ จัดทำยุทธศาสตร์รองรับพิบัติภัยระยะยาวส่งเสริม โดยดำเนินการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย - ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบเชิงเขา ครอบคลุมจำนวนหมู่บ้านเสี่ยงอุทกภัย - ดินถล่ม 1,704 หมู่บ้าน บำรุงรักษาระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติ (Telemetry) ระบบส่งข้อมูลสัญญาณภาพ (CCTV) จำนวน 183 สถานี สถานีเตือนภัยน้ำท่วม - ดินถล่ม (Early Warning) จำนวน 1,052 สถานี เครือข่ายอุทกวิทยา - อุตุนิยมวิทยา จำนวน 414 สถานี เครือข่ายสถานีอุตุนิยมวิทยาแม่น้ำโขง (Mekong-HYCOS) จำนวน 12 สถานี ได้รับการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อสถานการณ์

ทำเนียบผู้บริหาร

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 1 พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2 พลเอก อรรถนพ ศรีศักดิ์
เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทำเนียบผู้บริหาร

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. นายเกษมสันต์ จิณณวาโส
ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. นายสุพจน์ ไทวิจักษณ์ชัยกุล
รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านสิ่งแวดล้อม)
3. นายวิจารณ์ สีมาฉายา
รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(หัวหน้ากลุ่มอำนวยการและหัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติ)
4. นายเสรี ไสภณดิเรกรัตน์
รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านน้ำทรัพยากรน้ำในแผ่นดิน)

ผู้ตรวจราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นายพนพล ศรีสุข

หัวหน้าผู้ตรวจราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นายบุญชอบ สุทธมนัสวงษ์

ผู้ตรวจราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา

ผู้ตรวจราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นางสาวอารยา นันทโพธิ์เดช

ผู้ตรวจราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นายชัยพร ศิริพรโพบูลย์

ผู้ตรวจราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หัวหน้าส่วนราชการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นางรวิวรรณ ภูริเดช
เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นายวิเชียร จุ่งรุ่งเรือง
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

นางสาวภาวิณี ปุณณกนต์
อธิบดีกรม
ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

นายนิพนธ์ โชติบาล
อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า
และพันธุ์พืช

นายชลธิศ สุรัสวดี
อธิบดีกรมป่าไม้

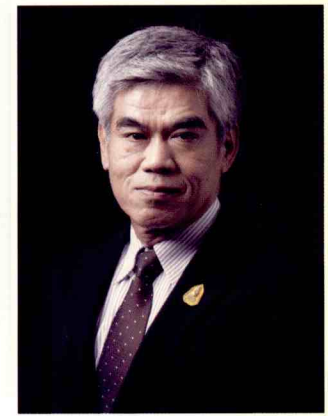
นายปรานิต ร้อยบาง
อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี

นางสาวสุกฤทัยลักษณ์ ธีรวิวรรณ
อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

นายจตุพร บุรุษพัฒน์
อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

นายสุพจน์ เจิมสวัสดิพงษ์
อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลภาพรวม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลพื้นฐาน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (MINISTRY OF NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT)

ประวัติความเป็นมา

ในหลายทศวรรษที่ผ่านมาประเทศไทยได้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไปมาก ส่งผลให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างกว้างขวาง และยังส่งผลกระทบต่อคุณภาพและวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนเป็นวงกว้างและรุนแรงขึ้นตามลำดับ ในขณะเดียวกันหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็มีการดำเนินงานอย่างไม่เป็นเอกภาพและขาดการบูรณาการ ดังนั้น ในการปฏิรูประบบราชการ โดยเฉพาะในพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 จึงได้จัดตั้งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขึ้นใหม่ ให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดการการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากภารกิจที่ได้รับมอบหมาย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้กำหนดนโยบายการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน ที่จะดำเนินการให้ทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายของประเทศได้อยู่คู่กับสังคมไทยตลอดไป รวมทั้งประชาชนได้มีการดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขภายใต้คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม

วิสัยทัศน์

องค์กรหลักในการบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างมีส่วนร่วมสู่สังคมสีเขียว

พันธกิจ

- กำหนดและผลักดันยุทธศาสตร์และมาตรการด้านการอนุรักษ์
ฟื้นฟูและควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ที่เชื่อมโยงกับการสร้างคุณค่าทางสังคมและเศรษฐกิจ
อย่างสมดุล
- บูรณาการและประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย
ภาคประชาชน เอกชน และหน่วยงานภาครัฐและผู้มีส่วน
ได้เสียอื่นๆ ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานการมีส่วนร่วม
- เสริมสร้างขีดความสามารถของระบบและกลไก
ในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

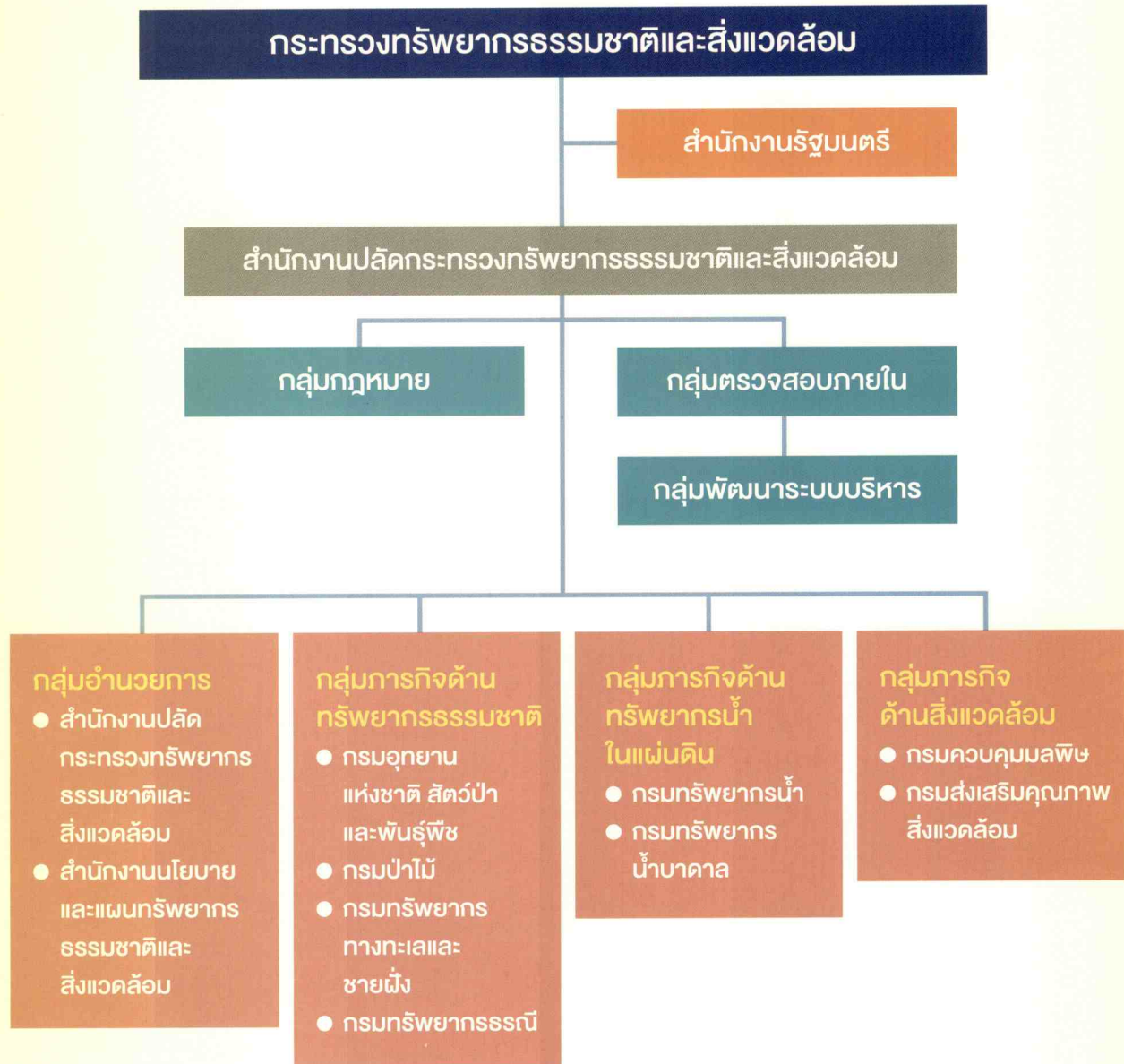
ค่านิยม : MNRE

- **M (Management) :**
บริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมและบูรณาการ
- **N (Network) :**
เสริมสร้างเครือข่ายการพัฒนาองค์ความรู้ทั้งภายในประเทศ
และนอกประเทศ
- **R (Responsibility) :**
มีความรับผิดชอบต่อสังคมทุกระดับ
- **E (Equity) :**
เน้นความเสมอภาคในการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

โครงสร้าง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 1 โครงสร้างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการในสังกัด

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สป.ทส.)

เป็นศูนย์กลางการบริหารของกระทรวงในการพัฒนายุทธศาสตร์ และแปลงนโยบายของกระทรวงเป็นแผนปฏิบัติจัดสรรทรัพยากรให้บรรลุเป้าหมายเกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของกระทรวง

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)

กำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยเสนอแนะนโยบายและแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งประสานการจัดการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนติดตามตรวจสอบมาตรการและเงื่อนไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจของประเทศ และสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนและคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งดำเนินการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและประสานความร่วมมือด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับหน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.)

เสนอแนะและผลักดันนโยบาย แผน มาตรการ และมาตรฐานในการบริหารและจัดการมลพิษ กำกับดูแล สนับสนุน ป้องกัน และแก้ไขปัญหามลพิษ พัฒนาระบบรูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการมลพิษ รวมทั้งติดตาม ตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้ความช่วยเหลือและคำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดการมลพิษและเรื่องราวร้องทุกข์ และดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านการควบคุมมลพิษ

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สส.)

ส่งเสริม เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อม รวบรวม จัดทำ และให้บริการข้อมูลและข้อเสนอแนะด้านสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยีต่างๆ ในฐานะศูนย์ข้อมูลและข้อเสนอแนะด้านสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน รวมทั้งเป็นศูนย์ป้องกันและไกล่เกลี่ยกรณีพิพาทด้านสิ่งแวดล้อม ประสานและเสนอแนะแผนและมาตรการในการส่งเสริม เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศึกษา วิจัย พัฒนา ถ่ายทอด และส่งเสริมเทคโนโลยีและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมรวมทั้งเป็นศูนย์เทคโนโลยีสะอาดและศูนย์ปฏิบัติการอ้างอิงด้านสิ่งแวดล้อม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.)

อนุรักษ์ ส่งเสริม และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในเขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์โดยการควบคุม ป้องกันพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่มีอยู่ และฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมให้กลับสมบูรณ์ด้วยกลยุทธ์การส่งเสริม กระตุ้นและปลูกจิตสำนึกให้ชุมชนมีความรู้สึกรักหวงแหน และมีส่วนร่วมในการดูแลทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อเป็นการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนความหลากหลายทางชีวภาพ สำหรับเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งอาหาร แหล่งนันทนาการและการท่องเที่ยวทางธรรมชาติของประชาชน

กรมป่าไม้ (ปม.)

อนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง ฟื้นฟู ดูแลรักษา ส่งเสริม ทำนุบำรุงป่าและการดำเนินการเกี่ยวกับป่าไม้ การทำไม้ การเก็บหาของป่า การใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ และการดำเนินการเกี่ยวกับการป่าไม้และอุตสาหกรรมไม้ให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้วยกลยุทธ์เสริมสร้างความร่วมมือของประชาชนเป็นหลัก เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

กรมทรัพยากรธรณี (กร.)

สงวน อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี ซากดึกดำบรรพ์ ธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม และธรณีพิบัติภัย โดยการสำรวจ ตรวจสอบ และวิจัยสภาพธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี การประเมินศักยภาพ แหล่งทรัพยากรธรณี การกำหนดและกำกับดูแลเขตพื้นที่สงวน อนุรักษ์ทรัพยากรธรณี และพื้นที่เสี่ยงต่อธรณี พิบัติภัย เพื่อการพัฒนาทรัพยากรธรณี คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมอย่างยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุด

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (กช.)

อนุรักษ์ ป่าไม้ บริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งป่าชายเลนเพื่อคงความสมบูรณ์ มั่งคั่ง สมดุล และยั่งยืนของทะเลไทยเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ

กรมทรัพยากรน้ำ (กน.)

เสนอแนะในการจัดทำนโยบายและแผน และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ บริหารจัดการพัฒนา อนุรักษ์ ป่าไม้ รวมทั้งควบคุม ดูแล กำกับ ประสาน ติดตาม ประเมินผล และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ พัฒนาวิชาการ กำหนดมาตรฐาน และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านทรัพยากรน้ำ ทั้งระดับภาพรวมและลุ่มน้ำเพื่อการ จัดการทรัพยากรน้ำที่เป็นเอกภาพและยั่งยืน

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (กบ.)

เสนอแนะในการจัดทำนโยบายและแผน และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำบาดาล สำรวจ บริหารจัดการ พัฒนา อนุรักษ์ ป่าไม้ รวมทั้งควบคุม ดูแล กำกับ ติดตาม ประเมินผล และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ ทรัพยากรน้ำบาดาล พัฒนาวิชาการกำหนดมาตรฐาน และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านทรัพยากรน้ำบาดาลเพื่อการ จัดการทรัพยากรน้ำบาดาลที่เป็นเอกภาพและยั่งยืน

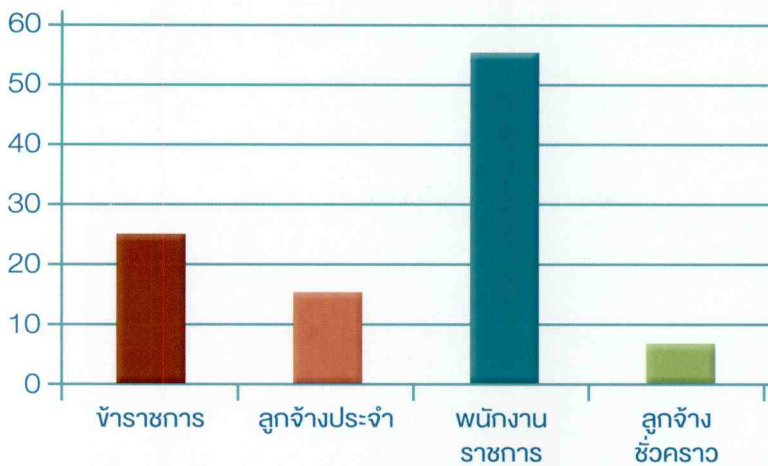
อัตรากำลัง

ตารางที่ 1 : อัตรากำลังของส่วนราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หน่วยงาน	ข้าราชการ	ลูกจ้างประจำ	พนักงานราชการ/ พนักงานกองทุน สิ่งแวดล้อม	ลูกจ้างชั่วคราว	รวม
สำนักงานปลัด กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1,909	71	539	-	2,519
สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	278	18	170	74	540
กรมควบคุมมลพิษ	300	57	194	-	551
กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	176	33	239	90	538
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	3,643	3,175	14,411	37,138	58,367
กรมป่าไม้	1,861	1,635	6,303	2,081	11,880
กรมทรัพยากรธรณี	414	88	255	74	831
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	393	160	1,102	115	1,770
กรมทรัพยากรน้ำ	1,369	589	1,204	-	3,162
กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	222	718	288	-	1,228
รวม	10,565	6,544	24,705	39,572	81,386

**ภาพที่ 2 : การเปรียบเทียบประเภทของอัตรากำลัง
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ. 2558 (ร้อยละ)**

การเปรียบเทียบประเภทของอัตรากำลังปี พ.ศ. 2558 (ร้อยละ)

54%
พนักงานราชการ

24%
ข้าราชการ

16%
ลูกจ้างประจำ

6%
ลูกจ้างชั่วคราว

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับจัดสรรงบประมาณจำนวน 29,955.5792 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณปี 2557 ได้รับจัดสรรงบประมาณจำนวน 31,210.7182 ล้านบาท จะเห็นว่าได้รับงบประมาณลดลง จำนวน 1,255.1390 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ -4.02 ทั้งนี้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปี 2557 เปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปี 2558 จำแนกตามระดับส่วนราชการ สรุปดังนี้

ตารางที่ 2 : แสดงการเปรียบเทียบงบประมาณปี พ.ศ. 2557 และ ปี พ.ศ. 2558

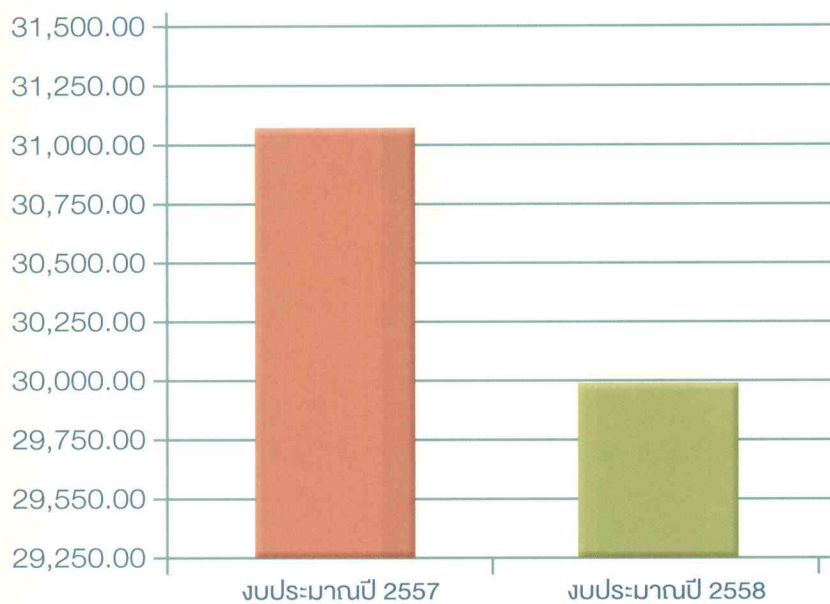
จำแนกตามระดับส่วนราชการ

หน่วยงาน	งบประมาณ ปี 2557	งบประมาณ ปี 2558	เพิ่ม/ลด จากงบประมาณปี 2557	
			จำนวน	ร้อยละ
1. สำนักงานปลัด กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1,398.3653	1,462.9762	64.6109	4.62
2. สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1,445.6524	1,041.2866	-404.3658	-27.97
3. กรมควบคุมมลพิษ	490.6887	542.2372	51.5485	10.51
4. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	601.8505	635.4539	33.6034	5.58
5. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	10,273.1662	10,451.9688	178.8026	1.74
6. กรมป่าไม้	4,025.4685	4,185.0181	159.5496	3.96
7. กรมทรัพยากรธรณี	661.4605	627.0439	-34.4166	-5.20
8. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	1,209.1994	1,241.3782	32.1788	2.66
9. กรมทรัพยากรน้ำ	9,090.9130	7,593.1628	-1,497.7502	-16.48
10. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	2,013.9537	2,175.0535	161.0998	8.00
รวม	31,210.7182	29,955.5792	-1,255.1390	-4.02

ภาพที่ 3 : กราฟสรุปการเปรียบเทียบงบประมาณปี พ.ศ. 2557 และ ปี พ.ศ. 2558

การเปรียบเทียบงบประมาณปี พ.ศ. 2557 และปี พ.ศ. 2558

31,210.7182 ล้านบาท
งบประมาณปี 2557

29,955.5792 ล้านบาท
งบประมาณปี 2558

ส่วนที่ 2 ผลการปฏิบัติราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการ ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการปี 2558

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ภายใต้กรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ 2 มิติ

การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ได้คะแนน 3.8723 ตามตารางสรุปผลการประเมินการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ดังนี้

ตารางที่ 3 : ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการระดับกระทรวง

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการดำเนินงาน		
			ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
มิติกายนอก (น้ำหนัก : ร้อยละ 75)				3.8420	2.8815
การประเมินประสิทธิผล (น้ำหนัก : ร้อยละ 65)				3.7754	2.4540
ตัวชี้วัดที่ 1 ตัวชี้วัดภารกิจหลักของกระทรวงตามแนวทางการขับเคลื่อนประเทศ/แผนยุทธศาสตร์กระทรวง และตัวชี้วัดระหว่างกระทรวงที่มีเป้าหมายร่วมกัน (Joint KPIs) (น้ำหนัก : ร้อยละ 65)				3.7754	2.4540
ตัวชี้วัดที่ 1.1 ระดับความสำเร็จของการเพิ่มจำนวนพื้นที่ป่าไม้ของประเทศ	ระดับ	20	4.7454	4.7454	0.9491
ตัวชี้วัดที่ 1.1.1 จำนวนพื้นที่ป่าไม้ของประเทศ	ล้านไร่	8	102.24	4.3636	0.3491
ตัวชี้วัดที่ 1.1.2 จำนวนพื้นที่ป่าไม้ที่ทวงคืนได้	ไร่	12	170,278.85	5.0000	0.6000
ตัวชี้วัดที่ 1.2 ระดับความสำเร็จของการเตรียมการเพื่อป้องกันและลดผลกระทบพิบัติภัย		5	4.3660	4.3660	0.2183
ตัวชี้วัดที่ 1.2.1 น้ำป่าไหลหลาก	ระดับ	2.5	4.8200	4.8200	0.1205
ตัวชี้วัดที่ 1.2.2 ดินโคลนถล่ม	ระดับ	2.5	3.9120	3.9120	0.0978
ตัวชี้วัดที่ 1.3 ระดับความสำเร็จของการจัดหาพื้นที่น้ำสะอาดเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค	ระดับ	10	4.2452	4.2452	0.4245

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการดำเนินงาน		
			ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
ตัวชี้วัดที่ 1.3.1 น้ำผิวดิน	ระดับ	5	4.1564	4.1564	0.2078
ตัวชี้วัดที่ 1.3.2 น้ำใต้ดิน	ระดับ	5	4.3340	4.3340	0.2167
ตัวชี้วัดที่ 1.4 การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ที่กำหนด (ขยะ/น้ำเสีย/มลพิษทางอากาศ/พื้นที่สีเขียวภาคเมือง)	ระดับ	20	1.8106	1.8106	0.3621
ตัวชี้วัดที่ 1.4.1 จำนวนจังหวัดเป้าหมายมีการจัดการขยะมูลฝอยตามเกณฑ์ที่กำหนด	จำนวน	10	1.0000	1.0000	0.1000
ตัวชี้วัดที่ 1.4.2 ร้อยละของพื้นที่วิกฤตมีคุณภาพน้ำดีขึ้น	ร้อยละ	2.5	25	1.0000	0.0250
ตัวชี้วัดที่ 1.4.3 การจัดการคุณภาพอากาศ	ระดับ	5	3.7425	3.7425	0.1871
ตัวชี้วัดที่ 1.4.3.1 ร้อยละของจำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก เฉลี่ยรายวันในเขตควบคุมมลพิษหน้าพระลาน จ.สระบุรี อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน	ร้อยละ	2.5	71.95	2.7849	0.1175
ตัวชี้วัดที่ 1.4.3.2 ค่าเฉลี่ยรายปีของเบนซินในเขตควบคุมมลพิษ มาบตาพุด จ.ระยอง ลดลง	ไมโครกรัม/ลบ.ม.	2.5	2.36	4.7000	0.0696
ตัวชี้วัดที่ 1.4.4 ระดับความสำเร็จของการประกาศเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่บางกะเจ้า จ. สมุทรปราการ	ระดับ	2.5	2.0000	2.0000	0.0500
ตัวชี้วัดที่ 1.5 ร้อยละของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง (Impact JKPI : เรื่องการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม)	ร้อยละ	10	5.0000	5.0000	0.5000
การประเมินคุณภาพ (น้ำหนัก : ร้อยละ 10)				4.2750	0.4275
ตัวชี้วัดที่ 2 คุณภาพการให้บริการประชาชน (Service Level Agreement)	ระดับ	10	4.2750	4.2750	0.4275

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการดำเนินงาน		
			ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
มิติกายใน (น้ำหนัก : ร้อยละ 25)				3.9629	0.9907
การประเมินประสิทธิภาพ (น้ำหนัก : ร้อยละ 15)				3.5849	0.5377
ตัวชี้วัดที่ 3 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ	ร้อยละ	5		3.0663	0.1533
ตัวชี้วัดที่ 3.1 การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุน	ร้อยละ	2.5	3.1136	3.1136	0.0778
ตัวชี้วัดที่ 3.2 การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวม	ร้อยละ	2.5	3.0190	3.0190	0.0755
ตัวชี้วัดที่ 4 การประหยัดพลังงาน	ระดับ	5	3.7283	3.7283	0.1864
ตัวชี้วัดที่ 5 การพัฒนาประสิทธิภาพระบบสารสนเทศภาครัฐ	ระดับ	5	3.9600	3.9600	0.1980
การพัฒนางานองค์กร (น้ำหนัก : ร้อยละ 10)				4.5300	0.4530
ตัวชี้วัดที่ 6 การพัฒนาสมรรถนะองค์กร	ระดับ	5		4.9600	0.2480
ตัวชี้วัดที่ 6.1 ระดับความสำเร็จของการจัดทำรายงานลักษณะสำคัญขององค์กร	ระดับ	1	4.8000	4.8000	0.0480
ตัวชี้วัดที่ 6.2 ระดับความสำเร็จของการพัฒนางานองค์กร	ระดับ	4	4.4000	5.0000	0.2000
ตัวชี้วัดที่ 7 ระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน	ระดับ	5	4.1000	4.1000	0.2050
รวม		100	คะแนนที่ได้		3.8723

หมายเหตุ คะแนนดังกล่าวเป็นการประเมินของสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องรอผลการตรวจประเมินจากสำนักคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ก่อน จึงจะถือเป็นคะแนนที่ถูกต้อง

ผลการปฏิบัติราชการ ภายใต้ยุทธศาสตร์กระทรวง ประจำปี พ.ศ.2558

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีผลงานที่สำคัญตามกรอบยุทธศาสตร์กระทรวง 7 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ 1** บริหารจัดการน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินอย่างบูรณาการ มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 2** สงวน อนุรักษ์ ป่าไม้และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้ตอบสนองต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ยุทธศาสตร์ที่ 3** อนุรักษ์ ป่าไม้และบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างมีประสิทธิภาพ
- ยุทธศาสตร์ที่ 4** ส่งเสริม อนุรักษ์ ป่าไม้และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นธรรม และยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 5** พัฒนาองค์กร เครื่องมือ กลไก องค์ความรู้ รวมทั้งจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ 6** ดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและจัดการมลพิษเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ยุทธศาสตร์ที่ 7** เสริมขีดความสามารถในการบริหารจัดการพิบัติภัยและระบบเตือนภัยทางธรรมชาติ และสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่

1

บริหารจัดการน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินอย่างบูรณาการ มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและยั่งยืน

1. โครงการศึกษาผลกระทบและติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดนจากโครงการไฟฟ้าพลังน้ำในแม่น้ำโขงสายประธาน

กรมทรัพยากรน้ำร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดำเนินการศึกษผลกระทบและติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดนจากโครงการไฟฟ้าพลังน้ำในแม่น้ำโขงสายประธาน ในพื้นที่ 8 จังหวัดริมแม่น้ำโขง ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้แทนสถาบันการศึกษา องค์กรกลุ่มน้ำ กลุ่มองค์กรเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ ในประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วม ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาโครงการดังกล่าว ระหว่างภาคประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อหารือกำหนดนโยบาย และวางแผนทำงานร่วมกัน กำหนดทิศทางการแก้ปัญหาในแม่น้ำโขงและลำนํ้าสาขา ซึ่งอยู่ภายในพื้นที่ศึกษาโดยเฉพาะปัญหาที่อาจจะสืบเนื่องมาจากผลกระทบจากโครงการไฟฟ้าพลังน้ำในแม่น้ำโขงสายประธาน

ผลผลิต

รายงานผลการศึกษามีข้อมูลชัดเจน และครอบคลุมการศึกษาในแต่ละด้าน เช่น ด้านทรัพยากรทางกายภาพ ชีวภาพ คุณค่าการใช้ประโยชน์ คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ เป็นต้น เพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลอ้างอิงกรณีเกิดผลกระทบสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดนจากโครงการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำของประเทศเพื่อนบ้านในอนาคต บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเป็นสำคัญ

2. โครงการตรวจกำกับกิจการประปาสัมปทาน

การประกอบกิจการประปาสัมปทาน เป็นการดำเนินงานภายใต้กฎหมายควบคุมการประกอบกิจการค้าขายที่เป็นสาธารณูปโภค คือ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (ปว. 58) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อคุ้มครองประชาชนผู้ใช้บริการน้ำประปาจากเอกชนผู้รับสัมปทาน ให้มีความปลอดภัย เป็นธรรมและผาสุก กฎหมายดังกล่าวได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้มีอำนาจที่จะอนุญาตให้สัมปทานและสามารถแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติการ ตาม ปว. 58 เฉพาะกิจการประปา รวมทั้งมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรให้ผู้รับสัมปทานปฏิบัติตาม เพื่อเป็นการคงไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งมหาชนเป็นหลัก ดังนั้นผู้ให้สัมปทานจึงกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวไว้ในสัญญาสัมปทานประกอบกิจการประปา และกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งดำเนินการตรวจ กำกับ การประกอบกิจการประปาสัมปทานทุกปี ปีละ 1 ครั้ง เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานกิจการประปาสัมปทานของผู้รับสัมปทาน โดยทำการตรวจสอบในเรื่องต่อไปนี้ 1) ตรวจสอบโครงสร้างและความปลอดภัยของระบบประปาและเครื่องจักร 2) ตรวจสอบคุณภาพของการให้บริการด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและความพึงพอใจของประชาชน ซึ่งข้อมูลจากการตรวจ กำกับ การประกอบกิจการประปาสัมปทานแต่ละปีจะต้องรายงานให้ผู้ให้สัมปทานทราบด้วยทุกปี ทั้งนี้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มอบหมายให้กรมทรัพยากรน้ำและสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) มีหน้าที่ดำเนินการในการกิจดังกล่าว

ผลผลิต

ดำเนินการตรวจ กำกับ การประกอบกิจการประปาสัมปทานและส่งเสริมการประกอบกิจการประปาสัมปทานในโครงการประปาสัมปทานทั่วราชอาณาจักรทั้งหมด จำนวน 60 โครงการ ครอบคลุมพื้นที่ 21 จังหวัด ได้รับการตรวจสอบแล้วเสร็จ และมีการส่งเสริมการประกอบกิจการประปาตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 เพิ่มขึ้น จำนวน 17 โครงการ รวมการตรวจ กำกับ และการส่งเสริมการประกอบกิจการประปาทั้งสิ้น 77 โครงการ

ผลลัพธ์ที่ได้

เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจ สามารถดำเนินการตรวจ กำกับ การประกอบกิจการประปาสัมปทาน ตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างถูกต้องเป็นไปตามกฎหมาย ประชาชนผู้ใช้น้ำประปาเพื่ออุปโภคบริโภคในเขตโครงการได้รับการคุ้มครองทั้งด้านปริมาณ คุณภาพและราคาที่เป็นธรรม

ปัญหา อุปสรรค

กฎหมาย ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องมีความล้าสมัยไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันควรมีการปรับปรุงกฎหมาย ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ให้ทันสมัยและมีความสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

3. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองหน้าหลวงสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริช่วง 2 หมู่ที่ 4 ตำบลระโนด อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา

พื้นที่ภาคการเกษตรในพื้นที่หมู่ที่ 4 ตำบลระโนด อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในการทำนาข้าวจำนวน 2,500 ไร่ เนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่สามารถเก็บกักน้ำในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งควรฟื้นฟูแหล่งน้ำเดิมให้สามารถบริหารจัดการน้ำเพื่อประโยชน์ด้านการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับปีงบประมาณ 2558 สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ได้ดำเนินการช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองหน้าหลวงสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริช่วง 2 หมู่ที่ 4 ตำบลระโนด อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุนในการอุปโภคบริโภคและสาธารณูปโภคให้แก่ราษฎรเป็นแหล่งน้ำเสริมการเพาะปลูก รวมทั้งช่วยบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งในพื้นที่ ซึ่งเป็นการช่วยเหลือและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรในพื้นที่อย่างทั่วถึงครอบคลุมต่อไป

ผลผลิต

ดำเนินการขุดลอกลำคลอง ความยาว 7.5620 กิโลเมตร พร้อมหินเรียงป้องกันการกัดเซาะ ก่อสร้างฝายน้ำล้น อาคารบังคับน้ำ ประตูระบายน้ำ และอาคารระบายน้ำ เพื่อระบายน้ำจากคลองสายหลักเข้าสู่พื้นที่การเกษตรของราษฎร

ผลลัพธ์ที่ได้

คลองธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง ฟื้นฟู ให้เป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการอุปโภค บริโภค และภาคเกษตร ช่วยบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำสำหรับราษฎรในพื้นที่ ครอบคลุมพื้นที่ 5 หมู่บ้าน ราษฎรได้รับประโยชน์มากกว่า 500 ครัวเรือน พื้นที่การเกษตรมากกว่า 2,500 ไร่ รวมทั้งแหล่งน้ำต้นทุนที่ได้จากโครงการและยังขยายผลให้ราษฎรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการประกอบอาชีพอื่นๆ เพิ่มเติม อาทิ การเลี้ยงสัตว์ ปลูกผัก เป็นต้น

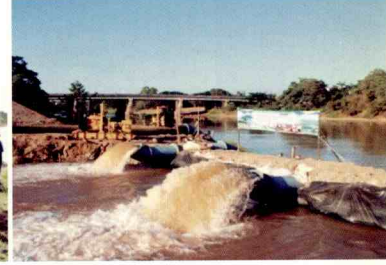
4. โครงการบริหารจัดการเพื่อรองรับสภาวะวิกฤตน้ำ

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม การซ่อมแผนเผชิญเหตุเฉพาะพื้นที่ ในการจัดหาน้ำมั่นคงเชื้อเพลิง อะไหล่สำหรับเครื่องสูบน้ำ รถบรรทุก ยานพาหนะ อุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งดำเนินการบริหารจัดการเครื่องสูบน้ำเพื่อรองรับสภาวะวิกฤตน้ำ ทั้งปัญหาภัยแล้งและปัญหาอุทกภัย

ผลผลิต

มีการจัดเตรียมน้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่น เพียงพอสำหรับรถบรรทุก เครื่องสูบน้ำ มีอะไหล่เพียงพอ สำหรับการซ่อมแซมบำรุงรักษาเครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ ให้มีสภาพพร้อมใช้งานได้ทันทีที่มีสถานการณ์ภัยแล้ง และอุทกภัย

ผลลัพธ์ที่ได้

สามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่เตรียมพร้อมเข้าช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้งและอุทกภัย โดยพื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ จำนวน 182,922 ไร่ ประชาชนได้รับประโยชน์ด้านการอุปโภคบริโภค จำนวน 73,452 หลังคาเรือน รวมถึงการจัดฝึกอบรมโครงการการใช้และการบำรุงรักษาเครื่องสูบน้ำ รถบรรทุก และรถบรรทุกพร้อมเครน ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1-11 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสภาวะวิกฤตอุทกภัยให้แก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1-11 เจ้าหน้าที่จากส่วนกลาง และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อได้แนวทางการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำในการรองรับสภาวะอุทกภัย

ปัญหา อุปสรรค

เจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นลูกจ้างประจำ และเกษียณอายุราชการไปเป็นจำนวนมาก ควรเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

5. กรรพยกรน้ำบาดาลในพื้นที่เป้าหมายได้รับการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ในฐานะเป็นองค์กรหลักในการจัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำบาดาล มีหน้าที่ในการพัฒนาทรัพยากรน้ำบาดาล เพื่อสร้างประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และบรรเทาความเดือดร้อนจากภัยธรรมชาติที่มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ทั้งจากภัยแล้ง และอุทกภัย รวมทั้งได้ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรน้ำบาดาลเพื่อการศึกษา โดยจัดหาแหล่งทรัพยากรน้ำบาดาลให้กับโรงเรียนทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาน้ำบาดาลสำหรับอุปโภค บริโภค การเกษตรกรรม ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการส่วนพระองค์หรือโครงการหลวง เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่โครงการมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สรุปผลการดำเนินงานภายใต้โครงการจัดการและพัฒนาแหล่งน้ำบาดาล ดังนี้

1. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค จำนวน 683 แห่ง
2. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อสนับสนุนน้ำดื่มสะอาดให้กับโรงเรียนทั่วประเทศ รูปแบบที่ 1 จำนวน 200 แห่ง

3. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อสนับสนุนน้ำดื่มสะอาดให้กับโรงเรียนทั่วประเทศ รูปแบบที่ 2 จำนวน 500 แห่ง

4. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยแล้ง รูปแบบที่ 1 จำนวน 40 แห่ง (80 บ่อ)
5. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยแล้ง รูปแบบที่ 2 จำนวน 1,245 แห่ง
6. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (โครงการหลวง) จำนวน 12 แห่ง
7. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (โครงการพระราชดำริ) จำนวน 78 แห่ง

ผลลัพธ์ที่ได้

1. ประชาชนในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 78 พื้นที่ มีน้ำสำหรับการเกษตร และการอุปโภคบริโภค ได้อย่างเพียงพอ
2. ประชาชนในพื้นที่ภัยแล้ง จำนวน 683 แห่ง มีน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค
3. โรงเรียนในพื้นที่เป้าหมายได้รับการสนับสนุนน้ำดื่มสะอาด จำนวน 700 แห่ง

ปัญหา อุปสรรค

1. การสำรวจและพัฒนา พบว่าบางพื้นที่ไม่มีศักยภาพแหล่งน้ำบาดาล
2. ระยะเวลาในการดำเนินการค่อนข้างจำกัดต่อพื้นที่ บางพื้นที่ใช้ระยะเวลาในการสำรวจและดำเนินการค่อนข้างมาก ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณและโอกาสพัฒนา
3. ภูมิประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการสำรวจและเจาะบ่อน้ำบาดาล ทำให้เกิดความล่าช้า
4. ปัจจัยภายนอกเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานทำให้เกิดความล่าช้า
5. ปัญหาที่พบการก่อสร้างหอดังอาคาร และติดตั้งระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำบาดาลมีความล่าช้ากว่าแผนปฏิบัติการเนื่องจากรอการพิจารณาตามระเบียบฯ จากคณะกรรมการว่าด้วยตามสัญญาการพัสดุกรณบัญชีกลาง

6. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยแล้ง จำนวน 1,285 พื้นที่

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยแล้ง รูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 2 มีความสอดคล้องกับนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ข้อ 1.4 ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการและเร่งรัดขยายเขตพื้นที่ชลประทาน ในประเด็นการส่งเสริมการใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเหมาะสมกับชนิดพืช และจัดหาแหล่งน้ำในระดับไร่นาและชุมชนอย่างทั่วถึง มีความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในประเด็นการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ ประชาชนในพื้นที่ประสบภัยแล้งหรือเสี่ยงภัยแล้งได้รับการจัดหา พัฒนา และปรับปรุงแหล่งน้ำบาดาล เพื่อตอบสนองความต้องการในการดำรงชีวิตและการผลิตทางเศรษฐกิจอย่างพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์การจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้อ 5.2 การส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ ประเทศ มีการบริหารจัดการน้ำและแก้ไขปัญหาอุทกภัยอย่างบูรณาการ มีการจัดหาและจัดสรรน้ำให้เพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ในภาคการผลิต ระบบนิเวศและการอุปโภคบริโภคได้อย่างปลอดภัย

1. เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำบาดาล เพื่อการเกษตรในลักษณะของการบูรณาการแหล่งน้ำบาดาลร่วมกับแหล่งน้ำผิวดิน

2. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรได้ใช้น้ำอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ
3. ส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำบาดาล
สรุปผลการดำเนินงานตามนโยบายโครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรในพื้นที่ประสบ
ภัยแล้ง 31 พื้นที่ ดังนี้

1. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยแล้ง รูปแบบที่ 1 จำนวน 40 พื้นที่
 - เจาะบ่อน้ำบาดาล (บ่อผลิต) พร้อมติดตั้งเครื่องสูบน้ำไฟฟ้า จำนวน 80 บ่อ
 - ก่อสร้างระบบท่อส่งหลักพักน้ำ ขนาด 30 ลูกบาศก์เมตร พร้อมต่อเชื่อมอุปกรณ์จ่ายน้ำ จำนวน 40 พื้นที่
2. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยแล้ง รูปแบบที่ 2 จำนวน 1,245 พื้นที่
 - เจาะบ่อน้ำบาดาล (บ่อผลิต) พร้อมติดตั้งเครื่องสูบน้ำชนิดเทอร์โบปั๊ม จำนวน 1,245 บ่อ

ผลลัพธ์ที่ได้

1. เกษตรกรมีแหล่งน้ำสำรองไว้ใช้ในการเกษตรในช่วงที่ประสบภัยแล้ง จำนวน 1,285 พื้นที่
2. เกษตรกรมีระบบกระจายน้ำเพื่อการเกษตรที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพสำหรับการผลิตพืชผลทางการเกษตรเชิงคุณภาพ
3. เกษตรกรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากน้ำบาดาล ทำให้เกิดการตระหนักในคุณค่ารักและหวงแหนในทรัพยากรน้ำบาดาล
4. ประชาชนได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ นอกจากนี้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาลโดยเฉพาะในพื้นที่ที่ไม่มีไฟฟ้าสามารถนำเครื่องยนต์ที่เป็นเครื่องต้นกำลังทางการเกษตรมาใช้สูบน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ได้อย่างเพียงพอ

ปัญหา อุปสรรค

1. การเปลี่ยนพื้นที่ดำเนินงาน เนื่องจากความไม่พร้อมของพื้นที่ทั้งในเรื่องศักยภาพน้ำและความจำเป็นของเกษตรกรในพื้นที่

2. ระยะเวลาในการดำเนินการค่อนข้างจำกัดต่อพื้นที่ บางพื้นที่ใช้ระยะเวลาสำรวจและดำเนินการค่อนข้างมาก ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณและโอกาสพัฒนาในพื้นที่นั้น
3. บางพื้นที่ศักยภาพการให้น้ำบาดาลน้อย ทำให้เกิดความล่าช้า ควรมีการดำเนินการสำรวจล่วงหน้า และหากได้รับการอนุมัติแผนควรดำเนินการเป็นอันดับต้น ๆ
4. เครื่องจักรชำรุดต้องหยุดการเจาะเพื่อทำการซ่อมแซมเครื่องจักร ทำให้การดำเนินการไม่เป็นไปตามแผน

ยุทธศาสตร์ที่

2

สงวน อนุรักษ์ พัฒนา และบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติให้ตอบสนองต่อการพัฒนา อย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1. โครงการนำมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมประเภทย่านชุมชนเก่าไปสู่การปฏิบัติ : แผนจัดการการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมย่านชุมชนเก่า ท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ศึกษาโครงการจัดทำมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมประเภทย่านชุมชนเก่า ระยะที่ 2 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผลการศึกษามีการเสนอย่านชุมชนเก่าท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม เป็นพื้นที่ตัวอย่าง เนื่องจากมีความโดดเด่นด้านคุณค่าและด้านกายภาพของความเป็นย่านชุมชนเก่า เป็นตัวแทนของย่านชุมชนเก่าริมแม่น้ำโขงที่มีบทบาททางการค้า ศูนย์กลางทางความเชื่อ ความหลากหลายของชาติพันธุ์และความทรงจำ โดยผลการศึกษาที่ผ่านมามีข้อเสนอแนะว่า เพื่อความสัมฤทธิ์ผลสูงสุด เป้าหมายสุดท้ายควรกลับไปสู่กลไกในระดับท้องถิ่นให้สามารถขับเคลื่อนต่อไปได้ เพื่อฐานที่มั่นคงในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์และพัฒนาย่านชุมชนเก่าอย่างยั่งยืน ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุดในการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ สำนักงานฯ จึงดำเนินโครงการนำมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ประเภทย่านชุมชนเก่าไปสู่การปฏิบัติ : แผนจัดการการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมย่านชุมชนเก่าท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

ผลผลิต

1. แผนจัดการการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมย่านชุมชนเก่าท่าอุเทน ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ 7 แผนงาน 16 โครงการ
2. แนวทางการอนุรักษ์ย่านชุมชนเก่าท่าอุเทน ประกอบด้วย 4 แนวทาง ได้แก่ แนวทางพัฒนาด้านกายภาพ แนวทางการใช้กลไกกฎหมาย แนวทางการใช้กลไกทางการเงิน และแนวทางการจัดตั้งเครือข่ายชุมชน

พิธีเปิดศูนย์ข้อมูลย่านชุมชนเก่าท่าอุเทน
วันที่ 7 สิงหาคม 2558 โดยรองผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม

ย่านชุมชนเก่าท่าอุเทน

3. โครงการต้นแบบ ด้วยกลไกการมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริง 5 โครงการ ได้แก่ การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลย่านชุมชนเก่าท่าอุเทน การอนุรักษ์พื้นที่พื้ป่าการเก่าและเรือนพื้นถิ่น การจัดทำเอกสารเผยแพร่ การสร้างสื่อออนไลน์ และการจัดตั้งเครือข่ายชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ย่านชุมชนเก่าท่าอุเทน

ผลลัพธ์ที่ได้

ถือเป็นการสร้างชุมชนต้นแบบการดำเนินการอนุรักษ์ย่านชุมชนเก่า ตามมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม ศิลปกรรม ประเภทย่านชุมชนเก่า ในมิติการสร้างตระหนักรู้ถึงคุณค่าความสำคัญ การรับมือและการคงอยู่ภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงจากการพัฒนาที่นับจะทวีความรุนแรงมากขึ้น เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเรียนรู้วิถีการดำรงชีวิตร่วมกับสภาพแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

2. การจัดทำแนวทางเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่แหล่งมรดกที่มีคุณค่าความโดดเด่นในระดับสากลสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

ปัจจุบันแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม แหล่งมรดกทางธรรมชาติ แหล่งมรดกโลก และพื้นที่โดยรอบได้รับผลกระทบจากภัยคุกคามในด้านต่าง ๆ เช่น การบุกรุกพื้นที่ของชุมชนบริเวณโดยรอบแหล่งโดยขาดการวางแผนการบริหารจัดการและการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมาย รวมถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ ซึ่งก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของแหล่งและส่งผลกระทบต่อคุณค่าความโดดเด่นอันเป็นสากล (Outstanding Universal Value) ดังนั้น การวางแผนการจัดการแหล่งเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน รวมถึงการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความเข้มแข็งในการตั้งรับและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อรักษาคุณค่าความโดดเด่นอันเป็นสากลของแหล่งฯ ให้คงอยู่ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยประสานงานกลางอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการจัดทำแนวเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่แหล่งมรดกที่มีคุณค่าความโดดเด่นในระดับสากล สู่สังคมคาร์บอนต่ำ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าความโดดเด่นอันเป็นสากลของแหล่ง รวมถึงการตั้งรับและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเป็นการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในเชิงรุกเพื่อสนองต่อความต้องการที่เปิดกว้าง โดยไม่ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมและเป็นการรักษาความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

ผลลัพธ์

1. สื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ถึงคุณค่าความโดดเด่นอันเป็นสากลของพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานในรูปแบบแผ่นพับ (ภาษาไทย - ภาษาอังกฤษในฉบับเดียวกัน)
2. เอกสารเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจาน : ปัน เลี้ยว เทียวชมสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

ภาพกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากล ส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่นาร่อง สู่สังคมคาร์บอน ณ อุทยานแห่งชาติกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผลลัพธ์ที่ได้

ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนและผู้สนใจ ได้รับการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ ในคุณค่าความโดดเด่นอันเป็นสากล และเตรียมการในการตั้งรับและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งเกิดการเรียนรู้ผ่านเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และนำไปสู่วิถีชีวิตชุมชนสังคมคาร์บอนต่ำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3. การประชุมคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก

คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก เป็นคณะกรรมการตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรีตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน และเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2558 นายกรัฐมนตรี มีบัญชามอบหมายรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธานและมีปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการ อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมศิลปากร อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และอธิบดีกรมองค์การระหว่างประเทศ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ มีหน้าที่ในการดำเนินการตามพันธกรณีอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลกรวมทั้งพิจารณาเสนอแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลก

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 คณะกรรมการฯ มีการพิจารณาประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. เห็นชอบให้มีการนำเสนอ 1) อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท จังหวัดอุดรธานี เข้าสู่บัญชีรายชื่อมรดกโลก และ 2) อนุสรณ์สถาน แหล่งต่าง ๆ และภูมิทัศน์วัฒนธรรมของเชียงใหม่ นครหลวงของล้านนา เข้าสู่บัญชีรายชื่อเบื้องต้นของศูนย์มรดกโลก และคณะรัฐมนตรี มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2558 เห็นชอบให้นำเสนอเอกสารดังกล่าวตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติฯ เสนอ

2. เห็นชอบรายงานสถานภาพการอนุรักษ์พื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามข้อมติคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ 38 ก่อนมอบหมายให้ดำเนินการจัดส่งให้ศูนย์มรดกโลก นำเสนอคณะกรรมการมรดกโลกพิจารณาในการประชุมสมัยสามัญ ครั้งที่ 39

3. เห็นชอบท่าทีของราชอาณาจักรไทยในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญครั้งที่ 39 ในฐานะรัฐภาคีอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก ดังนี้

1) เห็นด้วยกับร่างข้อมติคณะกรรมการมรดกโลกในการประชุมสมัยสามัญ ครั้งที่ 39 ที่เกี่ยวข้องกับราชอาณาจักรไทย 3 วาระ ได้แก่ รายงานสถานภาพการอนุรักษ์นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา รายงานสถานภาพการอนุรักษ์พื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ และการขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกโลก พื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจาน

2) เห็นชอบร่างแผนขับเคลื่อน (Road Map) พื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ และพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจาน และกรอบแนวทางการชี้แจงหากคณะกรรมการมรดกโลก และ/หรือองค์กรที่ปรึกษามีข้อสงสัย โดยให้คณะผู้แทนไทยยึดแนวทางตามที่ระบุไว้ในแผนขับเคลื่อน และหากมีประเด็นที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าคณะผู้แทนไทย (พลเอก ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) คำนึงถึงหลักการของอนุสัญญาฯ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ข้อมูลด้านเทคนิคและวิชาการ

3) เห็นชอบแผนการดำเนินงานจัดทำรายงานสถานภาพการอนุรักษ์นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ของกรมศิลปากร

4) มอบหมายให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่กลุ่ม ป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ให้ความสำคัญและคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในพื้นที่เพื่อป้องกันไม่ให้แหล่งฯ ขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกโลกในภาวะอันตราย

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรี มีมติในการประชุมฯ เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2558 เห็นชอบท่าทีของราชอาณาจักรไทย ดังกล่าว ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้นำเสนอเพื่อพิจารณาด้วยแล้ว

4. การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) แต่งตั้งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. 2557 และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2557 เพื่อให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ของประชาชน และพัฒนาศักยภาพการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรมและยั่งยืน ทั้งใน ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ โดยมี นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานคนที่ 1 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธาน คนที่ 2 กรรมการโดยตำแหน่งจำนวน 9 คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน 10 คน เลขาธิการสำนักงาน นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการฯ และผู้ช่วยเลขานุการ 2 คน และประธาน คทช. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน คทช. จำนวน 8 ท่านและคณะอนุกรรมการ ภายใต้ คทช. จำนวน 6 คณะ ดังนี้

คณะอนุกรรมการ	ประธาน	กรรมการและเลขานุการฯ
1. คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน	รมว.ทส.	อธิบดีกรมป่าไม้
2. คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน	รมว.มท.	อธิบดีกรมที่ดิน
3. คณะอนุกรรมการส่งเสริมและ พัฒนาอาชีพ	รมว.กษ.	อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
4. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนที่ อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย	รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ)	ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์
5. คณะอนุกรรมการบูรณาการกฎหมาย การบริหารจัดการที่ดิน (แต่งตั้งเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2558)	นายอิทธิพล ศรีเสาวลักษณ์	รองเลขาธิการสำนักงาน นโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด : เป็นกลไกขับเคลื่อน ในระดับจังหวัด)	ผู้ว่าราชการจังหวัด	หัวหน้าสำนักงานจังหวัด/ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัด/เจ้าพนักงาน ที่ดินจังหวัด/สหกรณ์จังหวัด

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการ ภายใต้ คทช. ได้ขับเคลื่อนนโยบายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. 2557 สรุปผลการดำเนินงาน เดือนตุลาคม 2557- กันยายน 2558 ดังนี้

1) การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2557 เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2557 เห็นชอบในหลักการกรอบยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ การอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการใช้ที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นธรรม ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการจัดที่ดินให้ประชาชนผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินโดยในระยะแรก ให้มุ่งเน้นการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการจัดที่ดินให้ประชาชนผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล

2) การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2557 เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2557 เห็นชอบให้ดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนฯ ในพื้นที่เป้าหมาย ปี พ.ศ. 2558 ระยะที่ 1 (เดือนธันวาคม 2557 – กุมภาพันธ์ 2558) ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 6 พื้นที่ 4 จังหวัด (เชียงใหม่ นครพนม มุกดาหาร และชุมพร) เนื้อที่ 53,697 ไร่

3) การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2558 เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2558 เห็นชอบให้นำพื้นที่เป้าหมาย พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ระยะที่ 2 (เดือนมีนาคม 2558 – พฤษภาคม 2558) จำนวน 8 พื้นที่ 8 จังหวัด (กาญจนบุรี ราชบุรี ลำปาง อุตรดิตถ์ เชียงราย พะเยา โยโสธร และอุบลราชธานี) เนื้อที่ประมาณ 51,929 ไร่ และพื้นที่เป้าหมายของ ส.ป.ก. จำนวน 4 พื้นที่ 4 จังหวัด (อุทัยธานี ชุมพร กาฬสินธุ์ และนครราชสีมา) เนื้อที่รวม 5,585 ไร่ 2 งาน 91 ตารางวา ไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนฯ

4) การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2558 เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2558 เห็นชอบการกำหนดเงื่อนไขการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ในการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนฯ ตามนโยบายรัฐบาล ทั้งนี้ภายใต้การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) เท่านั้น ดังนี้

(1) เห็นชอบให้ลดหย่อนค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 1,221 (พ.ศ. 2531) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ข้อ 2 (7) (ฎ) การทำประโยชน์อื่นๆ จากเดิม ไร่ละ 50 บาท เหลือไร่ละ 25 บาท

(2) เห็นชอบให้กรมป่าไม้ขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2556 เรื่อง การดำเนินโครงการใดๆ ของหน่วยงานของรัฐที่มีความจำเป็นต้องเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า เฉพาะการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) โดยให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรร/อนุมัติงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนให้ราษฎรเพาะกล้าไม้ และราษฎรที่ใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าเป็นผู้ปลูกและบำรุงรักษาตามสัดส่วนของพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์ให้กรมป่าไม้ทำการติดตามประเมินผลความสำเร็จในการดำเนินงาน

(3) เห็นชอบให้เก็บค่าธรรมเนียมการอนุญาตปลูกป่าเศรษฐกิจชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เต็มจำนวนตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 1,221 (พ.ศ. 2531) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ข้อ 2 (7) (ข) การปลูกป่า ในอัตราไร่ละ 10 บาท

(4) เห็นชอบให้เก็บค่าตอบแทนในการปลูกป่าเศรษฐกิจชุมชน

- ปีที่ 1 - ปีที่ 5 เก็บในอัตราไร่ละ 50 บาท ต่อปี เพื่อเป็นการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจในการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
- ปีที่ 6 - ปีที่ 15 เก็บเต็มจำนวนในอัตราไร่ละ 100 บาท ต่อปี โดยต้องปรับปรุงประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าตอบแทนให้ผู้รับอนุญาตทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกป่าไม้ยืนต้น ต้องชำระให้แก่รัฐบาล ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

5) การประชุม คทช. ครั้งที่ 3/2558 เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2558 เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการกฎหมายบริหารจัดการที่ดิน ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และรับทราบการพิจารณาพื้นที่ที่จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ได้แก่ 1) ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าในช่องผึ่งตะวันตกถนนสายสาม

การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ 3/2558 เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2558

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานการประชุมติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการภายใต้ คทช. ครั้งที่ 2/2558 เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2558

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธี สัมมอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าขุนแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2558

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานมอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย บริเวณพื้นที่ป่าถาวร ป่าแม่ตาล และป่าแม่ยูน เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2558

จังหวัดกระบี่ เนื้อที่ 2,954 ไร่ และป่าสงวนแห่งชาติ ป่าบางเบา และป่าคลองเขียด จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื้อที่ 2,095 ไร่ ของกรมป่าไม้ และ 2) พื้นที่ป่าชายเลนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และในเขตพื้นที่ป่าไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 บริเวณอำเภอเมือง และอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เนื้อที่ 27,000 ไร่ ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

พื้นที่ได้รับอนุญาตการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามกฎหมายมี 2 พื้นที่ ได้แก่

- (1) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าขุนแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่ 7,282 ไร่
 - (2) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าท่าธาร อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่ 5,492 ไร่
- และพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่ตาล และป่าแม่ยูน อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่ 2,434 ไร่

5. แผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการป่าไม้ (Area of Operation)

เนื่องจากอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้มีการใช้ทรัพยากรประเภทต่างๆ โดยเฉพาะทรัพยากรป่าไม้ในอัตราที่สูงมากแต่การใช้ทรัพยากรดังกล่าวกลับเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้สภาพป่าไม้ของประเทศไทยเสื่อมโทรมลงเรื่อยๆ ทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ ดังนั้น จึงควร

สนับสนุนให้เกิดการจัดการป่าไม้ตามแนวปฏิบัติตามธรรมชาติ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของป่าภายใต้การบริหารงานที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน มีความโปร่งใสและมีความยุติธรรม แนวปฏิบัติของธรรมชาติจะนำไปสู่การจัดการป่าไม้ที่ยั่งยืน จะดำเนินการอยู่ 2 ประการ คือ ป่าไม้จะต้องได้รับการจัดการโดยได้รับความร่วมมือจากภาคสังคมต่างๆทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชน และระบบโครงสร้างของการจัดการป่าไม้ต้องมีความโปร่งใส โดยเจตนารมณ์ของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ให้ความสำคัญในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดทำพื้นที่ปฏิบัติการ (Area of Operation= AO) ภายใต้แผนการป้องกันและปราบปรามผู้บุกรุกพื้นที่ป่าไม้ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ 3 หน่วยงาน ได้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยได้กำหนดพื้นที่ในการดำเนินการออกเป็น 4 พื้นที่ ดังนี้

- AO1 เป็นพื้นที่เป้าหมายที่คัดถึงที่สุดแล้วและสามารถเข้าดำเนินการได้ทันที
- AO2 เป็นพื้นที่เป้าหมายที่แจ้งความดำเนินคดีแล้วและอยู่ระหว่างกระบวนการยุติธรรม
- AO3 เป็นพื้นที่เป้าหมายต้องสงสัยว่ามีการกระทำผิดและอยู่ระหว่างการดำเนินการตรวจพิสูจน์
- AO4 เป็นพื้นที่รับผิดชอบส่วนที่เหลือที่ต้องป้องกันไม่ให้มีการบุกรุก

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

โดยมีผลการดำเนินการ ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ.2557 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2558 ดังนี้

หน่วยงาน	พื้นที่ดำเนินการ (ไร่)				รวม
	AO1	AO2	AO3	AO4	
อส.	58,773.92	93,245.92	3,857,864.08	67,372,466.43	71,382,350.35

จับกุมผู้กระทำความผิดในการบุกรุกพื้นที่ป่า จำนวน 2,819 คดี ผู้ต้องหา จำนวน 386 คน และมีพื้นที่บุกรุกทำลายป่ารวม 27,314-2-75.11 ไร่

กรมป่าไม้

ผลการดำเนินงาน ดังนี้

พื้นที่เป้าหมาย (AO)	พื้นที่เป้าหมาย ปี 2558 (ไร่)	ผลการดำเนินงาน (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ	คงเหลือ (ไร่)
AO1	20,000	17,825.55	89.13	2,174.45
AO2	50,000	35,291.81	70.58	14,708.19
AO3	505,000	172,936.29	34.24	332,063.71

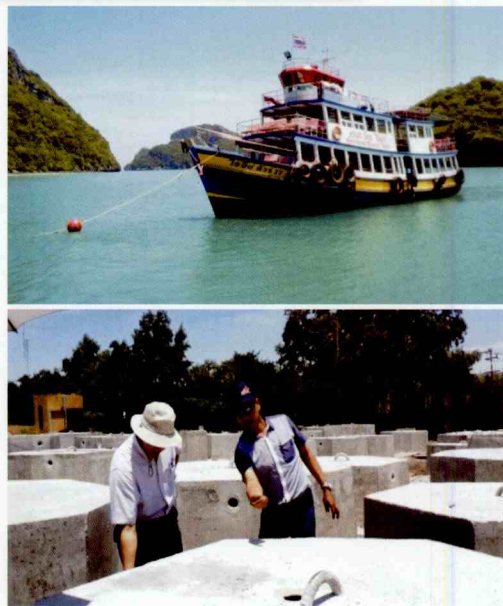
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ผลการดำเนินงาน ดังนี้

พื้นที่เป้าหมาย (AO)	พื้นที่เป้าหมาย ปี 2558 (ไร่)	ผลการดำเนินงาน (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ	คงเหลือ (ไร่)
AO1	20,000	17,825.55	89.13	2,174.45
AO2	50,000	35,291.81	70.58	14,708.19
AO3	505,000	172,936.29	34.24	332,063.71

6. โครงการจัดระบบและติดตั้งทุ่นจอดเรือเพื่ออนุรักษ์แนวปะการังในอุทยานแห่งชาติทางทะเล (ฝั่งอ่าวไทย)

โครงการจัดระบบและติดตั้งทุ่นจอดเรือเพื่ออนุรักษ์แนวปะการังในอุทยานแห่งชาติทางทะเล เป็นต้นแบบในการบริหารจัดการทุ่นจอดเรือเพื่ออนุรักษ์แนวปะการังในอุทยานแห่งชาติทางทะเล โดยจะดำเนินการอย่างเป็นระบบครบวงจร เริ่มตั้งแต่การสำรวจรวบรวมข้อมูลปริมาณเรือที่มีความจำเป็นต้องใช้ทุ่นจอดเรือ ปริมาณการใช้ประโยชน์ทุ่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและแนวโน้มความจำเป็นในอนาคต การจัดระบบทุ่นสำหรับจอดเรือประเภทและขนาดต่างๆ การจัดระบบหมุนเวียนการเข้าใช้ทุ่นจอดเรือในแต่ละช่วงเวลา จัดทำระบบการติดตามตรวจสอบคุณภาพทุ่นจอดเรือและการบำรุงรักษาทุ่นจอดเรืออย่างเป็นระบบ จัดทำเอกสารให้ข้อมูลการใช้ทุ่นแก่ผู้ประกอบการและชุมชน การจัดสัมมนาสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการดูแลรักษาทุ่นจอดเรือ รวมถึงการจัดทำระบบฐานข้อมูลทุ่นจอดเรือเพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติทางทะเลในระยะยาว ได้ดำเนินงาน ดังนี้

1. สำรวจรวบรวมข้อมูลปริมาณเรือที่มีความจำเป็นต้องใช้ทุ่นจอดเรือข้อมูลสภาพทุ่นจอดเรือในอุทยานแห่งชาติทางทะเลที่มีอยู่ในปัจจุบันในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ 10 แห่ง
2. ดำเนินการจัดจ้างบริษัทเอกชนเพื่อจัดทำทุ่นจอดเรือ ทุ่นแนวเขต ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และขนาดเรือที่ใช้ทุ่นในอุทยานแห่งชาติทางทะเลฝั่งอ่าวไทย 2 แห่ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร และอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง

7. โครงการยยะคืบ

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีข้อสั่งการในเรื่อง “ของขวัญให้ประชาชน” ซึ่งสำนักอุทยานแห่งชาติได้เสนอโครงการอุทยานสีเขียว (Green National Park) เพื่อเป็นของขวัญให้ประชาชน และได้จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 21 และ 31 ตุลาคม 2557 เพื่อหารือแนวทางการดำเนินการตามข้อสั่งการดังกล่าว ที่ประชุมมีมติมอบหมายให้ส่วนจัดการท่องเที่ยวและนันทนาการรับผิดชอบกิจกรรม “ยยะคืบ” โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเป็นของขวัญให้แก่ประชาชนที่ไปเที่ยวอุทยานแห่งชาติ
2. เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความพึงพอใจจากการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ
3. รมรงค์ให้นักท่องเที่ยวแนะนำยยะไปทั้งนอกอุทยานแห่งชาติ
4. เพื่อลดปริมาณยยะ งดการใช้วัสดุประเภทโฟม และลดการใช้พลาสติก

ผลลัพธ์ที่ได้

1. นักท่องเที่ยวเกิดจิตสำนึกและตระหนักถึงความสำคัญของการนำยยะออกไปทั้งนอกอุทยานแห่งชาติ
2. ปริมาณยยะภายในอุทยานแห่งชาติในช่วงเทศกาลมีปริมาณลดลง

8. ราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.)

การดำเนินการด้านป้องกันรักษาป่า โดยการสร้างการมีส่วนร่วมที่มีภารกิจด้านการป้องกันรักษาป่า โดยการศึกษาวิเคราะห์ และกำหนดยุทธศาสตร์การป้องกันรักษาป่าการควบคุมไฟป่า และการปราบปรามการกระทำผิดกฎหมาย รวมทั้งกำหนดแนวทาง รูปแบบ และวิธีการในการป้องกันรักษาป่า และการปราบปรามการกระทำผิดโดยกลยุทธ์การมีส่วนร่วม การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.) โดยการเสริมสร้างความร่วมมือของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลทรัพยากรป่าไม้เป็นเครือข่ายและพันธมิตรร่วมกับเจ้าหน้าที่รัฐโดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการดูแลรักษาป่า

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่าได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน 7,096,200 บาท โดยมีแผนการดำเนินงาน ดังนี้

1. จัดฝึกอบรมหลักสูตร “วิทยากรราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.)” จำนวน 1 รุ่น จำนวน 100 คน เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรของกรมป่าไม้ ให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและแนวทางสำหรับการทำหน้าที่เป็นวิทยากรในการฝึกอบรมราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.)

2. จัดฝึกอบรม “โครงการฝึกอบรมราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.)” จำนวน 23 รุ่น รุ่นละ 100 คน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการร่วมกับเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาป่า และส่งเสริมให้มีการจัดตั้งองค์กร รสทป. ในพื้นที่ชุมชน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลรักษาป่า อันเป็นการสนองพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

3. จัดฝึกอบรม หลักสูตร “การสร้างเครือข่ายและพันธมิตรในการป้องกันรักษาป่า” โดยมีเป้าหมายให้หัวหน้าหน่วยป้องกันรักษาป่าทุกหน่วยเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อนำไปสู่การสร้างเครือข่ายในพื้นที่หน่วยป้องกันรักษาป่า ทั้ง 492 หน่วย

4. จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.) ด้านการป้องกันรักษาป่าอย่างมีส่วนร่วม ครั้งที่ 1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อพัฒนาศักยภาพให้กับสมาชิกองค์กรราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.) และเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ ให้มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และการวางแผนการดำเนินการในการป้องกันรักษาป่า โดยการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนในพื้นที่

5. ส่งเสริมสนับสนุน หมู่บ้านที่ผ่านการจัดฝึกอบรมราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.) ให้เข้ารับการคัดเลือกโครงการธง “พิทักษ์ป่าเพื่อรักษาชีวิต”

9. โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว

มีนโยบายและมติ ครม.ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการสนองพระราชโบาย ดังนั้น กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้เข้าร่วมจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนากาป่าไม้ในหลากหลายรูปแบบตามความต้องการของหมู่บ้านที่เข้าร่วม

แจกจ่ายกล้าไม้ให้แก่ราษฎรในพื้นที่

จัดประชุมราษฎรด้านการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและ
การเก็บหาของป่า

บุคคลและหน่วยงานภายนอก เข้ามาศึกษาดูงานและร่วมปลูกต้นไม้ (ไม้ 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง) บริเวณพื้นที่โครงการฯ

โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว และสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์ 3 วัย สานสายใยรักแห่งครอบครัว เพื่อนำไปสู่การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่เหมาะสมและยั่งยืนและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการสายใยรักแห่งครอบครัวโดยมีผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ดังนี้ 1) เพาะชำกล้าไม้ทั่วไป จำนวน 20,000 กล้า 2) เพาะชำกล้าไม้มีค่า จำนวน 11,000 กล้า 3) เพาะชำกล้าแฝก จำนวน 50,000 กล้า 4) งานปรับปรุงภูมิทัศน์คลองรางเงินพื้นที่ควบคุมในพระองค์ 904 5) งานสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์ 3 วัยสานสายใยรักแห่งครอบครัว 6) งานประชาสัมพันธ์โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว

ยุทธศาสตร์ที่

3

อนุรักษ์ ป่าไม้และบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งอย่างมีประสิทธิภาพ

1. โครงการศึกษาและประเมินผลสัมฤทธิ์การแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง โดยวิธีปักไม้ไผ่ 5 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งด้วยวิธีการปักไม้ไผ่โดยประชาชนมีส่วนร่วมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ดำเนินการในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม รวมระยะทาง 7,265 เมตร ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ดำเนินการในบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล หมู่ที่ 12,14,15 และ 16 บ้านเกาะแมวดำบลแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี รวมระยะทาง 1,000 เมตร ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ดำเนินการฟื้นฟูชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะโดยการปักไม้ไผ่ชะลอความรุนแรงของคลื่น เพื่อแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในบริเวณชายฝั่งทะเล หมู่ที่ 14 และหมู่ที่ 15 ตำบลปากน้ำ อำเภอลแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ระยะทาง 2,000 เมตร ดังนั้นเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมและเป็นต้นแบบของการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ดินเลนจึงมีการสำรวจ เก็บรวบรวม วิเคราะห์ ข้อมูล ติดตามประเมินผล ประสิทธิภาพของการจัดการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งโดยวิธีการปักไม้ไผ่ทางด้านการกายภาพ ด้านชีวภาพ ด้านเศรษฐกิจสังคม การมีส่วนร่วม และกำหนดแนวทางรูปแบบที่เหมาะสมตามหลักวิชาการโดยมีผลการดำเนินการตั้งแต่เดือนตุลาคม 2557 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2558 ดังนี้

ดำเนินงาน 4 กิจกรรม ประกอบด้วย

1. สำรวจและติดตามการเปลี่ยนแปลงของพันธุ์ไม้หลังแนวไม้ไผ่

ผลการดำเนินงาน

วางแผนสำรวจพันธุ์ไม้จำนวน 6 แนว แล้วเสร็จโดยดำเนินงานตั้งแต่เดือนมกราคม – มิถุนายน 2558 ผลปรากฏว่า ตำบลบางหญ้าแพรก จังหวัดสมุทรสาคร มีความหนาแน่นของพันธุ์ไม้มากที่สุด คือ 406.9 ต้นต่อไร่

2. การเก็บข้อมูลการตะกอนของดินเลน

ผลการดำเนินงาน

วางแผนสำรวจตะกอนของดินเลน จำนวน 29 แนว แล้วเสร็จ ผลปรากฏว่า ตำบลโคกขาม อำเภอมือง จังหวัดสมุทรสาคร มีอัตราการทับถมของตะกอนดินเลนเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ 11.50 เซนติเมตร เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา (เดือนกรกฎาคม 2557 เทียบกับ กรกฎาคม 2558)

3. การติดตามและการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่

หลังแนวไม้ไผ่ชะลอคลื่นโดยภาพถ่าย

ผลการดำเนินงาน

บันทึกภาพและการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่หลังแนวไม้ไผ่ชะลอคลื่นแล้วเสร็จ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของพันธุ์ไม้ในป่าต่อไป

ก่อนปักไม้ไผ่ชะลอคลื่น ก.ค. 2553

หลังปักไม้ไผ่ชะลอคลื่น พ.ค. 2558

พื้นที่ตัวอย่าง ตำบลบางหญ้าแพรก อำเภอมือง จังหวัดสมุทรสาคร

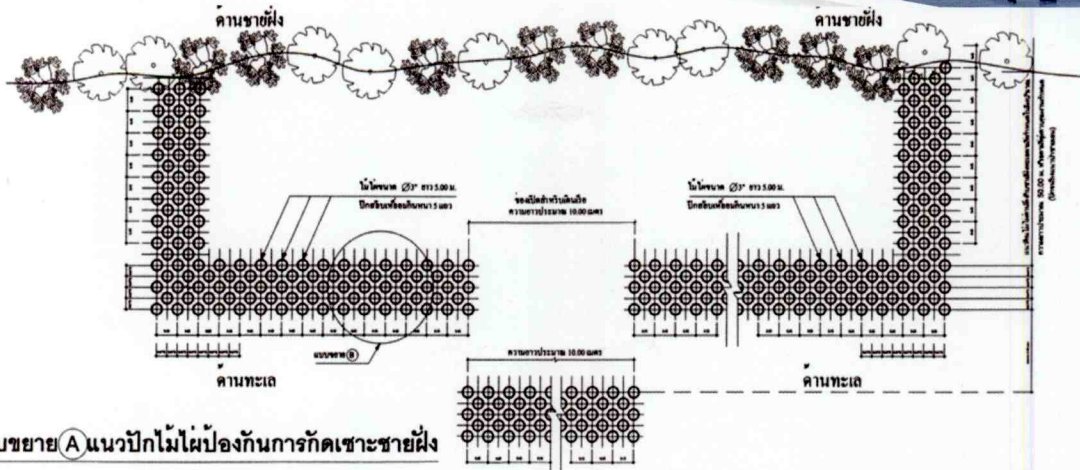
4. การศึกษาข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม การมีส่วนร่วมและความพึงพอใจของชุมชน

โครงการจัดการป้องกันการค้าขายฝิ่นโดยวิธีปักไม้ไผ่ชะลอความรุนแรงของคลื่น

จังหวัดสมุทรปราการ

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเห็นว่าการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชุมชนชายฝั่ง โดยดำเนินการปักไม้ไผ่ชะลอคลื่นจะช่วยป้องกันแก้ไขปัญหาเพื่อลดการสูญเสียที่ดินชายฝั่งของชุมชนและของประเทศ รวมทั้ง

แบบขยาย A แนวปักไม้ไผ่ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

บรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนที่ประสบปัญหา โดยจะดำเนินการในท้องที่ชายฝั่งทะเลบริเวณตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีสภาพพื้นที่เป็นหาดโคลนที่มีการกัดเซาะชายฝั่งอย่างรุนแรง เป็นการสนองนโยบายเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหากัดเซาะชายฝั่งซึ่งนับเป็นภัยพิบัติสำคัญประการหนึ่ง กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้จัดทำโครงการจัดการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งโดยวิธีปักไม้ไผ่ชะลอความรุนแรงของคลื่น จังหวัดสมุทรปราการ โดยดำเนินการดังนี้

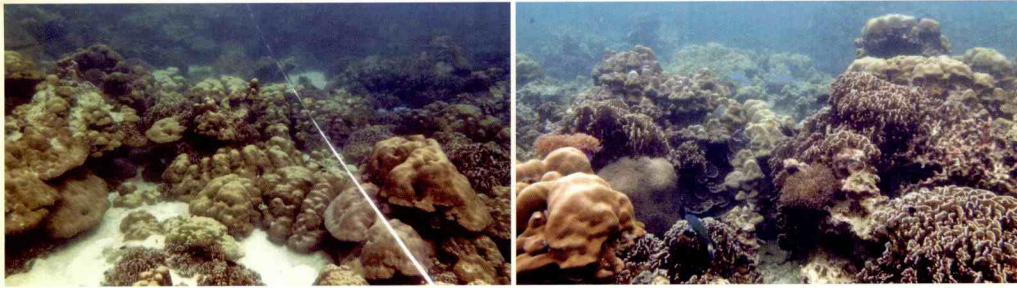
กำหนดแนวปักไม้ไผ่ชะลอคลื่น บริเวณชายฝั่งทะเล หมู่ที่ 11 ตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ระยะไม้ไผ่ 4 กิโลเมตร

เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2558 ได้จัดประชุมชี้แจงโครงการ พร้อมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ณ ศาลาอเนกประสงค์ องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 55 คน

2. สสำรวจประเมินสถานภาพทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ประกอบด้วยระบบนิเวศที่มีความซับซ้อนหลายแบบ เช่น ระบบนิเวศปะการัง หญ้าทะเล ป่าชายเลน สัตว์ทะเลชนิดต่างๆ และสัตว์ทะเลหายาก ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงในด้านองค์ประกอบประชากรและความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ตลอดเวลา แม้แต่ในสภาพธรรมชาติ ประกอบกับในปัจจุบันระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งมีความเสื่อมโทรมมาจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ ทั้งจากบนชายฝั่งทะเลและในทะเล การสำรวจประเมินสถานภาพและศักยภาพของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างต่อเนื่องจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะทำให้ทราบสถานภาพในปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้ประชาชน และองค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการ ส่งเสริม และธรรงค์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติต่อไป

สถานภาพปะการังบริเวณหมู่เกาะอาดัง-ราวี จังหวัดสตูล

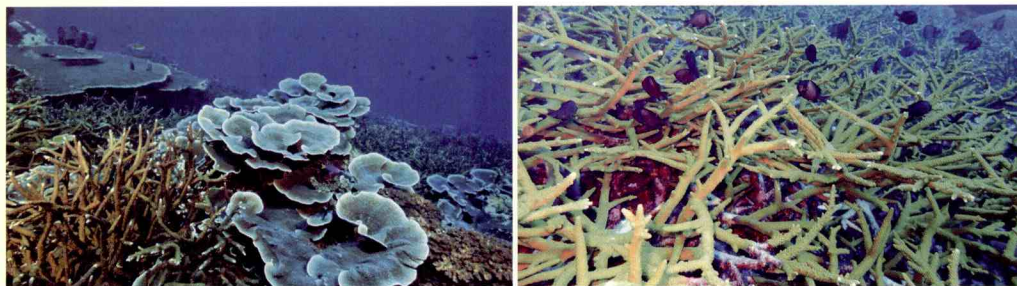
ปีงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2558 กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเล ชายฝั่งทะเล และป่าชายเลน ดำเนินการตามภารกิจด้านการศึกษา สำรวจ วิจัยทางชีววิทยา ความหลากหลายทางชีวภาพ ประเมินทรัพยากรและผลผลิตทางชีวภาพ ระบบนิเวศวิทยาทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งสัตว์ทะเลหายากและใกล้สูญพันธุ์

การสำรวจ ติดตามสถานภาพปะการัง

ครอบคลุมพื้นที่ทั้งสิ้น 47,736 ไร่ โดยแบ่งเป็นฝั่งทะเลอันดามัน จำนวน 13,666 ไร่ และฝั่งอ่าวไทย จำนวน 34,070 ไร่ พบสถานภาพปะการัง ดังนี้

- **บริเวณฝั่งทะเลอันดามัน** สถานภาพปะการังในจังหวัดภูเก็ต อยู่ในสภาพสมบูรณ์ปานกลางถึงเสียหาย โดยเฉพาะอ่าวป่าตองด้านใต้ มีสถานภาพเสียหายมาก จังหวัดตรัง ส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพสมบูรณ์ปานกลาง ยกเว้นบริเวณเกาะตะลิบง มีสถานภาพเสียหาย จังหวัดสตูล ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ดีมากถึงสมบูรณ์ดี
- **บริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันออก** สถานภาพปะการังในจังหวัดชลบุรีอยู่ในสภาพเสียหายถึงเสียหายมาก จังหวัดระยอง พบว่าแนวปะการังในพื้นที่ส่วนใหญ่มีสภาพสมบูรณ์ปานกลางถึงเสียหาย จังหวัดตราด ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพเสียหายถึงเสียหายมาก
- **บริเวณอ่าวไทยตอนกลาง** สถานภาพปะการังในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในสภาพสมบูรณ์ปานกลางถึงสมบูรณ์ดี สถานภาพปะการังหมู่เกาะชุมพร พบว่าสถานภาพแนวปะการังอยู่ในระดับสมบูรณ์ดีมากถึงเสียหายมาก จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีสถานภาพแนวปะการังโดยรวมอยู่ในระดับสมบูรณ์ดีมากถึงเสียหายมาก
- **บริเวณอ่าวไทยตอนล่าง** จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสงขลา และจังหวัดปัตตานี มีสถานภาพแนวปะการังโดยรวมอยู่ในระดับสมบูรณ์ดีมากถึงสมบูรณ์ดี

นอกจากนี้ได้ดำเนินการเพาะขยายพันธุ์ทั้งแบบอาศัยเพศและไม่อาศัยเพศ นำกิ่งพันธุ์ลงพื้นที่ฟื้นฟูแนวปะการังในพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามัน 1,444 กิ่ง/โคโลนี และฝั่งอ่าวไทย 4,321 กิ่ง/โคโลนี ประกอบด้วยพื้นที่บริเวณเกาะพีพีเล จังหวัดกระบี่ เกาะมันใน จังหวัดระยอง เกาะยอักษ์ หินเกือกม้า เกาะเทียน-กระ จังหวัดตราด เกาะพิทักษ์ จังหวัดชุมพร และเกาะขาม จังหวัดสงขลา

สถานภาพปะการังบริเวณเกาะโลซิน จังหวัดปัตตานี

สถานภาพห้วยทะเล บริเวณเกาะตะลิ่ง จังหวัดตรัง โดยมีห้วยทะเล และห้วยไผ่เป็นชนิดเด่น

สถานภาพห้วยทะเลบริเวณเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การสำรวจ ติดตามสถานภาพห้วยทะเล

ครอบคลุมพื้นที่ 71,867 ไร่ โดยแยกเป็นการสำรวจเพื่อหาแหล่งห้วยทะเลใหม่ 9,091 ไร่ ติดตามการเปลี่ยนแปลงสถานภาพของแหล่งห้วยทะเลเดิม 62,776 ไร่ พบพื้นที่ห้วยทะเลรวม 35,343 ไร่ สถานภาพห้วยทะเลฝั่งทะเลอันดามัน 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระนอง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง และจังหวัดสตูล ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์สมบูรณ์ดีและคงสภาพตามธรรมชาติ ยกเว้นบริเวณเกาะสุกร จังหวัดตรัง และบ้านปากบารา จังหวัดสตูล สถานภาพเสื่อมโทรมเพราะโดนคุกคาม และฝั่งอ่าวไทย 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์สมบูรณ์ดีและคงสภาพตามธรรมชาติแต่บางบริเวณสำรวจไม่พบ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล

การติดตามตรวจสอบสถานภาพสัตว์ทะเลหายาก

พื้นที่ฝั่งทะเลอันดามัน อ่าวไทยฝั่งตะวันออก อ่าวไทยตอนบน อ่าวไทยตอนกลาง และอ่าวไทยตอนล่าง โดยดำเนินการ 4 วิธี ดังนี้

1. การสำรวจโดยเก็บข้อมูลร่วมกับชุมชนจากการออกทำการประมง จังหวัดกระบี่ จังหวัดระนอง และเก็บข้อมูลสถิติการวางไข่เต่าทะเล บริเวณจังหวัดระนอง จังหวัดพังงา เกาะคราม จังหวัดชลบุรี และเกาะทะเล จังหวัดระยอง

2. การสำรวจทางเรือ พื้นที่ฝั่งทะเลอันดามันบริเวณเกาะสุกร จังหวัดตรัง พบโลมาอิรวดี และโลมาหลังโหนด บริเวณเกาะสาหร่าย จังหวัดสตูล พบโลมาหลังโหนด โลมาอิรวดี และโลมาหัวบาตรหลังเรียบ พื้นที่ฝั่งทะเลอ่าวไทยบริเวณชายฝั่งทะเลจังหวัดตราด พบโลมาอิรวดีเป็นชนิดเด่น ขนาดฝูง 2-15 ตัว บริเวณพื้นที่อ่าวไทยรูปตัว ก พบวาฬบรูด้า โลมาอิรวดี โลมาหัวบาตรหลังเรียบ และโลมาหลังโหนด และพบลูกวาฬบรูด้าเกิดใหม่จำนวน 6 ตัว บริเวณอ่าวดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบโลมาหลังโหนด 66 ตัว เป็นลูกเกิดใหม่ 9 ตัว บริเวณอ่าวขนอม อำเภอขนอม และอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช พบโลมาหลังโหนดเป็นชนิดเด่น

3. การสำรวจทางอากาศ บริเวณเกาะศรีบอยา เกาะจำ และเกาะปู จังหวัดกระบี่ พบพะยูน 9 ตัว เต่าทะเล 12 ตัว โลมา 2 ตัว และฉลามวาฬ 2 ตัว บริเวณเกาะลันตา เกาะมุก อ่าวตะเสะ เกาะสุกร จังหวัดตรัง จำนวนที่พบสูงสุดต่อวัน ได้แก่ พะยูน 100 ตัว เต่าทะเล 63 ตัว โลมา 18 ตัว และบริเวณปากคลอง จังหวัดภูเก็ต เกาะยาวน้อย-เกาะยาวใหญ่ จังหวัดพังงา จำนวนที่พบสูงสุดต่อวัน ได้แก่ พะยูน 2 ตัว เต่าทะเล 2 ตัว โลมา 14 ตัว

วาฬบรูด้าที่สำรวจพบบริเวณอ่าวไทยตอนบน

ผลการบินสำรวจสัตว์ทะเลหายากพื้นที่จังหวัดตรัง

4. การสำรวจโดยการสัมภาษณ์ชาวประมง บริเวณเกาะยวน้อย-เกาะยาวใหญ่ จังหวัดพังงา และ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อตรวจสอบการแพร่กระจายของสัตว์ทะเลหายาก

ยุทธศาสตร์ที่

4

ส่งเสริม อนุรักษ์ พัฒนาและบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

1. จัดการที่ดินป่าไม้

เนื่องจากมีราษฎรครอบครองอยู่อาศัย/ทำกิน ในพื้นที่ป่าไม้เป็นจำนวนมาก ซึ่งไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ทำให้เกิดความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินป่าไม้ ดังนั้นรัฐบาลจึงได้มีนโยบายตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 เห็นชอบหลักการมาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ป่าไม้ กรมป่าไม้จึงได้นำนโยบายตามมติดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดให้ดำเนินการในรูปแบบ “โครงการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้” ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ดำเนินการ โดยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

- 1) สำรวจวางแผนและกำหนดความเหมาะสมการใช้ที่ดินป่าไม้
- 2) สำรวจ - รังวัดแปลงที่ดิน
- 3) จัดทำขอบเขตให้ชัดเจน

ผลการดำเนินงาน

ดำเนินงานรังวัดแปลงที่ดิน ตั้งแต่ตุลาคม 2557 – กันยายน 2558 จำนวน 34,050 ราย จากเป้าหมายดำเนินงาน จำนวน 25,000 ราย

ผลลัพธ์ที่ได้

1. สามารถช่วยเหลือราษฎรที่อยู่อาศัย/ทำกิน ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติได้อย่างถูกต้องเป็นหลักแหล่งเหมาะสม
2. ราษฎรได้รับการกำหนดขอบเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ชัดเจน และควบคุมพื้นที่มิให้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าเพิ่มเติม

2. สำรองและวิเคราะห์ทรัพยากรป่าไม้

1. ดำเนินงานอ่าน แพล และตีความภาพถ่ายทางอากาศ

ผลการดำเนินการ

ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 8 เรื่อง

1.1 อ่าน แพล ภาพถ่ายทางอากาศ บริเวณตำบลกระทู้ อำเภอกะรุห์ จังหวัดภูเก็ต กรณีขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งและดำเนินการสวนสัตว์สาธารณะ

1.2 อ่าน แพล ภาพถ่ายทางอากาศ บริเวณตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อตรวจสอบที่ดินที่ขออนุญาตที่ดินในเขตป่าไม้ (รายหม่อมนิพันธ์ นันทวัน)

1.3 อ่าน แพล ภาพถ่ายทางอากาศ บริเวณป่าสงวนแห่งชาติ ป่าพืดดอน และป่าปะโด จังหวัดอุดรธานี เพื่อตรวจสอบพื้นที่บุกรุก

1.4 อ่าน แพล ภาพถ่ายทางอากาศ บริเวณตำบลนายาง อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

1.5 อ่าน แพล ภาพถ่ายทางอากาศ บริเวณเขาคุระ หมู่ที่ 3 ตำบลขนอม อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อประกอบการแก้ต่างคดีอาญา (ศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช)

1.6 อ่าน แพล ภาพถ่ายทางอากาศ บริเวณตำบลหนองหงส์ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อพิสูจน์ที่ดินราย นายเชื้ออนันต์ เพชรสีห์หมื่น

1.7 อ่าน แพล ภาพถ่ายทางอากาศ บริเวณท้องที่ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา เขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเบตง กรณีนายซซซัย ศิลาไสโคภิชฐ ร้องทุกข์ขอความเป็นธรรม

1.8 อ่าน แพล ภาพถ่ายทางอากาศ บริเวณ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่ายางน้ำก่ดเหนือ และป่ายางน้ำก่ดใต้ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อก่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3510

2. ดำเนินการอ่าน แพล และตีความภาพถ่าย

ดาวเทียม

ดำเนินการโครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่า ปี พ.ศ. 2556 – 2557 ผลการดำเนินงานวิเคราะห์และจำแนกพื้นที่ป่า จนถึงปัจจุบันเสร็จสิ้นแล้วทั้งหมด 77 จังหวัด

ภูมิภาค	พื้นที่รวม (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	ร้อยละพื้นที่ป่าไม้
ภาคเหนือ	๖๐,๐๔๔,๘๒๕.๕๗	๓๔,๗๖๙,๔๑๗.๘๒	๖๔.๕๗
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๐๔,๘๒๓,๖๖๑.๓๑	๑๕,๗๔๔,๙๓๒.๒๓	๑๕.๐๒
ภาคตะวันออก	๒๑,๕๕๐,๐๒๕.๗๓	๔,๖๗๙,๔๔๖.๔๔	๒๑.๗๒
ภาคกลาง	๕๖,๙๒๕,๖๓๑.๑๑	๑๑,๙๐๒,๑๒๐.๕๖	๒๐.๙๑
ภาคตะวันตก	๓๔,๐๔๑,๗๐๔.๐๑	๒๐,๑๒๕,๖๖๖.๔๕	๕๙.๑๒
ภาคใต้	๔๖,๑๓๓,๕๐๔.๓๒	๑๑,๐๕๔,๔๗๖.๓๒	๒๓.๙๗
รวม	๓๒๓,๕๔๔,๘๖๑.๖๖	๑๐๒,๒๔๕,๔๐๐.๖๒	๓๑.๖๒

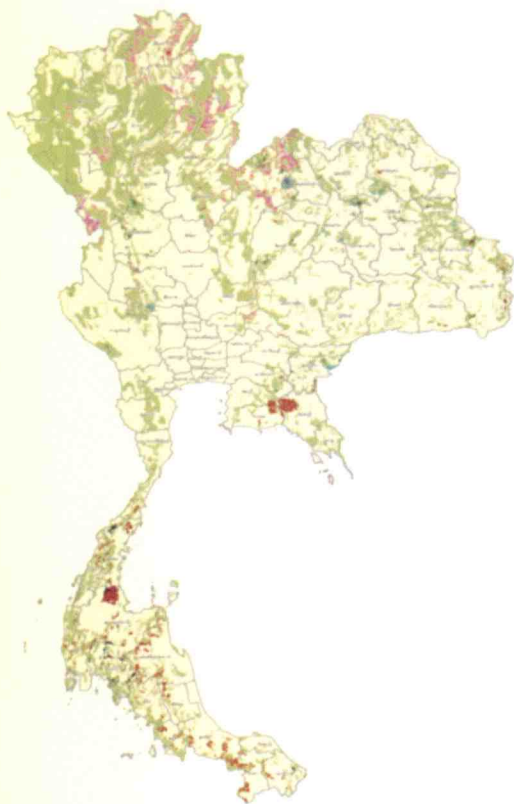

ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. 2556 – 2557 จำนวน 102,285,400.62 ไร่ หรือร้อยละ 31.62 ของพื้นที่ประเทศ

3. งานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

3.1 จัดทำข้อมูลพืชเศรษฐกิจ 5 ชนิดหลัก
ที่ตรวจพบในป่าสงวนแห่งชาติ

3.2 จัดทำข้อมูลยางพารา
ที่ตรวจพบในป่าสงวนแห่งชาติ

ภูมิภาค	พื้นที่รวม (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ป่าไม้
ภาคเหนือ	๖๐,๐๔๔,๙๒๕.๕๗	๓๔,๗๖๙,๔๑๗.๙๒	๖๔.๕๗
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๐๔,๙๒๓,๑๖๑.๓๑	๑๕,๗๔๙,๙๓๒.๒๓	๑๕.๐๒
ภาคตะวันออก	๒๑,๕๕๐,๐๒๕.๗๓	๔,๖๗๙,๙๔๖.๙๔	๒๑.๗๒
ภาคกลาง	๕๖,๙๒๕,๖๓๑.๑๑	๑๑,๙๐๒,๑๒๐.๕๖	๒๐.๙๑
ภาคตะวันตก	๓๔,๐๔๑,๗๐๙.๐๑	๒๐,๑๒๕,๖๐๖.๙๕	๕๙.๑๒
ภาคใต้	๔๖,๑๓๓,๕๐๙.๓๒	๑๑,๐๕๙,๔๗๖.๓๒	๒๓.๙๗
รวม	๓๒๒,๓,๕๑๘,๙๖๑.๐๖	๑๐๒,๒๘๕,๔๐๐.๖๒	๓๑.๖๒

ตาราง การจัดทำข้อมูลยางพาราที่ตรวจพบในป่าสงวนแห่งชาติ

3.3 ปฏิบัติงานติดตามการดำเนินการของคณะทำงานถ่ายทอดแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยใช้ข้อมูลแผนที่แนวเขตของโครงการเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 11 (สุราษฎร์ธานี) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 12 (นครศรีธรรมราช) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 13 (สงขลา) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 12 สาขากระบี่ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 13 สาขานราธิวาส

3. ส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน

ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนางานด้านป่าชุมชนในพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายปี 2558 จำนวน 200 หมู่บ้าน โดยหน่วยงานรัฐให้การส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนได้รับรู้หลักการและวิธีการบริหารจัดการป่าชุมชน การใช้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืน รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนในการบริหารจัดการป่าอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับภูมิประเทศและความต้องการของชุมชน โดยใช้กระบวนการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ การฝึกอบรม และการสนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการป่าชุมชน

กิจกรรมส่งเสริมประชาสัมพันธ์

กิจกรรมบวชป่า

กิจกรรมปลูกเสริมป่าชุมชน

4. พัฒนาป่าไม้ร่วมกับสถาบันศาสนา

ดำเนินการส่งเสริมที่พักสงฆ์ในพื้นที่ป่าทั่วประเทศ ให้เข้ามาเป็นเครือข่ายและช่วยเหลืองานด้านป่าไม้ร่วมกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้ยั่งยืน จำนวน 46 แห่ง โดยพึ่งพาพลังศรัทธาความเคารพและเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อพระสงฆ์และสถาบันศาสนา ให้มีความเข้าใจถึงบทบาทการเป็นแกนนำเสริมสร้างจิตสำนึกและคุณธรรมให้แก่ชุมชน และประชาชนทั่วไป รวมทั้งป้องกันและแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ ตามมติคณะรัฐมนตรี

5. อนุรักษ์และพัฒนาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

ในปี พ.ศ. 2558 ได้เข้าสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่वंก - แม่เป็น ร่วมกับเจ้าหน้าที่หน่วยป้องกันรักษาป่าที่ นว.1 (แม่กะสี) และอาสาสมัครชุมชนบ้านเขาแหลมและบ้านคลองห้วยห้วย ตำบลแม่เป็น อำเภอมะนัง จังหวัดนครสวรรค์ ที่อาศัยอยู่รอบพื้นที่ป่าเขาอินนัย - เขาแหลม และอาสาสมัครชุมชนบ้านคลองบ่วงสามัคคี ตำบลปางสวรรค์ อำเภอยางชุมน้อย และบ้านธารมะยม ตำบลวังชัน อำเภอมะนัง

จังหวัดนครสวรรค์ ผลการสำรวจพบว่าพื้นที่ป่าเขาอินวย-เขาแหลม ประกอบด้วยป่าเต็งรังและป่าเบญจพรรณ และพื้นที่ป่าเขาแม่กระทุ้ประกอบด้วยป่าเบญจพรรณและป่าดิบแล้ง จัดทำแผนข้อมูลและองค์ความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยลงข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติแม่วงก์ - แม่เปิน ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านพืช ด้านสัตว์ ด้านเห็ดรา ด้านไลเคน รวมทั้งข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในเว็บไซต์ระบบจัดการฐานความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพกรมป่าไม้ (<http://biodiversity.forest.go.th>) รวมทั้งจัดทำข้อมูลข่าวสารความหลากหลายทางชีวภาพ

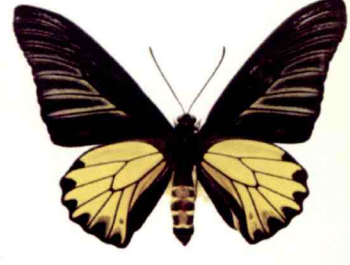
การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ
ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติแม่วงก์-แม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์

สัตว์ใกล้สูญพันธุ์ : เต่าเหลือง
(*Indotestudo elongate*)

พืชหายาก : ลำตาควย
(*Diospyroscoetanea*)

แมลงคุ้มครองตามอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES) : ผีเสื้อทองทรงรสนดา
(*Troides aeacus*)

ยุทธศาสตร์ที่

5

พัฒนาองค์กร เครื่องมือ กลไก องค์ความรู้
รวมถึงจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. โครงการจัดทำแผนการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ (พื้นที่ลุ่มน้ำภาคกลางและตะวันตก)

ผลกระทบอันเนื่องมาจากปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ผิดปกตินั้นส่งผลให้ระบบนิเวศที่มีความหลากหลายในพื้นที่แต่ละชั้นคุณภาพลุ่มน้ำได้รับผลกระทบ ซึ่งรวมทั้งการดำเนินชีวิตที่มีแนวโน้มจะต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่เกิดจากภัยพิบัติทางธรรมชาติในหลายรูปแบบมากขึ้น ทำให้ภาครัฐต้องเตรียมพร้อมเพื่อการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเหล่านี้ โดยมีเป้าหมายเพื่อลดความเปราะบางต่อผลกระทบของสภาพภูมิอากาศ ซึ่งการให้ความสำคัญกับกระบวนการวางแผนเพื่อปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสามารถลดความเสี่ยงต่อผลกระทบและภัยพิบัติที่เกิดขึ้นปัจจุบันและสภาพการณ์ในอนาคตจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการ ซึ่งนอกจากจะเป็นการแก้ปัญหาในเชิงรับที่จำเป็นต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนในขณะนี้ โดยการ

กระบวนการมีส่วนร่วมของโครงการจัดทำแผนการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการ
ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ (พื้นที่ลุ่มน้ำภาคกลางและพื้นที่ลุ่มน้ำตะวันตก)

พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมให้กลับคืนมา เพื่อรักษาฐานการผลิตของชุมชนในลุ่มน้ำแล้ว
ยังถือเป็นความท้าทายที่จะแก้ปัญหาในเชิงรุกที่จะเตรียมความพร้อมในการรับมือกับเหตุการณ์ โดยการจัดทำ
แผนการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ

ผลผลิต

- 1) รายงานสถานภาพและการคุกคามระบบนิเวศลุ่มน้ำภาคกลางและพื้นที่ลุ่มน้ำตะวันตก
- 2) ระบบฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศลุ่มน้ำภาคกลางและพื้นที่ลุ่มน้ำตะวันตกตามมาตรฐานที่สำนักนโยบาย
และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนด
- 3) แผนการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคกลางและพื้นที่ลุ่มน้ำ
ตะวันตก

ผลลัพธ์ที่ได้

ระบบนิเวศพื้นที่ลุ่มน้ำภาคกลางและพื้นที่ลุ่มน้ำตะวันตกที่ยืดหยุ่น คงทน สมบูรณ์ สามารถรองรับการ
เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในปัจจุบันและอนาคต และรองรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้

2. การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) กำหนดให้การจัดการขยะมูลฝอยเป็นวาระแห่งชาติ และมอบหมาย
ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ จัดทำแผนกลยุทธ์ (Roadmap) การจัดการ
ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ซึ่ง คสช. ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 ถือเป็นแรงขับเคลื่อน
ให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมและดำเนินการตามแนวทางการ
จัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย โดยมีผลการดำเนินงานสำคัญในรอบ 1 ปี ดังนี้

1. การกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย (ขยะมูลฝอยเก่า)

ขยะมูลฝอยตกค้างในสถานที่กำจัดทั่วประเทศได้รับการจัดการ จำนวน 20 ล้านตัน จากขยะมูลฝอย
ทั้งหมดที่ตกค้าง จำนวน 30 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 66 โดยการสนับสนุนให้ภาคเอกชนแปรรูปเป็นเชื้อเพลิง/
พลังงานไฟฟ้า นำส่งเป็นวัตถุดิบให้โรงงานปูนซีเมนต์ หรือด้วยการเผาในเตา ขนย้ายหรือรื้อร่อนไปกำจัดอย่างถูกต้อง
ในพื้นที่เดิมและพื้นที่อื่น

ก่อนดำเนินการ

หลังดำเนินการ

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยก่อนและหลังดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยตกค้าง

2. การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เป็นขยะมูลฝอยใหม่

2.1 ส่งเสริมให้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลด คัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง เก็บขนแบบแยกประเภท และนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง โดยมีพื้นที่ต้นแบบในการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม จำนวน 88 แห่ง

การคัดแยกขยะมูลฝอย

2.2 มีศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายชุมชนของจังหวัด จำนวน 83 แห่ง ที่สามารถเก็บรวบรวมของเสียอันตรายชุมชน จำนวน 42 แห่ง รวม 250 ตัน ส่งไปกำจัดแล้ว จำนวน 174 ตัน

2.3 ดำเนินการปิดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง พื้นที่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเดิมเพื่อจัดการขยะมูลฝอยเก่าและรองรับขยะมูลฝอยใหม่

2.4 ส่งเสริมการบริหารจัดการในรูปแบบศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม (cluster) ในแต่ละจังหวัด

2.5 ส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุนก่อสร้างและเดินระบบการแปรรูปขยะมูลฝอยเพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้า

1) เปิดดำเนินการแล้ว 2 แห่ง คือ เทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต และเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สามารถผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ 6.57 เมกกะวัตต์

2) อยู่ระหว่างการก่อสร้าง จำนวน 4 แห่ง คือ กรุงเทพมหานคร เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เทศบาลตำบลแม่ขี จังหวัดพัทลุง และองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองคาย ซึ่งจะผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ 10.9 เมกกะวัตต์

โรงงานกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนและแปรรูปเป็นพลังงานไฟฟ้า เทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

3. การวางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด และจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด จำนวน 77 จังหวัด

3.2 คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2558 ให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. และร่างกฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

3.3 คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2558 อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาปรับแก้ไขแล้ว และมอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษ จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติม เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฯ เพื่อเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาต่อไป

3.4 คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2558 รับทราบแผนการจัดการกากอุตสาหกรรม พ.ศ. 2558-2562 ที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ โดยมีสาระสำคัญเพื่อให้โรงงานผู้ก่อกากอุตสาหกรรมเข้าสู่ระบบการจัดการกากอุตสาหกรรมอย่างถูกต้อง สร้างระบบฐานข้อมูลและติดตามการขนส่งกากอุตสาหกรรม โดยใช้เทคโนโลยีผ่านดาวเทียม และเพื่อให้เกิดการประกอบกิจการโรงงานที่มีคุณภาพ ได้รับอนุญาตให้บำบัด/กำจัด/รีไซเคิลกากอุตสาหกรรม และได้รับการตรวจสอบโดยหน่วยงานของรัฐและเอกชน

3.5 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ เพื่อใช้เป็นกรอบนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในภาพรวมของประเทศ และบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน

3.6 ประกาศคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ ซึ่งเป็นการส่งเสริมในการลงทุนของภาคเอกชนเพื่อแปรรูปขยะมูลฝอยให้เป็นพลังงาน ได้แก่

1) การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณมูลค่าของโครงการการลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2558 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2558

2) หลักเกณฑ์และวิธีการให้เอกชนร่วมลงทุนในโครงการที่มีวงเงินมูลค่าต่ำกว่าที่กำหนดในมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2558

4. การสร้างวินัยของคนในชาติการจัดการขยะมูลฝอย

4.1 รมรณรงค์สร้างจิตสำนึกประชาชนในการรักษาความสะอาดและการทิ้งขยะมูลฝอยโดยจัดทำโครงการต่างๆ ดังนี้

1) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงมหาดไทย ดำเนินโครงการ **“เมืองสะอาด คนในชาติมีสุข”** เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 87 พรรษา โดยรณรงค์ประชาสัมพันธ์ จัดนิทรรศการให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึกประชาชนด้านการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการเก็บและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางจนถึงการกำจัด และทำความสะอาดสถานที่สาธารณะต่าง ๆ ทุกจังหวัด

- 4.2 กระทรวงศึกษาธิการ ให้คำปรึกษาในเรื่องการจัดการขยะในโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างวินัยและจิตสำนึกแก่เยาวชน และกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดหลักสูตรด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ โดยสอดแทรก เรื่องการจัดการขยะมูลฝอยไว้ และกำหนดให้มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรู้โดยส่งเสริมให้มีกิจกรรมการสร้างจิตสำนึก สร้างวินัย เช่น เครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา โรงเรียนต้นแบบการคัดแยกขยะ เป็นต้น ในปีงบประมาณ 2559 ได้มีแผนงานการสร้างจิตสำนึกด้านการจัดการขยะมูลฝอยให้โรงเรียนเป้าหมายจำนวน 30,000 แห่ง เพื่อให้เกิดการรับรู้เข้าใจ และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำเสียที่เกิดจากแหล่งกำเนิดมลพิษต่างๆ ได้แก่ ชุมชน อุตสาหกรรม เกษตรกรรม และการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำวิกฤต/พื้นที่เสี่ยง โดยสรุปการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

1.2 สำรวจพื้นที่รอบบริเวณระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 17 แห่ง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเสนอแนวทางการนําน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วมากลับมาใช้ประโยชน์ คุณภาพน้ำส่วนใหญ่ ร้อยละ 82 อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสียรวม

2. การตรวจบังคับใช้กฎหมายและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

2.1 ติดตามตรวจสอบการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา 69 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ให้ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด ในปี 2558 ได้ตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทโรงงานอุตสาหกรรม สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง อาคารบางประเภทและบางขนาด การเลี้ยงสุกร ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน และที่ดินจัดสรร พร้อมให้คำแนะนำกับกลุ่มเป้าหมายตามประเภทโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ จำนวน 20 โรงงาน โดยในปี 2559 จะพิจารณาตรวจเยี่ยมโรงงานขนาดใหญ่ที่มีปริมาณความสกปรกสูงและตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา

2.2 คณะกรรมการควบคุมมลพิษ ครั้งที่ 1/2558 เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2558 มีมติเห็นชอบกับ (ร่าง) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมนิคมอุตสาหกรรมและเขตประกอบการอุตสาหกรรม และเตรียมเสนอ (ร่าง) ประกาศกระทรวงฯ ต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาก่อนประกาศเป็นกฎหมายบังคับใช้ต่อไป

2.3 ดำเนินการกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งจากอุตสาหกรรมเฉพาะประเภท ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี กลุ่มอุตสาหกรรมเยื่อและกระดาษ และกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตน้ำจืดจากน้ำทะเล

3. การแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

ผลักดันให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมาขึ้นทะเบียนและจัดทำเป็นฐานข้อมูลของผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ผลักดันให้การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการเลี้ยงสุกรเข้าสู่ระบบ Good Agricultural Practice (GAP) และเป็นไปตามมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) รวมทั้งส่งเสริมการเลี้ยงสุกรและการเพาะปลูกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยอยู่ระหว่างจัดทำรายละเอียดของเกณฑ์การจัดการฟาร์มสุกรที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

4. การแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำวิกฤต/พื้นที่เสี่ยง

4.1 จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกัน แก้ไข และฟื้นฟูพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีนและลุ่มน้ำเจ้าพระยา

4.2 ดำเนินการติดตามตรวจสอบในพื้นที่เมืองแรทองคำ จังหวัดพิจิตรและจังหวัดเลยและพื้นที่ลุ่มฝั่งกลบบริเวณห้วยคลิตี้ จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ระหว่างจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันและแก้ไขอันตรายอันเกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษทางน้ำจากกิจกรรมเหมืองแร่ และผลักดันไปสู่แผนปฏิบัติ และการจัดทำแนวทางการฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ในปี 2559-2561 โดยมีการชี้แจงผลการศึกษาและร่างแนวทางการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่วต่อคณะกรรมการหมู่บ้านคลิตี้ ผู้นำชุมชน และชาวบ้านคลิตี้ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ

การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ และการชี้แจงผลการศึกษา
ร่างแนวทางการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่วหมู่บ้านคลิตี้ จังหวัดกาญจนบุรี

5. พัฒนาและปรับปรุงแผนและกลไกทางกฎหมายในการจัดการคุณภาพน้ำ ได้แก่

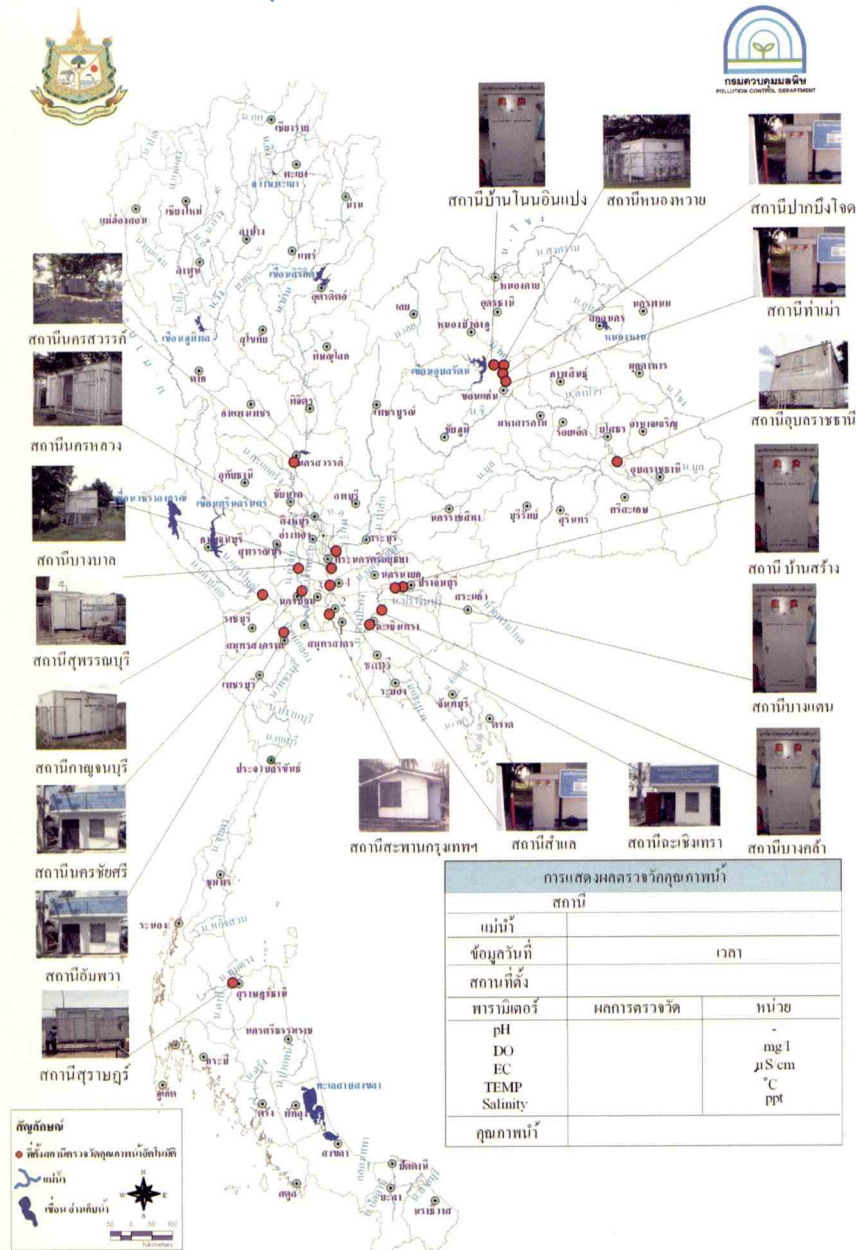
5.1 ยกร่างแผนยุทธศาสตร์การจัดการคุณภาพน้ำของประเทศไทย

5.2 กำหนด/ทบทวนมาตรฐานคุณภาพน้ำ ดังนี้

- ทบทวนการกำหนดประเภทแหล่งน้ำผิวดินในแม่น้ำเจ้าพระยาตอนบน
ปิง วัง ยม และน่าน

สถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติของกรมควบคุมมลพิษ

- กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทั้งจากอุตสาหกรรมเฉพาะประเภท ได้แก่ กิจการปิโตรเคมี และกิจการเยื่อกระดาษ
 - ทบทวนมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทั้งจากฟาร์มสุกร
- 5.3 กำหนดมาตรการ และเกณฑ์การปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมลพิษทางน้ำ เช่น
- กำหนดเกณฑ์คุณภาพตะกอนดินชายฝั่งทะเลของประเทศไทย
 - จัดทำมาตรการการจัดการมลพิษทางน้ำข้ามแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
 - จัดทำหลักเกณฑ์การจัดการฟาร์มสุกรที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 - กำหนดหลักเกณฑ์ในการเก็บภาษีมลพิษทางน้ำ
 - กำหนดหลักเกณฑ์ในการอนุญาตระบายมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม (Permit System)
 - ติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2555 - 2559

5.4 ส่งเสริมการดำเนินงานตามกฎหมายกระทรวงตามมาตรา 73 และ มาตรา 80 แห่ง พรบ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

4. การสื่อสารประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหลักในการสื่อสารเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย ให้เข้าถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั้งทางโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และอื่นๆ รวมถึงกิจกรรมสื่อมวลชน เพื่อให้ประชาชนเกิดจิตสำนึก เกิดความตระหนัก และมีส่วนร่วมในการป้องกัน อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1. สื่อโทรทัศน์ ได้แก่

1.1 ผลิตและเผยแพร่สารคดีสิ่งแวดล้อมเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและลดปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 รายการ **“ข่าว 3 มิติ ช่วงกินอยู่ รู้คิดเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”** ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 22.45-23.30 น. นำเสนอประเด็นการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน สถานการณ์ แนวทางแก้ไข โดยเชื่อมโยงกับข้อมูลวิชาการต่างๆ

1.2 ผลิตสื่อสารคดีทางโทรทัศน์ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การผลิตบริการและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เมื่อนำอยู่อย่างยั่งยืน อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน เผยแพร่กิจกรรมเยาวชนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และผลงานการวิจัยด้านสิ่งแวดล้อม

1.3 จัดทำสปอตโทรทัศน์ภูเขาหัวโล้นในประเทศไทย เพื่อประชาสัมพันธ์ยุทธศาสตร์และแนวทางของรัฐบาลในการจัดการป่าเสื่อมสภาพในประเทศไทย และเสริมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ

2. สื่อวิทยุ เช่น จัดรายการวิทยุ “คนไทยหัวใจสีเขียว”

ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย FM 92.5 MHz./AM 891 KHz. ทุกวันจันทร์และวันศุกร์ เวลา 14.10 - 15.00 น.

3. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม

ทางสื่อหนังสือพิมพ์ จดหมายข่าวกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ฟ้าสายน้ำใส) คู่มือการสร้างวินัยสู่การจัดการขยะที่ยั่งยืน และคู่มือการมีส่วนร่วมของชุมชนต้นแบบ ปลอดการเผา

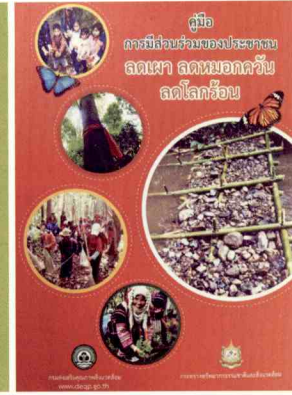

4. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ผลิตและเผยแพร่รายงาน

สถานการณ์สิ่งแวดล้อม “เมื่อปลาจะกินดาวออนไลน์” ทางเว็บไซต์ www.greennewstv.com และ DVD

สื่อโทรทัศน์

สื่อวิทยุ

5. สื่อผสมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสื่อโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ และเว็บไซต์ เช่น โครงการเมืองสะอาด คนในชาติมีสุข เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสทรง เจริญพระชนมพรรษา 87 ปี และโครงการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ 5 ธันวาคม 2557 ในพื้นที่ 4 ภูมิภาค เพื่อน้อมนำแนวพระราชดำริ มาดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. สารสนเทศสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้มีการจัดการความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ดังนี้

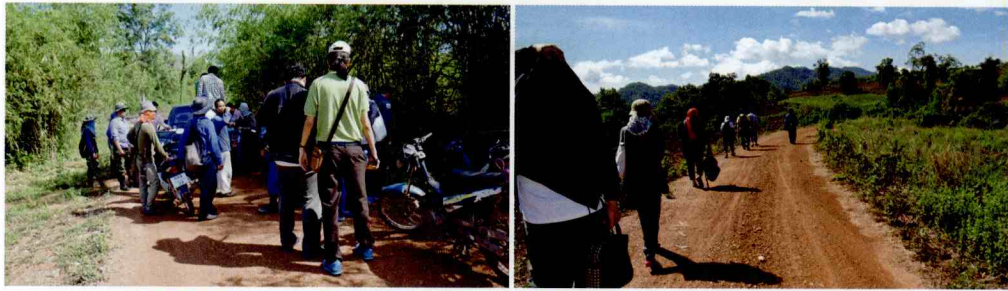
1. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (หมอกควัน)

จัดทำฐานข้อมูลหมู่บ้านที่มีการเผาในที่โล่ง และได้รับผลกระทบจากการเผา โดยรวบรวมข้อมูลของ พื้นที่ที่เกิดการเผา และข้อมูลของผู้นำชุมชนโดยเฉพาะกำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่ภาคเหนือ 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง พะเยา น่าน แพร่ อุตรดิตถ์ และจังหวัดตาก

ข้อมูลจัดทำไว้ในระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ โดยแสดงตำแหน่งที่ตั้งของทุกหมู่บ้าน รวม 8,842 หมู่บ้าน ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานต่างๆ ในการประสานงาน เพื่อเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหา การเผาในที่โล่ง

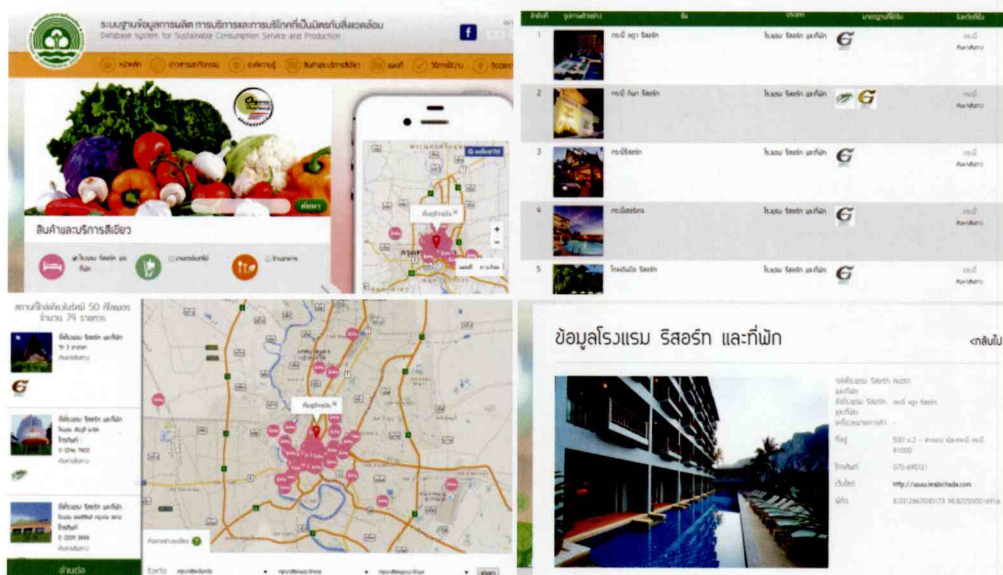
ปัญหาหมอกควันที่เกิดจากการเผาของเกษตรกร

สำรวจและจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่น และชาวบ้าน

2. การพัฒนาฐานข้อมูลและเผยแพร่องค์ความรู้เพื่อส่งเสริมการผลิต การบริการและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

จัดทำระบบฐานข้อมูลการผลิต การบริการและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (<http://scpdatacenter.deqp.go.th>) ที่รวบรวมฐานข้อมูลสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่ผ่านการรับรองมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ได้รับการยอมรับ 3,540 รายการ ประกอบด้วยฐานข้อมูลประเภทสถานที่ 15 ประเภท เช่น โรงแรม ที่พักและรีสอร์ท เกษตรอินทรีย์ ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์สีเขียว สำนักงานสีเขียว เป็นต้น ฐานข้อมูลสินค้าและบริการ 31 ประเภท เช่น กระดาษ เครื่องถ่ายเอกสาร สุขภัณฑ์ สิ่งทอ เป็นต้น โดยผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นประเภทและรายละเอียดของสินค้าและบริการสีเขียว ตำแหน่งที่ตั้งและเส้นทางจากตำแหน่งที่ตั้งปัจจุบันและมีแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบ IOS ชื่อ GREEN PRODUCTS เพื่อให้บริการเชิงรุกเข้าถึงประชาชนมากยิ่งขึ้น อีกด้วย

3. ศูนย์ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

พัฒนาข้อมูลสารสนเทศสิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดมูมนิทรรศการการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อม 3 ครั้งต่อปี ได้แก่ (1) หอสมุดโลกร้อนที่ตัวเรา สำนักงานสีเขียว (Green Office) และต้นแบบรักษ์โลกสีเขียว (2) การจัดทำชุดสาระสถานการณ์สิ่งแวดล้อมปัจจุบัน ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ อากาศ ป่าไม้ และ ZERO WASTE (3) การจัดทำข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมในรูปแบบพิพิธภัณฑ์เสมือน (Virtual Museum) โดยการใช้เทคโนโลยี Virtual Tour 360 องศา ทำให้เสมือนการเข้าชมในสถานที่นั้นจริงๆ 5 พื้นที่ ได้แก่ โครงการพัฒนาออยตุง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย อาคารแสดงพันธุ์สัตว์น้ำบึงบอระเพ็ดเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

จังหวัดนครสวรรค์ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาเกาะและทะเลไทย จังหวัดชลบุรี ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี และศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา ท้องฟ้าจำลอง กรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ได้จัดทำสารคดีการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมดีเยี่ยม ได้แก่ ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ หมอกควันที่จางหาย หัตถกรรมรักษ์โลก สำนักงานสีเขียว และเครื่องตะบันน้ำ

4. ฐานข้อมูลและช่องทางการสื่อสารข้อมูลเพื่อส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด

จัดทำฐานข้อมูลและช่องทางการสื่อสารข้อมูลการส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัดต้นแบบ 1 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมุ่งเน้นการจัดการขยะตามนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของรัฐบาล โดยจัดทำฐานข้อมูลการจัดการขยะ พร้อมทั้งพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากการจัดการขยะของพื้นที่ต้นแบบ การจัดทำเว็บเพจองค์ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมเผยแพร่ผ่าน www.deqp.go.th/environnet และทาง www.facebook.com/environnet รวมทั้งจัดทำระบบฐานข้อมูลและโปรแกรมคำนวณก๊าซเรือนกระจกของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่แสดงผลทันทีเมื่อกรอกข้อมูลบนเว็บไซต์ http://www.environnet.in.th/clean_green และผ่าน Application เมืองสะอาด (เฉพาะ Android)

6. แหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการพัฒนาศูนย์หรือแหล่งเรียนรู้ เพื่อถ่ายทอดแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนให้เครือข่าย กลุ่มเป้าหมาย และประชาชน เกิดความตระหนักมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานเชิงประเด็นระบบ และพื้นที่ อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ ซึ่งแหล่งเรียนรู้ที่ตั้งขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ได้แก่

1. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและโรงเรียนปลอดขยะ: zero waste

จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และศึกษาดูงานการจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร 9 แห่ง ดังนี้

1. ศูนย์เรียนรู้บ้านทุ่งศรี หมู่ที่ 3 ตำบลทุ่งศรี อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่
2. ศูนย์เรียนรู้บ้านดงอินตา หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านเหล่า อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา
3. ศูนย์เรียนรู้บ้านป่าเส้า หมู่ที่ 9 ตำบลอุโมงค์ อำเภอมือเมือง จังหวัดลำพูน
4. ศูนย์เรียนรู้ชุมชนชาวนาเกษตรพัฒนา ตำบลโนนเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
5. ศูนย์เรียนรู้บ้านโพนแดง หมู่ 6 ตำบลนาแก อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม
6. ศูนย์เรียนรู้บ้านควนโดนโน ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล
7. ศูนย์เรียนรู้โรงเรียนควนโดนวิทยา ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล
8. ศูนย์เรียนรู้โรงเรียนบ้านนาทวี ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา
9. ชุมชนสื่อสารรวมใจสามัคคี กองพันสื่อสารทหารที่ 21

กรุงเทพมหานคร

ฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วย รูปแบบของการจัดการขยะทั้ง 4 ประเภท ภายในชุมชนและโรงเรียน เช่น การจัดการขยะรีไซเคิล การจัดการขยะอินทรีย์ การจัดการขยะทั่วไป การจัดการขยะอันตราย รวมถึงกฎกติกาชุมชนปลอดขยะ และเศรษฐกิจพอเพียง

2. ศูนย์การเรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผา

จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ให้กับหมู่บ้านในพื้นที่ต้นแบบ 9 จังหวัด ภาคเหนือตอนบน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้ที่เข้ามาเยี่ยมชมศึกษาดูงาน โดยให้ผู้รับผิดชอบสามารถบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ วางแผนการดำเนินงาน ส่งเสริมให้เกิดภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างศูนย์ในการป้องกันปัญหาการเผาในที่โล่งและมลพิษหมอกควัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างศูนย์ และขยายผลการดำเนินงานสู่ท้องถิ่นอื่นๆ 9 แห่ง ดังนี้

1. ศูนย์เรียนรู้บ้านป่าบุก หมู่ที่ 10 ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน
2. ศูนย์เรียนรู้บ้านส้อ หมู่ที่ 9 ตำบลเปือ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน
3. ศูนย์เรียนรู้บ้านปี่ หมู่ที่ 1 ตำบลเวียง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา
4. ศูนย์เรียนรู้บ้านลองลือบุญ หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านหนูน อำเภอสอง จังหวัดแพร่
5. ศูนย์เรียนรู้บ้านแม่กิตหลวง หมู่ที่ 1 ตำบลแม่กาษา อำเภอสอ จังหวัดตาก
6. ศูนย์เรียนรู้บ้านต้นตอง หมู่ที่ 5 ตำบลพิชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
7. ศูนย์เรียนรู้บ้านม้งดอยปุย หมู่ที่ 11 ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

8. ศูนย์เรียนรู้บ้านต่อแพ หมู่ที่ 1 ตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

9. ศูนย์เรียนรู้บ้านแม่हांใต้ หมู่ที่ 6 ตำบลเวียงกาหลง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วย จากจุดเริ่มต้นสู่ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดการเผา เกษตรยั่งยืน ทางเลือกใหม่ ปลอดการเผา การจัดการพื้นที่เสี่ยง ไฟป่า กตिकासังคม ควบคุมหมอกควัน การจัดการป่าชุมชน การจัดการขยะ วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง

3. พื้นที่เรียนรู้เครือข่าย ทสม. (อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน)

พัฒนาพื้นที่เรียนรู้ ทสม. ในการเป็นกลไกเฝ้าระวังทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 4 พื้นที่ ได้แก่

1. พื้นที่เรียนรู้เครือข่าย ทสม. ด้านการอนุรักษ์ต้นน้ำ ป่าชุมชนและสิ่งแวดล้อมโดยชุมชน บ้านแม่กิดหลวง ตำบลแม่กาษา อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
2. พื้นที่เรียนรู้เครือข่าย ทสม.ด้านความมั่นคงทางอาหารบ้านหนองบัวสร้าง ตำบลอุ่มจาน อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร
3. พื้นที่เรียนรู้เครือข่าย ทสม. ด้านการผลิตสีเขียว หนองหญ้าปล้อง ตำบลท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี
4. พื้นที่เรียนรู้เครือข่าย ทสม. ด้านการจัดการขยะในเขตชุมชนเมืองกมลา ตำบลกมลา อำเภอกระทุง จังหวัดภูเก็ต

กิจกรรมพื้นที่เรียนรู้

4. แหล่งเรียนรู้เมืองต้นแบบสิ่งแวดล้อมเมืองยั่งยืน

พัฒนาระดับเมืองต้นแบบสิ่งแวดล้อมเมืองยั่งยืน เพื่อส่งเสริมองค์ความรู้ ความเข้าใจและความตระหนัก ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมืองกับแกนนำชุมชน ท้องถิ่นและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง 5 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลเมืองกระบี่ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
2. เทศบาลเมืองพิจิตร อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร
3. เทศบาลตำบลเรณูนคร อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม
4. เทศบาลเมืองพนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
5. เทศบาลนครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำ (กน.เชียงราย)

ปลูกต้นไม้คืนธรรมชาติสู่แผ่นดิน (กน.กระบี่)

ศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการสิ่งแวดล้อม อาคารน้ำตกบึงสีไฟ (กน.พิจิตร)

7. โครงการจัดทำข้อเสนอการมีส่วนร่วมของประเทศไทยในการลดก๊าซเรือนกระจกและการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายหลังปี ค.ศ. 2020 (Intended Nationally Determined Contribution : INDC) ของประเทศไทย

ตามที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเพื่อเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2537 โดยมีสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงานกลางของอนุสัญญาฯ นั้น ที่ประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 19

เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2556 ได้มีมติเชิญชวนให้ภาคีเตรียมการเกี่ยวกับการเสนอ “Intended Nationally Determined Contributions (INDCs)” ซึ่งเป็นการแสดงข้อเสนอการมีส่วนร่วมของแต่ละประเทศในการลดก๊าซเรือนกระจกและการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภายหลังปี ค.ศ. 2020 (พ.ศ. 2573) เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการเจรจาของที่ประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 21 ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2558 มีวัตถุประสงค์ในการกำหนด ข้อตกลงใหม่ภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ และต่อมาที่ประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 20 ได้มีมติมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการอนุสัญญาฯ นำ INDC ที่ภาคีส่งมาก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2558 ไปวิเคราะห์ในภาพรวม จัดทำเป็นรายงาน Synthesis Report ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2558

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ทำการศึกษาเพื่อจัดทำข้อเสนอการมีส่วนร่วมของประเทศไทยในการลดก๊าซเรือนกระจกและการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภายหลังปี ค.ศ. 2020 (INDC) ประกอบด้วย การศึกษาศักยภาพและจัดทำเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของภาคพลังงาน และขนส่ง ภาคการจัดการของเสีย ภาคการจัดการกระบวนการทางอุตสาหกรรม และการจัดทำ INDC ด้านการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยในกระบวนการศึกษาให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ทั้งการจัดประชุมกลุ่มย่อย การประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ และการประชุมรับฟังความคิดเห็นในวงกว้างต่อผลการศึกษา

(ร่าง) ข้อเสนอการมีส่วนร่วมของประเทศไทยในการลดก๊าซเรือนกระจกและการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภายหลังปี ค.ศ. 2020 (INDC) ได้กำหนดเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก ภายในปี ค.ศ. 2030 ขั้นต่ำที่ร้อยละ 20 จากกรณีปกติ (business-as-usual : BAU) และขั้นสูงที่ร้อยละ 25 จากกรณีปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2558 และจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558 นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้เรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นนโยบายสำคัญของประเทศ โดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยให้สำนักงานงบประมาณสนับสนุนงบประมาณ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกดังกล่าวรวมถึงการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อไป รวมทั้งให้กระทรวงการต่างประเทศสนับสนุนการประสานงานกับองค์กรและกองทุนระหว่างประเทศเพื่อสนับสนุนการ

ดำเนินงานของประเทศไทยให้สามารถบรรลุเป้าหมายขั้นสูงได้ ทั้งนี้ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดส่ง INDC ต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแล้ว เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2558

8. โครงการศึกษาเพื่อวางแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate change) เป็นสถานการณ์ที่นานาชาติปรารถนาจะร่วมกันว่าเกิดขึ้นจริง ผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate change impact) ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์และระบบนิเวศทั่วโลก จึงมีข้อตกลงร่วมกันระดับโลกเพื่อร่วมแก้ปัญหาภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) ในการลดก๊าซเรือนกระจกซึ่งเป็นต้นเหตุของผลกระทบดังกล่าว

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักประสานการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในฐานะหน่วยงานประสานงานกลางกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change, UNFCCC) ได้ดำเนินการศึกษาเพื่อวางแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติโดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาและประเมินความเปราะบางด้านต่างๆ ของประเทศไทยจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Vulnerability assessment) ในเชิงพื้นที่เป็นรายภูมิภาคและรายจังหวัด และรายสาขาในแต่ละจังหวัด และจัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงหรือพื้นที่เปราะบางตามผลการศึกษา 2) เพื่อจัดทำฐานข้อมูล ทั้งฐานข้อมูลสารสนเทศและฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศ ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศตามผลการศึกษา และ 3) เพื่อให้ได้ข้อมูลและข้อเสนอแนะสำหรับการวางแผนหรือจัดทำแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติต่อไป โดยมีเป้าหมายเชิงผลิตที่สำคัญ ได้แก่ รายงานการศึกษาที่มีเนื้อหาสถานภาพ ผลกระทบ ความเสี่ยง ความสามารถในการรับมือ ความเปราะบาง การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย ในเชิงพื้นที่และรายสาขาแผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงหรือพื้นที่เปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยฐานข้อมูล ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ ระบบฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศ ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ และข้อเสนอแนะสำหรับการวางแผนหรือจัดทำแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติของพื้นที่ในการเตรียมรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลกและของประเทศ และทำให้เกิดการขับเคลื่อนแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย พ.ศ. 2558-2593 หน่วยงานและประชาชนในพื้นที่สามารถวางแผนเตรียมรับมือเองได้อย่างถูกต้อง

9. โครงการพัฒนาระบบจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจก ของประเทศไทย ระยะที่ 1

การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศ เป็นการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำรายงานแห่งชาติ (National Communication : NC) เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและแสดงให้เห็นประเทศภาคีต่างๆ ทราบถึงการมีส่วนร่วมของประเทศไทยในการดำเนินการร่วมกับประชาคมโลกในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งปัจจุบันกำลังจัดทำรายงานแห่งชาติฉบับที่ 3 ในรายงานมืองค์ประกอบหลักๆ 3 เรื่อง คือ การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจก การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นอกจากนี้ประเทศไทยจะต้องเริ่มรายงานความก้าวหน้าในการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจก และรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในรายงานความก้าวหน้าราย 2 ปี (Biennial Updated Report : BUR) เป็นรายงานที่เพิ่มขึ้นมาอีกฉบับหนึ่ง ตามมติการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 17 (COP17) เมื่อเดือนธันวาคม 2554

นอกจากนี้ ประเทศไทยจะต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกระบวนการ International Consultation Analysis (ICA) ซึ่งจะเป็นกระบวนการทวนสอบการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของแต่ละประเทศว่ามีความโปร่งใสถูกต้องเพียงใด โดยจะต้องแสดงให้เห็นว่าการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกมีกระบวนการตรวจวัด รายงาน และทวนสอบ (Measurement Reporting and Verification : MRV) ด้วยระบบที่แต่ละประเทศกำหนดขึ้น ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งจัดทำระบบโครงสร้างระบบการรายงานข้อมูล และวิธีการจัดเก็บข้อมูล การเตรียมองค์การเพื่อรองรับการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ตลอดจนเป็นการเตรียมความพร้อมและจัดระบบของประเทศเพื่อรองรับมาตรการ และข้อตกลงพหุภาคีระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดังนั้น จึงได้จัดทำโครงการการพัฒนาระบบจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ระยะ (พ.ศ. 2558-2561) เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้ประเทศไทยมีระบบการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจกที่มีประสิทธิภาพ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักประสานการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้ดำเนินโครงการการพัฒนาระบบจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระยะที่ 1 โดยเป็นการศึกษาวิเคราะห์การจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานตั้งแต่ระดับหน่วยย่อยต่ำสุดจนถึงระดับสูงสุดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยและออกแบบวิธีการตรวจวัดและรายงานข้อมูลพื้นฐานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจก โดยเป็นไปตามข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณของคู่มือ IPCC 1996 และ IPCC 2006 เพื่อรองรับจัดทำรายงานแห่งชาติ (NC) และรายงานความก้าวหน้า ราย 2 ปี (BUR) จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปใช้ในการจัดทำทิศทางการรายงานข้อมูล (Data Flow) ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง 5 ภาคส่วน ได้แก่ ภาคพลังงาน ภาคกระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ ภาคเกษตร ภาคการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้และภาคของเสียเพื่อแสดงให้เห็นถึงทิศทางการรายงานข้อมูลจากหน่วยงาน

ย้ายไปสู่งานที่เป็นศูนย์กลางของแต่ละภาคส่วนก่อนที่จะข้อมูลถูกส่งให้สำนักงานนโยบายฯ รวบรวมในขั้นตอนสุดท้าย และนำไปใช้ประเมินบัญชีก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งจัดทำแบบฟอร์มรายงานข้อมูลพื้นฐานทั้ง 5 ภาคส่วน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการรายงานข้อมูลกิจกรรมในแต่ละระดับ และจัดทำคู่มือทางเทคนิคที่แสดงรายละเอียดของระบบ MRV ในระยะถัดไป

10. โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการลาดตระเวนพื้นที่ป่าเชิงบูรณาการ

ดำเนินการจัดฝึกอบรมเพื่อเป็นการเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการจัดทำระบบฐานข้อมูลลาดตระเวนระบบ SMART Patrol ซึ่งจะทำให้การลาดตระเวนพื้นที่ป่าและจัดทำฐานข้อมูลลาดตระเวนป่ามีมาตรฐาน สามารถตรวจวัดและติดตามผลสำเร็จในการจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรมประกอบด้วยข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการควบคุม ดูแล วางแผน รวบรวมข้อมูลการลาดตระเวนพื้นที่ป่า สามารถใช้คอมพิวเตอร์ GPS ได้ มีหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลงานการลาดตระเวนพื้นที่ป่าจำนวน 2 รุ่น รุ่นละ 60 คน รวมทั้งสิ้น 120 คน รุ่นละ 5 วัน รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 17-21 พฤศจิกายน 2557 รุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 23 - 27 กุมภาพันธ์ 2558 ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

11. พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

ด้านบริหารจัดการขึ้นทะเบียนพันธุ์พืชกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมาย และนำผลงานวิจัยที่ได้พัฒนาแล้วไปขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ได้ดำเนินการดังนี้

1. ส่งเสริมอาชีพของกลุ่มเป้าหมาย
2. การจัดการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรของกรมป่าไม้และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านวิจัยป่าไม้สู่บุคคลภายนอก
3. การให้บริการทางวิชาการด้านการป่าไม้ในรูปแบบต่างๆ เช่น การประชุม/สัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการปลูกและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ การเป็นวิทยากรต่างๆ ของภาครัฐ

ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ไม้ขนาดเล็กและของป่า จังหวัดราชบุรี ออกพื้นที่ส่งเสริมกลุ่มเป้าหมาย ตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ต่อเนื่องจากที่ได้จัดฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากถาวรยัดแดง วันที่ 18 มีนาคม 2558

เอกชน สถาบันการศึกษา ชุมชนและเกษตรกร การบริการตรวจพิสูจน์ชนิดและคุณภาพไม้ และการให้บริการความรู้ทางวิชาการในรูปแบบต่างๆ เช่น แผ่นพับ เอกสารเผยแพร่

4. การจัดนิทรรศการ

4.1 การจัดนิทรรศการ **“ปัจจุบัน...อนาคต ของไม้พะยุง”** ในงานวันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาติ ณ กรมป่าไม้

4.2 นิทรรศการวันพืชที่ชุ่มน้ำโลก ประจำปี 2558 ณ อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบุรี วันที่ 1 - 3 กุมภาพันธ์ 2558

4.3 นิทรรศการงานเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ ในหัวข้อ **“อนุรักษ์รัก...อนุรักษ์ศิลป์ไทย”** ณ อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบุรี วันที่ 2 - 3 เมษายน 2558

การบริการตรวจพิสูจน์ชนิดและคุณภาพไม้
มีผู้มารับบริการทั้งสิ้น 190 ราย

เดือน	พ.ศ.	คำรับรองตรวจพิสูจน์ไม้
ตุลาคม	๒๕๕๗	๙
พฤศจิกายน	๒๕๕๗	๑๕
ธันวาคม	๒๕๕๗	๑๕
มกราคม	๒๕๕๘	๒
กุมภาพันธ์	๒๕๕๘	๔๕
มีนาคม	๒๕๕๘	๒๖
เมษายน	๒๕๕๘	๑๕
พฤษภาคม	๒๕๕๘	๔
มิถุนายน	๒๕๕๘	๑๕
กรกฎาคม	๒๕๕๘	๑๕
สิงหาคม	๒๕๕๘	๒๔
กันยายน	๒๕๕๘	๕
รวม		๑๙๐

การประชุมการป่าไม้ประจำปี พ.ศ. 2558
ณ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ
ระหว่างวันที่ 22-26 เมษายน 2558

งานวันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาติ
ณ กรมป่าไม้ วันที่ 14 มกราคม 2558

4.4 นิทรรศการวันต้นไม้ประจำปีของชาติ ประจำปี พ.ศ. 2558 ณ บริเวณป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแควระบมและป่าสิียด จังหวัดฉะเชิงเทรา วันที่ 10 มิถุนายน 2558

4.5 นิทรรศการงานแสดงผลการดำเนินงานครบรอบ 1 ปี ในการดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมป่าไม้ ณ อาคารเทียมคมกฤต กรมป่าไม้ วันที่ 10 กรกฎาคม 2558

4.6 นิทรรศการประชุมวิชาการนานาชาติ ครั้งที่ 2 เรื่อง **“ศึกษาयरักเพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ The Second International Conference on Study of Oriental Lacquer Initiated by H.R.H. Princess Maha Chakri Sirindhorn for the Revitalization of Thai Wisdom”** ซึ่งจัดโดยกรมศิลปากร ร่วมกับกรมป่าไม้ และกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ณ โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ วันที่ 24 กรกฎาคม 2558

4.7 นิทรรศการในงานสัสมรพันธุ์ไม้ เทิดไถ้บรมราชินีนาถ ครั้งที่ 9 ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ วันที่ 7 - 13 สิงหาคม 2558

4.8 นิทรรศการเรื่องรักใหญ่โซนนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติในงานมหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ 2558 (Thailand research expo 2015) ระหว่างวันที่ 16 - 20 สิงหาคม 2558 ณ โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ และ บางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพมหานคร

4.9 นิทรรศการในการมอบนโยบายแนวทางการปฏิบัติงานแก่คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมป่าไม้ โดย พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (รมว.ทส.) อาคารเทียมคมกฤส กรมป่าไม้ วันที่ 4 กันยายน 2558

12. โครงการเสริมสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล 23 จังหวัด

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ดำเนินงานโครงการวิจัยประเมินผลสัมฤทธิ์การแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง โดยวิธีการปักไม้ไผ่ และจัดทำคู่มือการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งด้วยการปักไม้ไผ่ชะลอคลื่น โดยประชาชนมีส่วนร่วม โดยได้ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มและเครือข่ายป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง จังหวัดสมุทรสาครในปี พ.ศ. 2556 ซึ่งการดำเนินงานแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งอย่างมีส่วนร่วมโดยวิธีการปักไม้ไผ่ชะลอคลื่นนั้น ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการติดตามเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มและเครือข่ายจังหวัดสมุทรสาครอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการขยายผลต่อเนื่องไปจังหวัดใกล้เคียง จึงได้จัดทำโครงการเสริมสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล 23 จังหวัด เพื่อส่งเสริมการจัดตั้งและดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายฯ อีกทั้งยังเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เครือข่ายที่ได้จัดตั้งขึ้น

โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. มีเครือข่ายชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในจังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ และฉะเชิงเทรา
2. ดำเนินโครงการที่เสนอโดยชุมชนและผ่านความเห็นชอบคณะกรรมการเครือข่ายฯ จำนวน 10 โครงการในพื้นที่ 4 จังหวัด แล้วเสร็จ

3. มีระเบียบกองทุนเครือข่ายชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติชายฝั่งจังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ และฉะเชิงเทรา เพื่อส่งเสริมเครือข่ายให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของเครือข่าย รวมถึงเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของเครือข่ายชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติชายฝั่ง

4. มีระเบียบเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติชายฝั่ง จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ และฉะเชิงเทรา เพื่อสนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มเครือข่าย ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติชายฝั่งในพื้นที่ 4 จังหวัด ส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนพัฒนาจัดการอบรมเพื่อบุคลากรให้มีคุณภาพด้านการวางแผน การตัดสินใจ การควบคุมการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติชายฝั่ง

13. อบรมเชิงปฏิบัติการช่วยชีวิตสัตว์ทะเลหายากเบื้องต้น

ประเทศไทยมีชายฝั่งทะเลที่มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทางทะเลที่หลากหลาย อันได้แก่ สัตว์น้ำเศรษฐกิจ แนวปะการัง ป่าชายเลน หาดทรายและแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยและแหล่งหากินของสัตว์ทะเลหายากที่ใกล้สูญพันธุ์ อาทิ เต่าทะเล พะยูน โลมาและวาฬ โดยมีผู้พบเห็นสัตว์เหล่านี้ทั้งที่มีชีวิตและเป็นซากเกยตื้นตามชายหาดหรือแม้แต่การติดเครื่องมือประมงโดยบังเอิญในขณะออกทำการประมง ซึ่งข้อมูลการพบเห็นสัตว์ทะเลหายากต่าง ๆ เหล่านี้ส่วนใหญ่ได้จากการประสานงานจากประชาชนและหน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่

สัตว์ทะเลหายากที่ได้รับบาดเจ็บหากได้รับการปฐมพยาบาลเบื้องต้นอย่างถูกต้องและเหมาะสม จะทำให้โอกาสในการรอดชีวิตมีมากขึ้น ในปัจจุบันการปฏิบัติยังประสบปัญหาด้านช่องทางการสื่อสารและการเดินทางในพื้นที่ของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากมีขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบขนาดใหญ่จึงใช้เวลาในการเดินทางค่อนข้างมาก ดังนั้นการอบรมเชิงปฏิบัติการช่วยชีวิตสัตว์ทะเลหายากเบื้องต้น จะเป็นการสร้างเครือข่ายประชาชนกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องให้มีช่องทางการติดต่อประสานงานได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงมีองค์ความรู้ในการช่วยชีวิตสัตว์ทะเลหายากที่ได้รับบาดเจ็บเบื้องต้น ก่อนที่เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจะเข้าถึงพื้นที่ อีกทั้งเป็นการสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมอนุรักษ์สัตว์ทะเลหายากต่อไป

การดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการช่วยชีวิตสัตว์ทะเลหายากเบื้องต้นสำหรับเจ้าหน้าที่ภาครัฐและเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ชายฝั่งทะเลอ่าวไทยและชายฝั่งทะเลอันดามัน จำนวน 8 รุ่น ประกอบด้วย การฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องและสถาบันการศึกษา จำนวน 1 รุ่น และสำหรับกลุ่มเครือข่ายด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จำนวน 7 รุ่น รวมผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้นจำนวน 331 คน เป็นการดำเนินงานนำร่องในการขยายการสร้างเครือข่ายประชาชนในการช่วยเหลือสัตว์ทะเลหายาก

14. โครงการชุมชนเข้มแข็ง ป่าชายเลนยั่งยืน

หลักการและเหตุผล

แนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนให้เกิดความสำเร็จและยั่งยืน สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ โดยสนับสนุนการจัดการอย่างมีส่วนร่วมและให้คนอยู่กับป่าอยู่ร่วมกันในลักษณะที่ทำให้คนมีภารกิจดูแลป่าให้มีความยั่งยืน การสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมรายได้จากการอนุรักษ์ป่า ซึ่งโครงการนี้นำมาเป็นแนวทางในการทำงานโดยจะเป็นการทำงานแบบการบูรณาการร่วมกันเป็นภาคีระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและชุมชนพื้นที่ทั้ง 955 หมู่บ้าน ในการจัดการทรัพยากรป่าชายเลน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทางปฏิบัติระดับพื้นที่ โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอนุรักษ์และจัดการป่าชายเลน มีการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มอนุรักษ์ สนับสนุนกิจกรรมการอนุรักษ์ของชุมชนในพื้นที่ ส่งเสริมและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนโดยใช้ป่าชายเลนเป็นฐาน และเผยแพร่พัฒนาองค์ความรู้ของชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนที่สำคัญของชาติให้คงความสมบูรณ์อย่างยั่งยืนและชุมชนเองก็มีความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษารวบรวมองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการ อนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าชายเลน รวมทั้งการเผยแพร่ถ่ายทอดองค์ความรู้
2. เพื่อพัฒนาศักยภาพและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อการพัฒนา อนุรักษ์ป่าชายเลนและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างยั่งยืน แก่กลุ่มเป้าหมายและเครือข่าย
3. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายและเครือข่ายมีความเข้มแข็ง มีบทบาท มีส่วนร่วมในการจัดการและดูแลรักษาป่าชายเลน

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ครอบคลุม 24 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตราด จันทบุรี ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ระนอง ชุมพร สุราษฎร์ธานี พังงาภูเก็ต นครศรีธรรมราช กระบี่ ตรัง สตูล พัทลุง สงขลา ปัตตานี และนราธิวาส และจังหวัดอื่นๆ ตามความเหมาะสม

ในปีงบประมาณ 2558 ผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ป่าชายเลน จำนวน 20 ครั้ง เช่น

งานการประชุมเสริมสร้างเครือข่ายภาคีเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรุงเทพฯ

งานเรื่องเล่าจากป่า ย้อนรอย 20 ปี ปลุกป่า กฟผ. ณ สกายฮอลล์ ชั้น 3 ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า ลาดพร้าว

งานจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ 5 ธันวาคม 2557 โครงการชิงห้วยมัน จ.เพชรบุรี

งาน "มหกรรมไม้ดอกอาเซียนเชียงราย 2014" ณ สวนไม้งามริมน้ำกก จ.เชียงราย

แสดงผลผลิตรวมทั้งวัตถุดิบจากป่าชายเลนในการปรุงเป็นอาหารคาวหวานป่าชายเลน ตักสินติโมตรี ทำเนียบรัฐบาล

งานกิจกรรมปลูกป่าในพื้นที่ที่เหมาะสมภายใต้แนวคิด "รวมพลัง พลิกฟื้นผืนป่า ป่าไม้มั่นคงประชาชนมั่งคั่ง อย่างยั่งยืน" ในวสันตวิษุวัตประจำปีพ.ศ. 2558 จ.ฉะเชิงเทรา

งานต้อนรับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

2. การจัดประกวดชุมชนต้นแบบด้านการอนุรักษ์ป่าชายเลน โดยการคัดเลือกชุมชนต้นแบบอนุรักษ์ป่าชายเลน ที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ มีกระบวนการในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนอย่างเป็นระบบ สามารถเป็นชุมชนต้นแบบและศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชนอื่นๆ ได้

3. การจัดประชุมเวทีเครือข่ายกลุ่มอนุรักษ์ป่าชายเลน ได้จัดให้มีการจัดประชุมเวทีเครือข่ายกลุ่มภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์และอนุรักษ์ป่าชายเลน เพื่อให้กลุ่มภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าชายเลนในแต่ละพื้นที่ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าชายเลนระหว่างพื้นที่ต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาผลิตภัณฑ์ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มภูมิปัญญาในแต่ละพื้นที่ เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ของกลุ่มเครือข่ายภูมิปัญญาต่างๆ ให้แก่บุคคลภายนอกและระหว่างเครือข่าย

การมอบรางวัลชุมชนต้นแบบด้านการอนุรักษ์ป่าชายเลน
ครั้งที่ 4 ประจำปี 2558

ผลการดำเนินงาน

จัดประชุมเวทีเครือข่ายฯ ใน 5 พื้นที่ ได้แก่ จังหวัดตราด สมุทรสาคร นครศรีธรรมราช พังงา และจังหวัดสตูล ในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 1 - 5 กลุ่มเป้าหมาย 900 คน

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 1 (ตราด)

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 2 (สมุทรสาคร)

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพการป้าชายเลนที่ 3 (นครศรีธรรมราช)

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพการป้าชายเลนที่ 4 (พังงา)

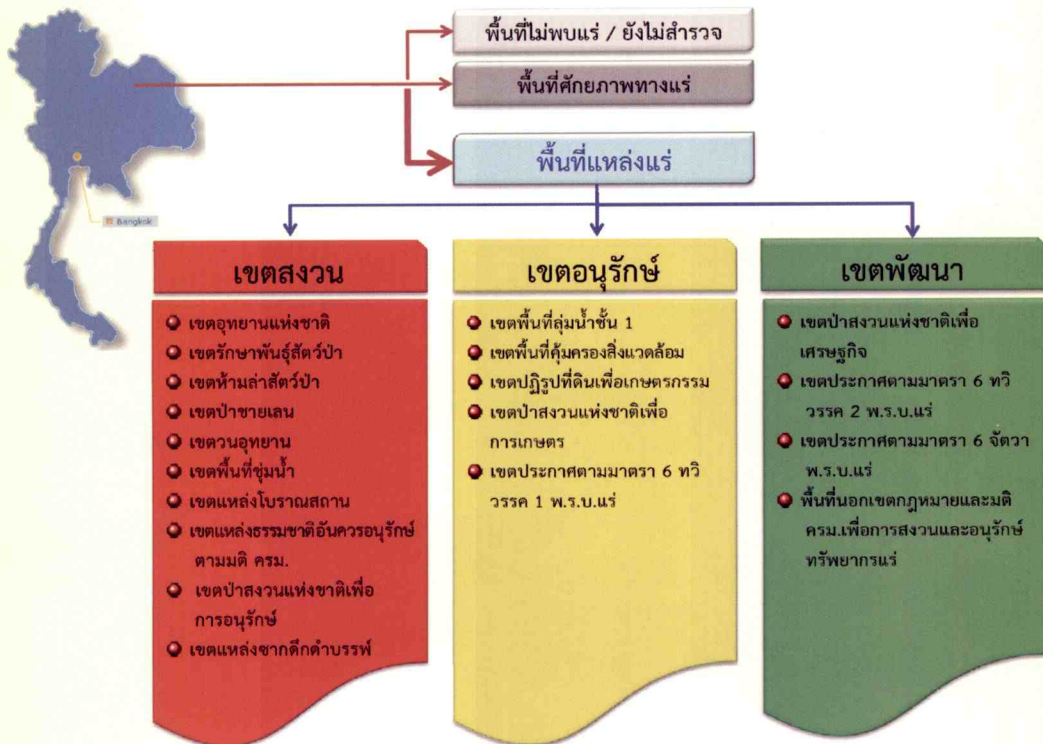
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพการป้าชายเลนที่ 5 (สตูล)

15. เร่งจัดทำแนวเขตการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรณี

ทรัพยากรธรณีมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก โดยเป็นวัตถุดิบพื้นฐานสำหรับอุตสาหกรรมต่างๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์ในการจัดการทรัพยากรธรณีอย่างชัดเจนเป็นระบบ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์คุ้มค่าสูงสุด ส่งผลกระทบต่องสังคมและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 กรมทรัพยากรธรณี ได้ดำเนินการโครงการเร่งจัดทำแนวเขตการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรณี ประกอบด้วย 7 กิจกรรม ดังนี้

1. การจำแนกเขตเพื่อการจัดการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีรายจังหวัด

ดำเนินการจำแนกเขตเพื่อการจัดการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีรายจังหวัดทั่วประเทศ 76 จังหวัด โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 - 2557 ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 63 จังหวัด สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ดำเนินการในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา และจังหวัดนครปฐม สำหรับตรวจสอบข้อมูลธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี พร้อมทั้งประเมินสถานภาพและศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรณีในพื้นที่พบแหล่งทรายก่อสร้าง และดินเหนียวครอบคลุมเนื้อที่รวม 462.68 ตารางกิโลเมตร โดยผลการจำแนกพื้นที่ฯ สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพสำหรับการใช้ประโยชน์ทรายครอบคลุมเนื้อที่รวม 408.05 ตารางกิโลเมตร และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับการใช้ประโยชน์ทราย ครอบคลุมเนื้อที่รวม 54.63 ตารางกิโลเมตร จำแนกรายจังหวัด ดังนี้

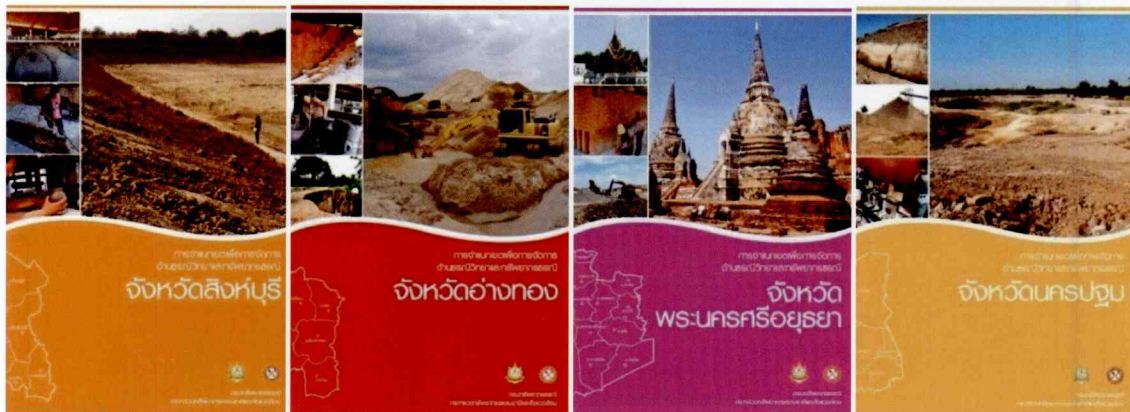

ผลการจำแนกพื้นที่สำหรับการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทรายของพื้นที่ดำเนินการ
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

ที่	พื้นที่	เนื้อที่แหล่งทราย (ตร.กม.)	ผลการจำแนกเขตพื้นที่สำหรับการ ใช้ประโยชน์ทราย	
			พื้นที่ที่มีศักยภาพ สำหรับการใช้ ประโยชน์ทราย	พื้นที่ที่ไม่เหมาะสม สำหรับการใช้ ประโยชน์ทราย
1	จังหวัดสิงห์บุรี	26.55	21.58	4.97
2	จังหวัดอ่างทอง	169.57	146.68	22.89
3	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	162.16	137.85	24.31
4	จังหวัดนครปฐม	104.40	101.94	2.46
รวม		426.68	408.05	54.63

นอกจากนี้ ยังได้จัดทำข้อเสนอแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรณีเชิงพื้นที่จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่

1. ข้อเสนอแนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ “เตาเผาแม่น้ำน้อย อำเภอบางระจัน” จังหวัดสิงห์บุรี
2. ข้อเสนอแนวทางการบริหารจัดการเรื่องการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการเรียนรู้วิถีท้องถิ่น “เส้นทางเรียนรู้ วิถีไทย วิถีพอเพียง : ไหว้พระ-ปั้นดิน-วิถีพอเพียง” จังหวัดอ่างทอง
3. ข้อเสนอแนวทางการบริหารจัดการเรื่องการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม “เส้นทางเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศิลปวัฒนธรรม : เที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา-ถ่องเรือ-ชมการปั้นหม้อชุมชนคลองสระบัว” จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4. ข้อเสนอแนวทางการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรณียังคุ้มค่า “แนวทางการเพิ่มมูลค่าให้กับทรัพยากรธรณี” และ “แนวทางการบริหารจัดการด้านธรณีวิทยาของบ่อดิน ทราย ภายหลังการประกอบกิจการแล้ว” จังหวัดนครปฐม

เอกสารเผยแพร่ เรื่อง “การจำแนกเขตเพื่อการจัดการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีนายจังหวัด” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

2. การสำรวจและประเมินพื้นที่ศักยภาพแร่ระดับไพศาล

ดำเนินการสำรวจและประเมินพื้นที่ศักยภาพแร่ระดับไพศาลในพื้นที่ “วังโป่ง” ครอบคลุมเนื้อที่ 2,680 ตารางกิโลเมตร ในเขตอำเภอเมืองพิจิตร อำเภอวังทรายพูน อำเภอโพธิ์ประทับช้าง อำเภอตะพานหิน อำเภอโพทะเล และอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร และอำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้พื้นที่ศักยภาพทางแร่สำหรับการสำรวจในชั้นรายละเอียดต่อไป จำนวน 4 พื้นที่

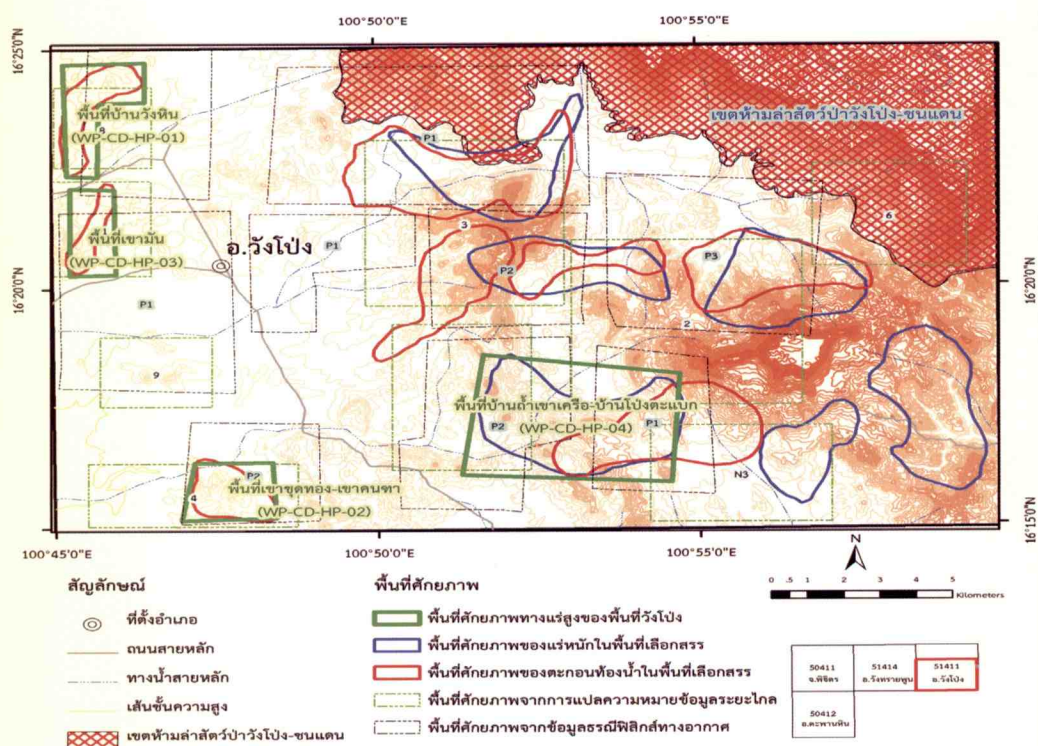
การเก็บตัวอย่างตะกอนก้นน้ำ

การเสียดตัวอย่างเพื่อหาแร่หนัก

พื้นที่ศักยภาพทางแร่	เนื้อที่ (ตร.กม.)
1. พื้นที่บ้านวังหินอยู่ในเขตตำบลวังโป่ง อำเภอมะนัง จังหวัดเพชรบูรณ์ พบศักยภาพของแร่ทองคำ โดยมีค่าความสมบูรณ์ของธาตุทองคำในช่วงน้อยกว่า 5 ppb ถึง 3,390 ppb และค่าความสมบูรณ์เฉลี่ยของธาตุทองคำประมาณ 750 ppb	9.90
2. พื้นที่เขาขุดทอง-เขาคนตาอยู่ในเขตบ้านวังชุมชุม ตำบลวังศาล อำเภอมะนัง จังหวัดเพชรบูรณ์ พบศักยภาพของแร่เหล็ก	5.17
3. พื้นที่เขามันอยู่ในเขตบ้านวังโป่ง ตำบลวังโป่ง อำเภอมะนัง จังหวัดเพชรบูรณ์ พบศักยภาพของแร่แบไรต์และทองคำ โดยมีค่าความสมบูรณ์ของธาตุทองคำในช่วงน้อยกว่า 5 ppb ถึง 211 ppb และค่าความสมบูรณ์เฉลี่ยของธาตุทองคำประมาณ 73 ppb	4.07
4. พื้นที่บ้านถ้ำเขาเครือ-บ้านโป่งตะแบกอยู่ในเขตตำบลพุทธรบาท อำเภอนนทบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ พบศักยภาพของแร่ทองคำ และแร่เหล็กโดยมีค่าความสมบูรณ์ของธาตุทองคำในช่วงน้อยกว่า 5 ppb ถึง 15 ppb และค่าความสมบูรณ์เฉลี่ยของธาตุทองคำประมาณ 6 ppb แต่ผลการเลียงตะกอนท้องน้ำพบแร่ทองคำ 1-3 เกล็ด หรือ 1-2 ไรต่อปริมาณตะกอน 20 ลิตรในบางบริเวณ สำหรับความสมบูรณ์ของแร่เหล็กอยู่ในช่วง 2.85-20,980 กรัมต่อลูกบาศก์เมตร ค่าความสมบูรณ์เฉลี่ยของแร่เหล็กประมาณ 3,370 กรัมต่อลูกบาศก์เมตร	25

พื้นที่ศักยภาพทางแร่สูงสำหรับสำรวจจันรายละเอียดต่อไปซึ่งได้จากกิจกรรมสำรวจและประเมินพื้นที่ศักยภาพแร่ระดับไพศาล พื้นที่วังโป่ง

3. การสำรวจและประเมินศักยภาพทรัพยากรแร่ชั้นรายละเอียด

ดำเนินการสำรวจและประเมินศักยภาพทรัพยากรแร่ชั้นรายละเอียดของแร่ดีบุก - ทังส텐 (จังหวัดเชียงราย) แร่หนัก - ธาตุหายาก (จังหวัดชุมพร - สุราษฎร์ธานี) และแร่ทรายแก้ว (จังหวัดฉะเชิงเทรา) สรุปดังนี้

3.1 แร่ดีบุก-ทังส텐 (จังหวัดเชียงราย)

1) พบพื้นที่แหล่งแร่ดีบุก-ทังส텐 จำนวน 1 พื้นที่ คือ พื้นที่ “ดอยสันผักกิ้ง” อยู่ในเขตตำบลแม่เจดีย์ใหม่ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ครอบคลุมเนื้อที่ 0.0322 ตารางกิโลเมตร พบแร่ดีบุกเกิดในสายแร่ควอตซ์และฝังประในเนื้อหินแกรนิต มีปริมาณทรัพยากรแร่ดีบุก 755 เมตริกตัน คิดเป็นมูลค่า 403 ล้านบาท (ราคาแร่ดีบุกประกาศ ณ วันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2558 โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เท่ากับ 32,040 บาทต่อหีบหลวง) และปริมาณทรัพยากรแร่ที่มีทั้งสติออกไซด์ 627 เมตริกตัน คิดเป็นมูลค่า 292 ล้านบาท (ราคาแร่ชนิดที่มีทั้งสติออกไซด์ ประกาศ ณ วันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เท่ากับ 27,960 บาทต่อหีบหลวง)

แร่ดีบุก (สีดำ) ที่เกิดร่วมกับสายแร่ควอตซ์ (สีขาว)

2) แนวทางบริหารจัดการแหล่งแร่เชิงพื้นที่ 2 แนวทาง คือ

- กำหนดให้เป็นแหล่งแร่ดีบุก - ทังส텐 ที่มีศักยภาพน่าสนใจที่ผู้ประกอบการเข้ามาดำเนินการสำรวจในชั้นรายละเอียดเพิ่มเติม

- กำหนดให้เป็นแหล่งอนุรักษ์เพื่อการเรียนรู้ทางด้านทรัพยากรธรณี เนื่องจากมีลักษณะทางธรณีวิทยาแหล่งแร่ดีบุก - ทังส텐ที่โดดเด่น สามารถจัดทำเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อศึกษาต้นแบบการเกิดแร่ดีบุก-ทังส텐แบบสายน้ำร้อนทางภาคเหนือของประเทศไทย รวมทั้งบริเวณใกล้เคียงยังปรากฏร่องรอยการทำเหมืองซึ่งแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของการทำเหมืองแร่ดีบุก - ทังส텐ในอดีตโดยจัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตามเส้นทางอำเภอเวียงป่าเป้า ร่วมกับแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง

3.2 แร่หนัก - ธาตุหายาก (จังหวัดชุมพร - สุราษฎร์ธานี)

1) พบพื้นที่แหล่งแร่หนัก - ธาตุหายาก จำนวน 2 พื้นที่ ได้แก่ 1) พื้นที่ “บ้านหล่มบุด” อยู่ในเขตอำเภอท่าฉาง และอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครอบคลุมเนื้อที่ 10 ตารางกิโลเมตร และ 2) พื้นที่ “บ้านสร้างสมบูรณ์” อยู่ในเขตอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ครอบคลุมเนื้อที่ 8 ตารางกิโลเมตร มีปริมาณธาตุหายากรวม (total rare earth) ประมาณ 48,900 และ 24,980 เมตริกตันโลหะ ตามลำดับ มีค่าความสมบูรณ์เฉลี่ย 412 และ 320 ppm ตามลำดับ (ประเมินรวมเฉพาะธาตุหายากที่มีค่าความสมบูรณ์เฉลี่ยสูงกว่า 10 ppm ได้แก่ ซีเรียม (Ce) แลนทานัม (La) นีโอติเมียม (Nd) อิตเทรียม (Y) เพอร์ซีโอติเมียม (Pr) ซาแมเรียม (Sm) แกโดลิเนียม (Ga) และดีสโพรเซียม (Dy))

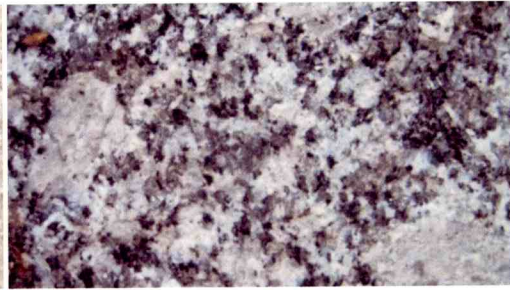
2) แนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรณีเชิงพื้นที่ 2 แนวทาง คือ

- แนวทางด้านการสำรวจและการพัฒนาทรัพยากรธาตุหายาก เนื่องจากพื้นที่แหล่งแร่ทั้ง 2 แหล่ง มีศักยภาพของแหล่งอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ผลการสำรวจพบว่าพื้นที่ชั้นดินมีปริมาณธาตุหายากค่อนข้างสูงในบางจุด หากมีการสำรวจในพื้นที่ขนาดเล็กอาจสามารถกำหนดขอบเขตพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงได้

- แนวทางด้านวิชาการควรส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการสำรวจและตัวอย่างที่ได้จัดเก็บไปศึกษาวิจัยเชิงลึกถึงการสกัดแยกธาตุหายากออกจากดิน เพื่อศึกษารายละเอียดการเกิดแหล่งแร่ดังกล่าว

หลุมทดลอง เพื่อเก็บตัวอย่างบริเวณผนังของหลุมทดลอง และศึกษาลักษณะการเปลี่ยนแปลงของชั้นหินแกรนิต

หินไบโอไทดัลแกรนิตเนื้อดอก ผลักขนาดปานกลาง ซึ่งเป็นหินที่พบมากที่สุดในพื้นที่จังหวัดชุมพรและสุราษฎร์ธานี

3.3 แร่ทรายแก้ว (จังหวัดฉะเชิงเทรา)

1) พบพื้นที่แหล่งแร่ทรายแก้ว จำนวน 1 พื้นที่ คือ พื้นที่ “บ้านเนินทราย” อยู่ในเขตตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ครอบคลุมเนื้อที่ 1.48 ตารางกิโลเมตร แหล่งทรายแก้วเกิดจากการผุพังอยู่กับที่ของหินแกรนิต ความหนาชั้นทรายแก้วเฉลี่ย 3 เมตร มีปริมาณทรัพยากรแร่ทรายแก้ว 6.07 ล้านเมตริกตัน คิดเป็นมูลค่า 6,009 ล้านบาท (ราคาแร่ทรายแก้วประกาศ ณ วันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เท่ากับ 990 บาทต่อเมตริกตัน)

ลักษณะของตัวอย่างทรายแก้ว (สีขาว) ที่ได้จากการเจาะด้วยวิธีใช้มือหมุน (hand auger)

- 2) แนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรณีเชิงพื้นที่ 2 แนวทาง คือ
- แนวทางด้านพัฒนาแหล่งแร่ เนื่องจากพื้นที่แหล่งแร่มีค่าเฉลี่ยของปริมาณ SiO_2 ค่อนข้างสูง และควรนำแร่ทรายแก้วที่มีอยู่ไปใช้ให้เหมาะสมกับคุณลักษณะการใช้ประโยชน์ เพื่อให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า
 - แนวทางด้านการมีส่วนร่วม โดยเผยแพร่ข้อมูลการสำรวจให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนในพื้นที่ และจัดทำแหล่งเรียนรู้ทางธรณีวิทยา

4. สำรวจและประเมินเพื่อกำหนดเขตศักยภาพแหล่งหินบะซอลต์เพื่อการก่อสร้าง

ดำเนินการสำรวจและประเมินเพื่อกำหนดเขตศักยภาพแหล่งหินบะซอลต์เพื่อการก่อสร้างในพื้นที่ จังหวัดบุรีรัมย์ และสุรินทร์ พบพื้นที่ศักยภาพแหล่งหินบะซอลต์เพื่อการก่อสร้าง จำนวน 6 แหล่ง ครอบคลุมเนื้อที่รวม 634 ตารางกิโลเมตร สรุปดังนี้

พื้นที่ศักยภาพแหล่งหินบะซอลต์เพื่อการก่อสร้าง	เนื้อที่ (ตร.กม.)
1. พื้นที่เขากระโดง อำเภอเมือง และอำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ปริมาณทรัพยากรหินบะซอลต์ 3,100 ล้านเมตริกตัน	124
2. พื้นที่พนมรุ้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ และอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ปริมาณทรัพยากรหินบะซอลต์ 360 ล้านเมตริกตัน	19

พื้นที่ศักยภาพแหล่งหินบะซอลต์เพื่อการก่อสร้าง	เนื้อที่ (ตร.กม.)
3. พื้นที่ภูพระอังคาร อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอนางรอง และอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ปริมาณทรัพยากรหินบะซอลต์ 2,300 ล้านเมตริกตัน	103
4. พื้นที่เขาปลายบัด อำเภอประโคนชัย และอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ปริมาณทรัพยากรหินบะซอลต์ 550 ล้านเมตริกตัน	22
5. พื้นที่โนนสุวรรณ อำเภอโนนสุวรรณ อำเภอนางรอง และ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ ปริมาณทรัพยากรหินบะซอลต์ 5,400 ล้านเมตริกตัน	257
6. พื้นที่พนมสวาย อำเภอเมือง และอำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ ปริมาณทรัพยากรหินบะซอลต์ 1,700 ล้านเมตริกตัน	109

1) จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่าปริมาณทรัพยากรหินก่อสร้างชนิดหินบะซอลต์รวม 13,410 ล้านเมตริกตัน คิดเป็นมูลค่า 1.8 ล้านล้านบาท (ราคาหินอุตสาหกรรมชนิดหินบะซอลต์เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างประกาศ ณ วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2551 โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เท่ากับ 135 บาท/เมตริกตัน)

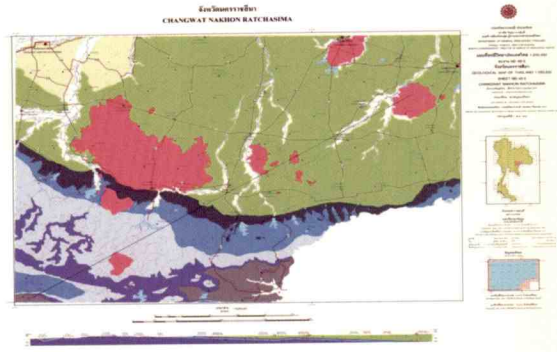
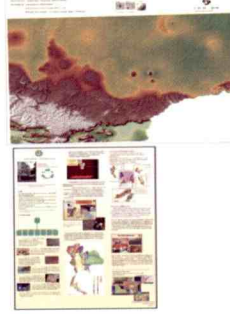
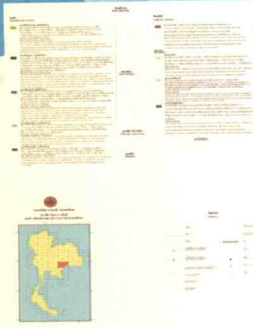
2) แนวทางบริหารจัดการแหล่งหินบะซอลต์เพื่อการก่อสร้างเชิงพื้นที่มี 6 แนวทาง ได้แก่

- แนวทางด้านอนุรักษ์ โดยแหล่งหินที่แสดงลักษณะโครงสร้างรูปเสาเหลี่ยม ซึ่งเหมาะสมเป็นแหล่งแร่แบบฉบับ หรือแหล่งที่มีความสวยงามตามธรรมชาติ ควรอนุรักษ์ไว้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรณีวิทยา
- แนวทางด้านพัฒนาแหล่งหิน โดยเผยแพร่ข้อมูลผลการสำรวจให้แก่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำหรับพิจารณากำหนดเป็นพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้างเพิ่มเติมจากพื้นที่ประกาศแหล่งหินอุตสาหกรรม
- แนวทางด้านศึกษาวิจัยเพื่อเพิ่มมูลค่าหินบะซอลต์ ควรมีการศึกษาวิจัยในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากหินบะซอลต์เพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น การผลิตใยหินบะซอลต์ การใช้เศษหินบะซอลต์สำหรับเป็นบล็อกประสาน นำผงหินบะซอลต์ผสมกับเถ้าเถ้าปูนซีเมนต์เป็นกระเบื้องเซรามิก
- แนวทางด้านการพัฒนาพื้นที่หลังการทำเหมือง ควรพิจารณาสภาพพื้นที่ในปัจจุบัน และความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ เช่น เป็นสถานที่พักผ่อน แหล่งน้ำเพื่อใช้ทางการเกษตร
- แนวทางด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งหน่วยงานราชการและผู้ประกอบการจะต้องดำเนินการตามมาตรการควบคุมสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
- แนวทางด้านสังคม โดยผู้ประกอบการควรมีกิจกรรมด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงาน และประชาชนในพื้นที่ เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่

แหล่งหินบะซอลต์เขาค้อ-โดง
ซึ่งเหมาะสำหรับใช้เป็นหินก่อสร้าง

- แนวทางด้านสังคม โดยผู้ประกอบการควรมีกิจกรรมด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงาน และประชาชนในพื้นที่ เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่

แผนที่รถไฟรางคู่ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

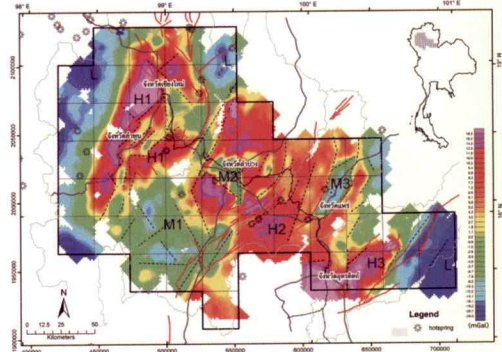
แผนที่ธรณีวิทยามาตราส่วน 1 : 250,000 ระวาง
จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

5. การสำรวจจัดทำข้อมูลธรณีวิทยาพื้นผิวเพื่อการบริหารจัดการเฉพาะในพื้นที่เป้าหมาย

จัดทำข้อมูลแผนที่ธรณีวิทยาพื้นผิว มาตราส่วน 1 : 250,000 ภายใต้ชุดข้อมูล 1 : 50,000 จำนวน 3 ระวาง พร้อมแผนที่ธรณีวิทยาเชิงตัวเลข พื้นที่ระหว่างจังหวัดนครราชสีมา (ND 48-5) ระวางจอมกระสาน (ND 48-6) และระวางเมืองโขง (ND48-7) จัดทำข้อเสนอเพื่อการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ ประกอบด้วย รายงานการ จัดทำข้อมูลธรณีวิทยาเพื่อรองรับโครงการก่อสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานขนาดใหญ่พร้อมแผนที่ธรณีวิทยา จำนวน 2 เรื่อง คือ 1) ธรณีวิทยาเส้นทางคมนาคม AEC จังหวัดกาญจนบุรี-จังหวัดตราด และ 2) ธรณีวิทยาพื้นผิว สนับสนุนโครงการรถไฟทางคู่ เส้นทางหนองคาย-สระบุรี จ้างที่ปรึกษาเพื่อสำรวจ ศึกษา วิจัย ธรณีวิทยาแปรสัณฐาน (Stratigraphic tectonic zone) ในระดับธรณีวิทยาภูมิภาคแนวสุโขทัยตอนล่าง จังหวัดนครสวรรค์ ลพบุรี ปราจีนบุรี ชลบุรี จันทบุรี และจังหวัดใกล้เคียง พร้อมจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

6. การสำรวจจัดทำแผนที่ธรณีวิทยาใต้ดินเพื่อสนับสนุนข้อมูลการก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่

ดำเนินการสำรวจและจัดทำแผนที่ธรณีวิทยา ใต้ดินในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ อุตรดิตถ์ ผลการแปลความหมาย พบว่า 1) ค่าผิดปกติบูเกอร์ต่ำ (L : สีฟ้า - น้ำเงิน) พบบริเวณทิศตะวันตกของจังหวัดเชียงใหม่ และลำพูน และทางทิศเหนือของจังหวัดลำปาง ผลการ แปลความหมายร่วมกับข้อมูลธรณีวิทยาและตำแหน่ง แหล่งพุน้ำร้อนพบว่ามีความสัมพันธ์กับหินแกรนิต สำหรับ บริเวณทิศตะวันออกของจังหวัดอุตรดิตถ์ที่เป็นกลุ่มหิน โคราช นั้น สันนิษฐานว่ามีหินอัคนีแทรกซอนรองรับอยู่ 2) ค่าผิดปกติบูเกอร์ปานกลาง (M : สีเหลือง - เขียว) พบบริเวณ ทิศใต้ของจังหวัดลำพูน (M1) เป็นมวลหินแกรนิต และ ขอบเขตแอ่งสะสมตะกอน ได้แก่ แอ่งลำปาง (M2) และ แอ่งแพร่ (M3) โดยแอ่งแพร่สามารถแบ่งออกเป็น 2 แอ่งย่อย

แผนที่ค่าผิดปกติบูเกอร์ค้ำและผลการแปลความหมาย
(สีแดง-ชมพูเป็นตัวแทน ค่าผิดปกติบูเกอร์สูง
สีเหลือง-เขียวเป็นตัวแทนค่าผิดปกติบูเกอร์ปานกลาง
สีฟ้า - น้ำเงินเป็นตัวแทนค่าผิดปกติบูเกอร์ต่ำ
เส้นประดำแสดงรอยเลื่อน)

ได้แก่ แอ่งเหนือและแอ่งใต้ซึ่งแอ่งเหนือมีขนาดเล็กกว่าแอ่งใต้ 3) ค่าผิดปกติบูเกอร์สูง (H : สีแดง - ชมพู) พบบริเวณ ทิศตะวันออกของจังหวัดเชียงใหม่ และทิศเหนือของจังหวัดลำพูน (H1) เป็นหินแปรเกรดสูงและหินตะกอนอายุ พาลีโอโซอิกบริเวณจังหวัดลำปางต่อเนื่องถึงจังหวัดแพร่ (H2) เป็นหินตะกอน อายุพาลีโอโซอิกและกลุ่มหินลำปาง โดยบางบริเวณเป็นหินอัคนีพวยพุ่งเพอร์เมียน - ไทรแอสสิกสลับกันด้วยรอยเลื่อนและบริเวณทิศตะวันตกของจังหวัด อุตรดิตถ์ (H3) ซึ่งเป็นบริเวณที่มีค่าสนามแม่เหล็กผิดปกติ คาดว่าเป็นหินอัคนีอัลตราเบสิก และ 4) บริเวณที่ แสดงความไม่ต่อเนื่องของค่าผิดปกติบูเกอร์บ่งชี้ถึงรอยเลื่อน ซึ่งพบทางด้านใต้ของแอ่งเชียงใหม่และแอ่งแพร่ออกเป็นแอ่งสะสมตะกอนย่อย

7. การสำรวจจัดทำแผนที่ธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีพื้นทะเลเพื่อการบริหารจัดการในพื้นที่เป้าหมาย

ดำเนินการสำรวจและจัดทำแผนที่ธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีพื้นทะเล 2 บริเวณ ได้แก่ ฟังอันดามัน ในเขตอำเภอตะกั่วป่า และอำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา และฝั่งอ่าวไทย ในเขตอำเภอท่าศาลา อำเภอเมือง และอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

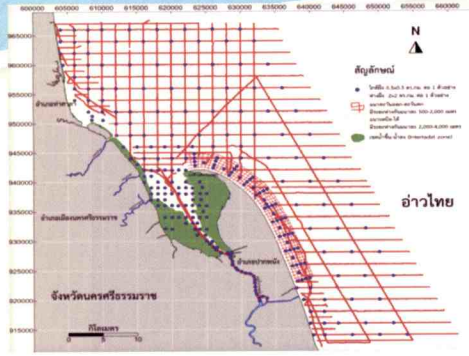
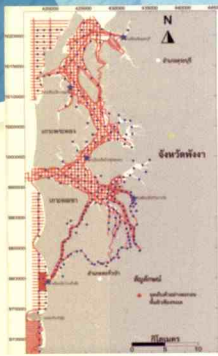
1) **ฟังอันดามัน** สำรวจบริเวณลำคลองต่างๆ ที่ไหลลงสู่ทะเลอันดามัน บริเวณอ่าวเวะและพื้นที่นอกชายฝั่งห่างจากชายฝั่งไม่เกิน 10 กิโลเมตร ผลการสำรวจ พบว่า ระดับน้ำตามแนวเส้นสำรวจมีความลึก -1 ถึง -20 เมตรจากระดับทะเลปานกลาง ความลาดชันจากชายฝั่งออกสู่ทะเลต่ำมากบริเวณที่ลึกที่สุดอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของพื้นที่สำรวจ (ทางด้านตะวันตกของเกาะระ) บริเวณที่ตื้นที่สุดเป็นสันดอนทรายในลำคลองต่างๆ และตะกอนพื้นผิวท้องทะเล ส่วนใหญ่เป็นตะกอนทรายสีน้ำตาลและน้ำตาลเหลืองมีขนาดละเอียดมากถึงปานกลางคิดเป็นร้อยละ 73 รองลงมา คือ ตะกอนทรายปนโคลนและทรายปนกรวด คิดเป็นร้อยละ 19 นอกนั้นเป็นกรวดปนทราย กรวดขนาดใหญ่ หินเศษหิน และตะกอนโคลนทะเล

ชั้นตะกอนใต้พื้นท้องทะเลสามารถจำแนกออกเป็น 2 ชุด คือ 1) ตะกอนชุดบนมีความหนาตั้งแต่ 1 ถึง 11 เมตร ประกอบด้วย กรวดทราย ทรายปนโคลน ทรายปนดินเหนียวบริเวณอ่าวเวะ และลำคลองต่างๆ โคลนปนทราย โคลนทะเลบริเวณนอกชายฝั่ง และดินเหนียวปนพีทบริเวณใกล้ตลิ่ง คลอง และปากคลองต่างๆ และ 2) ตะกอนชุดล่างเป็นชั้นตะกอนที่สะสมตัวในสมัยไพลสโตซีนในสภาพแวดล้อมแบบบนบกพบร่องรอยถูกกัดเซาะเป็นร่องน้ำขนาดใหญ่หลายบริเวณเหมือนทางน้ำในปัจจุบันประกอบด้วยดินเหนียวแข็งปนทราย และกรวดวางตัวอยู่บนหินดานมีความลึกตั้งแต่ -2 ถึง -23 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง

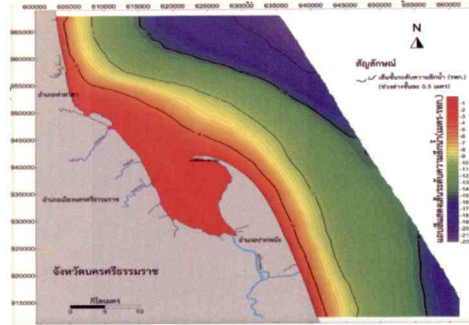
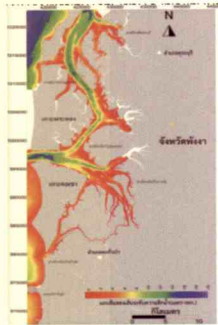
พบธาตุโลหะหนักจำนวน 12 ชนิดที่สะสมตัวอยู่ในชั้นตะกอนพื้นผิวท้องทะเลมีปริมาณความเข้มข้นสูงผิดปกติบริเวณบ้านทุ่งละอองและบ้านบางแดดโดยเฉพาะธาตุสารหนูแคดเมียม และสังกะสี มีค่าความเข้มข้นสูงผิดปกติมากที่สุด ส่วนธาตุโลหะหนักอื่นที่มีค่าความเข้มข้นสูงผิดปกติ ได้แก่ ธาตุโคบอลต์ โครเมียม ทองแดง เหล็ก แมงกานีสนิเกิล ตะกั่ว ไทเทเนียม และวานาเดียม

2) **ฝั่งอ่าวไทย** สำรวจตั้งแต่แม่น้ำปากพนัง อ่าวปากพนัง และพื้นที่แนวชายฝั่งจนถึงนอกชายฝั่งห่างจากชายฝั่งประมาณ 30 กิโลเมตร ผลการสำรวจ พบว่า ระดับน้ำตามแนวเส้นสำรวจมีความลึก -1 ถึง -22 เมตรจากระดับทะเลปานกลางมีความลาดชันพื้นท้องทะเลไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของพื้นที่สำรวจซึ่งทางตอนบนของพื้นที่มีความลาดชันสูงมากกว่าทางตอนใต้ แสดงให้เห็นถึงการสะสมตัวของตะกอนพบมากในบริเวณตอนกลางถึงตอนล่างของพื้นที่สำรวจบริเวณลึกสุดอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของพื้นที่สำรวจบริเวณที่ตื้นที่สุดเป็นบริเวณอ่าวปากพนังและตะกอนพื้นผิวท้องทะเล ส่วนใหญ่เป็นตะกอนโคลนทะเลสีเทา สีเทาอมเขียว สีเทาเข้มพบสะสมตัวเกือบทั่วพื้นที่สำรวจ คิดเป็นร้อยละ 90 นอกนั้นเป็นตะกอนทรายทะเลสีเหลือง เหลืองส้มขนาดปานกลางถึงหยาบ พบสะสมตัวอยู่ตามแนวชายฝั่งทางทิศตะวันออกของแหลมตะลุมพุก ตะกอนทรายปนโคลน และตะกอนโคลนปนทรายสีเทา สีเทาปนเขียว ขนาดละเอียดถึงละเอียดมาก พบสะสมตัวอยู่ทางทิศเหนือของแหลมตะลุมพุก

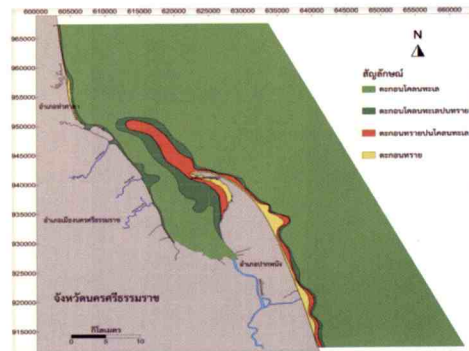
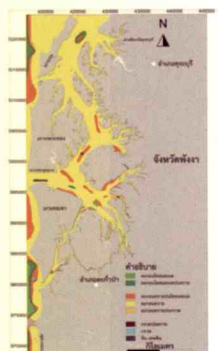
ชั้นตะกอนใต้พื้นท้องทะเลสามารถจำแนกออกเป็น 2 ชุด คือ 1) ตะกอนชุดบน มีความหนาตั้งแต่ 4 ถึง 15 เมตร แบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ ชั้นบน ประกอบด้วย ตะกอนโคลนทะเลโคลนทะเลปนทรายและตะกอนทรายชายฝั่งทราย ส่วนชั้นล่าง บริเวณทางตอนกลางของพื้นที่สำรวจ ประกอบด้วย ชั้นตะกอนดินเหนียวสีเทาดำที่มีเศษซากพืชและแก๊สปะปนอยู่มาก ส่งผลให้คลื่นเสียงไม่สามารถผ่านได้ดีเหมือนบริเวณข้างเคียงและไม่มีสัญญาณคลื่นสะท้อนกลับมา และ 2) ตะกอนชุดล่าง เป็นชั้นตะกอนที่สะสมตัวในสมัยไพลสโตซีนในสภาพแวดล้อมแบบบนบก ประกอบด้วย ดินเหนียวแข็งปนทรายและกรวดวางตัวอยู่บนหินดานมีความลึกตั้งแต่ -10 ถึง -40 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง และพบธาตุโลหะหนักจำนวน 12 ชนิดที่สะสมตัวอยู่ในชั้นตะกอนพื้นผิวท้องทะเล

แผนที่แสดงเส้นทางเดินเรือสำราจ
ธรณีพิสัยทางทะเลและจุดเก็บตัวอย่าง
ตะกอนพื้นผิวท้องทะเลในพื้นที่สำรวจ
(ซ้าย) ฝั่งอันดามัน บริเวณจังหวัดพังงา
และ (ขวา) ฝั่งอ่าวไทย
บริเวณจังหวัดนครศรีธรรมราช

แผนที่แสดงเส้นชั้นระดับความลึกน้ำ
และลักษณะภูมิประเทศพื้นทะเลในพื้นที่สำรวจ
(ซ้าย) ฝั่งอันดามัน บริเวณจังหวัดพังงา
และ (ขวา) ฝั่งอ่าวไทย
บริเวณจังหวัดนครศรีธรรมราช

แผนที่แสดงชนิดและการสะสมตัวของตะกอน
พื้นผิวท้องทะเลในพื้นที่สำรวจ
(ซ้าย) ฝั่งอันดามัน บริเวณจังหวัดพังงา
และ (ขวา) ฝั่งอ่าวไทย
บริเวณจังหวัดนครศรีธรรมราช

มีปริมาณความเข้มข้นสูงผิดปกติบริเวณแม่น้ำปากพญิงอ่าวปากพญิงและนอกชายฝั่งอำเภอท่าศาลา โดยเฉพาะธาตุ
สารหนูโครเมียมและสังกะสี มีค่าความเข้มข้นสูงผิดปกติมากที่สุด ส่วนธาตุโลหะหนักอื่นที่มีค่าความเข้มข้นสูงผิดปกติ
ได้แก่ ธาตุแคดเมียม โคบอลต์ ทองแดง เหล็ก แมงกานีสนิเกิล ตะกั่ว ไทเทเนียมและวานาเดียม

ผลลัพธ์ที่ได้

1. จำแนกเขตเพื่อการจัดการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีของพื้นที่เป้าหมายจำนวน 4 แห่ง
ได้แก่ จังหวัดสิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา และนครปฐม และข้อเสนอเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรณี
ในพื้นที่เป้าหมายได้รับการผลักดันให้เป็นนโยบายเชิงพื้นที่ 4 เรื่อง
2. พื้นที่ศักยภาพแหล่งหินบะซอลต์เพื่อการก่อสร้างจังหวัดบุรีรัมย์ และสุรินทร์ จำนวน 1 แห่ง และ
ข้อเสนอเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรณีในพื้นที่เป้าหมายได้รับการผลักดันให้เป็นนโยบายเชิงพื้นที่ จำนวน
1 เรื่อง
3. ผลการสำรวจธรณีวิทยาใต้ดินด้วยวิธีวัดค่าความโน้มถ่วงโลกชั้นไพศาลของพื้นที่เป้าหมาย
จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปางแพร่ อุตรดิตถ์และข้อเสนอเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากร
ธรณีในพื้นที่เป้าหมายได้รับการผลักดันให้เป็นนโยบายเชิงพื้นที่ 5 เรื่อง
4. ผลการสำรวจธรณีวิทยาภาพถ่ายและปริมาณธาตุโลหะหนักพื้นทะเลอ่าวไทยของพื้นที่เป้าหมาย
จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ จังหวัดพังงา (อำเภอตะกั่วป่า-อำเภอคุระบุรี) และนครศรีธรรมราช (อำเภอหัวไทร-
อำเภอปากพญิง-อำเภอท่าศาลา) และข้อเสนอเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรณีในพื้นที่เป้าหมายได้รับการ
ผลักดันให้เป็นนโยบายเชิงพื้นที่ 2 เรื่อง

ปัญหา อุปสรรค

ยังไม่สามารถนำข้อเสนอแนะทางเพื่อการจัดการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีเชิงพื้นที่ไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการอย่างเป็นรูปธรรมและเห็นผลลัพธ์ภายในปีงบประมาณได้

เงื่อนไขความสำเร็จ

1. ข้อเสนอแนะทางเพื่อการจัดการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีเชิงพื้นที่ได้รับการผลักดันให้เป็นนโยบายอย่างเป็นรูปธรรม
2. ผู้ปฏิบัติงานสำรวจธรณีวิทยา ธรณีวิทยาแหล่งแร่ และธรณีฟิสิกส์ทั้งใต้ดินและในทะเล จะต้องมีความรู้ความสามารถ หรือได้รับการแนะนำจากผู้มีประสบการณ์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะ

ติดตามประสานให้หน่วยงานในท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ นำข้อเสนอแนะทางเพื่อการจัดการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีเชิงพื้นที่ไปใช้เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ในปีต่อไป

16. การอนุรักษ์และจัดการแหล่งทรัพยากรธรณีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1. การอนุรักษ์และจัดการแหล่งธรณีวิทยาและ/หรือแหล่งอนุรักษ์ธรณีวิทยา

1) สำรวจแหล่งธรณีวิทยา/แหล่งอนุรักษ์ธรณีวิทยาเพื่อปรับปรุงบัญชีรายชื่อ บริเวณจังหวัดขอนแก่น สกลนคร บึงกาฬ และอุดรธานี และจัดทำรายงานแหล่งอนุรักษ์ธรณีวิทยาที่สำคัญในจังหวัดขอนแก่นและสกลนคร จัดทำบัญชีรายชื่อแหล่งธรณีวิทยา/แหล่งอนุรักษ์ธรณีวิทยาทั่วประเทศ และเริ่มจัดทำฐานข้อมูลเพื่อนำสู่ระบบสารสนเทศแหล่งธรณีวิทยาของกรมทรัพยากรธรณี รวม 600 แหล่ง และจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ของพื้นที่ที่ได้รับการอนุรักษ์และจัดการแหล่งทรัพยากรธรณี รวม 2 พื้นที่ (จังหวัดสกลนคร และจังหวัดขอนแก่น) ที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารระดับกระทรวง และจัดทำหนังสือมรดกอันทรงคุณค่า แหล่งธรณีวิทยาของไทย ฉบับภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นเอกสารเผยแพร่ในระดับสากล

2) ผลักดันให้เป็นนโยบายเชิงพื้นที่ในเรื่องการจัดตั้งอุทยานธรณีและดำเนินงานกลไกการบริหารจัดการเชิงพื้นที่/การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ดังนี้

จังหวัดอุดรธานี

- ผลักดันเพื่อให้จังหวัดสนับสนุนให้อุทยานธรณีผาชัน - สามพันโบกยกระดับเป็นอุทยานธรณีระดับประเทศ ผ่านการขับเคลื่อนของคณะกรรมการและคณะทำงานอุทยานธรณีผาชัน - สามพันโบก โดยดำเนินการประสานงานการจัดตั้งอุทยานธรณีผาชัน - สามพันโบก จังหวัดอุดรธานี และประชุมคณะกรรมการและคณะทำงานอุทยานธรณีผาชัน - สามพันโบก จังหวัดอุดรธานี เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนโครงการให้นำไปสู่การเป็นอุทยานธรณีระดับชาติ รวม 6 ครั้ง และจัดทำศูนย์เรียนรู้ทางธรณีวิทยา ณ อุทยานธรณีผาชัน - สามพันโบก จังหวัดอุดรธานี พื้นที่โคกผาสาม อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร และบริเวณปากบ่อง - หาดสกล อำเภอน้ำโสม จังหวัดสกลนคร รวม 3 พื้นที่ เพื่อสนับสนุนให้จังหวัดอุดรธานีมีพัฒนาการเป็นอุทยานธรณีระดับประเทศต่อไป

แหล่งเรียนรู้ทางธรณีวิทยาริมเขตกองค้ำ
อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

จังหวัดสตูล

- ผลักดันเพื่อให้จังหวัดมีการจัดทำข้อเสนอจัดตั้งอุทยานธรณี เสนอต่อ UNESCO เพื่อการขอเข้าเป็นเครือข่ายอุทยานธรณีโลก โดยดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดสตูลจัดทำ dossier นำเสนอข้อมูลอุทยานธรณีสู่ระดับ UNESCO ประสานงานการจัดตั้งอุทยานธรณี และประชุมคณะทำงานจัดตั้งอุทยานธรณีจังหวัดสตูล รวม 3 ครั้ง เผยแพร่ข้อมูลแหล่งธรณีวิทยาและแนวทางการบริหารจัดการ ณ เกาะตะรุเตา จังหวัดสตูล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอุทยานธรณีจังหวัดสตูล ในการประชุม CCOP ณ ประเทศปาปัวนิวกินี วันที่ 19 - 27 ตุลาคม 2557 ให้ข้อมูลทางธรณีวิทยาแก่ผู้เชี่ยวชาญจาก UNESCO ที่เดินทางมาประเมินองค์ประกอบเบื้องต้นของพื้นที่จัดตั้งอุทยานสตูล ระหว่างวันที่ 14 - 18 มกราคม 2558

- ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการระดมความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งทรัพยากรธรณี อย่างยั่งยืน ระหว่างวันที่ 15 - 16 มกราคม 2558 ณ ที่ว่าการอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมและระดมความคิดเห็นรวม 178 คน และร่วมจัดนิทรรศการชั่วคราวเพื่ออธิบายความสำคัญของการอนุรักษ์ธรณีวิทยาและความรู้ด้านซากดึกดำบรรพ์ เพื่อสนับสนุนงานสตูลฟอสซิลเฟสติวัล ครั้งที่ 2 ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้า มีผู้เข้าชมนิทรรศการ 30,000 คน จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดทำเครือข่ายอนุรักษ์ธรณีวิทยาทั่วประเทศ ระหว่างวันที่ 17 - 18 มกราคม 2558 ณ ที่ว่าการอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล โดยผู้เข้าร่วมการประชุมประกอบด้วยเครือข่ายจากจังหวัดอุบลราชธานี ขอนแก่น ตากและสตูล จำนวน 163 คน จัดประชุมเพื่อวางแผน แนวทางในการจัดทำข้อเสนอในการนำอุทยานธรณีไทย (จังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดสตูล) เข้าสู่เครือข่ายอุทยานธรณีโลก (GGN) ในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2558 เข้าร่วมการประชุม Regional workshop on Geoparks management 2015 และประสานงานให้คณะทำงานอุทยานธรณีประจำจังหวัดสตูล เข้าร่วมการประชุม ณ เกาะลังกาวี ประเทศมาเลเซีย ระหว่างวันที่ 6 - 11 มีนาคม 2558 จัดทำศูนย์เรียนรู้ทางธรณีวิทยา ณ อุทยานธรณีสตูล ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้า อำเภอทุ่งหว้า โรงเรียนบ้านป่าพน อำเภอเม่นัง จังหวัดสตูล ถ้ำภูผาเพชร อำเภอเม่นัง จังหวัดสตูล และโรงเรียนกำแพงวิทยา อำเภอละงู จังหวัดสตูล เพื่อสนับสนุนให้จังหวัดสตูล มีพัฒนาการให้เป็นอุทยานธรณีระดับประเทศต่อไป

ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการระดมความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งทรัพยากรธรณียั่งยืน ระหว่างวันที่ 15 - 16 มกราคม 2558 ณ ที่ว่าการอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล

ประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดทำเครือข่ายอนุรักษ์ธรณีวิทยาทั่วประเทศ ระหว่างวันที่ 17 - 18 มกราคม 2558 ณ ที่ว่าการอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล

จังหวัดตาก

- ผลักดันให้จังหวัดมีนโยบายพัฒนาแหล่งไม้กลายเป็นหิน ในพื้นที่จัดตั้งอุทยานธรณี ให้เป็นไปตามแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์ พื้นที่พหุระบบนิเวศน์ แหล่งไม้กลายเป็นหิน จังหวัดตาก โดยประชุมคณะทำงานกำกับและติดตามการบริหารจัดการพื้นที่วนอุทยานไม้กลายเป็นหิน จังหวัดตาก ซึ่งมีรองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นายเสรี ไสภณดิเรกรัตน์ เป็นประธานเพื่อจัดทำความคืบหน้าและแผนงานการดำเนินการพื้นที่วนอุทยานไม้กลายเป็นหิน จังหวัดตาก ครั้งที่ 1- 6/2558 ตั้งแต่เดือนมกราคม - มิถุนายน 2558 ณ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดทำแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์ พื้นที่พหุระบบนิเวศน์ แหล่งไม้กลายเป็นหิน จังหวัดตาก เฉลิมพระเกียรติ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 60 พรรษา 2 เมษายน 2558 และดำเนินการตามแผนแม่บท ประกอบด้วย 1) จัดทำสื่อเรียนรู้ทางธรณีวิทยาบริเวณหลุมขุดค้นไม้กลายเป็นหินจังหวัดตาก 2) จัดทำป้ายจัดแสดง ข้อมูลบริเวณทางเข้าขมด้นไม้กลายเป็นหิน 3) จัดทำสื่อวีดิทัศน์ เผยแพร่การกำเนิดแหล่งไม้กลายเป็นหิน จังหวัดตาก 4) จัดทำการจำลองตอไม้กลายเป็นหินต้นที่ 1 การศึกษาหาอายุของซากไม้กลายเป็นหิน 5) ขึ้นทะเบียนไม้กลายเป็น หินจังหวัดตากเป็นแหล่งอนุรักษ์ซากดึกดำบรรพ์ และ 6) ทดลองอนุรักษ์ไม้กลายเป็นหินในเบื้องต้นโดยใช้สารเคมี และอนุรักษ์ทางกายภาพ ต้นที่ 1 (ดำเนินการตั้งแต่เดือนมีนาคม - กรกฎาคม 2558) และฝึกอบรมให้ความรู้ เรื่อง **“แหล่งไม้กลายเป็นหิน อำเภอตาก จังหวัดตาก เกิดได้อย่างไร”** ระหว่างวันที่ 9 - 16 มีนาคม 2558 ณ โรงเรียนที่อยู่ใกล้ แหล่งไม้กลายเป็นหิน จังหวัดตาก ได้แก่ โรงเรียนประชาพัฒนา โรงเรียนชุมชนวัดสันป่าลาน โรงเรียนวังไม้ลิ้น โรงเรียนบ้านตากประถมวิทยา โรงเรียนบ้านตากประชาวิทยา และ โรงเรียนอนุบาลรอดบำรุง มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมรวม 338 คน

การตรวจสอบแหล่งไม้กลายเป็นหิน จังหวัดตาก และการฝึกอบรมให้ความรู้ทางด้านธรณีวิทยา และการเกิดของแหล่งไม้กลายเป็นหิน จังหวัดตาก เพื่อสนับสนุนการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

แผนแม่บทพัฒนาแหล่งไม้กลายเป็นหิน จังหวัดตาก ภายใต้การจัดทำพื้นที่จัดตั้ง อุทยานธรณีจังหวัดตาก

จังหวัดขอนแก่น

- ผลักดันให้จังหวัดเร่งจัดทำข้อเสนอจัดตั้งอุทยานธรณีระดับจังหวัด โดยนำเสนอผลการดำเนินงาน จัดตั้งอุทยานธรณีขอนแก่น ณ เกาะลังกาวิ ประเทศมาเลเซีย วันที่ 24 - 27 พฤศจิกายน 2557 ประสานงาน การจัดตั้งอุทยานธรณี และประชุมคณะทำงานจัดตั้งอุทยานธรณีจังหวัดขอนแก่น ในเดือนธันวาคม 2557 - กุมภาพันธ์ 2558 รวม 2 ครั้ง ประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการระดมความคิดเห็นแบบมีส่วนร่วมด้านการจัดการแหล่งอนุรักษ์ ธรณีวิทยาและการเป็นอุทยานธรณี ณ จังหวัดขอนแก่น ระหว่างวันที่ 21 - 22 เมษายน 2558 มีผู้เข้าร่วม การระดมความคิดเห็น 112 คน พร้อมจัดทำนิตรรศการเพื่ออธิบายความสำคัญของการอนุรักษ์ธรณีวิทยา ความรู้ ด้านซากดึกดำบรรพ์และการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประชุมเชิงปฏิบัติการ และสร้างเครือข่ายเยาวชนอนุรักษ์ธรณีวิทยา เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ณ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ในเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2558 มีเยาวชนในพื้นที่เข้าร่วม 200 คน และร่วมกับอุทยานแห่งชาติภูเวียง จัดทำศูนย์เรียนรู้ทางธรณีวิทยา ณ หลุมขุดค้นไดโนเสาร์หลุม 3 อุทยานแห่งชาติภูเวียง จังหวัดขอนแก่น เพื่อสนับสนุนให้จังหวัดขอนแก่นมีพัฒนาการเป็นอุทยานธรณีต่อไป

การเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การเตรียมความพร้อมเพื่อการจัดตั้งอุทยานธรณี (Work shop on Developing a Geopark) ณ เกาะลังกาวิ รัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย ระหว่างวันที่ 24 - 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557

จังหวัดนครราชสีมา

- ผลักดันให้เกิดการจัดตั้งอุทยานธรณีนครชัยบุรินทร์ โดยจังหวัดนครราชสีมาจัดทำข้อเสนอจัดตั้งอุทยานธรณี ซึ่งได้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาเครือข่ายอนุรักษ์ธรณีวิทยาและอุทยานธรณีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ระหว่างวันที่ 21 - 25 กรกฎาคม 2558 ณ จังหวัดนครราชสีมา มีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้แทนคณะทำงานอุทยานธรณีประจำจังหวัด ผู้แทนเครือข่ายอนุรักษ์ธรณีวิทยาทั้งในและต่างประเทศ เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรธรณี วิทยากรทางการศึกษาทั้งในและต่างประเทศและผู้เชี่ยวชาญจากยูเนสโกและ CCOP รวมทั้งสิ้น 54 คน

จังหวัดสุพรรณบุรี

- จัดฝึกอบรมเผยแพร่องค์ความรู้ทางด้านธรณีวิทยา การอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งทรัพยากรธรณีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน จังหวัดสุพรรณบุรี บริเวณสวนหินพุหางนาค ระหว่างวันที่ 3 - 6 มิถุนายน 2558 มีผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมประกอบด้วยยุวมัคคุเทศก์ จากสถานศึกษาในพื้นที่ตำบลอุทองจำนวน 3 แห่ง รวม 30 คน และจัดทำศูนย์เรียนรู้ทางธรณีวิทยา ณ อาคารเรียนรู้อสวนหินพุหางนาคและพื้นที่ตอนบนและตอนล่างของสวนหินพุหางนาคอำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี รวม 2 พื้นที่ เพื่อสนับสนุนให้จังหวัดสุพรรณบุรีมีพัฒนาการเป็นอุทยานธรณีต่อไป

ผลลัพธ์ที่ได้

แหล่งธรณีวิทยาและแหล่งอนุรักษ์ธรณีวิทยาได้รับการอนุรักษ์ให้เป็นมรดกทางธรรมชาติของประเทศ โดยการมีส่วนร่วมและได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวิชาการตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ในแต่ละท้องถิ่น

ปัญหา อุปสรรค

1. การพัฒนาแหล่งอนุรักษ์ธรณีวิทยาให้เป็นอุทยานธรณีเป็นเรื่องใหม่สำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป จึงทำให้การดำเนินงานต่างๆ โดยเฉพาะการติดต่อประสานงานมีความล่าช้ากว่าที่คาดการณ์ไว้
2. มีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรประสานงาน ซึ่งทำให้การสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเชิงพื้นที่ ดำเนินการได้ล่าช้าและไม่มีความต่อเนื่อง
3. การเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายและการจัดสรรงบประมาณของพื้นที่ของจังหวัดไม่สามารถกำหนดได้อย่างชัดเจน ส่งผลให้การดำเนินการในเชิงพื้นที่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

เงื่อนไขความสำเร็จ

1. กรมทรัพยากรธรณีมีองค์ความรู้และข้อมูลธรณีวิทยาทั่วประเทศซึ่งสนับสนุนให้การพัฒนาแหล่งอนุรักษ์ธรณีวิทยาเป็นอุทยานธรณี ดำเนินการได้อย่างถูกต้อง และมีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางธรณีวิทยาหลายสาขาจึงสามารถดำเนินงานดังกล่าวได้ตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ
2. กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ที่มีความสนใจจะเข้าร่วมโครงการทั่วประเทศเนื่องจากเป็นโครงการที่สามารถเพิ่มมูลค่าพื้นที่ให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยาที่มีชื่อเสียงได้
3. ผู้กำหนดนโยบายเห็นความสำคัญของภารกิจในเรื่องการอนุรักษ์ธรณีวิทยาและการจัดตั้งเครือข่าย

ข้อเสนอแนะ

1. เร่งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หลักเกณฑ์ รูปแบบและแนวทางการจัดตั้งอุทยานธรณีสระดับต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอุทยานธรณีและองค์ความรู้ทางธรณีวิทยาให้แก่บุคคลทั่วไป
2. เร่งกำหนดพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นอุทยานธรณีทั่วประเทศเพื่อจัดทำแผนแม่บทของการดำเนินงานระยะกลางและระยะยาวเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงาน

3. เร่งประสานงาน สนับสนุน ข้อมูลวิชาการและอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งอุทยานธรณีให้ท้องถิ่นที่มีศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่ และผลักดันให้หน่วยงานท้องถิ่นทุกภาคส่วน นำเสนอจัดตั้งอุทยานธรณีในพื้นที่
4. สร้างเครือข่ายการอนุรักษ์แหล่งทรัพยากรธรณีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และการบริหารจัดการอุทยานธรณี กับหน่วยงาน/องค์กรต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ

17. การคุ้มครองแหล่งและซากดึกดำบรรพ์

ซากดึกดำบรรพ์และแหล่งซากดึกดำบรรพ์ เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่าทางวิชาการที่สำคัญต่อการศึกษาประวัติของโลก บรรพชีวินวิทยา หรือการลำดับชั้นหิน เป็นสมบัติของประเทศที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้เป็นมรดกของแผ่นดิน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 กรมทรัพยากรธรณี ได้ดูแลให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551 โดยดำเนินการ ดังนี้

1. งานคุ้มครอง อนุรักษ์ และพัฒนาแหล่งซากดึกดำบรรพ์

1. สำรวจตรวจสอบ ศึกษาจัดทำข้อมูล และประเมินแหล่งซากดึกดำบรรพ์ตามหลักเกณฑ์ในพื้นที่จังหวัดลำปาง พะเยา อุตรดิตถ์ และสระแก้ว จำนวน 27 แหล่ง ซึ่งล้วนเป็นแหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่มีคุณค่าทางด้านวิชาการจากการประเมินความสำคัญพบว่าแหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์

แหล่งซากดึกดำบรรพ์ห้วยกา ค.บ้านหวด อ.งาว จ.ลำปาง พบแบริโอพอดสกุล *Leptodus* จำนวนมาก อยู่ในชั้นหินดินดานสีดำ

ให้เป็นเขตสำรวจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับซากดึกดำบรรพ์หรือแหล่งซากดึกดำบรรพ์ จำนวน 4 แห่ง ในอำเภองาว จังหวัดลำปาง อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา และอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว และมีแหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์การประกาศให้เป็นแหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่ขึ้นทะเบียน จำนวน 14 แห่ง ในอำเภอเมือง อำเภอแจ้ห่ม อำเภอแม่เมาะ อำเภอแม่ทะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง และอำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา

2. ประกาศขยายเวลาการใช้บังคับประกาศกรมทรัพยากรธรณี เรื่องกำหนดให้พื้นที่บริเวณภูน้อย อำเภอดำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นเขตสำรวจและศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแหล่งซากดึกดำบรรพ์หรือซากดึกดำบรรพ์ไปอีก 1 ปี เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2558 และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2558

3. สำรวจตรวจสอบแหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่สำคัญ เพื่อให้ทราบถึงความสำคัญ และความสมบูรณ์ของซากดึกดำบรรพ์ รวมถึงสภาพทั่วไปบริเวณแหล่งซากดึกดำบรรพ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลฐานสำหรับนำไปวาง

แหล่งซากดึกดำบรรพ์พรง-ปรัง ต.ช่องกุ่ม อ.วัฒนานคร จ.สระแก้ว พบกระดูกไดโนเสาร์ และสัตว์ร่วมสมัย อยู่ในชั้นหินทรายแป้ง

แนวทางการคุ้มครอง การอนุรักษ์ และการพัฒนาแหล่งซากดึกดำบรรพ์ต่อไป ได้แก่ แหล่งพระปรัง อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว พบเศษชิ้นส่วนกระดูกไดโนเสาร์ กระดูกตะพาบน้ำ ฟันจระเข้ และหอยกาบคู่ แหล่งซากดึกดำบรรพ์บริเวณบ้านเขาดิน จังหวัดกระบี่ พบซากดึกดำบรรพ์ แบริโอพอด ไครนอยด์ และร่องรอย

บรรพชีวิน แหล่งซากดึกดำบรรพ์ภูน้อย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีการขยายขอบเขต และเปิดหน้าดินหนาประมาณ 3 - 4 เมตร ทางด้านทิศตะวันตกของแหล่งขุดค้น ค้นพบตัวอย่างซากดึกดำบรรพ์ รวม 421 ตัวอย่าง เป็นซากดึกดำบรรพ์ไดโนเสาร์ 295 ชิ้น จระเข้ 56 ชิ้น เต่า 44 ชิ้น ปลา 7 ชิ้น ฉลามน้ำจืด 6 ชิ้น สัตว์เลื้อยคลานที่ยังไม่สามารถระบุได้ 12 ชิ้น และหอยน้ำจืดสองฝา 1 ชิ้น

4. อนุรักษ์ซากดึกดำบรรพ์ และปรับปรุงบริเวณแหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่สำคัญ จำนวน 3 แหล่ง ได้แก่ แหล่งรอยตีนไดโนเสาร์ท่าอุเทน จังหวัดนครพนม แหล่งรอยตีนไดโนเสาร์ภูเก้า จังหวัดหนองบัวลำภู และแหล่งซากดึกดำบรรพ์ไม้กลายเป็นหิน จังหวัดตาก

แหล่งซากดึกดำบรรพ์หมีอมเมะ ต.บ้านม่วง อ.เมืงเมะ จ.ลำปาง พบชิ้นหอยเจดีย์ที่สะสมตัวเป็นชั้นหนาที่สุดในประเทศไทย และสัตว์เลื้อยคลานด้วยชนิดต่างๆ เช่น ไทรมบด "การีเซียส สิริสนธิ" หมามบี "เมืงเมะซิออน ไทริสดีติ" นากสยาม "สยามมอกล ไทยแลนด์คา"

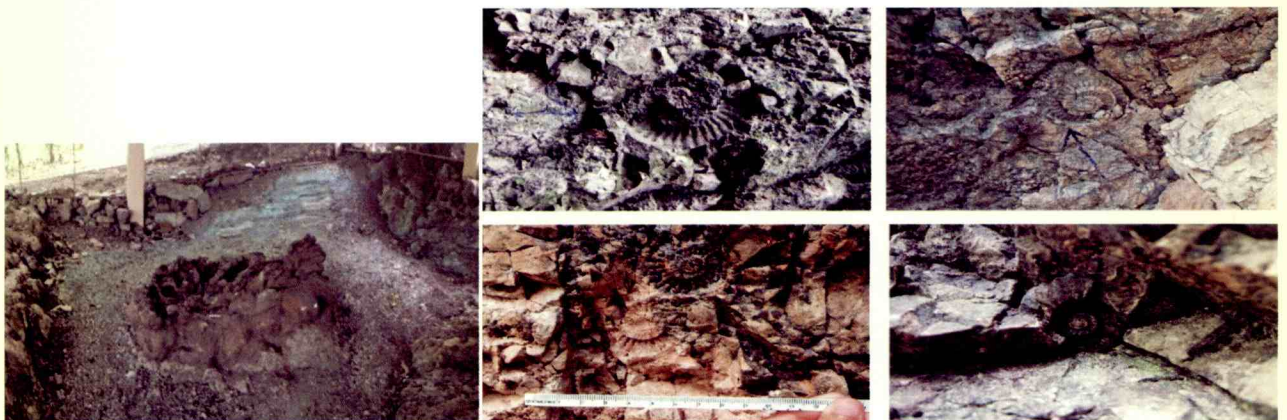
2. งานคุ้มครอง อนุรักษ์ และพัฒนาซากดึกดำบรรพ์

1. สำรวจตรวจสอบศึกษาด้านความหลากหลายและศักยภาพของซากดึกดำบรรพ์จุลภาคในภาคใต้ พื้นที่บริเวณอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง พบร่องรอยของซากดึกดำบรรพ์แอมโมไนต์ขนาดต่างๆ กัน มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางตั้งแต่ 2.3 - 6 เซนติเมตร การกระจายตัวอยู่ในหินปูนเนื้อโดโลไมต์ หินโดโลไมต์ สีเทาอ่อน ขึ้นหินบางถึงหนา ของหมู่หินโดโลไมต์ภูเขาทอง หมวดหินชัยบุรี อายุไทรแอสซิกตอนต้น

2. ตรวจสอบซากดึกดำบรรพ์ตามที่ได้รับแจ้ง และดำเนินการตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551 รวมทั้งสิ้น 20 รายการ เช่น การแจ้งค้นพบซากดึกดำบรรพ์ แจ้งครอบครองซากดึกดำบรรพ์ แจ้งขอ นำซากดึกดำบรรพ์เข้ามาในราชอาณาจักร การแจ้งขอ นำซากดึกดำบรรพ์ออกนอกราชอาณาจักร และการออกใบอนุญาตทำการค้า เป็นต้น

3. ตรวจสอบจัดทำข้อมูลฐานตัวอย่างซากดึกดำบรรพ์ จำนวน 300 ตัวอย่าง

4. ขึ้นทะเบียนซากดึกดำบรรพ์ กรมทรัพยากรธรณีได้ประกาศให้ซากดึกดำบรรพ์เป็นซากดึกดำบรรพ์ที่ขึ้นทะเบียนตามกฎหมาย จำนวน 30 ชิ้น (ชนิด)

แหล่งซากดึกดำบรรพ์ไดโนเสาร์แก่งหลวง ต.บ้านม่วง อ.เชียงม่วน จ.พะเยา

ซากดึกดำบรรพ์แอมโมไนต์บริเวณวัดภูเขาทอง บ้านเขาทอง ต.มะกอกเหนือ อ.ควนขนุน พบจำนวนมาก มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางตั้งแต่ 2.3 - 6 เซนติเมตร ในหินปูนเนื้อโดโลไมต์ หินโดโลไมต์ สีเทาอ่อน ขึ้นหินบางถึงหนา ของหมู่หินโดโลไมต์ภูเขาทองอายุไทรแอสซิกตอนต้น (Dienerian to Smithian age)

ซากดึกดำบรรพ์แอมโมไนต์
บริเวณเขาจิ้งโจ้ ต.ชัยบุรี อ.เมือง
มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางตั้งแต่
4 - 5 เซนติเมตร ในหินปูนเนื้อโคลโลไมต์
หินโคลโลไมต์ สีเทา

การจัดทำบัญชีซากดึกดำบรรพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

ซากดึกดำบรรพ์ รหัส PRD-2558-117 (TF 3239)

ชื่อซากดึกดำบรรพ์ : หมูป่า

Fossil Name : *Sus scrofa*

ชื่อชิ้นซากดึกดำบรรพ์ : ฟันกรามล่างด้านขวาซี่ที่ 1

Part of Preservation : M₁d

การจัดทำบัญชีซากดึกดำบรรพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

ซากดึกดำบรรพ์ รหัส PRD-2558-115 (TF 3237)

ชื่อซากดึกดำบรรพ์ : หมูป่า

Fossil Name : *Sus scrofa*

ชื่อชิ้นซากดึกดำบรรพ์ : ฟันกรามล่างด้านซ้ายซี่ที่ 1

Part of Preservation : M₁s

1 cm.

มุมมองด้านหน้า

1 cm.

มุมมองด้านหลัง

1 cm.

มุมมองด้านหน้า

1 cm.

มุมมองด้านหลัง

1 cm.

มุมมองด้านบน

1 cm.

มุมมองด้านล่าง

1 cm.

มุมมองด้านบน

1 cm.

มุมมองด้านล่าง

1 cm.

มุมมองด้านซ้าย

1 cm.

มุมมองด้านขวา

1 cm.

มุมมองด้านซ้าย

1 cm.

มุมมองด้านขวา

การจัดทำบัญชีซากดึกดำบรรพ์

3. งานบริหารการคุ้มครองแหล่งซากดึกดำบรรพ์และซากดึกดำบรรพ์

1. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างนโยบายการคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์และซากดึกดำบรรพ์ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น 1 ครั้ง และจัดประชุมคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายการคุ้มครองแหล่งซากดึกดำบรรพ์และซากดึกดำบรรพ์ 5 ครั้ง

2. จัดประชุมและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการตาม พ.ร.บ. คุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551 รวมถึงคณะกรรมการ คณะทำงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรวมไปถึงกรณีดำเนินการอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการคุ้มครองแหล่งซากดึกดำบรรพ์และซากดึกดำบรรพ์ ได้แก่ คณะอนุกรรมการพิจารณาเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนแหล่งซากดึกดำบรรพ์ การให้ซากดึกดำบรรพ์ที่ขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งที่หายากและมีคุณค่าเป็นพิเศษสมควรเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ และการกำหนดเขตสำรวจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแหล่งซากดึกดำบรรพ์หรือซากดึกดำบรรพ์ (1 ครั้ง) คณะกรรมการคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ (1 ครั้ง) คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดการซากดึกดำบรรพ์ (1 ครั้ง) และคณะอนุกรรมการจัดทำร่างนโยบายการคุ้มครองแหล่งซากดึกดำบรรพ์และซากดึกดำบรรพ์ ประจำปี 2557 (3 ครั้ง) คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดการซากดึกดำบรรพ์ (3 ครั้ง) และคณะอนุกรรมการกลั่นกรองข้อเสนอโครงการขอเงินช่วยเหลือหรืออุดหนุนกิจการใดๆ จากกองทุนจัดการซากดึกดำบรรพ์ (3 ครั้ง)

4. ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาองค์ความรู้ด้านแหล่งซากดึกดำบรรพ์และซากดึกดำบรรพ์

1. ดำเนินการเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครอง อนุรักษ์ และพัฒนา แหล่งซากดึกดำบรรพ์ และซากดึกดำบรรพ์ ให้กับพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ จัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ด้านซากดึกดำบรรพ์ในงาน “มหกรรมสตูลฟอสซิล เฟสติวัล” ณ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้า จังหวัดสตูล ระหว่างวันที่ 15 - 24 มกราคม พ.ศ. 2558 และจัดนิทรรศการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภารกิจของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในงาน “กาชาดประจำปี 2558” ณ บริเวณสวนอัมพร นอกจากนี้ยังได้จัดทำแบบจำลองโครงกระดูกไดโนเสาร์ภูเวียงโกซอรัส สิรินธรเน ขนาด 10.7x5x3 เมตร หุ่นจำลองเสมือนจริง จระเข้โบราณ Siamosuchus phuphokensis และ Khoratosuchus jintasakuli เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านซากดึกดำบรรพ์อีกด้วย

2. ส่งเสริม สนับสนุน การร่วมสำรวจศึกษาวิจัย การจัดประชุมวิชาการ เพื่อการประสานและสร้างเครือข่ายทางวิชาการด้านซากดึกดำบรรพ์และแหล่งซากดึกดำบรรพ์ กรมทรัพยากรธรณีได้ร่วมสำรวจตรวจสอบร่วมกับมหาวิทยาลัยทักษิณ ประเทศญี่ปุ่น ในการสำรวจรอยตีนไดโนเสาร์ในประเทศไทย พื้นที่จังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ นครนายก และสำรวจศึกษาซากดึกดำบรรพ์แอมโมไนต์ พื้นที่จังหวัดพัทลุง และยังได้สำรวจ ตรวจสอบ และจัดเก็บตัวอย่างซากดึกดำบรรพ์สัตว์เลื้อยลูกด้วยนมในพื้นที่แอ่งแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญจากประเทศฝรั่งเศส ด้านการจัดประชุมวิชาการได้ร่วมศึกษาวิจัยเพื่อการประสานและสร้างเครือข่ายทางวิชาการ พื้นที่จังหวัดนครราชสีมา และอยู่ระหว่างการเตรียมข้อมูลเพื่อการจัดประชุมนานาชาติไดโนเสาร์แห่งเอเชีย และดำเนินการจัดจ้างออกแบบจัดนิทรรศการมหัศจรรย์ไดโนเสาร์ และประชุมวิชาการไดโนเสาร์แห่งเอเชีย

ผลลัพธ์ที่ได้

1. แหล่งซากดึกดำบรรพ์บริเวณภูโน้อย อำเภอกำแพง จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รับการประกาศขยายเวลาการบังคับใช้ตามประกาศกรมทรัพยากรธรณี และซากดึกดำบรรพ์จำนวน 30 ชิ้น/ชนิด (ซากดึกดำบรรพ์ของไดโนเสาร์ เต่า จระเข้ ฉลาม เอป กระรอก สัตว์กบคู่ สัตว์กินเนื้อ และลิง) ได้รับการขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551 โดยแหล่งซากดึกดำบรรพ์และซากดึกดำบรรพ์ที่สำคัญได้รับการขึ้นทะเบียนและ/หรือการบริหารจัดการอย่างเหมาะสม

2. ข้อมูลซากดึกดำบรรพ์และตัวอย่างอ้างอิงได้รับการสำรวจ ตรวจสอบ ศึกษา ตามหลักวิชาการ สามารถนำมาใช้ในการอ้างอิงหรือสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์
3. ประชาชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์

18. การพัฒนาองค์ความรู้ด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี และธรณีพิบัติภัย

1. การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี และธรณีพิบัติภัยเชิงปฏิบัติการ

ดำเนินการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี และธรณีพิบัติภัย ในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสระบุรี ลำพูน มหาสารคาม และ พัทลุง (หลักสูตรที่ 45 - 48) รวมทั้งสิ้น 4 หลักสูตร และ หลักสูตรพิเศษเครือข่ายครูธรณีวิทยา ณ จังหวัดกาฬสินธุ์ - เลย โดยมีบุคลากรทางการศึกษาและผู้สนใจเข้าร่วมการฝึกอบรมทั้งสิ้น 684 คน จากเป้าหมาย 640 คน ส่งเสริมและผลักดันให้กลุ่มเป้าหมายนำองค์ความรู้ทางธรณีวิทยา ใช้ในการบริหารจัดการท้องถิ่นรวม 4 แห่ง ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ฯ โรงเรียนสตรีพัทลุง จังหวัดพัทลุง ศูนย์การเรียนรู้ฯ โรงเรียนแม่ลาววิทยา จังหวัดเชียงราย แหล่งเรียนรู้ฯ โรงเรียนปากคาดพิทยาคม จังหวัดบึงกาฬ และแหล่งเรียนรู้ฯ โรงเรียนคุรุประชาสรรค์ จังหวัดชัยนาท

การฝึกอบรมความรู้ ณ ฐานเรียนรู้
เชิงปฏิบัติการฐานเรียนรู้ในสถานที่

การทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางธรณีวิทยา
ภายในจังหวัด

การจัดทำสื่อเรียนรู้ทางธรณีวิทยาในโรงเรียน
ที่ดำเนินการโดยกลุ่มเป้าหมาย

2. การให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551 แก่ชุมชน

กรมทรัพยากรธรณี ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติ คุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551 แก่ชุมชน จำนวน 2 หลักสูตร คือ 1) หลักสูตรทั่วไปในพื้นที่จังหวัดลพบุรี และ จังหวัดอุบลราชธานี 2) หลักสูตรพิเศษในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมทั้งสิ้น 295 คน เพื่อให้ เจ้าหน้าที่ของรัฐ บุคคล หน่วยงานต่างๆ ตลอดจนประชาชนทั่วไปได้มีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติคุ้มครอง ซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551 ซึ่งจะให้เกิดการคุ้มครอง การอนุรักษ์ และการบริหารจัดการซากดึกดำบรรพ์ให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการรักษามรดกทางธรรมชาติของแผ่นดิน สามารถพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้และ แหล่งท่องเที่ยวที่สร้างรายได้ให้กับท้องถิ่นในอนาคตอันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551

3 การพัฒนาพื้นที่ดินเค็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ระยะที่ 2 : ขยายผล)

ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ และบุรีรัมย์ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ดินเค็มได้รับความรู้ในการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูพื้นที่ดินเค็ม พร้อมทั้งมีแหล่งเรียนรู้และเกษตรกรต้นแบบเพื่อถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรอื่น

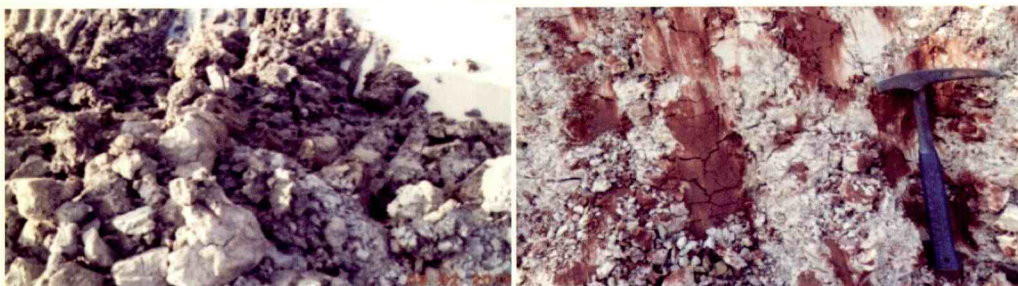
การพัฒนาพื้นที่ดินเค็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ระยะที่ 2 : ขยายผล) การแก้ไขปัญหาดินเค็มโดยดำเนินการตาม 6 ขั้นตอนแนวทางการทรัพยากรธรณี มาประยุกต์ใช้ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ และบุรีรัมย์ ผ่านเกษตรกรต้นแบบจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 2 คน ได้แก่ นายดวงใจ สรสิทธิ์ และนายสมบูรณ์ สัตย์ณัณณ์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 2 คน ได้แก่ นายเชย และนางสัมฤทธิ์ ศิริวิทยากุล ผลการติดตามการเจริญเติบโตของข้าวพบว่า ความสูงของข้าว กข33 (หอมอุบล 80) ในช่วงสัปดาห์ที่ 7 - 13 ของแปลงนาทดลองบ้านถนน ตำบลเนินยาง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ความสูงของข้าวที่ปลูกในแปลงนาทดลองที่ผสมดินเคลย์ท้องถิ่นและปุ๋ยคอก : ปุ๋ยเคมี อัตราส่วน 152 : 16 กิโลกรัม/ไร่ มีการเจริญเติบโตดีที่สุด รองลงมา คือ ข้าวที่ปลูกในแปลงนาทดลองที่ผสมดินเคลย์ท้องถิ่นและปุ๋ยคอก : ปุ๋ยเคมี อัตราส่วน 160 : 12 กิโลกรัม/ไร่ ในขณะที่ความสูงของข้าวขาวดอกมะลิ 105 ในช่วงสัปดาห์ที่ 8 - 10 ของแปลงนาทดลองบ้านกู่ฤๅษี ตำบลหนองเยือง อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ ความสูงของข้าวที่ปลูกในแปลงนาทดลองที่ผสมดินเคลย์นาหว่ามีการเจริญเติบโตดีที่สุด รองลงมา คือ ข้าวที่ปลูกในแปลงนาทดลองที่ผสมดินเคลย์นาหว่า ผุ่นบะซอลต์ และแกลบดิบ ผลการลดค่าความเค็มของดินพบว่าแปลงนาทดลองทั้ง 2 จังหวัดมีระดับความเค็มลดลงโดยคิดจากค่าการนำไฟฟ้า (Electrical conductivity, ECe) ของดินในแปลงควบคุมเปรียบเทียบกับแปลงนาทดลองที่ปรับโครงสร้างดิน

นอกจากนี้ กรมทรัพยากรธรณียังได้จัดทำแหล่งเรียนรู้การแก้ไขปัญหาดินเค็ม เพื่อเป็นสถานที่รวบรวมความรู้เกี่ยวกับดินเค็มให้ชุมชนที่ประสบปัญหาจากพื้นที่ดินเค็มได้มาศึกษาเรียนรู้ ซึ่งมีการจัดแสดงโปสเตอร์ให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาดินเค็มของกรมทรัพยากรธรณี แท่งตัวอย่างดินพร้อมคำอธิบาย ตัวอย่างดินเคลย์ท้องถิ่นและแร่เบนโทไนต์ที่นำมาใช้ในการปรับปรุงพื้นที่ดินเค็ม เป็นต้น ที่ตั้งแหล่งเรียนรู้การแก้ไขปัญหาดินเค็ม จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ อาคารที่ทำการสำนักงานเทศบาลตำบลละหาน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสุรินทร์ และอาคารศูนย์การเรียนรู้ชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเยือง อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์

สำหรับผลการติดตามการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่เคยดำเนินการมาแล้ว ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา และชัยภูมิ พบว่าต้นข้าวที่ปลูกในแปลงนาบ้านทุ่งมน ตำบลโตนด อำเภอนโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา และแปลงนาบ้านหัวบึง

แปลงนาทดลองบ้านกู่ฤๅษี ตำบลหนองเยือง อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ และการเจริญเติบโตของข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 ในแปลงนาทดลองที่ปรับโครงสร้างดิน

(ซ้าย) ตัวอย่างแหล่งดินเคลย์ท้องถิ่นและ (ขวา) ตัวอย่างแหล่งดินเคลย์นาหว่า เพื่อใช้ปรับโครงสร้างดินในการแก้ไขปัญหาดินเค็ม

แหล่งเรียนรู้การแก้ปัญหาดินเค็มในพื้นที่เป้าหมาย

ตำบลบ้านตาล อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ มีความแข็งแรงและเจริญเติบโตได้ดีโดยแปลงที่ปรับปรุงโครงสร้างดินมีผลผลิตข้าวมากกว่าแปลงควบคุม ส่วนแหล่งเรียนรู้การแก้ปัญหาดินเค็มที่ตั้งอยู่บริเวณโรงเรียนบ้านโตนด บ้านทุ่งมน ตำบลโตนด อำเภอนโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา และที่ทำการบริหารส่วนตำบลบ้านตาล อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ มีสภาพแหล่งเรียนรู้และสื่อองค์ความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาดินเค็มยังคงสามารถใช้งานได้

จัดประชุมระดมความคิดเห็นการพัฒนาพื้นที่ดินเค็มใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ระยะที่ 2 ขยายผล)
จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2558

จัดประชุมระดมความคิดเห็นการพัฒนาพื้นที่ดินเค็มใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ระยะที่ 2 ขยายผล)
จังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2558

4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนท้องถิ่นนำองค์ความรู้ด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

4.1 ทำการวิเคราะห์จัดประเภททรัพยากรธรณีตามการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นข้อมูลตั้งต้นสำหรับการดำเนินการ และสำรวจเพิ่มเติมให้มีความทันสมัย ถูกต้อง ครบถ้วน ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ทรัพยากรแร่ 9 ชนิด ได้แก่ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง หินแกรนิตเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ทองคำ เหล็ก ดินขาว หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมเคมี ทราวยแก้ว และเฟลด์สปาร์ โดยพบทรัพยากรแร่กระจายตัวในทุกอำเภอจำนวน 8 อำเภอ ครอบคลุมทั้งจังหวัด

2. แหล่งธรรมชาติทางธรณีวิทยาประเภทแหล่งธรณีสัณฐาน (ครอบคลุมพื้นที่ทั่วทั้งจังหวัด) จำนวน 16 แหล่ง ได้แก่ แหล่งธรณีสัณฐานโดดเด่นประเภทชายหาด 10 แหล่ง แหล่งธรณีสัณฐานโดดเด่นประเภทน้ำตก 2 แหล่ง แหล่งธรณีสัณฐานโดดเด่นประเภทภูเขา 1 แหล่ง แหล่งธรณีสัณฐานโดดเด่นประเภทถ้ำ 1 แหล่ง และแหล่งธรณีสัณฐานโดดเด่นประเภทเกาะ 2 แหล่ง

3. แหล่งซากดึกดำบรรพ์ พบซากดึกดำบรรพ์ จำพวกฟอรัมมินิเฟอร่า (Foraminifera) ขนาดเล็ก สหรัยทะเล หอยฝาเดียว ปะการัง และเศษเปลือกหอย พบในหินปูนหมวดหินสุโขทัย บริเวณรอยต่อระหว่างอำเภอแกลง จังหวัดระยอง กับอำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ที่เขาสุโขทัยและเขาวง พบซากดึกดำบรรพ์ทะเลลึกชนิดเรดิโอลาเรียน (Radiolarians) ในหินดินดานที่เขาวังจิก ทางตอนเหนือของอำเภอแกลง จังหวัดระยอง

4. ธรณีวิทยาและธรณีพิบัติภัย ทำการปรับปรุงแผนที่ธรณีวิทยาจากฉบับประชาชนให้กลับมาเป็นแผนที่ธรณีวิทยาตามมาตรฐานสากล มีฐานข้อมูลรายละเอียดบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัย ได้แก่ ข้อมูลธรณีพิบัติภัยประเภทดินถล่ม ในพื้นที่ จำนวน 6 อำเภอ 10 ตำบล 11 หมู่บ้าน ประกอบด้วยอำเภอเมือง อำเภอแกลง

อำเภอบ้านค่าย อำเภอบ้านฉาง อำเภอเขาชะเมา และอำเภอนิคมพัฒนา ข้อมูลพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบที่เป็นพื้นที่รองรับด้วยชั้นหินปูน ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 3 อำเภอ 5 ตำบล ประกอบด้วยอำเภอแกลง อำเภอวังจันทร์ และอำเภอเขาชะเมา โดยจังหวัดระยองมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 95 กิโลเมตร มีพื้นที่ชายฝั่งที่มีการกัดเซาะประมาณ 25.4 กิโลเมตร ชายฝั่งที่มีการสะสมตัว ประมาณ 3.8 กิโลเมตร ส่วนชายฝั่งที่เหลือเป็นชายฝั่งคงสภาพที่มีการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาลมีทั้งการกัดเซาะและสะสมตัว

4.2 สร้างแหล่งเรียนรู้ด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี จำนวน 2 แห่ง คือ โรงเรียนระยองวิทยาคม (โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา) ประจำจังหวัดระยอง และโรงเรียนวัดห้วยหิน ตำบลชากบก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง (โรงเรียนขยายโอกาสถึงมัธยมศึกษา) มีการจัดสวนหิน เพื่อแสดงตัวอย่างหินชนิดต่างๆ พร้อมป้ายบรรยายชนิดหิน และประเภทของหิน แร่แต่ละประเภท เพื่อให้โรงเรียนใช้ประกอบการสอนด้านวิทยาศาสตร์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับธรณีวิทยาให้กับนักเรียนระดับมัธยม อีกทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับชุมชนในการศึกษาความรู้ด้านธรณีวิทยาเพิ่มเติมได้อีกด้วย

4.3 จัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือทางด้านการอนุรักษ์ธรณีวิทยาในท้องถิ่น จังหวัดระยองเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความรู้ ร่วมแบ่งปันประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ด้านธรณีวิทยา เพื่อเป็นการเสริมสร้างมาตรฐานของบุคลากรในการถ่ายทอดความรู้ด้านธรณีวิทยาในท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ โดยเชิญบุคลากรด้านการศึกษาเพื่อเป็นกลุ่มนำร่อง และจะขยายกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมต่อไป ซึ่งขณะนี้มีบุคลากรด้านการศึกษาให้ความสนใจตอบรับเข้าร่วมเป็นเครือข่ายความร่วมมือทางด้านการอนุรักษ์ธรณีวิทยาในท้องถิ่น จังหวัดระยอง รวมทั้งสิ้น 48 คน ในขั้นตอนการติดตามและประเมินผล จะดำเนินการทดสอบความรู้ด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี เพื่อวัดความสามารถในการเป็นตัวแทนของกรมทรัพยากรธรณี ในการเผยแพร่ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ท้องถิ่นได้ ผลปรากฏว่าในจำนวนนี้ผ่านเกณฑ์การทดสอบดังกล่าวเป็นจำนวน 43 คน

5. การศึกษาการกำเนิดธาตุโลหะหายากในหินแกรนิตบริเวณภาคตะวันออกของประเทศไทย

จากการประมวลผลข้อมูลธรณีวิทยา ธรณีวิทยาแหล่งแร่ และธรณีฟิสิกส์ทางอากาศสามารถกำหนดพื้นที่ศึกษาได้ 3 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ชลบุรี - ระยอง พื้นที่ระยอง - จันทบุรี และพื้นที่จันทบุรี ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ผลวิเคราะห์ปริมาณธาตุหายากรวม พบว่าชั้นดิน/หินแกรนิตผุส่วนใหญ่มีค่าสูงกว่าหินแกรนิต และชนิดธาตุหายากที่พบส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธาตุหายากเบา เมื่อประมวลผลการศึกษาทั้งหมดพบว่าเป็นพื้นที่ศักยภาพของธาตุหายากที่เกิดแบบแหล่งแร่ตกค้างสะสมด้วยกระบวนการดูดซับประจุที่มีความสัมพันธ์กับแร่โมนาไซต์และแร่เซอร์คอน

2. เมื่อเปรียบเทียบพื้นที่ศักยภาพของธาตุหายากที่เกิดแบบแหล่งแร่ตกค้างสะสมทั้ง 3 พื้นที่ โดยพิจารณาจากปริมาณธาตุหายากรวมเฉลี่ยและความหนาของชั้นดิน/หินแกรนิตผุที่คาดว่าจะมีความเหมาะสมต่อการสะสมตัวของธาตุหายาก สามารถเรียงลำดับพื้นที่ศักยภาพของธาตุหายากสูงไปต่ำสำหรับวางแผนสำรวจชั้นรายละเอียดเพื่อหาพื้นที่แหล่งแร่ของธาตุหายากต่อไปได้ดังนี้ พื้นที่จันทบุรี พื้นที่ระยอง - จันทบุรี และพื้นที่ชลบุรี - ระยอง ตามลำดับ

ผลลัพธ์ที่ได้

1. บุคลากรทางการศึกษาทั้งในและนอกระบบที่เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้ไปสร้างแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติวิทยา หรือไปปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

2. มีการนำทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่แล้วในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า สามารถสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่น

3. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนโดยกระบวนการมีส่วนร่วม ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์พระราชบัญญัติ

คุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551 สู่องค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายและถือปฏิบัติอย่างถูกต้อง

4. แหล่งเรียนรู้การแก้ไขปัญหาดินเค็มจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ อาคารที่ทำการสำนักงานเทศบาลตำบลชะวีก อำเภอลือชัยบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์และอาคารศูนย์การเรียนรู้ชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเอื้อง อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ และเกษตรกรต้นแบบ จำนวน 4 ราย ได้แก่ เกษตรกรต้นแบบจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 2 คน คือ นายดวงใจ สรสิทธิ์ และนายสมบุญ สัตย์ฉุขน์ และเกษตรกรต้นแบบจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 2 คน คือ นายเชย และ นางสาวฤทธิ์ ศิริวิทยากุล

การเซาะร่องเก็บตัวอย่างดิน/หินแกรนิต

ปัญหา อุปสรรค

การหาเกษตรกรเข้าร่วมโครงการทดลองแก้ไขปัญหาดินเค็มค่อนข้างยาก เนื่องจากเกษตรกรจะต้องเสียพื้นที่นาสำหรับใช้เป็นแปลงทดลอง

เงื่อนไขความสำเร็จ

1. การประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้มีความสำคัญและเป็นที่รู้จักแก่สาธารณะ
2. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยเสริมการดำเนินงานผ่านระบบเครือข่ายบนเว็บไซต์
3. ความร่วมมือจากเกษตรกรเพื่อเข้าร่วมโครงการทดลองแก้ไขปัญหาดินเค็ม รวมทั้งความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่เพื่อจัดทำแหล่งเรียนรู้ สำหรับถ่ายทอดความรู้การแก้ไขปัญหาดินเค็ม

4. ความร่วมมือจากหน่วยงานในท้องถิ่นเพื่อจัดทำแหล่งเรียนรู้ สำหรับถ่ายทอดความรู้ด้านธรณีวิทยา และทรัพยากรธรณี

ข้อเสนอแนะ

1. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยเสริมการดำเนินงานโดยการให้ความรู้ด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี และธรณีพิบัติภัยเชิงปฏิบัติการผ่านระบบเครือข่ายบนเว็บไซต์ของกรมทรัพยากรธรณี

2. ปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมในบางพื้นที่เรื่องธรณีวิทยาเฉพาะแหล่งให้แก่บุคคลทั่วไปเพื่อสนับสนุนการเป็น USER ในแหล่งอนุรักษ์ธรณีวิทยา/แหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยา

3. สร้างเครือข่ายการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านธรณีวิทยาฯ จากกลุ่มบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรม

4. ควรมีการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น เช่น หมอดิน เกษตรอำเภอ/จังหวัด เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ไปสู่การต่อยอดองค์ความรู้ในการแก้ปัญหาดินเค็มต่อไป

5. ควรมีการติดตามเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบการแก้ปัญหาดินเค็มเพื่อให้เกษตรกรต้นแบบเป็นตัวอย่างในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่เกษตรกรที่ประสบปัญหาในพื้นที่อื่น ซึ่งเป็นการเพิ่มเครือข่ายเกษตรกร และเป็นการประชาสัมพันธ์แนวทางการแก้ปัญหาดินเค็มให้แพร่หลาย

ยุทธศาสตร์ที่

6

ดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและจัดการมลพิษ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

1. การแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน 9 จังหวัดภาคเหนือ

สืบเนื่องจากสถานการณ์หมอกควันกระจายครอบคลุมในพื้นที่ภาคเหนือ 9 จังหวัด ในช่วงเดือนมกราคม - เมษายน ของทุกปี พบฝุ่นละอองสูงเกินเกณฑ์มาตรฐานในระดับที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ การท่องเที่ยว และการประกอบธุรกิจของประชาชนในพื้นที่ตลอดจนภาพลักษณ์ของประเทศไทย โดยในปี พ.ศ. 2558 เริ่มเข้าสู่ช่วงเวลาหมอกควันตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ โดยจังหวัดลำปางเป็นจังหวัดแรกที่พบฝุ่นละอองสูงเกินเกณฑ์มาตรฐาน ทั้งนี้ปริมาณฝุ่นละอองสูงสุดที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย (381 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) ในวันที่ 18 มีนาคม 2558 ซึ่งสูงเกินเกณฑ์มาตรฐานอยู่ในระดับที่มีผลกระทบต่อสุขภาพเป็นอย่างมาก ส่งผลให้ทัศนวิสัยลดลง ทำให้ต้องเลื่อนเที่ยวบิน

สถานการณ์ลดระดับความรุนแรงลงตั้งแต่วันที่ 10 เมษายน (ปริมาณฝุ่นละอองกลับเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน) ในภาพรวมถือว่าสถานการณ์มีแนวโน้มที่ดีขึ้น พบจำนวนวันที่ฝุ่นละอองเกินเกณฑ์มาตรฐาน 42 วัน ลดลงจากปี 2558 (48 วัน) แม้ปริมาณฝุ่นละอองที่ตรวจพบในบางจังหวัดสูงกว่าปีที่ผ่านมา มีผลการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

1. แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหา หมอกควันภาคเหนือในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงคมนาคม สำนักงานรัฐมนตรี และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ โดยให้จังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบหลักตามระบบศูนย์สั่งการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) เน้นการแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ภายใต้แนวคิด “120 วัน คีนฟ้าใส อากาศบริสุทธิ์ ให้ชุมชน” เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันอย่างเข้มข้น ตลอดช่วงเวลาเสี่ยงต่อการเกิดวิกฤตหมอกควัน ระหว่าง 1 มกราคม – 30 เมษายน 2558 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2558 เห็นชอบ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ และอนุมัติวงเงิน 88.5025 ล้านบาท

2. มาตรการเร่งด่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าภาคเหนือ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินมาตรการเร่งด่วนในการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ เพิ่มเติมจากแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือเน้นการบูรณาการหน่วยงานและระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนเพื่อลดและควบคุมการเผา เพื่อให้ปริมาณฝุ่นละอองในพื้นที่ภาคเหนืออยู่ในเกณฑ์มาตรฐานโดยเร็วที่สุด โดยดำเนินการดังนี้

2.1 **กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม :** เพิ่มกำลังหมู่เฝ้าระวัง ดับไฟ และลาดตระเวนจากนอกพื้นที่มาเสริมกำลังอำนวยความสะดวก ให้เครือข่ายภาคประชาชนที่จัดตั้งเข้าร่วมการเฝ้าระวังและควบคุมไฟป่า สนับสนุนอากาศยาน เฮลิคอปเตอร์ จำนวน 3 ลำ สำหรับการบินลาดตระเวนและการบินดับไฟ ร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ฝ่ายปกครองในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด จัดทำประกาศห้ามเข้าในเขตป่าอนุรักษ์ทุกพื้นที่อย่างเด็ดขาด ในช่วงตั้งแต่ปัจจุบันถึงวันที่ 30 เมษายน 2558

2.2 **กระทรวงมหาดไทย :** จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกกิจในระดับอำเภอ มอบหมายให้ฝ่ายปกครองทุกระดับประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับชาวบ้าน ร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือในการดำเนินงาน เช่น รถบรรทุกติดตั้งเครื่องสูบน้ำระยะไกล รถบรรทุกน้ำขนาดรถยนต์ พ่นละอองน้ำ เป็นต้น

2.3 **กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ :** เพิ่มเที่ยวบินปฏิบัติการฝนหลวงจาก 6 เที่ยวบิน เป็น 8 เที่ยวบิน พื้นที่ใดทำฝนไม่ได้ก็จะพยายามดัดแปลงสภาพอากาศเพื่อให้อากาศมีการหมุนเวียนมากขึ้นและเป็นเจ้าภาพในการลงทะเบียนผู้มีอาชีพหาของป่า ลำสัตว์ ราษฎรเจ้าของไร่ข้าวโพด ข้าวไร่ และเลี้ยงสัตว์ทั้งในและนอกพื้นที่ป่า

2.4 **กระทรวงกลาโหม :** จัดกำลังและยุทโธปกรณ์ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานในอำเภอที่เสี่ยงได้แก่ การจัดอากาศยาน สนับสนุนการลาดตระเวนทางอากาศในพื้นที่ที่เข้าถึงยาก จัดเครื่องบินลำเลียงแบบที่ 2ก (BT-67) พร้อมเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติภารกิจโปรยน้ำสลายนหมอกควัน การจัดเครื่องบินโจมตีและธุรการแบบที่ 2 (AU-23A) พร้อมเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์ ปฏิบัติภารกิจในการประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ประชาชนเข้าใจ ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการเผาป่า สนับสนุนการปฏิบัติการกิจบินลาดตระเวนถ่ายภาพเพื่อส่งข้อมูลภาพแบบเวลาจริง (Real Time) นำมาใช้เป็นข้อมูลให้ผู้บังคับบัญชาได้รับทราบสถานการณ์ประกอบการตัดสินใจในการกิจโปรยน้ำสลายนหมอกควันและดับไฟป่า พร้อมทั้งจัดรถยนต์สื่อสารเคลื่อนที่พร้อมอุปกรณ์ถ่ายทอดสัญญาณ Video Down Link พร้อมเจ้าหน้าที่ เพื่อรับข้อมูลภาพจากอากาศสู่พื้น

2.5 **กระทรวงสาธารณสุข :** จัดเจ้าหน้าที่สาธารณสุขลงพื้นที่เพื่อให้คำแนะนำด้านการดูแลสุขภาพอนามัย แจกอุปกรณ์การแพทย์ที่จำเป็น เช่น หน้ากากอนามัย เวชภัณฑ์ ฯลฯ จัดทำห้อง Clean Room จัดทำ War Room เพื่อเฝ้าระวังสถานการณ์หมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ ณ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 จังหวัดเชียงใหม่

2.6 **กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี :** สนับสนุนข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม พื้นที่เสียหายจากการถูกไฟไหม้ ตลอดจนการคาดการณ์ล่วงหน้าในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า เพื่อเป็นข้อมูลให้หน่วยงานท้องถิ่นในการระดมสรรพกำลังเฝ้าระวังรวมทั้งการเข้าดับไฟได้อย่างทันท่วงที

2.7 **กระทรวงคมนาคม :** จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการดับไฟในเขตริมทางหลวง ณ แขวงทางหลวงทุกจังหวัด

2.8 **สำนักงานตำรวจแห่งชาติ :** รับแจ้งความเหตุการณ์เผาป่าและจัดพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนประกาศของทางราชการหรือผู้ที่เข้าไปเผาป่าเป็นการเฉพาะ ทุกสถานีตำรวจ รวมทั้งจัดชุดชุมชนสัมพันธ์ ลงพื้นที่ชี้แจงทำความเข้าใจกับชาวบ้าน

2.9 จัดตั้งศูนย์อำนวยการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันแห่งชาติ (ศอ.กฟป.ชาติ) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้บัญชาการศูนย์ฯ โดย ศอ.กฟป.ชาติ มีการประชุมทางไกล (Video Conference) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นประจำทุกวัน เพื่อให้หน่วยงานได้รับทราบสถานการณ์และความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน รวมถึงร่วมกำหนดแนวทางในการรับมือกับสถานการณ์อย่างทันท่วงที พร้อมทั้งได้มีการจัดทำรายงานสถานการณ์ไฟป่าและหมอกควันเสนอสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นประจำทุกวัน

การประชุมทางไกล (Video Conference) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.10 แจ้างประสานไปยังประเทศเมียนมาร์ และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อขอความร่วมมือให้เร่งควบคุมและลดการเผาโดยด่วน ตามข้อกำหนดในข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน

3. ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควันจากการเผาเศษวัสดุทางการเกษตรในพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์กับภาคเอกชน

พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควันจากการเผาเศษวัสดุทางการเกษตรในพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์กับภาคเอกชน

4. รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึก ป้องกัน ลดการเผาในที่โล่งและหมอกควัน เช่น

4.1 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เชิงรุกสู่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ รายการโทรทัศน์ รายการวิทยุ สปอตวิทยุ สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อสิ่งพิมพ์ คู่มือ โปสเตอร์ แผ่นพับ นิทรรศการฯ และผลิตสื่อโทรทัศน์ เป็นต้น

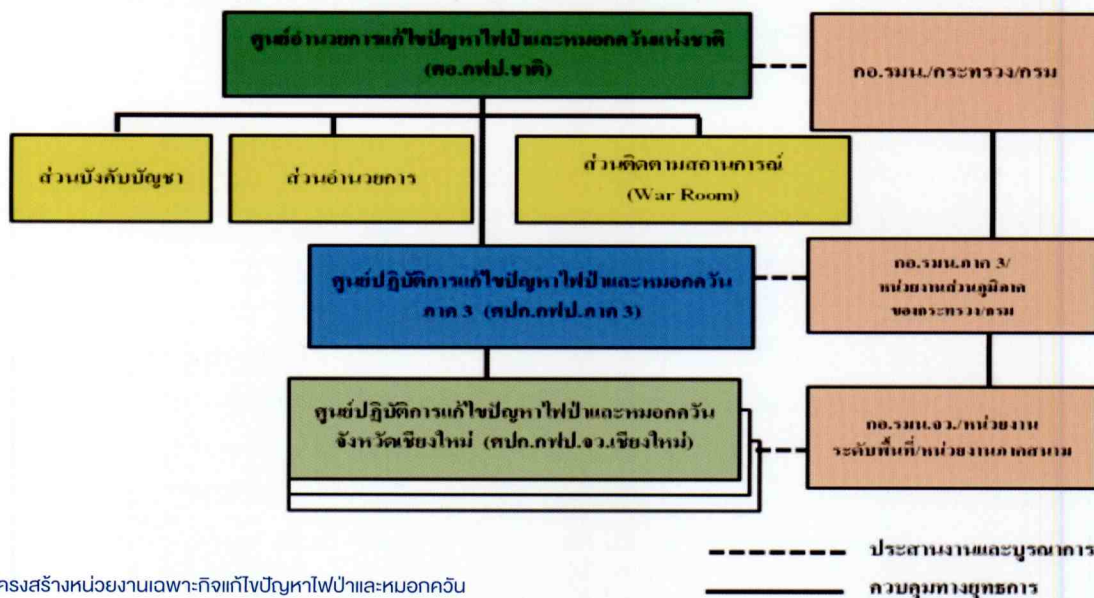
4.2 จัดกิจกรรมการรณรงค์ไม่เผาป่า ลดหมอกควันประจำปี 2558

4.3 เปิดศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผา ในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือตอนบน จำนวน 5 หมู่บ้าน ได้แก่

- บ้านผาขว้าง หมู่ที่ 4 ตำบลบ่อ อำเภอมือง จังหวัดน่าน
- บ้านร่องปอ หมู่ที่ 7 ตำบลดงเจน อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา
- บ้านหัวน้ำแม่สะกิด หมู่ที่ 10 ตำบลผาแดง อำเภอมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- บ้านสามขา หมู่ที่ 6 ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
- บ้านดอนมูล หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

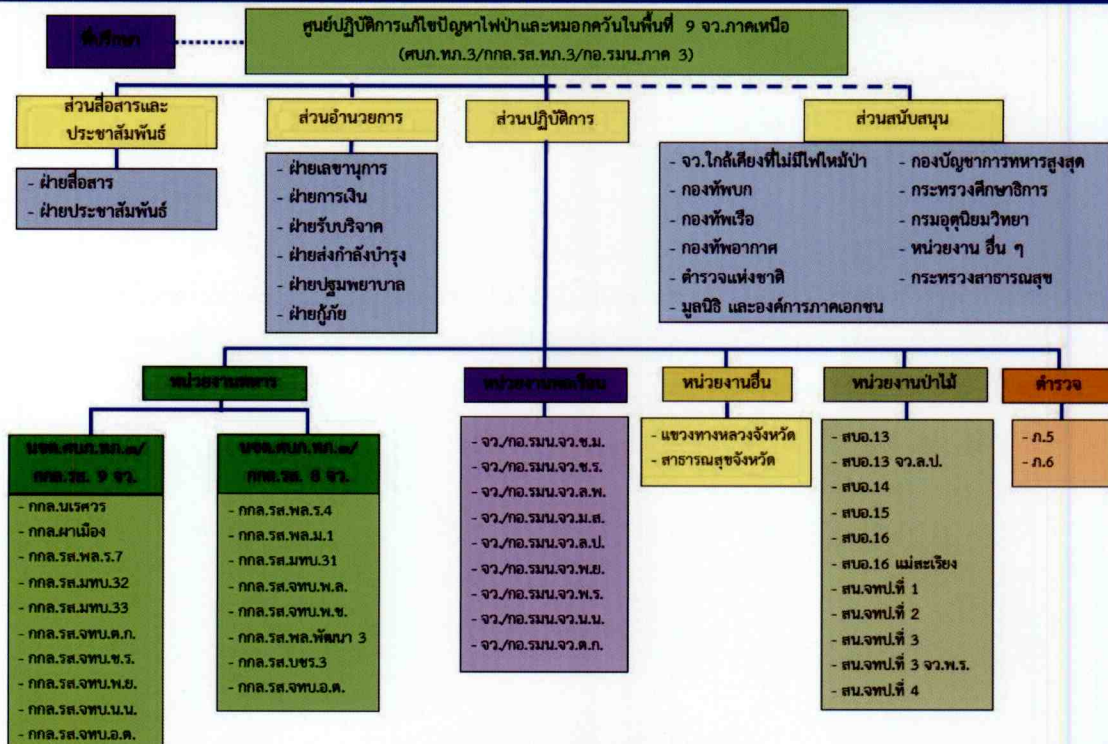
4.4 จัดทำโครงการ “การจัดทำพัฒนาทักษะและศูนย์การเรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดภัยให้กับหมู่บ้านที่เป็นเครือข่าย” 9 แห่ง ได้แก่ 1) บ้านแม่ห้าง จังหวัดเชียงราย 2) บ้านม้งดอยปู่ จังหวัดเชียงใหม่ 3) บ้านแม่กืดหลวง จังหวัดตาก 4) บ้านต่อแพ จังหวัดแม่ฮ่องสอน 5) บ้านปี้ จังหวัดพะเยา 6) บ้านลองลือบุญ จังหวัดแพร่ 7) บ้านสือ จังหวัดน่าน 8) บ้านต้นตอง จังหวัดลำปาง และ 9) บ้านป่าบุก จังหวัดลำพูน

โครงสร้างหน่วยงานเฉพาะกิจแก้ไขปัญห ไฟฟ้าและหมอกควัน

โครงสร้างหน่วยงานเฉพาะกิจแก้ไขปัญห ไฟฟ้าและหมอกควัน

โครงสร้างการจัดหน่วยศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขปัญห ไฟฟ้าและหมอกควันในพื้นที่ 9 จว.ภาคเหนือ

โครงสร้างการจัดหน่วยศูนย์ปฏิบัติการ การแก้ไขปัญห ไฟฟ้าและหมอกควัน ในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ

4.5 ผีอกบรมเชิงปฏิบัติการ “เตาเผาขยะชีวมวลไร่คว้น” นวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ ลดมลพิษลดหมอกควัน โดยให้การสนับสนุนวัดจำนวน 87 วัด ชุมชนจำนวน 100 ชุมชน ในพื้นที่ 10 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน พะเยาแพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน ตาก และอุดรดิตถ์

4.6 จัดกิจกรรมโครงการ “วันรณรงค์ให้ปลอดควันพิษจากไฟป่า 24 กุมภาพันธ์”

2. การแก้ไขปัญหาสถานการณ์มลพิษหมอกควันภาคใต้

สถานการณ์หมอกควันภาคใต้ ในช่วงเดือนตุลาคม 2558 ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภูเก็ต สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส พบฝุ่นละอองเฉลี่ย 24 ชั่วโมง สูงเกินเกณฑ์มาตรฐานซึ่งอยู่ในระดับที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ สาเหตุของปัญหาเป็นผลมาจากการเผาพื้นที่ป่าพรุในเกาะสุมาตราและบอร์เนียว สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ส่งผลกระทบบ่อยครั้งรุนแรงกับประเทศในอนุภูมิภาคอาเซียนตอนล่าง ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย สาธารณรัฐสิงคโปร์ และภาคใต้ของประเทศไทย เกิดสภาพฟ้าหลัว มีหมอกควันปกคลุมสามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า ส่งผลกระทบทันทีต่อการมองเห็น และการท่องเที่ยว โดยตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม 2558 มีแนวโน้มการเพิ่มสูงขึ้นของจุดความร้อน (Hotspot) บริเวณเกาะสุมาตรา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย พบหมอกควันหนาแน่นปกคลุมเหนือบริเวณดังกล่าวชัดเจนจากภาพถ่ายดาวเทียม สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศในภาคใต้ของประเทศไทย พบการเพิ่มสูงขึ้นของฝุ่นละอองตั้งแต่ช่วงปลายเดือนสิงหาคมต่อเนื่องถึงปลายเดือนตุลาคม 2558 โดยพบฝุ่นละอองเพิ่มสูงขึ้นจนเกินเกณฑ์มาตรฐาน (120 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) ในวันที่ลมพัดขึ้นมาจากเกาะสุมาตรา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และไม่มีฝนตกในภาคใต้ของประเทศไทย โดยพบฝุ่นละอองเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ณ เวลา 09.00 น. สูงสุด 360 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ในวันที่ 22 ตุลาคม 2558 ที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สูงเกินเกณฑ์มาตรฐานและอยู่ในระดับที่มีผลกระทบต่อสุขภาพมากทั้งนี้ ฝุ่นละอองเฉลี่ยในสภาวะปกติของภาคใต้จะมีค่าไม่เกิน 40 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนในพื้นที่

สรุปสถานการณ์หมอกควันข้ามแดนในอนุภูมิภาคอาเซียนตอนล่างปี 2558 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดแผนงานและเตรียมพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์หมอกควันในระดับประเทศและระดับภูมิภาค ดังนี้

1. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษมีสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศรวม 5 สถานี ในพื้นที่ภาคใต้ ได้แก่ สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต สงขลา (หาดใหญ่) ยะลา และนราธิวาส ซึ่งมีการติดตามตรวจวัดคุณภาพอากาศรายชั่วโมงต่อเนื่องเป็นประจำทุกวัน เพื่อติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์ พร้อมทั้งจัดส่งหน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเคลื่อนที่ จำนวน 3 คัน ไปติดตั้งเพิ่มเติมในจังหวัดที่อาจได้รับผลกระทบจากสถานการณ์หมอกควันและไม่มีสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ ได้แก่ จังหวัดพังงา สตูล และปัตตานี โดยข้อมูลคุณภาพอากาศจะรายงานสู่สาธารณะผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ เว็บไซต์กรมควบคุมมลพิษ (www.air4thai.pcd.go.th) และแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน “Air4Thai” และ “Air4ASEAN” รวมทั้งมีการแจ้งประสานข้อมูลไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ภาคใต้ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาชนทั้งในและต่างประเทศ ได้รับทราบข้อมูลที่เป็นปัจจุบันสามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องในสถานการณ์หมอกควัน

2. สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 (สงขลา) เป็นหน่วยงานหลักในการรายงานข้อมูลเพื่อติดตามสถานการณ์แจ้งเตือนประชาชนในพื้นที่ภาคใต้มีการรายงานข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน (www.reo16.mnre.go.th) เป็นประจำทุกวัน

3. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดในพื้นที่ภาคใต้ เป็นหน่วยงานหลักในระดับจังหวัดในการรายงานข้อมูลให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สื่อมวลชน และเครือข่ายในพื้นที่ได้รับทราบสถานการณ์ มีการเตรียมการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

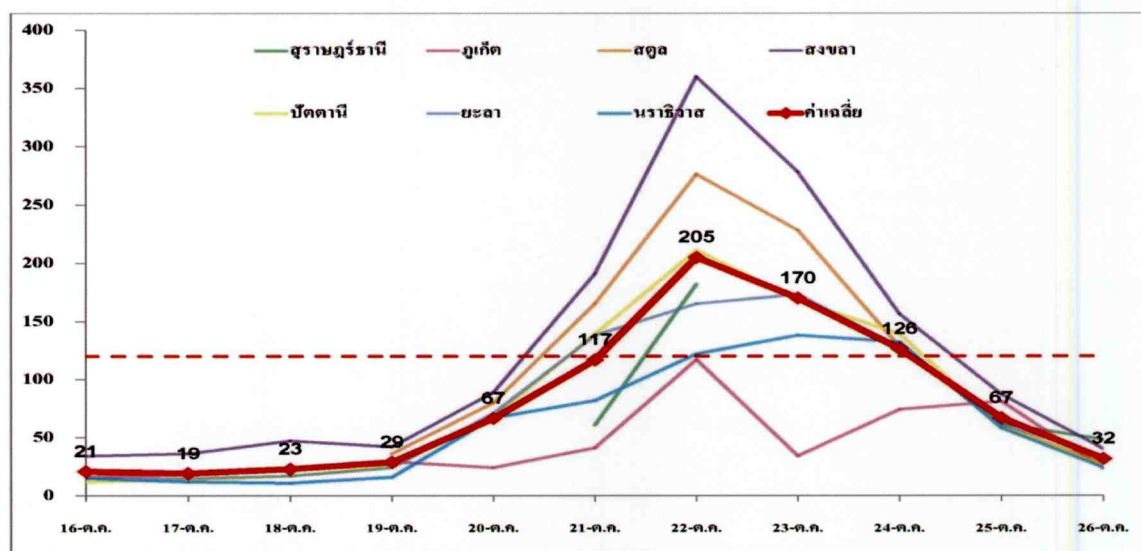
4. ในวันที่ฝุ่นละอองสูงเกินเกณฑ์มาตรฐาน อยู่ในระดับที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ กรมควบคุมมลพิษได้มีหนังสือส่งข้อมูลแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัด 7 จังหวัดภาคใต้ เพื่อให้รับทราบสถานการณ์และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยด่วน แจ้งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมขอแนะนำในการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

5. แจ้งประสานสำนักงานเลขาธิการอาเซียนและสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เพื่อให้รับทราบสถานการณ์ของประเทศไทยและผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับ พร้อมทั้งเสนอให้สาธารณรัฐอินโดนีเซียดำเนินมาตรการลดการเผาและหมอกควัน ตามข้อกำหนดของข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดกับสุขภาพอนามัยของประชาชน ตลอดจนผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมอันเป็นผลมาจากการลดลงของการท่องเที่ยวและความไม่ปลอดภัยในการคมนาคมทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ

6. แจ้งประสานกรมอาเซียน เพื่อขอให้พิจารณาแจ้งประสานไปยังสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เพื่อยกสถานการณ์หมอกควันข้ามแดนและผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับขึ้นหารือในวาระและโอกาสที่เหมาะสมต่อไป

7. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประสานกระทรวงการต่างประเทศหารือกับสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ในการให้ความช่วยเหลือด้านการดับไฟ และความช่วยเหลือด้านสาธารณสุข

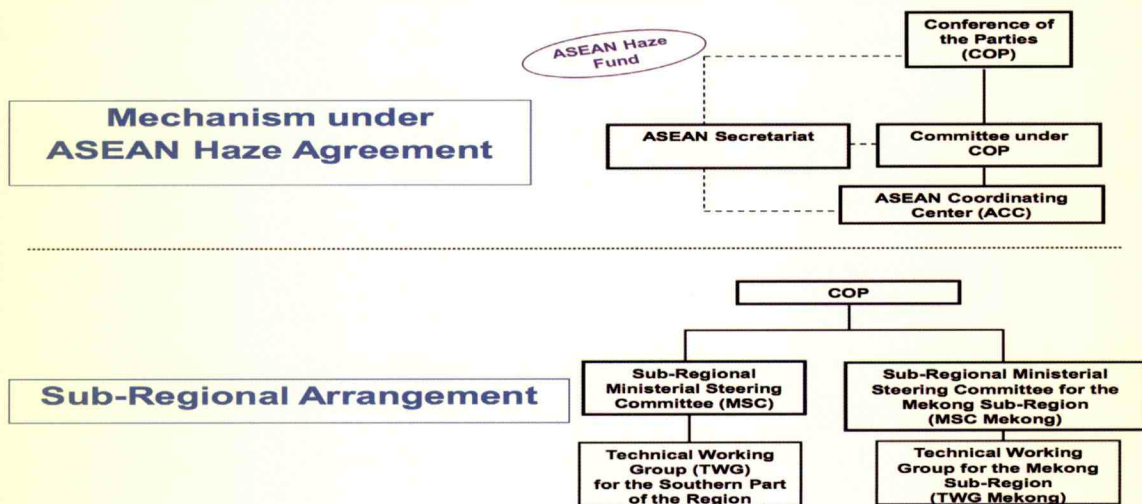
สถานการณ์หมอกควันภาคใต้ ในวันที่ 26 ตุลาคม 2558 ได้ลดระดับลงจนคุณภาพอากาศทุกจังหวัดในภาคใต้อยู่ในเกณฑ์ดีถึงปานกลาง พบฝุ่นละอองสูงสุดเพียง 48 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ที่อำเภอเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานีและสถานการณ์กลับสู่สภาวะปกติแล้ว อย่างไรก็ตาม กรมควบคุมมลพิษ ยังคงติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์ไปจนกว่าหน้าแล้งในอนุภูมิภาคอาเซียนตอนล่างจะสิ้นสุดลง ไม่พบจุดความร้อนและการปกคลุมของหมอกควันเหนือเกาะสุมาตรา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

สถานการณ์หมอกควันภาคใต้ ในช่วงเดือนตุลาคม 2558

3. กลไกการดำเนินงานภายใต้กรอบการดำเนินงานด้านมลพิษหมอกควันข้ามแดน

1. คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านมลพิษหมอกควันข้ามแดน

1.1 คณะกรรมการประเทศภาคีต่อข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน (Conference of the Parties to the ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution: COP) ประกอบด้วย ผู้แทนระดับรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมจากประเทศอาเซียน 10 ประเทศ มีหน้าที่ในการกำกับดูแลการดำเนินงานตามกรอบข้อตกลงอาเซียนฯ โดยมีคณะกรรมการระดับปลัดกระทรวง/อธิบดี หรือเทียบเท่า (Committee under the COP: COM) ทำหน้าที่ประสานงานและผลักดันให้เกิดการดำเนินงานตามกรอบข้อตกลงอาเซียนฯ ใน 1 ปี จะมีการประชุม COM และ COP เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน อย่างน้อย 1 ครั้ง ต่อเนื่องกับการประชุมรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมอาเซียน

1.2 คณะกรรมการระดับรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อม 5 ประเทศ เรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน (Sub-Regional Ministerial Steering Committee on Transboundary Haze Pollution: MSC) ประกอบด้วย ผู้แทนระดับรัฐมนตรีจากประเทศสมาชิกอาเซียนตอนล่าง ได้แก่ บรูไน ดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ และประเทศไทย มีหน้าที่หลักในการติดตามการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันอันมีสาเหตุหลักมาจากการเผาป่าพรุในอินโดนีเซียโดยมีคณะทำงานระดับปลัดกระทรวง/อธิบดี หรือเทียบเท่า (Technical Working Group on Transboundary Haze Pollution : TWG) ทำหน้าที่ประสานงานและผลักดันให้เกิดการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันอันมีสาเหตุหลักมาจากการเผาป่าพรุในอินโดนีเซีย ใน 1 ปี ซึ่งจะมีการประชุม TWG & MSC เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

1.3 คณะกรรมการระดับรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อม 5 ประเทศอนุภูมิภาคแม่โขง เรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน (Sub-Regional Ministerial Steering Committee on Transboundary Haze Pollution in the Mekong Sub-Region: MSC Mekong) ประกอบด้วยประเทศสมาชิก ได้แก่ ประเทศเมียนมาร์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เวียดนาม กัมพูชา และประเทศไทย มีหน้าที่หลักในการติดตามการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันอันมีสาเหตุหลักมาจากไฟป่าและการเผาในที่โล่งในอนุภูมิภาคแม่โขงโดยมีคณะทำงานระดับปลัดกระทรวง/อธิบดี หรือเทียบเท่า (Technical Working Group on Transboundary Haze Pollution in the Mekong Sub-Region: TWG Mekong) ทำหน้าที่ประสานงานและผลักดันให้เกิดการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันอันมีสาเหตุหลักมาจากไฟป่าและการเผาในที่โล่งในอนุภูมิภาคแม่โขงใน 1 ปี ซึ่งจะมีการประชุม TWG Mekong & MSC Mekong เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2. ความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตามข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน

2.1 การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในการแก้ไขปัญหาจากจำนวนจุดความร้อน (Hotspot) สะสมของทั้งอนุภูมิภาคแม่โขง ภายในปี 2560 ต้องลดจำนวน Hotspot สะสมในอนุภูมิภาคแม่โขง ลงเหลือไม่เกิน 75,000 จุด และลดลงเหลือไม่เกิน 50,000 จุด ภายในปี 2563

2.2 การพัฒนาและประยุกต์ใช้ระบบการพยากรณ์ระดับความรุนแรงของไฟป่า (Fire Danger Rating System: FDRS) เป็นเครื่องมือในการประเมินระดับความรุนแรงและการแพร่กระจายของไฟป่า โดยอาศัยข้อมูลด้านสภาพภูมิอากาศ ปริมาณเชื้อเพลิง และคุณสมบัติของดิน โดยประเทศมาเลเซียได้จัดทำ ASEAN-wide FDRS map ซึ่งเป็นการนำเสนอผลการพยากรณ์จาก FDRS ครอบคลุมภูมิภาคอาเซียนในรูปแบบแผนที่ผ่านทาง Google Earth

2.3 การพัฒนาศักยภาพในการติดตามตรวจสอบและแจ้งเตือนสถานการณ์ไฟป่าและหมอกควัน ของศูนย์เชี่ยวชาญด้านอุตุนิยมวิทยาแห่งอาเซียน (ASEAN Specialized Meteorological Center : ASMC) โดยได้มีการพัฒนา GIS-based hotspot monitoring system เพื่อสนับสนุนระบบการแจ้งเตือนสถานการณ์หมอกควันระดับภูมิภาค

2.4 ความร่วมมือระดับอนุภูมิภาคอาเซียนตอนล่างด้านการพัฒนาระบบการติดตามและเตือนภัยหมอกควัน การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการป้องกันและดับไฟ การฝึกซ้อมในห้องประชุม การฝึกซ้อมในสถานการณ์สมมติ รวมทั้งการสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการ Rehabilitation and Sustainable Use of Peatland Forests in Southeast Asia และโครงการSEApeat Project ซึ่งเป็นโครงการที่เน้นการพัฒนาศักยภาพในการจัดการป่าพรุอย่างยั่งยืน เพื่อลดโอกาสเกิดไฟป่าในพื้นที่พรุและลดปัญหามลพิษหมอกควันข้ามแดน

2.5 เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในภูมิภาคอย่างรุนแรง ที่ประชุม 11th COP HAZE ได้ยกระดับความร่วมมือการดำเนินงานตามข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดนในระดับทวิภาคีและพหุภาคี การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันในอนุภูมิภาคแม่โขงที่ส่งผลกระทบต่อภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับข้อเสนอของประเทศไทย ในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมยกร่าง Haze-Free Asian Roadmap ในปี 2559 เพื่อมุ่งสู่การเป็นภูมิภาคอาเซียนปลอดควัน (Haze-Free Asian) ภายในปี 2563

4. การดำเนินการด้านการติดตามการใช้เตาเผาขยะแบบปลอดมลพิษตามโครงการเตาเผาขยะสีเขียวในอุทยานแห่งชาติและระบบบำบัดน้ำเสีย

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ดำเนินกิจกรรมด้านป้องกันและรักษาสิ่งแวดล้อมจากการใช้ประโยชน์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเพื่อนำไปสู่การเป็น “อุทยานเขียว” หรือ “Green National Parks” เมื่อปี พ.ศ. 2556 และ พ.ศ. 2557 ได้มีการจัดซื้อและใช้งานเตาเผาขยะ รุ่น EVO – 2010 ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติจำนวน 40 เตา ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ดำเนินการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งเป็นการดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2555 เพื่อพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียให้ครอบคลุมในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทั่วประเทศ

ผลลัพธ์

การกำกับดูแล ตรวจสอบแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ และติดตามกิจกรรมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ สะอาด ปราศจากมลพิษ และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทำให้ทราบว่าอุทยานแห่งชาติมีความต้องการอุปกรณ์จัดการขยะเพิ่มเติม ได้แก่ รถยนต์ขนขยะแบบปิคอัพ ชนิดเปิดข้างเทท้ายแบบ 6 ล้อ ถึงขยะแบบแยกประเภท โรงคัดแยกขยะหลุมฝังกลบ และอุปกรณ์ป้องกันสุขอนามัยสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

5. ป้องกันไฟป่าและควบคุมหมอกควัน

กรมป่าไม้ ส่วนควบคุมไฟป่า สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า โดยมีหน้าที่รับผิดชอบการควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้พุทธศักราช 2484 โดยในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ การควบคุมไฟป่า เป็นภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ จะทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงให้แก่ อปท. ในการให้ความรู้ทางด้านวิชาการ การฝึกทักษะในการควบคุมไฟป่าให้แก่เจ้าหน้าที่ และอาสาสมัครป้องกันและควบคุมไฟป่าของ อปท. แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเกิดไฟป่า กรมป่าไม้ก็ยังตระหนักถึงภารกิจที่จะร่วมมือกับทุกหน่วยงาน ตลอดจนภาคประชาชนในการดับไฟ นอกจากนั้นก็ยังมีการกิจที่สำคัญ ได้แก่ โครงการรณรงค์ “ไม่เผาป่า รักษาธรรมชาติ อากาศบริสุทธิ์” การรณรงค์วันปลอดควันพิษจากไฟป่า (24 กุมภาพันธ์ ของทุกปี) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟป่า การจัดตั้งชุดเฉพาะกิจเคลื่อนที่เร็วควบคุมไฟป่า การฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมไฟป่า ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) การสนธิกำลังในการควบคุมไฟป่าร่วมกัน รวมทั้งรณรงค์ประชาสัมพันธ์เผยแพร่งานป้องกันไฟป่าให้กับประชาชน สถาบันการศึกษา หน่วยงานทั้งภาคราชการและเอกชน ให้มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงปัญหาไฟป่าที่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม สุขภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมในการควบคุมไฟป่า

ศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่าจำนวน 5 ศูนย์ ศูนย์ฝึกอบรมการป้องกันและควบคุมไฟป่า จำนวน 4 ศูนย์ และหน่วยส่งเสริมการควบคุมไฟป่าทั่วประเทศ จำนวน 52 หน่วย ดำเนินการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานควบคุมไฟป่า โดยการจัดจ้างพนักงานค่าตอบแทนตำแหน่งพนักงานดับไฟป่า ปฏิบัติงานประจำหน่วยส่งเสริมการควบคุมไฟป่า จัดซื้ออุปกรณ์และเครื่องมือดับไฟป่าเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

2. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ

2.1 โครงการรณรงค์ “ไม่เผาป่า รักษาธรรมชาติ อากาศบริสุทธิ์”

2.2 โครงการ “วันรณรงค์ให้ปลอดควันพิษจากไฟป่า” (24 กุมภาพันธ์ ของทุกปี)

3. โครงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟป่า

ออกประกาศเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟป่า และมอบเงินอุดหนุนให้แก่หมู่บ้านเครือข่ายหมู่บ้านละ 100,000 บาท ในการจัดตั้งเครือข่ายฯ จำนวน 100 เครือข่าย

4. การฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมไฟป่าไปแล้วจำนวน 13 หลักสูตร
5. ชุดมวลชนสัมพันธ์ไฟป่า

รณรงค์ประชาสัมพันธ์งานด้านการป้องกันและควบคุมไฟป่าที่เข้าถึงราษฎรในพื้นที่อย่างใกล้ชิดมากขึ้น เพื่อปลูกจิตสำนึกให้ราษฎรในพื้นที่ตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบของไฟป่าและหมอกควันอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ ลำปาง แพร่ น่าน พะเยา เชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน แม่ฮ่องสอน และตาก

6. จัดตั้งชุดเฉพาะกิจเคลื่อนที่เร็วควบคุมไฟป่า ดังนี้

6.1 ชุดเฉพาะกิจเคลื่อนที่เร็วทั่วประเทศ จำนวน 52 ชุด

6.2 ชุดเฉพาะกิจเคลื่อนที่เร็วของเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟป่า จำนวน 100 ชุด

6.3 ชุดเฉพาะกิจเคลื่อนที่เร็วควบคุมไฟป่าของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่

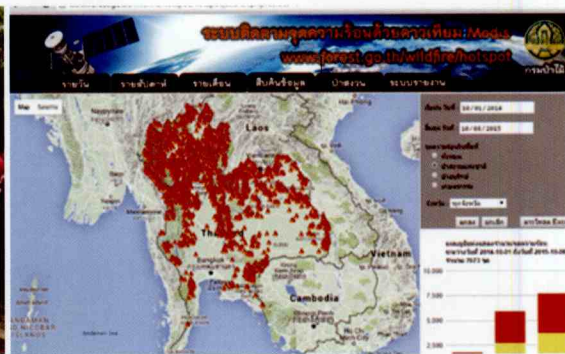

7. กรมป่าไม้ร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จัดประชุม เรื่อง “ความร่วมมือในการป้องกันไฟป่าและควบคุมหมอกควันในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ”

8. ประสานความร่วมมือกับผู้นำท้องที่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟป่า

9. การจัดทำแนวกันไฟในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าหรือเกิดไฟป่าซ้ำซ้อนทั่วประเทศ จำนวน 3,500 กิโลเมตร

10. การใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศในการปฏิบัติงานควบคุมไฟป่า

ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ในการปฏิบัติงานควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ โดยใช้ข้อมูลจุดพิกัดความร้อน (Hotspot) ในการติดตามการเกิดไฟป่า รวมถึงตรวจสอบจุด Hotspot ดังกล่าว แล้วประสานไปยัง นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อปท. และเครือข่ายฯ ในพื้นที่เพื่อร่วมมือกันปฏิบัติงานดับไฟป่า

11. การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดกรณีเผาป่า และยึดถือครอบครองพื้นที่ป่า

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ได้ดำเนินการจับกุมดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดฐานเผาป่าแล้วจำนวน 3 ราย เหตุเกิดในท้องที่ อำเภอยางป่าเป้า จังหวัดเชียงราย พื้นที่เสียหาย 5 ไร่ อำเภอมะสรวย จังหวัดเชียงราย พื้นที่เสียหาย 6 ไร่ และอำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่เสียหาย 3 ไร่

12. การสนธิกำลังในการควบคุมไฟป่า

จัดกำลังสนับสนุนของเจ้าหน้าที่หน่วยส่งเสริมการควบคุมไฟป่าในสังกัด เพื่อปฏิบัติงานป้องกันไฟป่าและควบคุมหมอกควันในพื้นที่ 10 จังหวัด ภาคเหนือตอนบน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทหาร ตำรวจ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

6. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทะเล เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ

ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรและระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ และผลกระทบจากภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศเป็นปรากฏการณ์สำคัญที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของประเทศไทย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อบรรเทาผลกระทบรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ จากการวิเคราะห์สถานภาพ และองค์ความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรและระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง เทคนิควิธีการที่เหมาะสมในการติดตามตรวจสอบผลกระทบ รวมทั้งการจัดทำข้อมูลเชิงพื้นที่ในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศในพื้นที่ทะเลอันดามันและอ่าวไทย ศึกษาองค์ความรู้ 4 เรื่อง ดังนี้

1. การศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางสมุทรศาสตร์และอุณหภูมิน้ำทะเลอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยติดตั้งเครื่องมือบันทึกอุณหภูมิน้ำทะเลแบบต่อเนื่องในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 เพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิน้ำทะเลในแนวปะการัง ประกอบด้วยพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามันบริเวณ เกาะไม้ท่อน เกาะเฮ อ่าวป่าตอง และหาดในยาง จังหวัดภูเก็ต เกาะไข่ หมู่เกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงา เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ และหมู่เกาะตะรุเตา จังหวัดสตูล พื้นที่ฝั่งทะเลอ่าวไทยบริเวณอ่าวนิคม อ่าวสลักเพชร และอ่าวธรรมชาติ จังหวัดตราด อ่าวปะการัง แหลมพระ และเกาะมันใน จังหวัดระยอง บริเวณศรีราชา อ่างศิลา หาดถั่วพัง หาดหน้าวัง จังหวัดชลบุรี ปากแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดสมุทรปราการ ปากแม่น้ำท่าจีน จังหวัดสมุทรสาคร ปากแม่น้ำแม่กลอง จังหวัดสมุทรสงคราม อ่าวบ้านแหลม อ่าวบางตะบูน จังหวัดเพชรบุรี เกาะจาน - ห้ายทรีย์ และเกาะทะลุ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เกาะลังกาจิว เกาะไข่ อ่าวทุ่งคา - สวี จังหวัดชุมพร เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี แนวตั้งฉากจากฝั่งอำเภอหัวไทรไปถึงเกาะกระ จังหวัดนครศรีธรรมราช และแนวชายฝั่งอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราชถึงจังหวัดสงขลา

การศึกษการเปลี่ยนแปลงทางสมุทรศาสตร์และอุณหภูมิของน้ำทะเล

2. การศึกษาการเปลี่ยนแปลงความเป็นกรดของน้ำทะเลอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการศึกษาคือความเป็นด่างของน้ำทะเลทั้งหมด (Total Alkalinity) พร้อมกับตรวจวัดค่าปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ อุณหภูมิ (Temperature) ความเค็ม (Salinity) และความเป็นกรด-ด่าง (pH) ปริมาณสารอาหารในน้ำทะเล (Nutrients) และปัจจัยทางสมุทรศาสตร์ (CTD) ได้แก่ ปริมาณคลอโรฟิลล์ (Chlorophyll) ความขุ่น (Turbidity) และตะกอนดิน (Sediment) ในบางพื้นที่ ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2557 ถึงเดือนกันยายน 2558 บริเวณฝั่งทะเลอันดามันบริเวณเกาะไม้ท่อน เกาะเฮ อ่าวป่าตอง เกาะราชาใหญ่-น้อย และหาดในยาง จังหวัดภูเก็ต เกาะไข่ หมู่เกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงา เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ และหมู่เกาะตะรุเตา จังหวัดสตูล พื้นที่ฝั่งทะเลอ่าวไทยบริเวณชายฝั่งจังหวัดชลบุรี-ระยอง จังหวัดจันทบุรี-ตราด บริเวณเกาะล้าน เกาะครก เกาะสาก จังหวัดชลบุรี บริเวณอ่าวทุ่งคา-สวี จังหวัดชุมพร และเกาะเต่า-เกาะพะงัน-เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. โครงการประเมินสถานการณ์ปะการังฟอกขาว โรคและภูมิคุ้มกันของแนวปะการังอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดำเนินการสำรวจสภาพแนวปะการัง องค์ประกอบชนิดของปะการัง องค์ประกอบสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ในแนวปะการัง ศัตรู โรค ตัวอ่อนปะการัง รวมทั้งตรวจวัดพารามิเตอร์ต่าง ๆ ที่ใช้บ่งบอกภูมิคุ้มกันของแนวปะการัง

- บริเวณฝั่งทะเลอันดามัน ในพื้นที่ฝั่งตะวันตกของจังหวัดภูเก็ต จังหวัดตรัง และจังหวัดสตูล พบว่าแนวปะการัง จังหวัดสตูล มีสถานภาพดีเมื่อเทียบกับแนวปะการังในจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดตรัง ปะการังส่วนใหญ่ไม่ได้รับความเสียหายจากการฟอกขาว บางพื้นที่อาจได้รับผลกระทบจากกิจกรรมของมนุษย์ ส่วนโรคปะการัง ส่วนใหญ่เป็นโรคที่เกิดจากการรบกวนของสัตว์เจาะฝัง ได้แก่อาการจุดสีชมพู นอกจากนี้ยังพบอาการ Trematodiasis (TR) เนื่องจากหอยซึ่งพบมากในปะการังชนิด *Porites lutea* และพบอาการ Non Focal Bleaching

(NFBL) และ Focal Bleaching ส่วนโรคที่เกิดจากเชื้อโรคมียังโรค White Syndromes (WS) ทั้งนี้ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างชนิดและจำนวนปะการังที่เกิดโรคในแต่ละพื้นที่ที่ทำการศึกษา

- บริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันออก ในพื้นที่หมู่เกาะคราม จังหวัดชลบุรี หมู่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง และหมู่เกาะกูด จังหวัดตราด พบปะการังโขดเป็นชนิดเด่น นอกจากนี้พบปะการังในครอบครัว *Faviidae* (ปะการังวงแหวน ปะการังช่องเหลี่ยม) และกลุ่มปะการังเขากวาง ส่วนโรคปะการังพบ 3 รูปแบบ คือ ปะการังฟอกขาว เป็นจุด เป็นเส้น และไม่แน่นอน (Focal Bleaching and Non Focal Bleaching) การกัดแทะของสัตว์ (Predation;

การศึกษาการเปลี่ยนแปลงความเป็นกรดของน้ำทะเลบริเวณชายฝั่ง

การประเมินสถานการณ์ปะการังฟอกขาว โรคและภูมิคุ้มกันของแนวปะการัง

PRD) และพบการปรากฏเม็ดสีบนตัวปะการัง (Pigmentation response) มากที่สุด และปะการังโขด (*Porites sp.*) เป็นโรคมากที่สุด

- บริเวณอ่าวไทยตอนกลาง ในพื้นที่เกาะจาน-เกาะท้ายทรีย์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เกาะมาตรา จังหวัดชุมพร และเกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบปะการัง 4 กลุ่ม ได้แก่ ปะการังดอกกะหล่ำ ปะการังเขากวาง ปะการังลายดอกไม้ และปะการังช่องเหลี่ยม พบปริมาณปะการังวัยอ่อนน้อยมาก ส่วนโรคปะการังที่เกิดคล้ายคลึงกัน ได้แก่ อาการแถบฟอกขาว (Non Focal Bleaching) อาการวงฟอกขาว (Focal Bleaching) อาการผิปกติของเม็ดสีชมพู (Pink Syndrome) โรคต่างขาว (White Band Disease) และสัตว์กัดแทะ โดยกลุ่มปะการังที่พบอาการผิปกติ ได้แก่ ปะการังโขด (*Porites lutea*) ปะการังดอกเห็ด (*Fungia spp.*) และปะการังดาวใหญ่ (*Diploastrea heliopora*)

- บริเวณอ่าวไทยตอนล่าง ในพื้นที่เกาะกระ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบปะการังมีสถานภาพสมบูรณ์ดีมาก และพบการฟอกขาวบริเวณที่ตื้น แต่สามารถฟื้นตัวจากการฟอกขาวได้ทั้งหมด ส่วนโรคปะการังส่วนใหญ่เป็นโรคเม็ดสีชมพู และโรค White Syndromes ที่พบในปะการังเขากวาง

4. โครงการศึกษาการกักเก็บคาร์บอนในแหล่งหญ้าทะเล โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลมวลชีวภาพ ความหนาแน่น และอัตราคาร์บอนต่อไนโตรเจน (C/N ratio) ในหญ้าทะเล ศึกษาการสะสมของคาร์บอนบริเวณแหล่งหญ้าทะเลเบื้องต้นในตะกอนดิน ในพื้นที่บริเวณจังหวัดภูเก็ต และพังงา พบว่าหญ้าทะเลแต่ละชนิดมีความสามารถในการสะสมคาร์บอนได้แตกต่างกัน มีแนวโน้มสะสมคาร์บอนมากขึ้นเมื่อการปกคลุมของหญ้าทะเลเพิ่มขึ้น หญ้าทะเลส่วนใหญ่ (ยกเว้นหญ้าใบพาย) สะสมคาร์บอนไว้ในลำต้นใต้ดินและรากมากกว่าใบ ส่วนการสะสมคาร์บอนในแหล่งหญ้าทะเลนอกจากเก็บไว้ในโครงสร้างส่วนต่างๆ ของหญ้าทะเลแล้ว ปริมาณคาร์บอนส่วนหนึ่งยังมีการสะสมไว้ในตะกอนดินซึ่งสามารถสะสมลึกลงไปถึงระดับ 3 - 5 เมตร จากผิวดิน

การศึกษาการกักเก็บคาร์บอนในแหล่งหญ้าทะเล

7. งานประเมินคาร์บอนสะสมในระบบนิเวศป่าชายเลนและการประเมินการเปลี่ยนแปลง (Dynamics) ของการปลดปล่อย และดูดซับก๊าซเรือนกระจกผ่านกระบวนการสังเคราะห์แสงและการหายใจ

• งานประเมินปริมาณการสังเคราะห์แสง

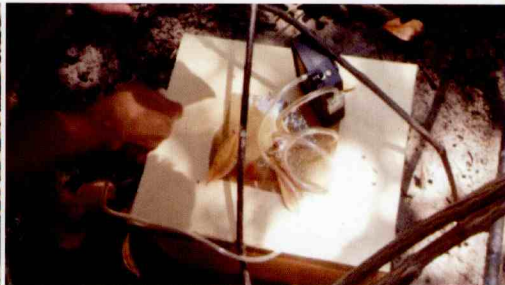
การศึกษาการดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ของไม้ป่าชายเลนในป่าธรรมชาติและแปลงปลูกป่า โดยการวัดอัตราการสังเคราะห์แสงของใบไม้ป่าชายเลนโดยใช้เครื่อง Portable gas exchange system พื้นที่ศึกษาในจังหวัดชลบุรี โดยทำการศึกษาในไม้ป่าชายเลน พบว่าชนิดพันธุ์ไม้ที่มีการดูดซับคาร์บอนจากการสังเคราะห์แสงมากที่สุดคือ ฝาดดอกขาว 97.52 กิโลกรัม/ไร่/ปี ลำแพน 71.10 กิโลกรัม/ไร่/ปี โกงกางใบใหญ่ 66.51 กิโลกรัม/ไร่/ปี และตะบูนดำ 33.94 กิโลกรัม/ไร่/ปี

เครื่อง portable gas exchange system

กล่องเก็บตัวอย่างก๊าซมีเทน

เก็บตัวอย่างก๊าซมีเทนโดยใช้กล่องเก็บตัวอย่าง

• งานการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากป่าชายเลน

เก็บตัวอย่างก๊าซมีเทนโดยกล่องที่เตรียมไว้เฉพาะ วางกล่องเก็บก๊าซในป่าชายเลนเป็นระยะเวลาทั้งหมด 108 ชั่วโมง แล้วจึงดูดก๊าซในชั่วโมงที่ 72 84 96 และชั่วโมงที่ 108 ในกล่องใส่ถุงเก็บตัวอย่าง แห่เย็น นำก๊าซที่ได้วิเคราะห์ปริมาณก๊าซมีเทนโดย Gas Chromatography โดยทำการศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ชุมพร ระนอง และสุราษฎร์ธานี ผลการวิเคราะห์จากห้องปฏิบัติการ ไม่พบการปลดปล่อยก๊าซมีเทนในพื้นที่ป่าชายเลนที่มีระบบน้ำขึ้น - ลงตามปกติ แต่พบว่าในพื้นที่ป่าชายเลนที่มีการขังของน้ำ หรือพื้นที่ป่าชายเลนที่ไม่มีระบบน้ำขึ้น - ลง พบมีการปลดปล่อยก๊าซมีเทนในอัตราเฉลี่ย 0.0001 ppm ต่อหน้าที่

ปัญหาอุปสรรค

1. สภาพภูมิอากาศแปรปรวน เช่น มีพายุ ฝนตก ไม่มีแสงแดดหรือมีแสงแดดแต่ความชื้นในบรรยากาศน้อยมาก ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้
2. อุปกรณ์เครื่องมือมีน้ำหนักมาก ราคาแพง ไม่สะดวกในการเคลื่อนย้าย

วัดปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ที่ปลดปล่อยจากดิน

8. การสำรวจ ศึกษาธรณีสัณฐาน และการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งทะเล

การเปลี่ยนแปลงชายฝั่ง ตลอดจนระดับน้ำขึ้น - ลง ของทะเลที่เปลี่ยนแปลงไป มีผลกระทบโดยตรงกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน กอปรกับประเทศไทยมีชายฝั่งทะเลและชายหาด ที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ กรมทรัพยากรธรณีได้ทำการศึกษาธรณีสัณฐานวิทยา ตลอดจนระดับน้ำขึ้น - ลง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับเป็นแนวทางในการจัดทำข้อมูล ในการบริหารจัดการชายฝั่งทะเลต่อไป ปี 2558 ศึกษาการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งทะเลอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา และศึกษาระดับน้ำขึ้น - น้ำลง ดังนี้

1. ติดตามการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งทะเลอ่าวไทยในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา บริเวณชายฝั่งทะเลอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา โดยดำเนินการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ระยะทางรวม 35 กิโลเมตร ใน 3 ลักษณะ คือ ในช่วงรอบ 9 ปี (ระหว่างปี พ.ศ. 2545 - 2554) ช่วงรอบ 5 ปี (ระหว่างปี 2553 - 2558)

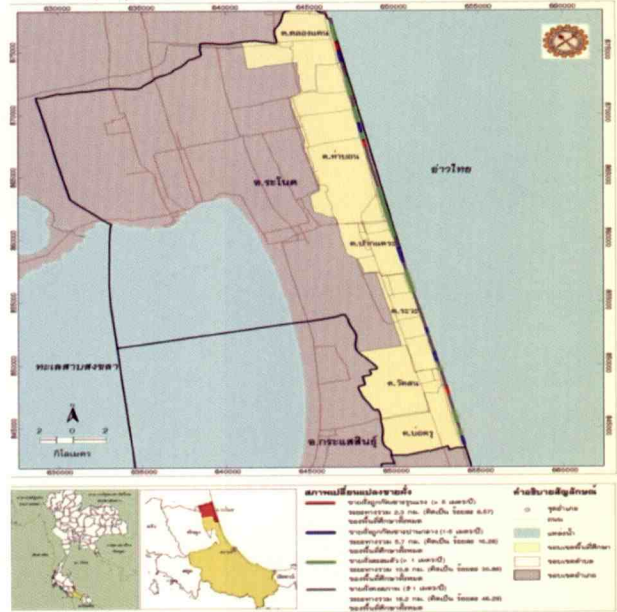

สถานีวัดระดับน้ำทะเลขึ้น-ลง ทั้ง 5 สถานี ของกรมทรัพยากรธรณี

และ ในช่วงรอบฤดูกาล (ก่อนและหลังฤดูมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือ) สำหรับผลการวิเคราะห์ สถานภาพการเปลี่ยนแปลงชายฝั่ง ในช่วงรอบ ฤดูกาล ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2557 กับ เดือนมิถุนายน 2558 พบว่าข้อมูลสถานภาพ การเปลี่ยนแปลงชายฝั่งสามารถแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ พื้นที่กัดเซาะรุนแรง พื้นที่ กัดเซาะปานกลาง พื้นที่สะสมตัว และพื้นที่ คงสภาพ คิดเป็นระยะทางคือ 2.3 กิโลเมตร (6.57%) 5.7 กิโลเมตร (16.28%) 10.8 กิโลเมตร (30.86%) และ 16.2 กิโลเมตร (46.29%)

2. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของระดับ น้ำทะเลที่มีความสัมพันธ์กับหลักฐานทาง ธรณีวิทยาและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โลก โดยใช้เครื่องมือวัดระดับน้ำทะเลขึ้น - ลง แบบอัตโนมัติ ควบคุมตำแหน่งด้วยระบบ ดาวเทียม ติดตั้งเครื่องมือวัดระดับน้ำขึ้น - ลง จำนวน 5 สถานี ได้แก่ ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ ระนอง นครศรีธรรมราช และ ภูเก็ต โดยดำเนินการเก็บข้อมูลต่างๆ ได้แก่ ระดับน้ำ ความเร็วลม อุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์ ความกดอากาศ ปริมาณน้ำฝน เป็นประจำทุกวัน ทั้งนี้กำลังอยู่ในขั้นตอนปรับข้อมูลให้เป็นมาตรฐานเดียวกันกับ กรมอุตุนิยมวิทยา กองทัพเรือ

แผนที่การเปลี่ยนแปลงชายฝั่ง อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ช่วงก่อนฤดูมรสุม (เดือนพฤศจิกายน 2557) - หลังฤดูมรสุม (เดือนมิถุนายน 2558)

และเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม การโยกย้ายถิ่นฐาน การขยายพื้นที่และการพัฒนาชุมชนตลอดเวลา จึงได้ศึกษาทบทวนพื้นที่เสี่ยงภัยเมื่อปี พ.ศ. 2554 พบว่ามีหมู่บ้านเสี่ยงภัยเพิ่มขึ้นจำนวน 4,427 หมู่บ้าน ต่อมา ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ได้ติดตั้งระบบเตือนภัยครอบคลุมหมู่บ้านเสี่ยงภัยเป้าหมายจำนวน 832 หมู่บ้าน พร้อมทั้ง ได้พิจารณาถึงประเด็นความซ้ำซ้อนของหน่วยงานอื่นที่ได้ดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย จึงเหลือหมู่บ้านเสี่ยงภัย จำนวน 2,835 หมู่บ้าน สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2557 ไม่ได้ดำเนินโครงการดังกล่าวเนื่องจากภัยพิบัติ ที่เกิดขึ้น จึงได้นำหมู่บ้านเสี่ยงภัยที่เหลือมาดำเนินการให้ครอบคลุมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 - 2559 ซึ่งสำหรับ ปี พ.ศ. 2558 กรมทรัพยากรน้ำได้จัดสรรงบประมาณ จำนวน 295,000,000 บาท เพื่อดำเนินโครงการติดตั้งระบบ เตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบเชิงเขา ซึ่งทำให้ การเตือนภัยมีความครอบคลุม และมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

ผลผลิต

ติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชัน และพื้นที่ราบเชิงเขา ในปี พ.ศ.2558 ครอบคลุมจำนวนหมู่บ้านเสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม 1,704 หมู่บ้าน

ผลลัพธ์ที่ได้

สถานีเตือนภัยสามารถใช้งานเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชน ในหมู่บ้านเสี่ยงอุทกภัย - ดินถล่มที่จัดทำระบบเตือนภัย ได้รับการแจ้งเตือนก่อนเกิดเหตุการณ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลจากการตรวจวัดไปใช้ในการติดตามสถานการณ์น้ำ การเฝ้าระวัง เตือนภัยประกอบการตัดสินใจ และ ช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้นได้ ช่วยลดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินในเบื้องต้น ปัจจุบัน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 - 2558 มีการเตือนภัยได้แล้ว 3,080 ครั้ง ครอบคลุม 9,717 หมู่บ้าน

เงื่อนไขความสำเร็จ

การจัดหางบประมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินงานในการซ่อมบำรุง และดูแลรักษาให้ครอบคลุมทุกสถานี เพื่อให้ระบบที่ดำเนินการติดตั้งไปแล้ว มีความพร้อมในการใช้งานตลอดเวลา รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ แก่ประชาชน และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

2. โครงการบำรุงรักษาระบบตรวจวัดสภาพน้ำอัตโนมัติทางไกล (Telemetry) ระบบส่งข้อมูลสัญญาณภาพ (CCTV) ระบบเตือนภัยน้ำท่วม - ดินถล่ม (Early Warning) และเครือข่ายสถานีอุตุ - อุทกวิทยาแม่น้ำโขง (Mekong - HYCOS)

กรมทรัพยากรน้ำ ได้ดำเนินการโครงการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย - ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและที่ราบเชิงเขา ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 - 2555 ได้ติดตั้งสถานีเตือนภัยไปแล้วจำนวน 1,052 สถานี โครงการศึกษาสำรวจ ติดตั้งระบบตรวจวัดสภาพน้ำอัตโนมัติทางไกล

(Telemetering) ระบบส่งข้อมูลสัญญาณภาพ (CCTV) เพื่อการเฝ้าระวัง พยากรณ์ และเตือนภัย ในลุ่มน้ำต่างๆ จำนวน 183 สถานี เครือข่ายอุทกวิทยา-อุตุนิยมวิทยา จำนวน 414 สถานี และเครือข่ายสถานีอุตุ-อุทกวิทยาแม่น้ำโขง และสาขา (Mekong - HYCOS) จำนวน 12 สถานี ซึ่งสถานีเตือนภัยและโทรมาตรประกอบด้วยอุปกรณ์ทาง อิเล็กทรอนิกส์และได้ติดตั้งในที่โล่งแจ้ง และสถานีอุทกวิทยา - อุตุนิยมวิทยาสถานียังกล่าว ตั้งอยู่ในพื้นที่ภูมิประเทศ ที่เป็นภูเขาสูง ที่ราบสูง และพื้นที่ทุรกันดาร จึงจำเป็นต้องมีการบำรุงรักษาสถานีเตือนภัย สถานีโทรมาตร และอื่นๆ ให้มีความพร้อมในการใช้งานตลอดเวลา เพราะถ้าสถานีชำรุดเสียหายไม่สามารถเตือนภัยได้ในกรณีเกิดเหตุการณ์ จะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย

ผลผลิต

ดำเนินการบำรุงรักษาระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติ (Telemetering) ระบบส่งข้อมูล สัญญาณภาพ (CCTV) จำนวน 183 สถานี สถานีเตือนภัยน้ำท่วม-ดินถล่ม (Early Warning) จำนวน 1,052 สถานี เครือข่ายอุทกวิทยา-อุตุนิยมวิทยา จำนวน 414 สถานี ได้รับการปรับปรุงให้สามารถใช้งานได้ เครือข่ายสถานีอุตุ-อุทกวิทยาแม่น้ำโขง (Mekong - HYCOS) จำนวน 12 สถานี ได้รับการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพตลอดเวลา และทันต่อสถานการณ์

ผลลัพธ์ที่ได้

สถานีเตือนภัยสามารถใช้งานเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชน ในพื้นที่เสี่ยงภัยมีการเตรียมพร้อมรับมือกับปัญหาอุทกภัย - ดินถล่มได้อย่างทันทั่วทั้งที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถ นำข้อมูลจากการตรวจวัด ไปใช้ในการติดตามสถานการณ์น้ำ การเฝ้าระวัง เตือนภัยประกอบการตัดสินใจ ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้นได้ ช่วยลดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สิน ในเบื้องต้น ปัจจุบันตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 - 2558 มีการเตือนภัยจำนวน 3,080 ครั้ง ครอบคลุม 9,717 หมู่บ้าน

ปัญหา อุปสรรค

พบว่า การขาดแคลนเจ้าหน้าที่ด้านเทคนิคที่มีความรู้ในการซ่อมอุปกรณ์ และยานพาหนะที่มีประสิทธิภาพ มีสมรรถนะที่เหมาะสม เนื่องจากที่ตั้งของสถานีเตือนภัยอยู่ในพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ที่ราบเชิงเขา ซึ่งมักอยู่ห่างไกล จากเส้นทางคมนาคมสายหลัก การเข้าถึงพื้นที่ดังกล่าวเป็นไปด้วยความยากลำบาก จึงจำเป็นต้องการใชยานพาหนะ ที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งสถานีเตือนภัยบางส่วนมีอายุการใช้งานมานาน (เกิน 5 ปี) ทำให้ประสิทธิภาพการใช้งาน ลดลงจนไม่สามารถใช้งานได้

เงื่อนไขความสำเร็จ

1. การจัดหางบประมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินงานในการซ่อมบำรุง และดูแลรักษาให้ครอบคลุม ทุกสถานี เพื่อให้ระบบที่ดำเนินการติดตั้งไปแล้ว มีความพร้อมในการใช้งานตลอดเวลารวมทั้งการให้ความรู้เกี่ยวกับการเตือนภัยให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้าใจถึงการทำงาน หรือการใช้งานระบบเตือนภัยด้วย นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึง องค์ประกอบข้างเคียงโดยรวม เช่นการจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะ ที่มีคุณภาพเหมาะสมในการใช้งาน การให้ความรู้ต่อเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เพื่อให้มีความพร้อมในการทำงาน และสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ของเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดดินถล่มและอุทกภัย เนื่องจากการทำงานต่างๆ ในการเฝ้าระวังภัยพิบัติต้องมีความเข้าใจและการสื่อสารที่ตรงระหว่างผู้ปฏิบัติงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประชาชนในพื้นที่ การอบรมซ้ำเสริมอย่างสม่ำเสมอให้กับชาวบ้านและผู้ที่เกี่ยวข้อง จะช่วยเสริมสร้างการตระหนักรู้ และส่งเสริมให้ระบบการเตือนภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการบริการและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ในอุทยานแห่งชาติช่วงเทศกาลท่องเที่ยว

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการบริการและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติช่วงเทศกาลท่องเที่ยวโดยดำเนินงาน 2 ช่วงเวลา คือ

1. ช่วงวันหยุดปีใหม่ ระหว่างวันที่ 26 ธันวาคม 2557 - 6 มกราคม 2558
2. วันสงกรานต์ ในช่วงวันที่ 10 - 17 เมษายน 2558

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจในด้านการบริการและรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลปีใหม่และวันหยุดสงกรานต์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีผลการดำเนินงานดังนี้ :

อุทยานแห่งชาติทุกแห่งได้จัดตั้งศูนย์ฯ และมีการเตรียมความพร้อมในการต้อนรับนักท่องเที่ยวในช่วงฤดูท่องเที่ยว และดำเนินการตามมาตรการรักษาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด โดยปฏิบัติตามการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติช่วงเทศกาลท่องเที่ยว

ผลลัพธ์ที่ได้

1. นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการให้บริการของอุทยานแห่งชาติ
2. นักท่องเที่ยวได้รับความปลอดภัยในการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติช่วงเทศกาลท่องเที่ยว
3. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้รับข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติ

ปัญหา อุปสรรค

1. อุปกรณ์ในการกู้ภัย/แจ้งเตือนภัยมีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานและไม่มีคุณภาพ เช่น อุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น ยาสามัญหมดอายุ รถเคลื่อนย้ายผู้ป่วย เป็นต้น
2. สิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะไม่ทั่วถึง เช่น ปริมาณน้ำไม่เพียงพอเนื่องจากแหล่งน้ำตามธรรมชาติแห้งขอด เครื่องกำเนิดไฟฟ้าชำรุดบ่อยเนื่องจากมีอายุการใช้งานยาวนาน
3. ขาดแคลนอัตรากำลัง งบประมาณในการซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างเพื่อรักษาความปลอดภัย
4. อุทยานแห่งชาติทางทะเลมีปัญหาเรื่องเรือสำหรับใช้ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ ในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2558 มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือยังคงพัดปกคลุมบริเวณอ่าวไทยและภาคใต้ ซึ่งจะนำความชื้นจากอ่าวไทยเข้าสู่ภาคใต้ โดยจะมีกำลังแรงเป็นระยะๆ ประกอบกับในช่วงจะมีร่องมรสุมพาดผ่านบริเวณภาคใต้ตอนล่าง ทำให้บริเวณภาคใต้ยังคงมีฝนตกชุกหนาแน่น กับมีฝนตกหนักถึงหนักมากในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะฝั่งตะวันออกตั้งแต่จังหวัดสุราษฎร์ธานีลงไป ส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวลดลงในบางพื้นที่
5. อุทยานแห่งชาติบางแห่งเป็นอุทยานแห่งชาติเตรียมความพร้อมในการเก็บค่าบริการผ่านเข้าอุทยานแห่งชาติยังไม่สามารถดำเนินการได้

ข้อเสนอแนะ

อุทยานแห่งชาติควรมีการซ้อมแผนเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในช่วงเทศกาล การขอรับการสนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานจัดตั้งศูนย์บริการและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในช่วง เทศกาลให้ทั่วถึงทุกอุทยานแห่งชาติ

4. การจัดทำระบบป้องกันและเตือนภัยธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อมและธรณีพิบัติภัย

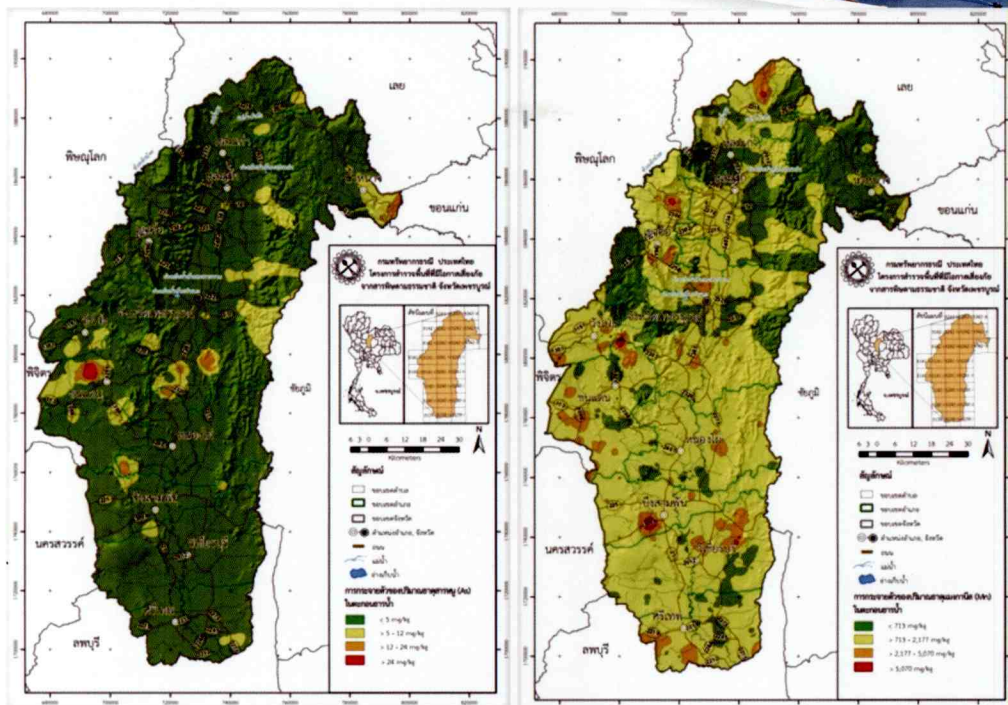
ข้อมูลพื้นฐานธรณีวิทยาด้านต่างๆ เป็นข้อมูลสำคัญสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการธรณีวิทยา สิ่งแวดล้อม ตลอดจนการป้องกันและเตือนภัยอย่างยั่งยืน กรมทรัพยากรธรณีได้ดำเนินการสำรวจพื้นที่ที่มีโอกาส เสี่ยงภัยจากสารพิษตามธรรมชาติจังหวัดเพชรบูรณ์ สำรวจธรณีวิทยาส่งแวดล้อมเพื่อการวางแผนชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี สรุปได้ดังนี้

1. สำรวจพื้นที่ที่มีโอกาสเสี่ยงภัยจากสารพิษตามธรรมชาติ

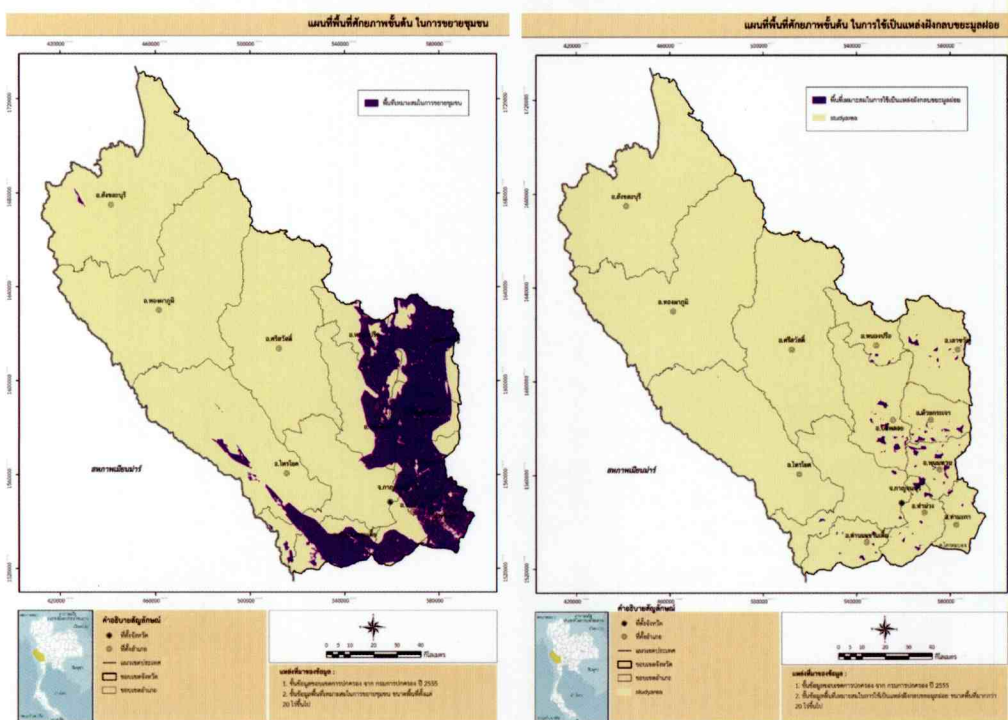
ผลจากการสำรวจพบว่าในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์มีการปนเปื้อนของธาตุชนิดต่างๆ โดยเฉพาะโลหะหนัก ในตะกอนธารน้ำและน้ำผิวดินน้อยมาก ยกเว้นธาตุสารหนูและธาตุแมงกานีสพบว่ามีปริมาณมากกว่าค่าเฉลี่ยที่มีอยู่ ตามธรรมชาติในหลายๆ บริเวณส่วนใหญ่จะมีความสัมพันธ์กับหินต้นกำเนิดที่น่าจะมีกระบวนการเกิดแร่ขึ้นในหิน กลุ่มดังกล่าวและมีการพัดพาไปสะสมตัวใหม่ในที่ห่างไกลออกไปและอาจเกิดขึ้นได้ในบริเวณที่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งมีการใช้สารเคมีจำพวกยาฆ่าแมลงและยาปราบศัตรูพืชเป็นจำนวนมาก ส่วนธาตุอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกับที่มี อยู่ตามธรรมชาติซึ่งเกี่ยวข้องกับลักษณะทางธรณีวิทยาที่ควบคุมการแพร่กระจายของธาตุต่างๆ เหล่านี้

2. สำรวจศึกษาธรณีวิทยาส่งแวดล้อมเพื่อการวางแผนชุมชน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นพื้นที่เหมาะสมในการขยายชุมชนโดยการซ้อนทับชั้นข้อมูลด้วยระบบ สารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) พื้นที่ที่เหมาะสมในการขยายชุมชนในอนาคต ได้แก่ อำเภอเลาขวัญและอำเภอบ่อพลอย การคัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมเป็นแหล่งฝังกลบขยะเบื้องต้นด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) บริเวณที่เหมาะสม เป็นแหล่งฝังกลบขยะมูลฝอยมีทั้งหมด 78,110.04 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.62 ของพื้นที่ทั้งจังหวัดโดยอำเภอที่มีพื้นที่ เหมาะสมเป็นแหล่งฝังกลบขยะมูลฝอย ได้แก่ อำเภอบ่อพลอยมีพื้นที่โดยรวมทั้งหมด 18,412.16 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.05 ของพื้นที่ทั้งอำเภอบ่อพลอย อันดับที่สองได้แก่อำเภอพนมทวนมีพื้นที่เหมาะสมเป็นแหล่งฝังกลบขยะมูลฝอย โดยรวมทั้งหมด 17,519.00 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.23 ของพื้นที่ทั้งอำเภอพนมทวนและอำเภอที่ไม่มีพื้นที่เหมาะสม สำหรับเป็นแหล่งฝังกลบขยะมูลฝอย ได้แก่ อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอสงขลาบุรี

แผนที่แสดงพื้นที่โอกาสเสี่ยงภัยจากธาตุสสารหนูและแมงกานีสในตะกอนธารน้ำ

แผนที่แสดงพื้นที่เหมาะสมในการฝังกลบขยะมูลฝอยจังหวัดกาญจนบุรี

แผนที่แสดงพื้นที่เหมาะสมในการฝังกลบขยะมูลฝอยจังหวัดกาญจนบุรี

5. การลดผลกระทบด้านธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อมและธรณีพิบัติภัย

กรมทรัพยากรธรณีได้ดำเนินการสำรวจ ศึกษา วิจัย ปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลให้เกิดธรณีพิบัติภัยและติดตามพฤติกรรมของธรณีพิบัติภัยต่างๆ เพื่อประเมินสถานภาพ/กำหนดขอบเขตพื้นที่เสี่ยงภัยจัดทำแนวทางหรือมาตรการป้องกัน/บรรเทาผลกระทบจากธรณีพิบัติภัยต่างๆ พัฒนาขีดความสามารถในการคาดการณ์และพยากรณ์ความเสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัย สร้างระบบเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้ง

เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรณีพิบัติภัยแก่ประชาชน ท้องถิ่นเพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้ชุมชนมีความเข้มแข็งจัดการตนเองได้ พร้อมทั้งจะรับมือกับธรณีพิบัติภัยซึ่งจะช่วยบรรเทาผลกระทบจากธรณีพิบัติภัยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 มีดังนี้

1. สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยที่มีประสิทธิภาพ

ดำเนินการสำรวจ รวบรวมข้อมูลและจัดทำแผนที่ตำแหน่งบ้านเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยระดับชุมชน ในพื้นที่ 8 จังหวัด 32 อำเภอ 55 ตำบล 548 หมู่บ้าน (ตารางที่ 4) จัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับธรณีพิบัติภัยแก่ประชาชน ผู้นำชุมชน จัดตั้งอาสาสมัครเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย จำนวนทั้งสิ้น 3,104 ราย ประกอบด้วย จังหวัดสุราษฎร์ธานี แพร่ เชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน น่าน อุตรดิตถ์และชุมพร รวมทั้งจัดประชุมสัมมนาเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเครือข่าย

ตารางที่ 4 การสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยที่มีประสิทธิภาพ
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

ที่	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย (ราย)
1.	สุราษฎร์ธานี	3	6	65	390
2.	แพร่	5	8	82	423
3.	เชียงราย	5	9	101	540
4.	เชียงใหม่	6	8	74	429
5.	แม่ฮ่องสอน	1	5	45	256
6.	น่าน	6	8	78	471
7.	อุตรดิตถ์	2	5	44	271
8.	ชุมพร	4	6	59	324
รวม	8	32	55	548	3,104

การฝึกอบรมและสัมมนา “เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ในพื้นที่เสี่ยงภัยครอบคลุมทั้งระบบต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ จังหวัดอุตรดิตถ์” ระหว่างวันที่ 2 - 13 กรกฎาคม 2558

2. จัดทำแนวทางการป้องกันและฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยดินถล่ม

ดำเนินการสำรวจและออกแบบกิจกรรม/โครงสร้างการป้องกันและฟื้นฟูในการชะลอความเร็ว ดักตะกอนในทางน้ำ โดยใช้พืชเพื่อลดการพังทลายของหน้าดินและตลิ่ง มุ่งเน้นการใช้แรงงานและวัสดุในท้องถิ่น

บริเวณพื้นที่บริเวณบ้านห้วยลากปิ่น อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ และบ้านห้วยตม อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จัดประชุมสัมมนา เรื่อง “การจัดทำแนวทางฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยดินถล่ม” เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ ณ โรงเรียนบ้านห้วยลากปิ่น ตำบลห้วยไร่ อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ในวันเสาร์ที่ 21 มีนาคม 2558 มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน 104 ราย วัดบ้านห้วยตม ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ในวันเสาร์ที่ 15 สิงหาคม 2558 มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน 104 ราย

3. เสริมสร้างประสิทธิภาพการเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย

3.1 เฝ้าระวัง ติดตาม ข่าวสารสถานการณ์อากาศ ประสานงานทางโทรศัพท์กับเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยในช่วงที่มีพายุหรือมรสุมจำนวน 12,553 ครั้ง รวมทั้งการประกาศแจ้งให้เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยที่อาจเกิดจากฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน จำนวน 24 ฉบับ

3.2 ดำเนินการซักซ้อมแผนการเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยแบบบูรณาการและแบบชุมชนเป็นฐาน จำนวน 8 จังหวัด เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนและปรับปรุงประสิทธิภาพการเฝ้าระวังของเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ได้แก่แบบบูรณาการ 2 จังหวัด คือ จังหวัดชัยภูมิ และสตูล และแบบชุมชนเป็นฐาน 6 จังหวัด คือ จังหวัดลพบุรี ปราจีนบุรี สระแก้ว เชียงราย สุราษฎร์ธานี และน่าน โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม รวมทั้งสิ้น 2,870 ราย รวมทั้งตรวจสอบปรับปรุงข้อมูลและหมายเลขโทรศัพท์ของเครือข่ายฯ ให้มีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 การปรับปรุงข้อมูลเครือข่ายฯ ให้เป็นปัจจุบัน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

ที่	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	จำนวนเครือข่ายฯ						
					เก่าปี 47-57	เสียชีวิต	ย้าย	ออก	เพิ่ม	ไม่พอเข้าร่วม	คงเหลือ
1.	เชียงราย	8	27	268	1,514	18	14	108	162	-	1,543
2.	น่าน	3	10	219	1,406	23	25	27	130	-	1,565
3.	ชัยภูมิ	4	12	92	465	2	1	70	216	-	608
4.	ลพบุรี	3	4	30	189	1	1	-	7	-	194
5.	ปราจีนบุรี	3	10	56	300	5	6	-	146	-	434
6.	สระแก้ว	4	5	32	191	2	10	-	99	-	278
7.	สุราษฎร์ธานี	11	23	173	1,272	20	86	33	175	-	1,307
8.	สตูล	6	11	49	283	11	16	18	166	-	420
รวม	8	39	98	890	5,431	79	157	256	1,094	-	6,155

การซักซ้อมเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยแบบชุมชนเป็นฐาน จังหวัดสระแก้ว ระหว่างวันที่ 8 - 10 ธันวาคม 2557

การชักซ้อมเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยแบบบูรณาการ
โดยการจำลองสถานการณ์การเกิดดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก จังหวัดชัยภูมิ ระหว่างวันที่ 17 - 18 ธันวาคม 2557

4. สำรวจและประเมินรอยเลื่อนมีพลัง (ระยะที่ 2)

สำรวจและศึกษารอยเลื่อนมีพลังชั้นรายละเอียดในพื้นที่เป้าหมายเพื่อกำหนดจุดติดตั้งเครื่องมือและสำรวจความเหมาะสมของพื้นที่ติดตั้งเครื่องวัดคลื่นสั่นสะเทือนพื้นดินแบบ Broadband Seismometer อย่าง Real Time พร้อมอุปกรณ์ จำนวน 12 ชุด รวมทั้งศึกษาพฤติกรรมการณ์การเลื่อนตัวของรอยเลื่อนเมื่อเกิดแผ่นดินไหว โดยการตรวจหาตำแหน่งศูนย์กลางแผ่นดินไหวและขนาดแผ่นดินไหว จากเครื่องวัดคลื่นสั่นสะเทือนพื้นดินพบ การเกิดแผ่นดินไหวในประเทศไทยและพื้นที่ใกล้เคียง จำนวน 152 เหตุการณ์

ประเมินภัยพิบัติแผ่นดินไหวในประเทศไทย โดยสำรวจเพื่อจัดทำรายงานและแผนที่ภัยพิบัติแผ่นดินไหว ในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ตาก และแม่ฮ่องสอน โดยสำรวจธรณีฟิสิกส์ด้วยการวัดความเร็วของคลื่นเฉือนของชั้นดิน ด้วยวิธี MASW และ Microtremor และได้ทำการสำรวจธรณีฟิสิกส์โดยการวัดความเร็วของคลื่นเฉือนของชั้นดิน ในหลุมเจาะ Downhole test

ผลลัพธ์ที่ได้

1. ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยจำนวน 3,104 ราย 8 จังหวัด 32 อำเภอ 55 ตำบล 548 หมู่บ้าน ได้รับความรู้เกี่ยวกับธรณีพิบัติภัยต่างๆ สิ่งบอกเหตุ การเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัย การวางแผนเพื่อบรรเทาและลดผลกระทบ รวมทั้งแผนการอพยพหนีภัย
2. จัดทำแหล่งศึกษาและเรียนรู้การป้องกันและฟื้นฟูพื้นที่ที่ประสบภัยดินถล่ม โดยประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อแก้ปัญหาดินถล่มและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติได้ด้วยตนเองใน 2 พื้นที่ คือ จังหวัดแพร่และจังหวัดสุโขทัย
3. ประกาศแจ้งให้เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย เฝ้าระวังภัยที่อาจเกิดจากฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน จำนวน 24 ฉบับ เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยในพื้นที่ที่ได้รับการจัดตั้งเครือข่ายฯ มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 1 ปี ได้รับการชักซ้อมทบทวนแผนการเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยจำนวน 8 จังหวัด ซึ่งเป็นการลดผลกระทบ ต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย
4. บันทึกข้อมูลการเกิดแผ่นดินไหวในประเทศไทยโดยการตรวจหาตำแหน่งศูนย์กลางแผ่นดินไหวและขนาดแผ่นดินไหวจากเครื่องวัดคลื่นสั่นสะเทือนพื้นดินจำนวน 152 ครั้ง สามารถนำมาประเมินความเสี่ยงและจัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ตาก และแม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการกำหนด มาตรการสำหรับลดผลกระทบต่อชุมชนต่างๆ จากแหล่งกำเนิดแผ่นดินไหวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การติดตั้งเครื่องมือในการสำรวจไมโครโทรเมอร์

การสำรวจธรณีฟิสิกส์โดยการวัดความเร็วของคลื่นเฉือนของชั้นดิน ในหลุมเจาะ Downhole test

ปัญหา อุปสรรค

ในปัจจุบันมีการขยายตัวของชุมชนเข้าไปอาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยมากขึ้นทำให้การดำเนินการในการจัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชนยังไม่ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงภัยทั่วประเทศ

เงื่อนไขความสำเร็จ

1. ประชาชน ผู้นำชุมชน (ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน นายก อบต. เจ้าหน้าที อบต.) คณะครูอาจารย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงภัยต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ มีความสนใจที่จะเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครเครือข่ายฯ รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักถึง ความเสี่ยงภัยที่อาจได้รับในอนาคต ซึ่งจะส่งผลให้ ประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติตามขั้นตอนการเฝ้าระวัง ที่ได้ร่วมกันจัดทำไว้

2. เครือข่ายอาสาสมัครประชาชน ผู้นำชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เสี่ยงภัยมีการซ้อมแผน การเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องรวมทั้งมีการประสานงานกับกรมทรัพยากรธรณีในการเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัย

3. เครื่องมือวัดคลื่นสั่นสะเทือนพื้นดินที่ติดตั้งในจังหวัดสามารถตรวจวัดข้อมูลการเกิดแผ่นดินไหวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

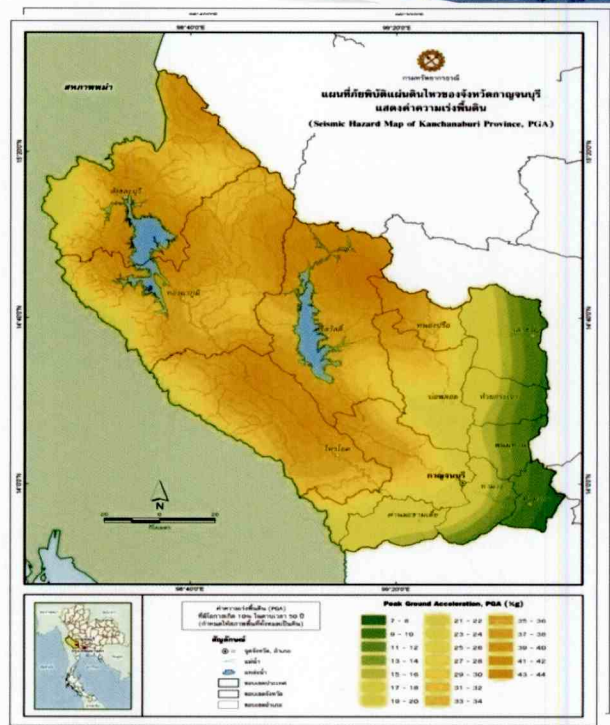
ข้อเสนอแนะ :

1. ควรมีการบูรณาการการจัดตั้งเครือข่ายฯ กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดตั้งเครือข่ายฯ ในพื้นที่ของตนเอง
2. ควรมีแผนการบำรุงรักษาเครื่องมือสำรวจให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ

6. การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยดินถล่มระดับชุมชน

การเกิดพิบัติภัยเกี่ยวกับดินถล่ม น้ำป่าไหลหลากและน้ำท่วมฉับพลัน นับวันจะทวีความรุนแรง ซึ่งสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในทุกภูมิภาคของประเทศไทย จำเป็นอย่างยิ่งต้องจัดเตรียมข้อมูล รายละเอียดเชิงพื้นที่ที่มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เพื่อแสดงขอบเขตของพื้นที่เสี่ยงภัย ที่อาจได้รับผลกระทบและ ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ปลอดภัย สำหรับการติดตามสถานการณ์ การเฝ้าระวังแจ้งเตือนพิบัติภัยต่างๆ รวมทั้งใช้เป็น เครื่องมือในการวางแผนและบริหารสถานการณ์ทั้งก่อนเกิดเหตุการณ์ขณะเกิดเหตุการณ์ และการช่วยเหลือบรรเทา หลังเกิดเหตุการณ์ โดย

1. สำรวจ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยดินถล่มระดับชุมชน ในพื้นที่เสี่ยง ธรณีพิบัติดินถล่มบริเวณภาคเหนือและภาคใต้ และจัดซื้อข้อมูลแบบจำลองระดับสูงเชิงเลข (Digital Elevation Model, DEM) จากกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อสนับสนุนการจัดทำข้อมูลแผนที่เสี่ยงภัยดินถล่มระดับชุมชน

แผนที่ภัยพิบัติแผ่นดินไหวจังหวัดกาญจนบุรีแสดงค่าความเร่งพื้นดิน

2. จังหวัดที่ปรึกษาศึกษาทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มระดับชุมชน บริเวณภาคเหนือ 5 จังหวัด คือ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย น่าน แม่ฮ่องสอน และอุตรดิตถ์ และภาคใต้ 2 จังหวัด คือ จังหวัดชุมพร และสุราษฎร์ธานี (บริเวณพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่ม 90 ตำบล) แต่ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติภัยดินถล่มทั้งหมด 54 จังหวัด โดยดำเนินการแปลความหมายข้อมูลร่องรอยการเกิดดินถล่ม ข้อมูลพื้นฐาน ที่เป็นปัจจุบันจากภาพถ่ายดาวเทียม และรวบรวมข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นสำหรับการประมวลผล เช่น ข้อมูลแผนที่ภูมิประเทศ ธรณีวิทยา ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม เพื่อนำเข้าสู่ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ไม่น้อยกว่า 10 ชั้นข้อมูล รวมทั้งประมวลผลข้อมูลเพื่อให้ได้ต้นร่างแผนที่พื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มระดับชุมชน สำรอง ตรวจสอบพื้นที่ที่เกิดเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัย เพื่อตรวจทานผลการแปลความหมายข้อมูลจากภาพถ่ายดาวเทียม รวมทั้งจัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มระดับชุมชน

ทั้งนี้กรมทรัพยากรธรณีมีเป้าหมายในการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยดินถล่มระดับชุมชนทั้งสิ้น 1,084 ตำบล โดยดำเนินการจัดทำจนถึงปัจจุบันแล้วเสร็จ 580 ตำบล ยังมีแผนที่จะดำเนินการจำนวน 504 ตำบล โดยคาดว่าจะดำเนินการทั้งประเทศแล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

แผนที่แสดงพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่ม ประเทศไทย

ส่วนที่ 3 รายงานการเงิน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

งบแสดงฐานะการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2558 และ 2557
(หน่วย : บาท)

	ปี 2558	ปี 2557	ผลต่าง	คิดเป็นร้อยละ
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและ	1,800,678,852.72	1,593,488,306.58	207,190,546.14	13.00
รายการเทียบเท่าเงินสด				
ลูกหนี้ระยะสั้น	682,076,899.47	391,755,846.79	290,321,052.68	74.11
วัสดุคงเหลือ	572,782,738.15	390,185,476.12	182,597,262.03	46.80
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	369,500.00	369,500.00	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	21,715.05	20,527.31	1,187.74	5.79
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	3,055,929,705.39	2,375,819,656.80	680,110,048.59	28.63
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
ลูกหนี้ระยะยาว	3,150,822.47	3,017,043.37	133,779.10	4.43
อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)	39,985,601,724.52	37,339,347,116.55	2,646,254,607.97	7.09
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน (สุทธิ)	27,524,464,342.08	20,772,833,243.51	6,751,631,098.57	32.50
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)	66,726,061.79	66,225,737.49	500,324.30	0.76
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	173,268,112.29	8,000.00	173,260,112.29	2,165,751.40
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	67,753,211,063.15	58,181,431,140.92	9,571,779,922.23	16.45
รวมสินทรัพย์	70,809,140,768.54	60,557,250,797.72	10,251,889,970.82	16.93
หนี้สิน				
หนี้สินหมุนเวียน				
เจ้าหนี้ระยะสั้น	687,510,381.34	707,371,927.49	(19,861,546.15)	(2.81)
เจ้าหนี้เงินโอนและ	17,306,241.11	730,500.41	16,575,740.70	2,269.09
รายการอุดหนุนระยะสั้น				
เงินทดรองราชการ	6,945,131.09	6,945,131.09	-	-
รับจากคลังระยะสั้น				
เงินรับฝากระยะสั้น	295,346,545.34	563,938,881.35	(268,592,336.01)	(47.63)
เงินกู้ยืมระยะสั้น	4,577,311.42	421,875.34	4,155,436.08	984.99
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	293,349,129.89	386,288,263.61	(92,939,133.72)	(24.06)
รวมหนี้สินหมุนเวียน	1,305,034,740.19	1,665,696,579.29	(360,661,839.10)	(21.65)

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2558 และ 2557
 (หน่วย : บาท)

	ปี 2558	ปี 2557	ผลต่าง	คิดเป็นร้อยละ
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
เจ้าหนี้เงินโอนและ	173,080,033.35	156,151,813.53	16,928,219.82	10.84
รายการอุดหนุนระยะยาว				
เงินทดรองราชการรับจาก	39,916,300.00	44,419,708.08	(4,503,408.08)	(10.14)
คลังระยะยาว				
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	3,147,302.17	3,065,297.07	82,005.10	2.68
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	216,143,635.52	203,636,818.68	12,506,816.84	6.14
รวมหนี้สิน	1,521,178,375.71	1,869,333,397.97	(348,155,022.26)	(18.62)
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	69,287,962,392.83	58,687,917,399.75	10,600,044,993.08	18.06
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน				
ทุน	24,254,710,964.52	24,286,187,946.45	(31,476,981.93)	(0.13)
รายได้สูง/ (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	45,033,251,428.31	34,401,729,453.30	10,631,521,975.01	30.90
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	69,287,962,392.83	58,687,917,399.75	10,600,044,993.08	18.06

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2558 และ 2557 (หน่วย : บาท)

	ปี 2558	ปี 2557	ผลต่าง	คิดเป็นร้อยละ
รายได้				
รายได้จากงบประมาณ	39,180,629,546.50	30,759,920,757.36	8,420,708,789.14	27.38
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	948,409,459.63	736,264,636.89	212,144,822.74	28.81
รายได้จากอุดหนุนและบริจาค	70,331,758.88	73,043,140.62	(2,711,381.74)	(3.71)
รายได้อื่น	286,247,237.81	390,786,650.35	(104,539,412.54)	(26.75)
รวมรายได้	40,485,618,002.82	31,960,015,185.22	8,525,602,817.60	26.68
ค่าใช้จ่าย				
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	13,004,923,052.27	12,362,648,521.65	642,274,530.62	5.20
ค่าบำเหน็จบำนาญ	1,823,744,795.45	1,656,969,675.74	166,775,119.71	10.07
ค่าตอบแทน	875,875,795.51	830,732,936.49	45,142,859.02	5.43
ค่าใช้สอย	7,819,466,264.49	7,083,372,036.96	736,094,227.53	10.39
ค่าวัสดุ	1,723,883,752.01	1,612,236,865.80	111,646,886.21	6.92
ค่าสาธารณูปโภค	346,580,482.71	333,911,841.90	12,668,640.81	3.79
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	3,598,798,021.97	2,878,502,350.13	720,295,671.84	25.02
ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุนและบริจาค	938,687,078.32	946,297,511.51	(7,610,433.19)	(0.80)
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	170,218,408.36	102,427,098.31	67,791,310.05	66.18
รวมค่าใช้จ่าย	30,302,177,651.09	27,807,098,838.49	2,495,078,812.60	8.97
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย ก่อนต้นทุนทางการเงิน	10,183,440,351.73	4,152,916,346.73	6,030,524,005.00	145.21
ต้นทุนทางการเงิน	-	-	-	-
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	10,183,440,351.73	4,152,916,346.73	6,030,524,005.00	145.21

รายงานรายได้แผ่นดิน (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2558 และ 2557
 (หน่วย : บาท)

	ปี 2558	ปี 2557	ผลต่าง	คิดเป็นร้อยละ
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ				
รายได้แผ่นดิน-ภาษี	54,933,876.11	53,563,324.99	1,370,551.12	2.56
รายได้แผ่นดิน-นอกจากภาษี	777,646,270.73	814,110,030.94	(36,463,760.21)	(4.48)
รวมรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ	832,580,146.84	867,673,355.93	(35,093,209.09)	(4.04)
หัก รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง	177,815.75	56,606,623.23	(56,428,807.48)	(99.69)
รายได้แผ่นดินจัดเก็บสุทธิ	832,402,331.09	811,066,732.70	21,335,598.39	2.63
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	833,813,653.56	809,597,637.61	24,216,015.95	2.99
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	(1,411,322.47)	1,469,095.09	(2,880,417.56)	(196.07)
ปรับ รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	392,679.87	415,029.09	(22,349.22)	(5.38)
รายการรายได้แผ่นดินสุทธิ	(1,018,642.60)	1,054,066.00	(2,072,708.60)	(196.64)

ส่วนที่ 4 ผลงานสำคัญอื่นๆ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การร่วมรับเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อถวายรายงาน
ผลการปฏิบัติงานและรับสนองงานพระราชดำริในส่วนที่เกี่ยวข้องมาดำเนินการให้สำเร็จลุล่วง
ตามพระราชดำริ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ร่วมเตรียมการ และรับเสด็จ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 และได้รับสนองงานพระราชดำริมาดำเนินการ ดังนี้

1. กิจกรรมปรับปรุงและซ่อมแซมถนนป่าไม้ลำลอง ระยะทาง 53 กิโลเมตร เพื่อช่วยเหลือราษฎร
บ้านแม่จันทะ อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
ทุ่งใหญ่นเรศวร ด้านตะวันออก การดำเนินการ ณ ปัจจุบัน อยู่ระหว่างการพิจารณาอนุมัติงบประมาณจากสำนักงาน
คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.)

2. กิจกรรมส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร เช่น บุก เร่ว กระวาน เพื่อช่วยเหลือราษฎรในท้องที่อำเภออุ้มผาง
และอำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก ให้มีรายได้ที่เพิ่มขึ้นและลดการบุกรุกเก็บหาของป่า ในเขตป่าอนุรักษ์ การดำเนินการ
ณ ปัจจุบัน อยู่ระหว่างการจัดทำโครงการเสนอกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชพิจารณาอนุมัติ

3. กิจกรรมจัดหาระบบไฟฟ้าโดยใช้พลังงานทดแทนที่เหมาะสมให้แก่ราษฎรบ้านแม่จันทะ อำเภออุ้มผาง
จังหวัดตาก การดำเนินการ ณ ปัจจุบัน อยู่ระหว่างการพิจารณาสนับสนุนจากกรมพัฒนาพลังงานทดแทน

4. กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์โรงพยาบาลเทรัตนเวชชานุกุล เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา อำเภอแม่แจ่ม
จังหวัดเชียงใหม่ การดำเนินการ ณ ปัจจุบัน อยู่ในระยะที่ 2 การปลูกต้นไม้เพิ่มเติมในบริเวณพื้นที่โรงพยาบาล

5. การแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในท้องที่จังหวัดน่าน ตามโครงการ “รักษ่าน่าน”
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ดำเนินโครงการ “ดวงใจสีเขียว รักษ่าน่าน” “โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูและ
ส่งเสริมการปลูกหวายและไผ่ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอท่าวังผา
จังหวัดน่าน” และ “โครงการเยาวชนต้นน้ำ สืบสานแนวพระราชดำริ” รวมถึงโครงการปลูกป่าสร้างรายได้
ตามแนวพระราชดำริ โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จังหวัดน่าน เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงาน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงงาน อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อวันอังคารที่ 20 มกราคม 2558 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงงาน ณ ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอมก๋อยตามพระราชดำริฯ อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ทรงติดตามผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการป่าในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าอมก๋อย ซึ่งเป็นโครงการสร้างป่าสร้างรายได้ตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยสำนักงานโครงการพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงาน กปร. ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกัน โอกาสนี้ นางมิ่งขวัญ วิชารังสฤษดิ์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดร.ธีรภัทร ประยูรสิทธิ อธิบดีกรมป่าไม้ นางเปรมพิมล พิมพ์พันธุ์ รองอธิบดีกรมป่าไม้ และนายฐิติพันธ์ จูจันทร์ ผู้อำนวยการสำนักโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ พร้อมด้วยข้าราชการเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ไปยังงาน “ของดีเมืองนรา” ครั้งที่ 40

วันจันทร์ที่ 21 กันยายน 2558
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินไปยังงาน “ของดีเมืองนรา”
ครั้งที่ 40 ณ สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ 6

รอบพระชนมพรรษา ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นหนึ่งในพระราชกรณียกิจที่ทรงปฏิบัติติดตามความคืบหน้าโครงการพระราชดำริฯ และทรงเยี่ยมราษฎร ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ปิดตานี และสงขลา ระหว่างวันที่ 21 - 23 กันยายน 2558 โอกาสนี้ นางเปรมพิมล พิมพ์พันธุ์ รองอธิบดีกรมป่าไม้ นายฐิติพันธ์ จูจันทร์ ผู้อำนวยการสำนักโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ นายชาติวี วชิระเผด็จศึก ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 13 (นราธิวาส) พร้อมด้วยข้าราชการ และเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ มาทรงเป็นประธาน
เปิดงานเฉลิมพระเกียรติ “สิริสรวรรณไม้”

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จฯ มาทรงเป็นประธานเปิดงานเฉลิมพระเกียรติ
“สิริสรวรรณไม้เทิดไถ้บรมราชินีนาถ” ครั้งที่ 9 ทั้งนี้
กรมป่าไม้ได้จัดแสดงนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ

ภายใต้แนวคิด “พิทักษ์ป่า พัฒนาคุณภาพชีวิต” โดย ดร.ธีรภัทร ประยูรสิทธิ อธิบดีกรมป่าไม้ พร้อมด้วย
นางเปรมพิมล พิมพ์พันธุ์ นายสมชัย มาเสถียร รองอธิบดี กรมป่าไม้ นายจิตติพันธ์ จูจันทร์ ผู้อำนวยการ
สำนักโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ เข้าร่วมรับเสด็จ โดยแบ่งเป็นชุดนิทรรศการและจัดกิจกรรมต่างๆ
พร้อมกันนี้ อธิบดีกรมป่าไม้ ได้ถวายรายงานการดำเนินการของกรมป่าไม้ตามการจัดแสดงนิทรรศการตามชุม
แสดงนิทรรศการของกรมป่าไม้ ประกอบด้วยชุดแสดงการบริหารจัดการ “ป่า” “คนกับป่า” “คนอยู่ร่วมกับป่าไม่
อย่างยั่งยืน” ตามแนวพระราชดำริ และโครงการสร้างป่าสร้างรายได้ การแก้ไขปัญหาเขาหัวล้าน ชุดแสดงนิทรรศการ
“ป่าชุมชน” พัฒนาคุณภาพชีวิต ชุดเฉลิมพระเกียรติโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รสทป. และโครงการ
จัดการยางรักโดยชาวกะเหรี่ยงบ้านแม่ต๋อม อำเภอมวกน้อย จังหวัดเชียงใหม่ ชุดงานวิชาการป่าไม้เพื่อการพัฒนา
คุณภาพชีวิต นำเสนองานวิจัยที่ประชาชนนำไปใช้ได้ชุดแสดงการฟื้นฟูป่าเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำตามแนว
พระราชดำริ ทั้งนี้กิจกรรมดังกล่าวจะจัดขึ้นระหว่างวันที่ 7 - 13 สิงหาคม 2558 ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าฯ นอกจาก
ชุดนิทรรศการดังกล่าว กรมป่าไม้ได้นำกล้าไม้เพื่อนำไปแจกให้ประชาชนที่เข้าร่วมงานนำกลับไปปลูก พร้อมกันนี้
พลเอก ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เดินชมนิทรรศการ
ของกรมป่าไม้พร้อมร่วมรับเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2558
ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ

การร่วพลังสร้างวินัยลดใช้ถุงพลาสติกกับ ห้างสสวสินค้า

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ร่วมมือ
กับภาคีเครือข่ายภาคธุรกิจเอกชน 16 หน่วยงาน อันได้แก่
บริษัทซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) บริษัทเดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด
บริษัทฟู๊ดแลนด์ ซูเปอร์มาร์เก็ต จำกัด บริษัทสยามแม็คโคร
จำกัด (มหาชน) บริษัทเอก-ชัย ดีสทริบิวชั่นซิสเต็ม จำกัด (เทสโก้
โลตัส) บริษัทบิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน) บริษัทวังสิตพลาซ่า จำกัด บริษัทเซ็นทรัล จำกัด (เซ็นทรัลและเซน)
บริษัทซีอาร์ซี ไทวัสดุ จำกัด บริษัทซี อาร์ ซี สपोर्ट จำกัด (ซูเปอร์สปอร์ต) บริษัทเซ็นทรัลฟู้ด รีเทล จำกัด (ท็อปส์)
บริษัทเซ็นทรัลมาร์เก็ตติ้งกรุ๊ป จำกัด บริษัทบีทูเอส จำกัด บริษัทเพาเวอร์บาย จำกัด บริษัทห้างสรรพสินค้าโรบินสัน
จำกัด (มหาชน) และบริษัทเสริ์ พรีเมียร์ จำกัด (ตลาดเสรีมาร์เก็ตเดอะไนน์ พระรามเก้า) ได้ดำเนินโครงการ
ร่วพลังสร้างวินัยลดใช้ถุงพลาสติก ทุกวันที่ 15 และ 30 ของทุกเดือน โดยงดบริการถุงพลาสติก ซึ่งเป็นบรรจุภัณฑ์
ย่อยสลายยากและเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อม เริ่มตั้งแต่วันที่ 15 สิงหาคม 2558 นอกจากนี้แต่ละบริษัทยังดำเนินการ
รณรงค์อย่างต่อเนื่อง โดยการประชาสัมพันธ์พร้อมจัดแคมเปญเพื่อจูงใจให้ลูกค้าลดการใช้ถุงพลาสติก เช่น การเพิ่ม

คะแนนสะสมเพื่อแลกของกำนัลและการมอบคู่มือส่วนลดให้กับลูกค้า เป็นต้น ทำให้สามารถลดการใช้ถุงพลาสติกได้รวมกันถึง 14,890,000 ใบ (ข้อมูล ณ วันที่ 22 ตุลาคม 2558) ได้ชี้ให้เห็นว่า ถ้าประชาชนหันมาตระหนักถึงปัญหาขยะจากปริมาณของถุงพลาสติกที่มากขึ้น โดยการปฏิเสธการรับถุงพลาสติกจากห้างสรรพสินค้าและร้านสะดวกซื้อ คนละ 1 ใบต่อวัน และเตรียมถุงผ้า กระเป๋า ปิ่นโต สำหรับใส่สินค้า อาหาร แทนการขอรับถุงพลาสติกในวันที่ 15 และ 30 ของทุกเดือนหรือทุกวัน จะทำให้ประเทศไทยลดขยะจากถุงพลาสติกได้ราว 70 ล้านใบต่อวัน

การสร้างวินัยของคนในชาติตาม Road Map การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

การสร้างวินัยของคนในชาติงานบูรณาการกับ กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงมหาดไทย ดำเนินโครงการเมืองสะอาด คนในชาติมีสุข โดยระยะที่ 1 กำหนดเวลาดำเนินการ 30 วัน เริ่มจากวันที่ 4 พฤศจิกายน 2557 – 4 ธันวาคม 2557 โดยณรงค์เปิดตัวโครงการ เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2557 ณ สวนลุมพินี กรุงเทพมหานคร เพื่อสร้างกระแส กระตุ้นให้เกิดความตื่นตัว ในการสร้างวินัย เพื่อการรักษาความสะอาดบ้านเมือง โดยเริ่มที่กรุงเทพมหานครและในภูมิภาคทุกจังหวัดพร้อมกันทั่วประเทศ และได้ประกาศเจตนารมณ์ในการดำเนินการ ณรงค์ในระยะที่ 2 เพื่อเกิดความต่อเนื่องในการสร้างวินัย โดยใช้วาระวันสิ่งแวดล้อมไทย และวันอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านแห่งชาติ จัดขึ้นในวันที่ 4 ธันวาคม 2557 ณ ศูนย์การแสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี โดยขอให้จังหวัดจัดกิจกรรมณรงค์การจัดการขยะตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงมหาดไทย คัดเลือกองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น จังหวัดละ 1 แห่ง ที่มีรูปแบบการจัดการขยะอย่างมีมาตรฐาน ตั้งแต่ต้นทาง และภายในชุมชนเกิดการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายต่างๆ ให้เป็น อบท. ต้นแบบ ซึ่งจะดำเนินการณรงค์เป็นระยะเวลา 9 เดือนเริ่มจาก วันที่ 5 ธันวาคม 2557 ซึ่งเป็นวันพ่อแห่งชาติ ถึงวันที่ 12 สิงหาคม 2558 ซึ่งเป็นวันแม่แห่งชาติมีผู้เข้าร่วมงาน จำนวน 2,500 คน

การเสริมสร้างเครือข่ายภาคีเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ร่วมกับกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้จัด “ประชุมเสริมสร้างเครือข่ายภาคีเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” เมื่อวันที่ 13 - 15 พฤศจิกายน 2557 ณ โรงแรมอะเดรียติคพาเลซ กรุงเทพมหานคร เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ร่วมกับเครือข่ายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และเชื่อมประสานกลไกภาคประชาชนเข้ากับกลไกภาครัฐ ในการเฝ้าระวัง อนุรักษ์ และรักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่ตอบสนองกับนโยบายของรัฐ กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมการประชุม จำนวน 1,000 คน โดยได้รับเกียรติจาก พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานเปิดการประชุม “เสริมสร้างเครือข่ายภาคีเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” กิจกรรมสำคัญภายในงานประกอบด้วย การรับสมัคร ทสม. โดยมีเครือข่ายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจาก 23 จังหวัด และผู้สนใจเข้าร่วมเป็น “อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน” (ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) ซึ่งแนวทางในการดำเนินงาน คือ ให้เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน และเครือข่ายอาสาสมัครอื่นๆ ทางทะเลและชายฝั่งขับเคลื่อนการดำเนินงานในการดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อเป็นกลไกในการติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวัง ฟื้นฟูและการจัดการทรัพยากรทางทะเล รวมถึงการนำเอาความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมทางทะเลไปเผยแพร่แก่ประชาชน และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนทางทะเล สามารถอยู่ร่วมกันอย่างพึ่งพาอาศัยกันระหว่างคนกับทะเล

การบูรณาการป้องกันแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ และปัญหาหมอกควันไฟป่า

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ และปัญหาหมอกควันไฟป่า ตามแผนบูรณาการป่าไม้ หมอกควัน โดยใช้แนวทางจากแผนแม่บทการพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาติ โดยในระดับประเทศ 76 จังหวัด ให้ความสำคัญกับเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน “เครือข่าย ทสม.” เข้ามามีบทบาทและเป็นกลไกในการประสานงานทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาป่าไม้ ไฟป่า หมอกควัน รวมถึงสนับสนุนภารกิจของกระทรวงฯ ที่หลากหลาย ในระดับภูมิภาคพื้นที่ 10 จังหวัดภาคเหนือ มีการส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่าย ทสม. เข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาป่าไม้ ไฟป่า หมอกควันในกลไกระดับจังหวัดและพื้นที่ และในระดับพื้นที่ได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่าย ทสม. ได้รวมตัวกันเป็น เครือข่าย ทสม. ล้านนา ในการระวังไฟป่า ลดหมอกควัน ลดการเผาในที่โล่ง

กิจกรรมเปิดตัวเครือข่ายอาสาสมัครฯ และการสนับสนุนกองกูปในการบริหารจัดการด้านการเฝ้าระวังไฟ ลดเผา ลดหมอกควัน

ภาพกิจกรรมการรื้อฟื้นพลังเครือข่าย
อาสาสมัครต่างๆ

ผลการดำเนินงานทำให้สุขภาพอนามัยของประชาชน มีแนวโน้มดีขึ้น จากสถิติการลดลงของมลพิษทางอากาศ ในพื้นที่ ประชาชนตระหนัก มีช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วม ลดช่องว่างและข้อขัดแย้งในการทำงาน รวมถึงเกิดพื้นที่ เรียนรู้บูรณาการความร่วมมือในการเฝ้าระวังไฟป่าลดหมอกควัน ดอยสุเทพ - ปุย และพื้นที่โดยรอบ

แผนปฏิบัติการเพื่อบังคับใช้กฎหมายต่อพื้นที่ป่า ที่ถูกบุกรุกปลูกยางพารา

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้จัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อบังคับใช้กฎหมายต่อพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกปลูกยางพารา ปี พ.ศ. 2558 เพื่อทวงคืนพื้นที่ป่ากลับคืนมาเป็นของรัฐ ซึ่งผลการดำเนินงาน ปรากฏว่า

- ตรวจยึดดำเนินคดี เนื้อที่ 37,535.62 ไร่
- การประกาศคำสั่งทางปกครองตามมาตรา 22/25 เนื้อที่ 26,465.45 ไร่
- การดำเนินการรื้อถอน/ตัดฟัน เนื้อที่ 12,382.74 ไร่

การจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 87 พรรษา วันที่ 5 ธันวาคม 2557

กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชได้ร่วมแสดงความจงรักภักดีและร่วมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 87 พรรษา วันที่ 5 ธันวาคม 2557 โดยการสร้างเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริโดยการจำลองแบบเสมือนจริงหรือย่อส่วน “ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ทั้งหมด 6 ศูนย์ซึ่งกระจายอยู่ใน 4 ภาค มารวมจัดแสดงไว้ในที่เดียวกันและเนรมิตพื้นที่กว่า 40 ไร่ ในโครงการฟื้นฟูระบบนิเวศ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขากระปุก - เขาเตาหม้อบริเวณพื้นที่ต่อเนื่อง โครงการซั้งห้วยมันตามพระราชดำริจังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้

ประชาชนได้มาเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินสถานที่แห่งเดียวในรูปแบบเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ระยะทางประมาณ 600 เมตร เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรวมทั้งเป็นของขวัญให้ประชาชน

การป้องกันและปราบปรามการลักลอบตัดไม้พะยุง ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้บูรณาการ
กับทุกภาคส่วน ในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบตัดไม้
พะยุง ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ โดยการบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำความผิด
อย่างเคร่งครัด ซึ่งในปีงบประมาณ 2558 สามารถตรวจยึดจับกุม

ได้ทั้งสิ้น 851 คดี ผู้กระทำความผิด จำนวน 744 คน ตรวจยึดไม้พะยุงของกลาง จำนวน 10,483 ท่อน/แผ่น/เหลี่ยม
ปริมาตร 399.52 ลูกบาศก์เมตร คิดเป็นมูลค่าความเสียหายประมาณ 200 ล้านบาท

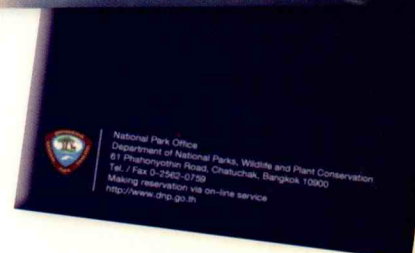
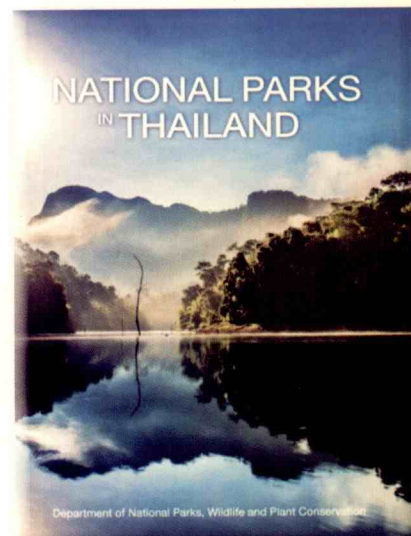
โครงการ “ค่ายเยาวชน...รักษ์พงไพร” ในศูนย์ศึกษาธรรมชาติ และสัตว์ป่า 21 ศูนย์

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ร่วมกับสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มูลนิธิสวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ
กรมป่าไม้ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน และกรุงเทพมหานคร
ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมโครงการ “ค่ายเยาวชน...รักษ์พงไพร” ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2558 ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่า 21 ศูนย์
เพื่อปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนเกิดความตระหนัก รัก และหวงแหนทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
โดยมีนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 5 จำนวนศูนย์ละ 4 รุ่น
รุ่นละ 60 คน รวมทั้งหมด 84 รุ่น รวมนักเรียนทั่วประเทศ 5,040 คน
เข้าร่วมโครงการฯ ในเดือนมิถุนายน 2558

หนังสือ National Parks in Thailand

เป็นหนังสือซึ่งจัดทำเป็นภาษาอังกฤษ ให้ข้อมูล
เกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติทุกแห่งในประเทศไทย ทั้งประวัติ
ความเป็นมา ข้อมูลทั่วไป แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นและ
น่าสนใจ กิจกรรมการท่องเที่ยวที่สำคัญ ตลอดจนข้อมูล
การเดินทาง และข้อควรปฏิบัติต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่
นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ และเป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า
สำหรับนักเรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไปที่สนใจอีกด้วย
อีกทั้งเป็นเอกสารในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูล
อุทยานแห่งชาติของไทยในการประชุมระดับนานาชาติ
การศึกษาของชาวต่างชาติ และในโอกาสสำคัญอื่นๆ
ได้จัดพิมพ์หนังสือ National Parks in Thailand จำนวน
3,500 เล่ม และแจกจ่ายหนังสือให้กับหน่วยงานในสังกัด
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หอสมุดต่างๆ
หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และผู้สนใจ

“ส่งสัตว์ป่าคินวนา เพื่อป่าสมบูรณ์”

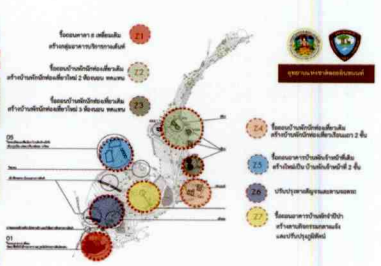
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ทำการเพาะพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน 52 ชนิด รวม 4,689 ตัว และปล่อยคืนสู่ธรรมชาติเพื่อเพิ่มความสมดุลของระบบนิเวศ จำนวน 33 ชนิด รวม 3,580 ตัว ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน 15 แห่ง ภายใต้โครงการ “ส่งสัตว์ป่าคินวนา เพื่อป่าสมบูรณ์” ประจำปี พ.ศ. 2558 คือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน 9 แห่ง เขตห้ามล่าสัตว์ป่า จำนวน 1 แห่ง และอุทยานแห่งชาติ จำนวน 5 แห่ง

ปั่นสองล้อท่องอุทยาน

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ดำเนินการ ในวันที่ 25 ธันวาคม 2557 ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา ปราจีนบุรี

สระบุรี และนครนายก โดยมีผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุนันต์ อรุณนพรัตน์) เป็นประธานเปิดงาน

อุทยานแห่งชาติต้นแบบ 4 แห่ง

เป็นโครงการสำคัญตามนโยบายของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำให้การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสิ่งก่อสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวก ในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติให้ดียิ่งขึ้นและมีมาตรฐาน เป็นการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการดำเนินงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ ระหว่างกรมการท่องเที่ยวกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2557 และภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการพัฒนาอุทยานแห่งชาติ ซึ่งรองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติ เป็นประธานกรรมการ กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติ ต้นแบบ 4 แห่ง ได้แก่

1. อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่
2. อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์
3. อุทยานแห่งชาติเอราวัณ
4. อุทยานแห่งชาติธารโบกขรณี

ปลูกป่าเชิงอนุรักษ์ระบบนิเวศ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

วันพุธที่ 10 มิถุนายน 2558 พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานเปิดงานวันต้นไม้ประจำปีของชาติ บริเวณพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าแควระบม และป่าสียัด จังหวัดฉะเชิงเทรา พร้อมมอบกล้าไม้แก่เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากร

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านในพื้นที่รอยต่อ 5 จังหวัด จันทบุรี สระแก้ว ชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง ซึ่งมีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมป่าไม้และกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ร่วมจัดกิจกรรมวันต้นไม้ประจำปีของชาติ พ.ศ. 2558 ภายใต้แนวคิด “รวมพลังพลิกฟื้นผืนป่า” และ “ป่าไม้มั่นคง ประชาชนมั่งคั่ง อย่างยั่งยืน” ณ ป่าสงวนแห่งชาติป่าแควระบมและป่าสียัด บ้านท่ามะนาว ม.23 ต.คลองตระเกรา อ.ท่าตะเกียบ จ.ฉะเชิงเทรา โดยมี พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย นายอำนาจ ปะติเส รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดร.ธีรภัทร ประยูรสิทธิ อธิบดีกรมป่าไม้ ผู้ว่าราชการจังหวัด 5 จังหวัด (ระยอง ฉะเชิงเทรา สระแก้ว จันทบุรี และ ชลบุรี) ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เข้าร่วมงาน พร้อมด้วยเยาวชน ประชาชน และภาคเอกชน โดยภายในงานมีกิจกรรมต่างๆ อาทิ การสาธิตการปลูกป่ารูปแบบต่างๆ (อาทิ “สร้างป่า สร้างรายได้” และ “การปลูกป่าเชิงอนุรักษ์ระบบนิเวศ (มียาวากิ)” การจัดแสดงนิทรรศการของหน่วยงานต่างๆ รวมถึงกิจกรรมการปลูกป่าแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

“หมอดต้นไม้ (Dr.Tree)” หรือ “หน่วยอารักขาต้นไม้”

เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2557 พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประธานในพิธี บำรุงต้นไม้ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงปลูก “ต้นมะม่วงพันธุ์พิมเสนมัน” ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2537

กรมป่าไม้ได้จัดตั้งหน่วยที่มีหน้าที่ในการดูแลสุขภาพต้นไม้ โดยเฉพาะต้นไม้ที่สำคัญ ต้นไม้ที่ พระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ทรงปลูกต้นไม้ในประวัติศาสตร์ ต้นไม้ที่ถูกลักลอบกานให้ยืนต้นตาย โดยหน่วยดังกล่าว เรียกว่า “หมอดต้นไม้” หรือ “Dr.Tree” เป็นหน่วยอารักขาต้นไม้ ดูแลต้นไม้ที่สำคัญข้างต้นตั้งแต่เกิดหรือปลูก ดำรงชีวิตอยู่จนกระทั่งตาย การดูแลจะใช้วิธีการ ใช้สารเคมี วิธีทางชีวภาพ หรือแบบผสมผสานตามความเหมาะสมในการดูแลต้นไม้ต่างๆ เป็นกรณีๆ ไป สำหรับทีมหมอดต้นไม้ กรมป่าไม้เตรียมจัดตั้ง 5 ทีม 5 ภูมิภาค ของประเทศไทย แต่ละทีมประกอบด้วยนักวิชาการป่าไม้ นักวิชาการด้านโรคและแมลงป่าไม้ และเจ้าหน้าที่สนับสนุน รวม 10 คน ซึ่งในการปฏิบัติงานของหมอดต้นไม้จะเป็นการตรวจสอบเบื้องต้น หลังจากนั้นจึงจะเข้าสู่กระบวนการรักษา และติดตามผลการรักษาซึ่งต้นไม้แต่ละต้นจะมีการทำประวัติและมีการรายงานผลการรักษาให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ค่ายเยาวชนรักษ์...พงไพร

กรมป่าไม้ ร่วมกับมูลนิธิสวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน และกรุงเทพมหานคร ร่วมกัน จัดกิจกรรมโครงการ “ค่ายเยาวชน...รักษ์พงไพร” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ในส่วนของกรมป่าไม้ได้ดำเนินการฝึกอบรมนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-5 ณ ศูนย์เรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ กรมป่าไม้ 5 ศูนย์ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ตาก ยโสธร ประจวบคีรีขันธ์ และสงขลา รวมจำนวน 1,218 คน แล้วเสร็จ ภายในเดือนกรกฎาคม 2558 และได้รับเป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 กรมป่าไม้มีแผนงานที่จะขยายโครงการค่ายเยาวชน...รักษ์พงไพร เพิ่มเติมอีก 4 ศูนย์ ในพื้นที่จังหวัดน่าน เลย แม่ฮ่องสอน และพิษณุโลก รวมเป็น 9 ศูนย์ ซึ่งมีแผนการอบรมนักเรียน ระดับประถมศึกษา จำนวนศูนย์ละ 5 รุ่น รุ่นละ 60 คน รวมจำนวน 2,700 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวนศูนย์ละ 5 รุ่น รุ่นละ 60 คน รวมจำนวน 2,700 คน ซึ่งจะมีนักเรียนในกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ ค่ายเยาวชนรักษ์...พงไพร ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559ทั้งสิ้น 5,400 คน

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำของประเทศ

ตามคำสั่งที่ 85/2557 ลงวันที่ 3 กรกฎาคม 2557 คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้แต่งตั้ง คณะกรรมการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนด นโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การป้องกันการแก้ปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง และคุณภาพ น้ำของประเทศ พร้อมทั้งเสนอแผนงานโครงการ และมาตรการเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ 5 คณะ ประกอบด้วย

1. คณะอนุกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก

2. คณะอนุกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้
3. คณะอนุกรรมการจัดการระบบข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ
4. คณะอนุกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเกี่ยวกับการจัดองค์กรและการออกกฎ
5. คณะอนุกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมโดยสำหรับ คณะอนุกรรมการพัฒนาฯ

ทั้งนี้กรมทรัพยากรน้ำ ได้รับมอบหมายให้เป็นเลขานุการของคณะอนุกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ สำหรับกระบวนการดำเนินงาน ประกอบด้วย 1) การชี้ปัญหา แยกเป็น 3 ปัญหา คือ ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาน้ำท่วม/ดินโคลนถล่มและปัญหาคุณภาพน้ำ 2) การรับฟังและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา 3) การกำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นกรอบสำหรับสร้างกลยุทธ์ที่จะใช้แก้ไขปัญหาและมาตรการรองรับ 4) การจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำในระยะเร่งด่วน-สั้น (ปี 2558 - 2559) ระยะกลาง (ปี 2556-2564) และระยะยาว (ตั้งแต่ปี 2565) คณะอนุกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฯ (คณะที่ 1 และ 2) ได้จัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำของประเทศเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2558 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (ปี พ.ศ. 2558 - 2569) อีกทั้งกรมทรัพยากรน้ำในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ได้เสนอคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของประธานคณะกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ นายกรัฐมนตรีลงนามคำสั่งแต่งตั้ง เมื่อวันที่ 15 ก.ค. 58 และมอบหมายให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) นำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (ปี พ.ศ. 2558 - 2569) ไปปฏิบัติต่อไป ซึ่งกรมทรัพยากรน้ำได้ขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (ปี 2558 - 2569) โดยดำเนินโครงการประชาสัมพันธ์ Road Show ในพื้นที่ 10 จังหวัด ครอบคลุมทุกส่วนภูมิภาคของประเทศ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เพชรบุรี สงขลา สุราษฎร์ธานี ระยอง นครราชสีมา อุตรดิตถ์ พิษณุโลก เชียงใหม่ พระนครศรีอยุธยา กลุ่มเป้าหมาย 4,000 คน

ร่วมจัดโครงการฝึกอบรม “การบริหารจัดการภัยแล้ง” ในภูมิภาคอาเซียน

เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2558 สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมทรัพยากรน้ำร่วมกับ ewater และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัดการฝึกอบรมเรื่องการบริหารจัดการภัยแล้ง โดยมีนายบุญจง จรัสดำรงนิตย์ รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ เป็นประธานเปิดโครงการ พร้อมด้วย

นายชัยพร ศิริพรไพบูลย์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกล่าวปาฐกถาพิเศษ ทั้งนี้การฝึกอบรมดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อการแลกเปลี่ยน เรียนรู้สภาพปัญหาภัยแล้งของประเทศในอาเซียน การสร้างความตระหนักและความเข้าใจ รวมถึงเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการภัยแล้งให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศในอาเซียน ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 18 - 20 สิงหาคม 2558 ผู้เข้าร่วมอบรมประกอบด้วยสมาชิกประเทศอาเซียน เจ้าหน้าที่จากกรมทรัพยากรน้ำ และหน่วยงานด้านน้ำ นักวิชาการ และเจ้าหน้าที่โครงการจำนวนกว่า 50 คน ณ โรงแรมกานต์มณีพลาเซ กรุงเทพมหานคร โดยโครงการฝึกอบรมดังกล่าวเป็นการดำเนินการภายใต้กรอบบันทึกความเข้าใจด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนกับกรมสิ่งแวดล้อมและมรดก

ประเทศออสเตรเลีย และภายใต้กรอบบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการด้านการบริหารจัดการน้ำ กับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อีกทั้งสอดคล้องกับการดำเนินงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของประเทศไทย ภายใต้กรอบคณะทำงานอาเซียนด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ อีกด้วย

แผนการป้องกันและลดผลกระทบจากปัญหากภัยแล้งของกรมทรัพยากรน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำ เข้าร่วมประชุมกับกรมทรัพยากรน้ำบาดาล (เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2558) และได้มอบ ข้อมูลพื้นที่แล้งซ้ำซาก 5 ปี ตั้งแต่ปี 2554-2558 ซึ่งเป็นข้อมูลโดยกรมทรัพยากรน้ำและกรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยร่วมกันจัดทำข้อมูล โดยมีพื้นที่เป้าหมายที่คาดว่าจะขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค มีจำนวน 17 จังหวัด 60 อำเภอ 318 ตำบล 2,214 หมู่บ้าน

กรมทรัพยากรน้ำส่วนกลางและสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1-11 มีการประสานงานร่วมกันช่วยเหลือพื้นที่ ที่ประสบปัญหาภัยแล้ง รวมทั้งสิ้น 136 แห่งทั่วประเทศ (ระหว่างวันที่ 15 กันยายน 2557 ถึง 31 สิงหาคม 2558) ประชาชนได้รับประโยชน์ 74,619ครัวเรือน ประชากร 282,531 คน พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ 189,277 ไร่ รวมปริมาณสูบน้ำ 50,289,904 ลูกบาศก์เมตร แจกจ่ายน้ำทั้งสิ้น 5,578,218 ลิตร

กรมทรัพยากรน้ำมีแผนการป้องกันและลดผลกระทบพร้อมทั้งการเตรียมพร้อมรับภัยประจำปี 2558 ดังนี้

1. อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ จำนวน 531 รายการ วงเงิน 5,884 ล้านบาท คาดว่าจะได้รับปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น 98 ล้านลูกบาศก์เมตรและครัวเรือนได้รับประโยชน์ 189,049 ครัวเรือน
2. การสำรวจเบื้องต้น และออกแบบระบบประปา จำนวน 2 โครงการ วงเงิน 95 ล้านบาท
3. ศึกษา สำรวจ ออกแบบ จำนวน 8 โครงการ วงเงิน 265 ล้านบาท
4. พัฒนาระบบฐานข้อมูล จำนวน 6 โครงการ วงเงิน 115 ล้านบาท

แผนบูรณาการการจัดการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ปี 2558 ตามมติ ครม. วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2558 ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. การป้องกันและลดผลกระทบ
 - 1.1 จัดตั้งศูนย์ติดตามสถานการณ์น้ำ ทั้งในส่วนกลาง และ ส่วนภูมิภาค (สำนักงานทรัพยากรน้ำ ภาค 1 - 11)
 - 1.2 โครงการระยะสั้น (โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำปี 2557 และ 2558)
 - 1.3 จัดชุดสูบน้ำเคลื่อนที่ (Mobile Pump Unit) เพื่อสูบน้ำ จากแหล่งน้ำสายหลักหรือลำน้ำสาขาไปเก็บไว้ในแหล่งน้ำ ธรรมชาติ เพื่อเก็บกักไว้เพื่อผลิตน้ำประปา

- 1.4 รับผิดชอบมาตรการประหยัดน้ำ
2. การเตรียมพร้อมรับภัย
 - 2.1 จัดเตรียมชุดสูบน้ำเคลื่อนที่ (Mobile Pump Unit) รถบรรทุกน้ำ เครื่องผลิตน้ำประปา เครื่องมือและอุปกรณ์ พร้อมบุคลากรประจำ ณ ศูนย์ฯ ส่วนหน้า
 - 2.2 แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศ พร้อมรายการอุปกรณ์เครื่องมือ และหมายเลขโทรศัพท์ผู้ประสานงานแต่ละจังหวัด
3. การจัดการในภาวะฉุกเฉิน จัดตั้งศูนย์อำนวยการติดตามและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค (ศูนย์ฯ ส่วนหน้า) สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1-11
4. การจัดการหลังเกิดภัย โครงการจ้างงานรายวันเพื่อบำรุง รักษาและซ่อมแซมแหล่งน้ำประจำปีตามแผนปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 กิจกรรมมีทั้งงานกำจัดวัชพืช งานปลูกฝังบดอัด งานซ่อมแซมประตูน้ำ เป็นต้น

..... ลงพื้นที่โครงการแก้ไขปัญหภัยแล้ง

เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2558 นายจตุพร บุรุษพัฒน์ อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ และคณะ ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการแก้ไขปัญหภัยแล้งในลุ่มน้ำน่าน ลุ่มน้ำยม และลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนบน ซึ่งอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 2 ได้แก่ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำหนองลาดใหญ่ ตำบลโคกหม้อ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา พื้นที่รับประโยชน์ 1,560 ไร่ ประชาชนได้ประโยชน์ 210 ครัวเรือน ปริมาณความจุ 1,225,000 ลูกบาศก์เมตร งบประมาณ 37,190,000 บาท โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำบึงพุทธรูทยาน ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พื้นที่รับประโยชน์ จำนวน 600 ไร่ ประชาชนได้รับประโยชน์ 70 ครัวเรือน ปริมาณความจุ 545,310 ลูกบาศก์เมตร งบประมาณ 9,332,000 บาท โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำหนองขุนหมา 5 ตำบลเกาะเทโพ อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี พื้นที่รับประโยชน์ 1,100 ไร่ ประชาชนได้รับประโยชน์ 85 ครัวเรือน ปริมาณความจุ 1,655,717 ลูกบาศก์เมตร งบประมาณ 26,850,000 บาท และโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำบึงระหารใหญ่ (ช่วง 4) ตำบลแพรกศรีราชา อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท พื้นที่รับประโยชน์ 3,800 ไร่ ประชาชนได้รับประโยชน์ 250 ครัวเรือน ปริมาณความจุ 383,600 ลูกบาศก์เมตร งบประมาณ 18,890,000 บาท

โดยมี นายเอนก ชมพานิษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 2 นายอภิรักษ์ แก้วนุกุลกิจ ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำเจ้าพระยา/สะแกกรัง นายประโมทย์ ไกรยรเสน ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำ นายยุทธยา ชมวงศ์ ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการน้ำที่ 3 นครสวรรค์ พร้อมด้วย ช่างควบคุมงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้การต้อนรับ ซึ่งโครงการดังกล่าว เป็นโครงการที่ช่วยแก้ไขปัญหาลาดหน้าเพื่อการอุปโภค บริโภค ทำการเกษตร ช่วยฟื้นฟูระบบนิเวศ และบรรเทาปัญหาล้าง ทั้งนี้ยังเป็นแก้มลิงเพื่อช่วยเก็บกักน้ำในภาวะวิกฤติอุทกภัยอีกด้วย

.....
“วันภูมิรักษ์ พัทธกษน้ำ” เอลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระชนมายุครบ 5 รอบ เนื่องในวันอนุรักษ์และพัฒนามัน้ำ คูลอง ประจำปี 2558

เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2558 พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานเปิดงาน **“วันภูมิรักษ์ พัทธกษน้ำ”** เอลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระชนมายุครบ 5 รอบ 2 เมษายน เนื่องในวันอนุรักษ์และพัฒนามัน้ำ คูลอง ประจำปี 2558 พร้อมด้วยนายเสรี โสภณดิเรกรัตน์ รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นายวิจารณ์ สิมายา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ นายพีรเดช ไตรรัตน์ธนวงศ์ ผู้พิพากษาศาลมื่นบุรี นายพลศักดิ์ อุทกภาชน อัยการพิเศษ ฝ่ายคดีอาญา 11 พลโท ธรณิศวรร ไรจนสุวรรณ และพันตรีหญิง ภณิชา ธรเดชพงศ์ ณ ตลาดน้ำขวัญ - เรียม เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้ม้นายณวิชาญ มินชัยนันท์ ประธานมูลนิธิคนรักมัน้ำ กล่าวต้อนรับ พลตรี ธเนศ กลาพฤกษ์ รองเจ้ากรม-กิจการพลเรือนทหารบก ผู้แทนผู้บัญชาการทหารบก กล่าวถึงความร่วมมือในการจัดงาน และนายจุฑพร บุรุษพัฒน์ อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ กล่าวถึงที่มาและวัตถุประสงค์การจัดงาน กิจกรรมภายในงานประกอบด้วย การมอบรางวัล การประกวดวาดภาพ หัวข้อ **“การอนุรักษ์ และพัฒนามัน้ำคูลอง”** การแข่งขันกีฬาทางน้ำ รวมถึงนิทรรศการ วันอนุรักษ์ มัน้ำ คูลอง ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีทั้งจากสถาบันการศึกษา ภาครัฐและภาคเอกชนให้ความสนใจเข้าร่วมงานเป็นจำนวนมาก

“...โครงการนี้มีความสำคัญที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ให้ความสำคัญกับน้ำ ซึ่งถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญ คูลองแสนแสบ คูลองที่สำคัญของวิถีชีวิตมายาวนาน ปัจจุบันเป็นที่รู้กันว่าคูลองนี้ขาดการดูแลรักษา ทำให้เน่าเสียและเสื่อมโทรม ถึงเวลาต้องช่วยกันอนุรักษ์ งานนี้ถือเป็นโอกาสที่ดีที่จะมาร่วมกันใส่ใจกับมัน้ำ คูลองกันมากขึ้น....การสร้างจิตสำนึก การพัฒนาองค์ความรู้ และการบังคับใช้กฎหมาย 3 สิ่งที่จะต้องทำให้สมดุล เพื่อความสมบูรณ์ของคุณภาพมัน้ำ คูลอง...” พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ รมว.ทส. กล่าวเปิดงาน

จัดกิจกรรมการบริหารจัดการน้ำ เครือข่ายกลุ่มผู้ใช้น้ำ

กรมทรัพยากรน้ำ โดยสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1 จัดกิจกรรมกลุ่มเครือข่ายการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (เครือข่ายเดิม) กลุ่มวัดแม่น้ำรี เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2558 ณ บริเวณศาลากลางหมู่บ้าน หมู่ที่ 3 บ้านแม่น้ำรีนอก ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร โดยมี นายฤทธิ์รงค์ เปรมศรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาบ่อคำเป็นประธาน โดยมีกิจกรรมพัฒนาแนวทางวัชพืชและกำจัดผักตบชวาบริเวณลำคลองแม่น้ำรี มีประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 109 คน ซึ่งการจัดกิจกรรมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนกลุ่มเครือข่ายให้มีความรู้ความเข้าใจ มีศักยภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มองค์กรเครือข่ายรักษ์น้ำ (กลุ่มเครือข่ายเดิม) เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาผลประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตนเองอย่างเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป ทั้งนี้ กรมทรัพยากรน้ำได้จัดกิจกรรมดังกล่าวเพื่อเสริมสร้างศักยภาพองค์กรเครือข่าย กลุ่มผู้ใช้น้ำทั้งหมดทั่วประเทศ โดยสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1 - 11 เป็นผู้ดำเนินการในเขตพื้นที่รับผิดชอบต่อไป

ติดตั้งเครื่อง Early-warning ในพื้นที่ภาคเหนือ

เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2558 สำนักวิจัย พัฒนา และอุทกวิทยา กรมทรัพยากรน้ำ ลงพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อติดตั้งเครื่องเตือนภัย น้ำหลาก-ดินถล่ม แก่พื้นที่เสี่ยงภัย ณ อำเภอดอยสะเก็ดและอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้มีผู้ให้ความสนใจเข้าร่วมสังเกตการณ์และสอบถามถึงวิธีการทำงานของเครื่องมือเตือนภัยดังกล่าวทั้งฝ่ายปกครอง ฝ่ายทหาร รวมถึงชาวบ้านในหมู่บ้านใกล้เคียง สร้างความประทับใจให้แก่ทีมงานที่ลงพื้นที่ติดตั้งเครื่องมือดังกล่าวเป็นอย่างมาก

นายธีระวุฒิ สุคนระประดิษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักวิจัย พัฒนา และอุทกวิทยา ให้สัมภาษณ์ผ่านทางรายการ “น้ำคือชีวิต” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย AM 837 KHz ถึงเรื่องราวการติดตั้งเครื่องเตือนภัย น้ำหลาก-ดินถล่ม ที่จังหวัดเชียงใหม่ไว้ว่า “...ทีมงาน สวพ. ลงพื้นที่ดำเนินการติดตั้งเครื่องเตือนภัย Early-warning

ในพื้นที่ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ โดยก่อนติดตั้งเราดำเนินการหาพื้นที่ จุดวิกฤต หมู่บ้านเสี่ยงภัยต่อการเกิดเหตุ น้ำหลากดินถล่ม พื้นที่ดังกล่าวจะต้องผ่านการเห็นชอบจากประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงด้วย หลังจากเราดำเนินการ ติดตั้งเครื่องมือดังกล่าวแล้ว เรายังมีการอธิบายการใช้เครื่องมือ อธิบายระดับการแจ้งเตือนก่อนเกิดวิกฤต การเรียนรู้สัญญาณเตือน ทั้งสัญญาณสีเขียว สีเหลือง และสีแดง เพื่อการปฏิบัติตนที่เหมาะสม การลงพื้นที่ในครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านเป็นอย่างดี ทั้งมาร่วมสังเกตการณ์ อาสาสมัครขอเป็นผู้รู้เพื่อคอยส่งสัญญาณ ต่อชาวบ้านคนอื่น ให้ได้รับรู้เมื่อมีเหตุเกิดขึ้น ถือเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ที่เราได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ...”

การติดตั้งสถานีเตือนภัยน้ำหลาก-ดินถล่ม หรือ Early-warning มีแผนการเร่งติดตั้งเครื่อง 493 สถานี ทั่วประเทศ โดยจะติดตั้งแล้วเสร็จช่วงปลายเดือนกรกฎาคม เพื่อให้ทันต่อฤดูฝนที่กำลังจะมาถึง ทั้งนี้เมื่อติดตั้งแล้ว จะมีการทดสอบประสิทธิภาพการทำงานของเครื่องมือนั้นอยู่เสมอ ถือเป็นการเพิ่มความมั่นใจให้แก่ประชาชน ว่าเครื่องมือนี้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

พลอยสยาม

นายบุญทวี ศรีประเสริฐ นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ ให้สัมภาษณ์ในรายการ “ปากโป้ง” ทางสถานีดิจิทัลทีวี ช่อง 8 ให้ข้อมูลแร่พลอย กรณีชาวบ้านเนินพัฒนา ตำบลหนองบอน อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด แหล่งธรณีสัณฐานพลอยแดง หรือ หับทิม-สยาม ออกอากาศเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2557

มอบรางวัลสุดยอดแฟนพันธุ์แท้สัตว์ดึกดำบรรพ์

วันที่ 15 ตุลาคม 2557 นายสุพจน์ เจริญสวัสดิพงษ์ อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี เป็นประธานมอบรางวัลและของที่ระลึก ให้แก่ นายกันตภณ สุระประสิทธิ์ สุดยอดแฟนพันธุ์แท้ สัตว์ดึกดำบรรพ์ ณ ห้องประชุมใหญ่ กรมทรัพยากรธรณี โดยมีผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรธรณีให้การต้อนรับ อย่างอบอุ่น

2 พิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์ไทย - ญี่ปุ่น จับมือลงนามร่วมจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ แบบบ้านพี่เมืองน้อง

วันที่ 25 พฤศจิกายน 2557 นายสุพจน์ เจริญสวัสดิพงษ์ อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี และ Mr.Issei Nishikawa ผู้ว่าราชการจังหวัดฟูกูอิ ร่วมเป็นสักขีพยานพิธีลงนามข้อตกลงการจัดตั้ง

พิพิธภัณฑ์แบบบ้านพี่เมืองน้อง (An Agreement to Establish a Sister Museum Relationship) ระหว่าง พิพิธภัณฑ์สิรินธรและพิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์จังหวัดฟูกูจิ โดยมี ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์สิรินธร (นายนิมิตร ศรีศักดิ์) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 2 (ขอนแก่น) ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์สิรินธร) และผู้อำนวยการ พิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์ฟูกูจิ (Dr.Yoichi Axuma Executive) เป็นผู้ลงนาม พร้อมด้วยผู้แทนจากกรมทรัพยากรธรณี และผู้แทนจากจังหวัดฟูกูจิ ประเทศญี่ปุ่นเข้าร่วมในพิธี

การตรวจสอบหลุมก๊าซบริเวณแขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

ตามที่มีรายงานข่าวจากสื่อมวลชน เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2557 ว่าพบก๊าซต้องสงสัยสามารถจุดติดไฟพวยพุ่งออกจากหลุมฝังเสาเข็ม ขณะกำลังก่อสร้าง ภายในบ้านเลขที่ 68/10 หมู่ 3 ซอยฉิมพลี 21 ถนนฉิมพลี แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ การดำเนินงานของ ทช. เข้าตรวจสอบ พื้นที่พร้อมทั้งชี้แจงสาเหตุและแนวทางการแก้ไขให้กับเจ้าของที่ดิน สื่อมวลชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เยี่ยมชมนิทรรศการกรมทรัพยากรธรณี

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เข้าเยี่ยมชมแบบจำลองการก่อสร้างอาคาร พิพิธภัณฑ์ด้านธรณีวิทยาแห่งแรกของภาคเหนือและนิทรรศการเรื่องราว วิวัฒนาการของช้างดึกดำบรรพ์ในงาน “ช้างไทย ดำนานยิ่งใหญ่แห่งแผ่นดิน” เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2558 ณ ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยฯ อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง โดยมี นายอดุลย์ ใจตาบุตร นักธรณีวิทยาชำนาญการพิเศษ สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1 (ลำปาง) ให้การต้อนรับ

ผลการตรวจสอบซากดึกดำบรรพ์ ฟันกรามช้าง

วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2558 สำนักงาน- ทรัพยากรธรณี เขต 1 (ลำปาง) โดย นายสุธี จงอัจฉริยกุล ผอ. พิพิธภัณฑ์ซาก- ดึกดำบรรพ์ฯ จ.ลำปาง และนายธนภุต เตจจะ นักธรณีวิทยาปฏิบัติการลงพื้นที่ตรวจสอบ ซากดึกดำบรรพ์ ลักษณะคล้ายหงอนพญานาค ณ วัดท่าไม้เหนือ ต.บ้านหม้อ อ.พิชัย จ.อุตรดิตถ์ ผลการตรวจสอบ พบว่าวัตถุดังกล่าวเป็นฟันกรามช้างสายพันธุ์ปัจจุบัน มีรากฟันโผล่เด่นชัด ส่วนบริเวณที่ชาวบ้านคิดว่า เป็นหงอนพญานาคเป็นบริเวณรากฟันของกรามช้าง จัดเป็นกระดูกกรามช้าง โดย ทช. แนะนำให้แจ้งครอบครอง ฟันกรามช้างต่อไป

กรมทรัพยากรธรณีจัดสัมมนาดินถล่มเมืองปาย จัดกิจกรรมความรู้ประชาชน

วันที่ 16 พฤษภาคม 2558 กรมทรัพยากรธรณี โดยสำนักธรณีวิทยาสืบสวน จัดสัมมนา “เครือข่ายเฝ้าระวัง
แจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยดินถล่ม ครอบคลุมทั้งระบบต้นน้ำ
กลางน้ำ และปลายน้ำ” จังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ โรงแรมเบลล์วิลล์

รีสอร์ท อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พิธีเปิดการสัมมนาและนิทรรศการ โดย นายสมหมาย เตชวาล
ผู้ตรวจราชการกรม นายสมบุญ โฆษิตานนท์ ผู้อำนวยการสำนักธรณีวิทยาสืบสวน กล่าวรายงาน และนายบุญเกื้อ
คุณาธารกุล นายอำเภอปาย ให้การต้อนรับ

Major Cineplex Present JURASSIC EXPO

วันที่ 11 มิถุนายน 2558 นางสุรีย์ ชีระรังสิกุล ผู้อำนวยการ
สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 3 (ปทุมธานี) เข้าร่วมจัดงาน
“Major Cineplex Present Jurassic Expo” ณ บริเวณ
ลานพาร์ค พารากอน ศูนย์การค้าสยามพารากอน และร่วมเปิดตัว
ซากกระดูกไดโนเสาร์กินพืชขนาดใหญ่ที่สุดเท่าที่เคยพบใน
ประเทศไทย มีขนาดความยาวกว่า 140 ซม. ซึ่งงานนี้ผ่นักกำลัง

ร่วมกันระหว่างพิพิธภัณฑสถานธรณี กรมทรัพยากรธรณี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม บริษัทเมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ จำกัด
(มหาชน) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และศูนย์การค้าสยามพารากอน จัดแสดงในระหว่างวันที่ 11 - 14 มิถุนายน
2558

จัดงานเผยแพร่ศาสตร์ “ธรณีวิทยา” เฉลิมพระเกียรติ “ราชินี” 82 WSSฯ

กรมทรัพยากรธรณี จัดงานเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสสมหมายมงคล
เฉลิมพระชนมพรรษา 82 พรรษา 12 สิงหาคม 2558 พร้อมจัดงาน
สัปดาห์วันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ ประจำปี 2558 หวังส่งเสริม

ความรัก ความผูกพันของสถาบันครอบครัว และกระตุ้นเยาวชนเกิดความรู้ ความเข้าใจศาสตร์ด้านธรณีวิทยา
ทรัพยากรธรณี ธรณีพิบัติภัย และซากดึกดำบรรพ์ อย่างถ่องแท้

พิพิธภัณฑสถานธรณี “จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้และ ลงนามความร่วมมือ โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พิพิธภัณฑสถานธรณีเครือข่ายไดโนเสาร์”

วันที่ 18 สิงหาคม 2558 นายนราเมศวร์ ชีระรังสิกุล
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่ปรึกษาทางการบริหารจัดการทรัพยากร
ธรณี เป็นประธานเปิดกิจกรรมและลงนามความร่วมมือของ
พิพิธภัณฑสถานทั้งสองแห่ง ระหว่าง นางสาวอรอุมา สุ่มมาตย์

ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑสถานธรณี กับนายประกิต จันทรศรี ผู้อำนวยการอุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า
ธวัชก๊อ เพื่อเป็นการสร้างความร่วมมือด้านการจัดแสดงนิทรรศการ และการประชาสัมพันธ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตรวจเยี่ยมและมอบนโยบายให้กับกรมทรัพยากรธรณี

เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2558 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ เข้าตรวจเยี่ยมและมอบนโยบายแก่ผู้บริหาร ข้าราชการกรมทรัพยากรธรณี และเยี่ยมชมนิทรรศการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี โดยมี นายเกษมสันต์ จิณณวาโส ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นายสุพจน์ เจริญสวัสดิพงษ์ อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี และคณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ให้การต้อนรับ

“น้ำบาดาล” เสริมทัพโครงการราษฎร์ รัฐ ร่วมใจช่วยภัยแล้ง เปิด 87 จุดจ่ายน้ำถาวรทั่วประเทศแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้

วันที่ 28 มกราคม 2558 เวลา 15.00 น. นายสุวัฒน์ เปี่ยมปัจจัย รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล พร้อมด้วย พลเอก อุดมเดช สีตบุตร ผู้บัญชาการทหารบก นายสาธิต รุ่งจิรธนานนท์ รองผู้ว่าการกิจการสังคมและสิ่งแวดล้อม การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค นางรัตนา กิจวรรณ ผู้ว่าการการประปาส่วนภูมิภาค และ นายไพรินทร์ ชูโชติถาวร ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ร่วมแถลงข่าวและเปิดโครงการ “ราษฎร์ รัฐ ร่วมใจช่วยภัยแล้ง” ประจำปี 2558 ณ กองบัญชาการกองทัพบก

โครงการ “ราษฎร์ รัฐ ร่วมใจ ช่วยภัยแล้ง” ประจำปี 2558 มี 5 หน่วยงานหลัก ได้แก่ กองทัพบก การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การประปาส่วนภูมิภาค บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และกรมทรัพยากรน้ำบาดาลร่วมกันจัดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ประสบปัญหาภัยแล้ง จากการขาดแคลนแหล่งน้ำสะอาด สำหรับอุปโภคบริโภค ดังนั้น กองทัพบกได้ประสานความร่วมมือกับ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การประปาส่วนภูมิภาค และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เพื่อร่วมพัฒนากำลังพล แหล่งน้ำสะอาด รถบรรทุกน้ำ กระแสไฟฟ้า และน้ำมันเชื้อเพลิง รวมถึงเครื่องจักรอุปกรณ์ที่จำเป็นในการช่วยเหลือประชาชน ระหว่างเดือน มกราคม – สิงหาคม 2558

“น้ำบาดาล” รับมอบโล่ประกาศเกียรติคุณ “ต้นแบบการจัดตั้งข้อมูลข่าวสาร”

วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2558 พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เป็นประธานเปิดการสัมมนาทางวิชาการประจำปีของการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 พร้อมปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “ข้อมูลข่าวสารกับความโปร่งใสในการบริหารงานภาครัฐ” ณ ดิกลันดิโมเตอริ ทำเนียบรัฐบาล พร้อมเยี่ยมชมนิทรรศการผลการดำเนินงานของศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร ซึ่งกรมทรัพยากรน้ำบาดาลในฐานะหน่วยงานต้นแบบการจัดตั้งข้อมูลข่าวสารก็ได้ร่วมจัดนิทรรศการนำเสนอ

เรื่องขั้นตอนการให้บริการข้อมูลข่าวสาร และจัดแสดงระบบลงทะเบียนบ่อและเก็บค่าใช้น้ำบาดาล หรือ GCL Groundwater control and license ระบบแผนที่ น้ำบาดาลเพื่อช่วยตัดสินใจในการเจาะบ่อน้ำบาดาล GMIS (Groundwater MIS)

กรม.สัญจร ติดตามปัญหากัญเฝ้า ที่ อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก

วันที่ 30 มิ.ย. 58 เวลา 15.30 น. พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี เดินทางไปยัง องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมพิราม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก เพื่อติดตามการดำเนินการตามนโยบาย รัฐบาลและการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่พิษณุโลก พร้อมพบปะประชาชนเพื่อรับฟังปัญหา โดยมี คณะผู้บริหาร ระดับสูงทั้งข้าราชการทหาร ข้าราชการพลเรือน และข้าราชการระดับท้องถิ่น เจ้าหน้าที่และประชาชน กว่า 5,000 คน ให้การต้อนรับ ในการนี้ ดร.อรรถวิทย์ ร่องอติบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล พร้อมด้วย นายสิทธิศักดิ์ มั่นอยู่ ผู้อำนวยการส่วนสำรวจและประเมินศักยภาพน้ำบาดาลที่ 1 สำนักสำรวจและประเมินศักยภาพน้ำบาดาลและคณะ ให้การต้อนรับ พร้อมรายงานภารกิจด้านน้ำบาดาลแก้ปัญหากัญเฝ้าเร่งด่วนในพื้นที่

ทั้งนี้ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้ให้สัมภาษณ์ภายหลังประชุมคณะรัฐมนตรีนอกสถานที่ (กรม.สัญจร) ที่ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ เฉลิมพระเกียรติ 7 รอบ พระชนมพรรษา ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ว่าการประชุมครั้งนี้ได้เน้นเรื่องการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ เรามาดูตั้งแต่พื้นที่ต้นน้ำ แต่วันนี้ พอฝนไม่มา ก็ต้องมีการสำรวจในพื้นที่ต้นน้ำพบว่าแห้งแล้ง เพราะปาน้อยลง แม้จะมีการทำฝนเทียมมากกว่า 2,000 ครั้ง แต่ปริมาณฝนไม่มาก เพราะ มีเมฆน้อย อากาศยังแห้งแล้งอยู่

“ทาง กรม. มีการปรับแก้งบประมาณบางส่วนในเรื่องการทำน้ำบาดาล เพิ่มจาก 500 แห่ง เป็น 1,000 แห่ง อย่างไรก็ตาม น้ำบาดาลเป็นแหล่งน้ำเสริมสำคัญคือต้องมีการจัดการระบบชลประทานให้ครอบคลุมทั้งระบบและ ฝากชาวเมืองทุกจังหวัดใช้น้ำอย่างประหยัด ต้องนึกถึงเกษตรกรถ้าผลผลิตที่เป็นพืชเศรษฐกิจของเราถ้าไม่ สามารถปลูกได้ จะทำให้ยังแย่ไปกว่าเดิม รายได้จากการท่องเที่ยวก็เอาไม่อยู่”

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

1. นายเกษมสันต์ จิณณวาโส	ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. นายจตุพร บุรุษพัฒน์	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. นางสาวอาระยา นันทโพธิเดช	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. นายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
5. นายวรศาสน์ อภัยพงษ์	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ควบคุมการจัดพิมพ์

1. นายอำนาจ ทองเบ็ญญ์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
2. นางสาววนิดา แยมสรวล	ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผน
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
3. นางรัชนิกร ดารกมาศ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
4. นายเผ่าพันธ์ ปรีCHANนท์	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
5. นางสาวเพียงสุรีย์ ภักดีพรหมมา	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

www.mnre.go.th

ค่านิยม : MNRE

- **M (Management) :**

บริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมและบูรณาการ

- **N (Network) :**

เสริมสร้างเครือข่ายการพัฒนาองค์ความรู้
ทั้งภายในประเทศและนอกประเทศ

- **R (Responsibility) :**

มีความรับผิดชอบต่อสังคมทุกระดับ

- **E (Equity) :**

เน้นความเสมอภาคในการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0-2278-8644 โทรสาร 0-2265-6110 www.mnre.go.th